

MECSEKI BANYÁSZ

A MECSEKI SZENBANYASZATI DOLGOZÓK HETILAPJA

V. ÉVFOLYAM, 34. SZÁM

ÁRA: 40 FILLÉR

1967. AUGUSZTUS 1.

Az 50. évforduló jegyében

Sikeres MSZBT-munka üzemekben

A Nagy Októberi Szocialista Forradalom 50. évfordulójának esztendeje, a Szovjetunió fennállásának félévszázados jubileuma szerte a világon megemlékezésekre, ünnepekre ad alkalmat a társadalmi haladását támogató, a szocializmus, s annak első államával szimpatizáló emberek körében. S különösen így van ez a szocialista országokban, köztük hazánkban, hiszen a Szovjetunióhoz fűződő kapcsolataink, elvi, politikai és gyakorlati vonatkozásaiban is haladásunk egyik fő feltétele.

Szűkebb „hazánkban”, a mecseki bányavidéken is, úgy szólván az év eleje óta minden társadalmi megmozdulás, valamennyi rendezvény magán viseli a nagy évforduló ünneplés jegyét. Párt- és tömegszervezeteink, állami és társadalmi szerveink programokat készítettek a jubileum méltó megünneplésére, s e programokat mintegy összefogja a Magyar-Szovjet Baráti Társaság üzemi és vállalati aktivacsoportjainak munkaterve és tevékenysége.

A Mecseki Szénbányák Pártbizottságának kulturális és propaganda osztálya a közelmúltban értékelte az MSZBT munkáját, megállapítva, hogy az első félév során az aktív csoportok — együttműködve a párt- és tömegszervezetekkel, a szocialista brigádokkal és a Szovjetuniót tisztelő emberek nagy tömegével — sikeresen oldották meg sokrétű feladataikat. Ennek értékelésére hadd soroljunk fel néhány tény az egyik legjobban működő — Zobák-aknai — aktív csoport fél-éves tevékenységéből.

A zobáki MSZBT-csoport — mint ahogy más üzemek is — állandó kapcsolatot tart fenn a hazánkban ideiglenesen állomásozó szovjet csapatok egyik alakulatával. Már az év elején közösen ünnepelték a szovjet katonákkal a szovjet hadsereg napját, de ezen kívül is több alkalommal került sor kölcsönös látogatásra, amelyeken a szovjet katonák megismerkedtek Zobák-aknai dolgozóival, a külszínen, s a föld alatt megtekintették az üzem létesítményeit, a zobákiak pedig az alakulat életével, tevékenységével, technikai eszközeivel is megismerkedtek.

Áprilisban, hazánk felszabadulásának évfordulója alkalmából megrendezték Zobák-aknán a „Ki tud többet a Szovjetunióról?” című szellemi vetélkedőt, amelyen az üzem dolgozói bizonyosságot adtak a baráti állam életéről szerzett sokoldalú tájékozottságukról. Az ilyen vetélkedők népszerűsége egyszerűen alkalom a baráti érzelmek elmélyítésére. A másik kiváló eszköz e cél eléréséhez a hazánkban megjelenő szovjet folyóiratok, a Szovjetunió, a Szovjet Híradó és az Aszonyok című lap terjesztése. A zobákiak e tekintetben is remekeltek. Erre az esztendőre — jórészt a szocialista brigádok tagjai körében — kerekén 700 előfizetőt szerveztek, amely az üzem teljes létszámának mintegy 35 százalékát teszi ki.

Hasonló célt szolgálnak a rendszeresen megtartott elménybeszámoló — amelyeket rendszerint egyéb rendezvényekkel, szocialista brigádezerkezetekkel kötik egybe — és a kiállítások, amelyek rendezésében igen sok ötletességről tanúságot Zobák-aknai MSZBT-aktívái. Lenin születésének évfordulója alkalmából nagyszabású képi kiállítást rendeztek a saját maguk által gyűjtött anyagból (ezt aztán vándorkiállítás jelleggel a többi üzemben is bemutatták, s összesen mintegy 3000 dolgozónk tekintette meg).

Emellett a Szovjetunió népszerűsítésének, eredményeit ismertetésének sok más módját is felhasználják Zobák-aknán, a képes falihíradótól a filmvetítésekig, a házilag készített tablókól és hangos híradóban sugárzott rendszeres műsorokig.

50 millió forint többletbevétel

Zobák-aknai szén szakszervezeti bizottságához tartozó szocialista brigádok összvont tanácskozási tartottak vasárnap a Zrínyi mozi termében. A brigádezerkezet egyben a féléves munka értékelése volt. A tanácskozáson a brigádtagok felesleges is részt vettek, s ott voltak vállalatunk vezetői: Garamvölgyi János igazgató és Markvart Károly a szakszervezeti bizottság titkára is.

Mint hogy a város áruellátásáról is szó esett, ezért meghívták Gallusz József tanácselnököt is.

Szolnok Miklós szakszervezeti bizottsági titkár értékelte a brigádok gazdasági eredményeit. Az összefoglaló jelentés foglalkozott a brigádmozgalmal második és harmadik követelményének végrehajtásával is. Míg az első kettőnél számottevő eredményt rögzítettek, addig a szocialista módon tanulni jelszó fogyatékos-ságáról esett szó.

A két szeszkerület négy kiemelkedő brigádjából a 601-es fejtési csapat érte el a legjobb eredményt:

versenyzászlót és pénztalant kapott.

A tanulásra vonatkozóan az üzemvezetőség elképzelését is tolmácsolta a szakszervezeti bizottság titkára. Ezek szerint szeptemberben kétműszakos üzemi iskola kezdődik Zobák-aknán.

A tanácskozási munkájából Garamvölgyi János elvtárs is kivette részét. Felsőfokú szinten kitért arra, hogy Zobák-aknai az egyik legjelentősebb a vállalat életében: a legjobb szén termelő, de egyben a legdrágább is.

Hangsúlyozta, hogy a minőség fokozása és az önköltség csökkentése a legfontosabb feladat.

Vállalati szinten egyszázalékos hamutartalom-csökkentés mintegy 50 millió forint többletbevételt jelent. Ez más szóval azt jelenti, ha az egyéb mutatókat teljesítjük, jövő év elején 16 nap nyereségreszesedést fizetnek üzemünk. A jövőben egyébként a nyereséget üzemenként mérlegelik, és amelyik üzem jobb eredményeket ér el, nagyobb összegű nyereséget oszt.

Szabolcsbánya

továbbra is az élen

Július 29-ig a Mecseki Szénbánya Vállalat 88,8 százalékot ért el a termelésben. Bár százalékarányban javulás mutatkozik a korábbi héthez képest, az összeredmény mégsem kedvezőbb. Az adósság tovább növekedett és most eléri a 37 860 tonnát.

A mennyiségi termelés alapján Szabolcsbánya a listavezető. A legnagyobb pécsi üzem már a korábbi hetekben is a verseny élén állt, ezúttal 5783 tonna többlettel rendelkezik. Tovább javult Béta-akna eredménye is, a július 22-hez képest 1,9 százalékos feljutás mutatkozik. A Mecseki Tanbánya az utóbbi hetekben nyújtott kiemelkedő teljesítményét ezen a héten is hozta s 104,2 százalékkal zárta időarányos havi tervét.

A mennyiségi eredmény alapján:

1. Szabolcsbánya	109,8
2. Béta akna	101,9
3. Szászvár	98,9
4. Vasasbánya	97,0
5. Zobák akna	93,8
6. Kossuth-bánya	82,1
7. Pécsbánya	45,1

A hamutartalom szerint értékelve lényegesen változik a táblázat:

1.—2. Vasasbánya	36,58 %
Pécsbánya	36,58 %
3. Tanbánya	37,71 %
4. Béta akna	42,01 %
5. Szabolcsbánya	42,23 %
6. Kossuth-bánya	42,82 %
7. Szászvár (nincs jelentés)	

A párosverseny győztese a Szénelőkészítő Üzem

Évek óta párosverseny folyik vállalatunk két rokonüzeme, az újhegyi szénmosó és a komlói Szénelőkészítő Üzem között. A pontozásos rendszerrel értékelt verseny két alapvető szempontja az önköltség csökkentése és a százezer műszakra eső baleseti műszakok számának csökkentése. Az önköltségi tervhez viszonyított megtakarítás, illetve túllépés százalékonként plusz, vagy mínusz 20 pontot jelent. A bázis időszak eredményéhez viszonyítva minden baleseti műszak-csökkentés fél pontot eredményez.

Az első félévi eredmények értékelésekor kitudt, hogy a Szénelőkészítő Üzem mindkét feltételt jelentősen túlteljesítette. Önköltségét a tervhez képest 86,36 százalékkal csökkentette, s a százezer műszakra eső baleseti műszakok száma — a 450-es bázissal szemben — 300-ra csökkent. Ezért az üzem összesen 343,5 pluszpontot kapott. A versenytárs, az újhegyi mosó pontjainak száma 77-re alult.

A féléves verseny megnyerésért kapott pénztalomból tízezer forintot szétosztottak a legjobb eredménnyel dolgozó szocialista brigádok között. Így az üzemben működő húsz kollektíva közül 15 kapott pénztalant: a Petőfi buktatós-brigád, a Dobó Katalin nevet viselő, továbbá a Koppac Ferenc és a Máté József vezette szénbrigádok, a Právics Istvánról elnevezett vagontöltő-brigád, a Vasasbrigád, a villamosműhely brigádjá és a kőtélpályai karbantartó-brigád — ez utóbbi Tyitov nevet viseli —, a kö-

Színpompás felvonulás a mecseki karneválon

A Mecseki Szénbányák kocsija a Vidámpark előtt.

Bár a felvonulás csak délután fél 3 órakor kezdődött, a MÁVAUT kocsijai már reggeltől kezdve pihenő nélkül vitték fel a Mecsekre az érdeklődők ezreit. Az Állatkertől a Vidámparkig megszámlálhatatlan sokaság zárta le az út két oldalát. S a felvonuló üzemek, vállalatok, intézmények becsülettel megszolgálták az érdeklődést. Ra-

gyogó ötletek, tették felejthetlenné és széppé a felvonulást. A nézőközönség számtalanszor hatalmas tapsal adott kifejezést elragadtatásának. A Mecseki Szénbányákat — többek között — egy teherkocsira épített hatalmas aknatorony képviselte. A dekorációt a távlati fejlesztési osztály szocialista munkabrigádjá készítette, s ők voltak felelősek a rendezés e részéért.

Munkájukkal, fegyelmetlenné és széppé a felvonulást. A nézőközönség számtalanszor hatalmas tapsal adott kifejezést elragadtatásának. A Mecseki Szénbányákat — többek között — egy teherkocsira épített hatalmas aknatorony képviselte. A dekorációt a távlati fejlesztési osztály szocialista munkabrigádjá készítette, s ők voltak felelősek a rendezés e részéért.

Jól sikerült klubdélután

Pécsbánya-üzem KISZ-fiatalsági ének az Ifjúsági Ház adta lehetőségekkel. Vasárnap, július 23-án nagyszerű klubdélutánt rendeztek, ahol a KISZ-szervezet új tánczenekara is bemutatkozott. Az Ifjúsági Ház programjában számos, a vasárnapihoz hasonló szórakoztató időtöltést szerveznek a pécsbányai fiataloknak.

Ketten a népviseletbe öltözött táncosok közül.

A féléves verseny győztese, Pécsbánya átvette a vándorzászlót

Nagyszerű munkasiker értékelését tartották vasárnap Pécsbányán a pártház nagytermében. Az üzem 150 legjobb dolgozóját hívták meg, köztük szocialista brigádgókat, mozgalmi aktívákat. Az ünnepi tanácskozáson, amelyen Pécsbánya átvethette a legjobb bányakerület címet, illetve versenyzászlót és pénztalant, részt vettek az üzem gazdasági, párt, szakszervezeti és KISZ vezetői is.

A vállalatot Bórszel György területi főmérnök, Subajda Tibor a szakszervezet megbízottja és Parti József a KISZ-bizottság titkára képviselte. Ott voltak az előző versenyszakas győztesei, a Béta aknaiak is. Huszár Ferenc párttitkár, Kiss János szb. titkár, és Ropoli István főmérnök gratulált a pécsbányai munkasikeréhez. Pécsbánya első féléves eredményeiről Sebestyén Béla főmérnök adott jelentést. Ismertette, hogy az összesítés alapján 102,2 százalékot értek el, s ez azt jelentette, hogy megelőzték a vállalat valamennyi termelőüzemét. A siker még nagyobb lett volna, ha a félév két utolsó napját a vándor nagy vízbetörés nem veszi el az aktív munkától. Igen figyelemre méltó, hogy a pécsbányaiak a baleseti mutatónál is számottevő sikereket mondhatnak magukénak. A gazdasági eredményeket ez még inkább kiemeli.

Erejük legjavát ajánlották fel a hidas és nagymányoki brikettgyár kommunistái

Ha a pécsi járás illetékesnek feltették a kérdést: mit tettek a Hidas Brikettgyár kommunistái az elmúlt tíz esztendőben — leane mit soroln! Ott voltak a magányomlás brikettgyár beindításánál, szerepük volt számos országos hírű kísérletben, egyesítették a bányát és brikettgyárat, részt vállaltak a tüz-szervezések-nél és hatékonyan támogatták saját üzemük dolgozóinak nevelését, közértségi és egyéni gondjainak megoldását. Akkor úgy tűntek, csak mind nehéz feladatok a maguk nemében, de a gazdasági élet forrongása áprilisban állította őket a legnehezebb tények elé. Akkor, amikor ellentétes hírek és értesülések keringtek az üzem jövőjéről üzemben belüli és üzemeken kívüli, még nehezebb volt helytállni. Amikor meg a szükség szerű létszámcsoökkentés jónéhányukat érzékenyen érintette, még magasabbra csaptak a kedélyek. Ilyen légkörben nem volt egyszerű irányítani az embereket, helytállni a kommunistáknak.

Buktatók, göröngyös hónapok voltak. De amikor július elsejével a Mecseki Szénbányához csatolták a hidas gyárat, a párttagok és pártönkivüliek ismét egész erejüket, tudásukat legjavát ajánlották fel a nagy munkához, az átszervezés zavartalan lebonyolításához.

Jól bizonyította ezt az a taggyűlés is, amelyet az elmúlt hét csütörtökjén tartottak. Ezen a taggyűlésen számolt be az üzem igazgatója, Takács István, az üzem helyzetéről, a második félév feladatairól. Hangsúlyozta, hogy az első félév eredményei negatív előjelűek, hiszen diszpozíció-hiányból eredően 3935 tonna lemaradás terhel az üzemet. Ez kihatott természetesen a munkásokra is, akiknek az

gőzfelhasználás növekedésére is. Mindezeket túlmenően létszámbélyi is fenállt, ami az átszervezés, a kezdeti bizonytalanság miatt nem került rendezésre. Beszámolt arról, hogy magas volt az I. félévben a túlműszakok felhasználása is. Szólt a III. negyedévi feladatairól. Hangsúlyozta, hogy a tervezett 39 200 tonna brikettel szemben csupán 32 ezer tonnára van biztosított diszpozíciója az üzemnek.

A második napirend során Csegezy Szilárd párttitkár tájékoztatta a taggyűlést:

— Pártszervezetünk életében történő változás az, hogy gyakorlatilag elkerültünk a pécsi járási pártbizottságtól. Ezt az a területi átszervezés tette szükségessé, amelyet a Nehézipari Minisztérium a Széndúsító Vállalat budapesti központjának felosztásával, a brikettgyárakat, területi helyzetiüknek megfelelően, az illetékes szénbányászati trösztökhöz csatolta — mondotta bevezetőjében, majd így folytatta: — Előttünk ugyan még ismeretlenek ennek gazdasági előnye, e szakmai iparág önállóságának felosztása, de meg vagyunk győződve arról, hogy az új gazdasági mechanizmus a vállalatok önállóságában rejti azt a politikai, gazdasági előnyt, amely képes lesz szűkebb területen még eredményesebben tevékenykedni, dolgozni!

Ezután részletesen taglalta a pártszervezet belső életének problémáit, a gazdasági vezetéssel kapcsolatos észrevételeit. Majd a Nagy Októberi Szocialista Forradalom tiszteletére beindítandó munkaversenyéről beszélt, amelyet ezideig nagyban hátráltatott az

üzem diszpozíció-hiánya és a többnapos hűvögi állások. Elemek az üzemben belüli pártmunka részterületeire kidolgozott terveket és a pártszervezet kommunistáinak támogatását kérte az elkövetkezendő munkához.

A taggyűlésen felszólt Gáspár Aladár, aki a brikettgyár gazdaságosságának kérdéseiről szóló és az árbevételről jelentkező problémákra hívta fel a figyelmet, majd a mecseki szén brikettgyári nehézségeiről beszélt. Klausz Béla hozzászólásában ugyancsak az üzem gazdaságossági mutatóira hívta fel a figyelmet. Sürögős intézkedést javasolt az állóeszköz-állomány csökkentése érdekében. Több költségnövelő tényezőre hívta fel a taggyűlés figyelmét, és ennek felszámolásához kért segítséget.

A taggyűlésen részt vett és felszólt Zoboki Béla, a Mecseki Szénbányák pártbizottságának titkárhelyettese. Részletesen elemezte a hidas brikettgyár helyzetét a Mecseki Szénbányákban belül, és egyben tájékoztatta a tagságot a szénbányák pártszervezeteinek munkájáról, életéről. Felhívta a kommunisták, a jelenlévő gazdasági szakembereket figyelmét arra, hogy most legfontosabb feladat az, hogy minél olcsóbban, minél jobb minőséget termeljünk! Hangsúlyozta, hogy a Mecseki Szénbányák gazdasági vezetői komoly szerepet szánanak a brikettgyárnak a gazdaságosság növelésében és részleteiben is szólt a tennivalókról.

— A Mecseki Szénbányák vezetői tisztában vannak azval, hogy Hidason nagyszámú munkások kollektívái, jó vezetői garnitúra tevékenykedik, akik eddig is sikerrel oldot-

ták meg a feladatokat, hasonló hozzáállást várunk tőlük a jövőben is! — mondotta befejezésül Zoboki elvtárs.

A felszóltó Farkas Pál a taggyűlés nevében megköszönte az értékes tájékoztatást, amely az elmúlt időszakban nem jellemezte a taggyűlést, és valamennyi kommunista támogatását ígerte a közös munkához. Putzer László szintén gazdaságosság szempontokra hívta fel a figyelmet, és néhány munkaszervezési javaslatot tett. Összefoglalójában Csegezy elvtárs megköszönte a hasznos felszólalásokat. Befejezésül arra kérte a Mecseki Szénbányák pártbizottságának képviselőit, segítsenek mielőbb rendezni a hidas dolgozók illetményeszen, és magas áramköltség miatt jelentkező lakótelepi gondjait.

A Nagymányoki Brikettgyár kommunistái 18-án tartották ünnepélyes taggyűlést, amellyel a 26 főnyi pártszervezet átkerült a Mecseki Szénbányák pártbizottságához. Részt vett a taggyűlésen Keszler Ferenc, a pártbizottság osztályvezetője. Teleki István párttitkár értékelte az üzem életében az elmúlt öt év alatt bekövetkezett változást, azt az utat, amelyet a négy fővel induló alapszervezet megtett. Kerekes László elvtárs az üzem vezetője a gazdasági és politikai feladatokat elemezte. A taggyűlésen a Bonyhádi Járási Pártbizottság képviselője nagy elismeréssel nyilatkozott a nagymányoki kommunisták munkájáról, és arra kérte a taggyűlést: a jövőben is hasonlóan vegyék ki részüket a munkából a szénbányász pártszervezetekhez hasonlóan. (ca. m.)

Nagy sikerű pártnap Béta-aknán

Július 24-én, hétfőn sikeres pártnap zárta a Béta-aknai Juhász Gyula munkásklub. Dolgozóinknak a színvonalas politikai tájékoztatók iránti igényét és a tájékoztatók eme módszerének népszerűségét mi sem bizonyítja jobban, mint hogy a kánikulai hőség ellenére is zsúfolásig megtelt párttagokkal és pártönkivüliekkel a klub nagyterme. Beecslések szerint mintegy százhusz béta dolgozó hallgatta végig Bálint József elvtársnak — az MSZMP KB gazdaságpolitikai osztályvezetőjének — külpolitikai és gazdaságpolitikai beszámolóját. A pártnapon megjelent Szikszai Sándor, a megyei és Zoboki Béla, a tröszt pártbizottság ipari osztályának vezetője, továbbá Neubauer József, a városi pártbizottság titkára.

Bálint József elvtárs tájékoztatójában a közel-keleti helyzetről és — belpolitikai vonatkozásban — az új gazdasági mechanizmus néhány közérdekű problémájáról beszélt.

Ami a beszámoló külpolitikai részét illeti, az előadó részletesen elmondta azokat az okokat és körülményeket, amelyek lehetővé tették az iszraeli agressziót, s amelyek az arab országok átmeneti vereségéhez vezettek. Elemezte a szocialista országok álláspontját e kérdésben, közzétette ismertette a budapesti értekezlet határozatát, s a helyzet további alakulásáról szótva beszélt a szocialista világ politikai, gazdasági és katonai támogatásáról, amely a közel-keleti helyzet rendezésének, az arab országok békejének és társadalmi fejlődésének egyik döntő tényezője.

A belpolitikai — pontosabban gazdaságpolitikai — témára térve Bálint elvtárs, mint a szakterület egyik legavatottabb ismerője, az új gazdasági mechanizmussal kapcsolatos néhány olyan kérdésre adott megnyugtató választ, amely az emberek széles rétegeit érinti. Így például elterjedt az a tévhit, hogy a mezőgazdasági termékek felvásárlási árának közelmúltban történt emelése a fogyasztói árak emelkedéséhez vezet. Az előadó leszögezte, hogy ilyen, vagy hasonló intézkedésekről szó sincs; a fogyasztói árak változatlanok maradnak. A felvásárlási árak emelése a mezőgazdasági termelés fellendítésére irányuló állami támogatás megnyilvánulása — az új irányítási rendszer szemléjében, a piac közvetítésével. Célja pedig a belföldi kereslet jobb kielégítése, s ez az egész ország érdeke éppúgy, mint az exportlehetőségek eredményesebb kihasználása e területen.

Bálint József elvtárs ezután az új gazdaságirányítási rendszer több fontos kérdéséről szólt.

A pártnap végén Huszár Ferenc, a Béta-aknai pártbizottság titkára rögtönzött közvéleménykutatást tartott a hallgatóság között, s az előadásról adott vélemények igen kedvezőek voltak. A dolgozók — kommunisták és pártönkivüliek egyaránt — elmondták, hogy a politikai tájékoztatásnak ezt a módszerét tovább kell folytatni, s külön „agitáció” nélkül bármikor szívesen végighallgatják a hasonló pártnapokat.

Az álmok, a tervek és a lehetőségek még mindig nem esnek egybe minálunk — s minék szépítjük a dolgot...

Okos értelmes gyermekarok.

Sorban — mondhatnám úgy is, hogy „mint az orgonások” mert ez mindig határozó egy riportban, — de most nem ez történt amikor megérkeztem ebbe a komló háromemeletes bérházba.

Össze-vissza, ahogy éppen jöttem úgy álltak elém. Kíváncsian figyelték a ceruzám mozgását, vajon mi lesz ebből az egészből.

— Minek jött ide ez a bácsi? — Kérdezte Magdi a 6 éves kinn az előszobába az anyukától.

— Rólatok fog írni az újságban — mondta anyuka, Blummer Jánosné —, menjtek csak be hád nézzem meg benneteket.

Apuval már beszélgettünk. Mire mind a tíz gyerek körül fogott, már pontosan tudtam az összes adatot: Apu, Blummer János 47 éves, polgári iskolát végzett, volt szabó segéd, bányász, segédmunkás és most a Mecseki Szénbányák Munkáügyi Osztályán dolgozik, havi fizetése 1700 forint, amihez ugyanannyi családi pótlék jön hozzá.

— Hm — mondtam nem valami hangosan, s aztán el sem kezdtem tulajdonképpen ami eszembe jutott, hogy tudniillik ez nem sok. Nem valami magas kereset. Gyors osztási művelet: 1700 : 12-vel, az összesen 141 forint 90 fillér havonta egy főre.

— Na ez persze enyhébb mint ahogy a számok mutatják — mondja Blummer János — mert a Komló Anyagüzemnél 1100 forintot megkeres havonta. Hozzájárul 6 is a család eltartásához.

Mielőtt azonban tovább mennék olvassuk a névsort.

Ime:
Katalin 14, Ildikó 11, Anikó 10, Evi 9, Ibolya 7, Magdi 6, Attila 5, Agnes 4, Péter 3 éves, Gyurika 11 hónapos, most tanul éppen járni.

Apu életkorát már előbb megkérdeztük, most eláruljuk anyuét is.

Most töltötte be a 39-ét. — A szénbányászati dolgozók jól keresnek — mondom hogy ez a hír járja, hogyan lehet az, hogy csak 1770 forint a fizetése?

Ez csak afféle fél állás — mondja Blummer János — persze gyakorlatilag mégis egész, mert a táppénzes betegellenőrzés a feladatom. Ha naponta mondjuk egy órákot kezdtem el elvégezni, akkor is lejárok majdnem egy teljes munkanapot.

Nézem a fényképeket. Összehasonlítom az előttem álló gyerekekkel, a köröm se reglő kíváncsi tekintetekkel. S átfut az agyamon: meg kellene nézni, minek ez a sok gyerek? Ismerek jól kereső, jómódú bányászokat, tanárokat, orvosokat, főkönyvelőket és mozdonyvezetőket, akiknek háromszor, négyszer ennyi havi jövedelmük van, mégis náluk két-három gyereknél több.

iskolában nincs jó helye. Rossz helye van. Az általános iskola második osztályát járja. Nagyon nehéz volt beilleszkedni a másfajta oktatási módszerekbe, az egész másféle légkörbe és környezetbe, meg aztán a kilenc testvér zivajába itthon. De a tanító bácsi könyörtelen, kijelentette, őt nem érdeklik a körülmények, ő megbukattja Evikét!

— Ezt így mondta? — Így. Kerekem megmondta. Pedig ahelyett, hogy könnyített volna a gyerek helyzetén az iskola, ő maga súlyosbította. Aki a jobb lábára békna, annak éppen elég naponta elmenni az iskolába és ott helytállni. De még emeletre is gyalogolni, az farszító, valószínűs kínzás. Mégis az emeleti tanterembe helyezték. És a tanár úr nagyon szigorú.

— Hm — mondom magamnak inkább, nehogy valamit leolvassanak az arcomról és

Imádjuk őket. Űgye, aranyosak?

— Nagyon aranyosak. Anyai gyereket egy anyától a mai úgynevezett modern világban, amikor, hogy úgy mondjam: nem divat a termékenység!

Mosolyognak, mert tétován körül pislogtam, s mondják, az asszony is, a férj is, hogy beszéljen csak bátran, szabad értelmű racionális familia ez, a legkisebekkel is csak úgy lehet társalogni, mint a nagyobbakkal. Éppen úgy, mint Róberttel, a 19 éves fiatalemberrel, aki már udvarol is, szorgalmasan dolgozik a KISZ akcióban, politikai iskolába jár, KISZ kitüntetés is kapott és nagyon szeret olvasni. Azaz, hogy csak szeretne.

Háromszoba összkomfort van, benne tíz gyerek és két szülő, ez bizony nem valami ideális kép. Legalább még egy szoba kellene, hogy a lányo-

volna valahogyan hozzájutnia egy kertes bányászházhoz, de ez elképzelhetetlen álom maradt a Blummer családnak. Ígéret? Az van.

— Nagyon kellene az a kertes, udvaros ház?

— Nagyon. Itt, ebben a bérházban nem lehet kiengedni ennyi gyereket egyszerre. Pedig itt a jó idő, mindegyik szeretne játszani. Megkötöni egyiket sem lehet, élénkek, zajt csapnak. En kérem megértem a szomszédokat is, ha közéjük ülnek, meg rájuk szólnak, de sért is, mint embert, mint édesapát, ha idegenek akarják megszabni a gyerekeimnek, hogy mikor és hol játszanak, meg, hogy üljenek a kúszóban, mint a kutyák. Játsszótér az nincs a közelben, ekkora város és nincs

gyatlankezelő Vállalatnál mint gyors- és gépiró van alkalmazásban.

— De mégis: valami más anyagi forrásuk nincsen a kereseten kívül?

— Van, segít a Róbert is meg az igazgató elvtárs is elég sűrűn ad jutalmat, elismerik a munkámat, meg vannak velem elégedve. A feleségem nem dolgozhat ennyi gyerek mellett, hiszen többet dolgozik itthon értük, mintha gyárban, vagy hivatalban lenne. A szakszervezettől is kapunk segélyeket, ezekre majdnem pontosan számíthatunk, annyira rendszeres. Mégsem lehet ezekre felépíteni egy ekkora család jövőjét.

Ezt az utolsó mondatot majdnem egyszerre mondtuk ki.

Tizenkét gyerek egy családban

Töprengök de nem teszem fel a kérdést. A lehetséges válaszok serege tödül fel gondolatomban: a gyerekimádatból; a miútt beavatkozástól való félelem miatt, a társadalmi előítéletek miatti félelemből, a jövőbe vetett hátráltalan optimizmusból, esetleg abból a megmondolásból, hogy majd ha felnőnek, jól eltartják a szülőket, vagy éppen vallási okokból? De hiszen ez az utóbbi nem lehetséges, előzetesen érdeklődtem felőlük, azt mondták, nem vallásosak. És ha mégis? Vagy ha bármelyik ok a felsorolotakból valódi, akkor is van-e jogom egyáltalán ahhoz, hogy firtassam?

A gyerekek mind jó tanulók, kivéve Evikét, akit Pesten a Heine Medin kórházban kezeltek, de most házakuldték. Ott jól tanult, szeretett ott lenni, gyógyulást is mutatott, még a számláns is megbirkózott, amiből itt-hon nagyot romlott. A komló

megint megvan a véleményem mindezekről. Jobb is talán, ha nem írom meg és nem mondom ki ebben a riportban. De megvan a véleményem...

— Sokat kell Pestre járnom a kislánnyal gyógykezelésre. Volt egy spórolt pénzen vett motorom, de azon jázott az Evika. Eladtam, gyűjtöttem még hozzá és vettem egy Trabantot két alól. Most ezzel járunk... Ja, tessék egy pillanatra várni... anyu, hány éves is az Ildikó?

— Tizenegy lesz az idén.

— Persze. Persze, közben volt ugyanis egy hogysmondjancsak...

— Érttem. Tehát mégis. Ezek szerint feltehettem volna az előbb azt a kérdést, hiszen megpróbálták megszakítani, aztán csak folytatódott a sor. Minden évben egy gyerek.

— Feltehettem volna — mondja az apja —, de ha nem ragaszkodik hozzá, ne kérdésze. Szeretjük a gyerekeket.

kat a fiúktól viszonylag normális módon el lehetne külön helyezni. Hogy mindenkinek legyen olvasó, vagy tanuló sarka a szobában, arra persze álmukban sem gondolhatnk. A szakszervezeti bizottságnál jártak már, ígéretet is kaptak, hogy lesz, de nem kaptak. A trösztigazgató elvtárs öt évvel ezelőt felkarolta a kérésüket, ígéretet tett rá, de nem sikerült beváltania. Akkor Pécssett laktak, Komlóra költöztek, jelentős anyagi áldozatokkal jöttek át ebbe a tandési lakásba, hogy a munkahelyéhez közel legyen a lakása Blummer Jánosnak. A komló Szénbányászati Tröszt-nél dolgozott akkor. Közben egyesült a komló tröszt a pécsi-vel, létrejött a Mecseki Széntröszt. Székhelye Pécs lett. Most Komlóra utazik Pécsre, a munkahelyére. Jó

játszótér. Van ugyan itt a ház mögött egy, de egy rozsdás hintán kívül nincs rajta semmi. Se homok, se pázsit, sem játék, csak ez a kis tév. Onnan meg mindig elzavarják a kicsiket a nagyok, mert ők meg futbalozni akarnak. Nem tudnak másutt.

— Ez bizony nem jó állapot...

— Nem jó. Rossz. Nagyon rossz. Ideges emberek is vannak ebben a házban, akiknek semmi sem jó. Belénk kötnek, lehetetlen dolgokkal ráalmaznak meg olykor, de nekünk túrnunk kell, mert nekünk 12 gyerekünk van.

— Nem tíz?
— Nem. Ketten már elmentek. János 23 éves, megnősült, Pécssett lakik, Gizella férjhez ment, ő is Pécssett lakik. János a posta autóműhelyében dolgozik. Gizike az In-

Megjelent a Bányamunkás lap 1967. júniusi számában

Dr. Gyevi Károly

**REKREÁCIÓS
MÉRÉSSEGEK**
Turizmusok

Majmok mint rabszolgák

**Kemény dresszúra
jutalom nélkül**

Délnyugat-Afrika kecskenyájörző páviánja nem az egyetlen majmok, amelyeket mezőgazdasági munkaerőként felhasználnak. Thaiföld számos ültetvényese a macaca nemestrina nevű majmokat tervszerűen ráneveli kókuszdió szedésére, mint ahogy dr. Mirella Bertrand részletesen megírta a Science című folyóiratban. Az állati „munkaerőt” ott vetik be, ahol a pálmák túl magasak és a munka elvégzése az ember számára kevésbé gazdaságos és veszélyes lenne. A rhesus-majmokkal közeli rokonságban lévő makákáknál határozottan a munkanap: reggel 7-től 10-ig, ebéd után pedig 2-től 5-ig dolgoztatják őket, sokszor 25 méter magas pálmafákon is. Jutalom nincs, a lustálkodókat, mint régen a rabszolgákat, megfenyítik.

Thaiföldön már évszázadok óta felhasználják a majmokat. 1-2 éves majmokat fognak a dzsungelben és az idomító háza közelében megkötözik. Az idomító erőszakos módszereket alkalmaz, veri, rángatja és klabálásával ijesztgeti a majmokat. Ezután kezdődik csak a megfélemlített majmok igazi idomítása. A legnehezebb megértetni az állattal, mit kívánnak tőle. Carl Hagenbeck már 1880 körül kidolgozta a „humánus”, gyorsan célhoz vezető módszert, mert az állat a jutalmazás révén könnyen megérti, mit kívánnak tőle. Thaiföldön viszont azt a hosszadalmas módszert alkalmazzák, hogy a majmokat minden elképzelhető dologért megbüntetik, mire végre megértik, hogy csak azt csinálják, amiért nem kapnak büntetést.

Az első leckén megtanulják, hogyan szedjék le a kókuszdiót, aztán a parancsszavakra oktatják őket, mint például: „fára!”, „magasabbra!”, „még többet!” stb. A későbbiekben a majmoknak már utasításra sincs szükségük, az idomító arkifejezéséből leolvassák, mit akar tőlük.

A majmok képzésének legfelső foka, amikor megtanulják a kókuszdiók megkülönböztetését. Az ültetvényeken, hol érettebb, hol kevésbé érett gyümölcsökre van szükség. Így azután a majom reggelként a munka megkezdése előtt mintadarabok alapján megkapja az egész napra szóló instrukciót. A képzés körülbelül a hároméves állatoknál fejeződik be.

Az ültetvény tulajdonosa hét-nyolc éves koráig használhatja a majmokat, akkor lázadóznia kezdenek és a lázadók már nem alkalmasak rabszolgáimunkára: visszarendelik őket az őserdőbe, hogy gondoskodjanak az utódokról.

LENGYEL HUMOR

— Baj van a hőmérsékletével, ez bizony 39,5 — mondja az orvos a feles sportolónak.

— És mennyi a világrekord? — aggódik a páciens?

*

A filmarchívumban egy régi filmtékercet rágcsál. A másik megkérdi tőle:

— Jó a film?
— Könnyvalokban sokkal jobb volt...

Pártélet és gazdasági élet a bányákban

Béta és Vasas pártszervezeteinek gazdaságszervező munkája

A Mecseki Szénbányák pártbizottsága július 28-i vb.-ülését az ipari osztály jelentését tárgyalta meg a pártszervezetek gazdasági szervező munkájáról.

A jelentés Béta és Vasas pártszervezeteinek ilyen irányú munkáját taglalta.

A vb.-ülésen tájékoztató hangzott el az első félévi tagfelvételi munkáról is. Megtárgyalta a végrehajtó bizottság a hatásköri lista módosítására vonatkozó javaslatot, majd az egyéves és öthónapos pártiskolára javasolt adatait vizsgálta meg.

Béta és Vasas pártszervezeteinek gazdaságszervező munkájáról a v. b. megállapította, hogy mindkét üzem

helyesen értelmezte a műszaki, munkaügyi és bér-gazdálkodással összefüggő kérdésekben kapott önállóságot.

Sem az üzem vezetősége, sem a pártszervezetek nem avatkoztak be operatíván az üzemviteli munkába, csökkent a statisztikai adatszolgáltatás, és jól szabályozták kapcsolataikat az igazgatósággal és a többi üzemekkel.

Az előterjesztett jelentés fe-

letti vitában a felszólalók megállapították, hogy a jövőben a pártnak nagyobb részt kell vállalnia a tervezés munkájában, anélkül, hogy operatíván beavatkozna a gazdasági vezetésbe. Mind Bétán, mind pedig Vasason az idej feladatok felvázolásában az üzemvezetőségek és a párt csúcsvezetőségei helyesen koordinálták a mozgalmi szervek vezetőivel a tennivalókat. Ezek a féléves munkatervekben is szerepeltek. Főkérdésként határozta meg mindkét üzemnél, a ráfordítási költségek csökkentését, és az ennek érdekében végzendő pártpolitikai munkát.

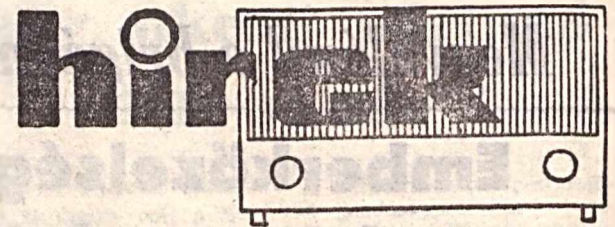
Vasas-bánya csúcsvezetősége mellett szervezett ipari bizottság konkrét javaslatokat dolgozott ki, a körletek önálló elszámolásának bevezetésére. Ezt az üzemvezetőség elfogadta, bevezette, és így nagymértékben elősegítette az anyaggal való takarékoskosságot, és a gazdaságos szentermelést.

Béta-bányaüzemben eredményes volt a bányákban használatos anyagokból rendezett kiállítás, amely szemléltette a dolgozóknak, hogy a különféle anyagokkal való ta-

karékoskosságnak pénzben is milyen eredményeket hozhat.

Jelentős felvilágosító munkát folytattak mindkét üzemben a jóváértés technológiájának megjavítására. Vasason például mielőtt bevezették a gépi jóváértést, a pártszervezet közvéleménykutatást végzett. A pártvezetőség és az alapszervezet vezetői is állandóan a dolgozók között tartózkodtak, segítettek nemcsak politikailag, hanem műszakilag is a kísérletek sikerét. Az üzem önállóságával párhuzamosan növekedett a körletek, sőt bizonyos mértékig a brigádok önállósága is. Az alapszervezetek megfelelő hatáskört kaptak káderkérdésekben, és a termelés pártirányításával kapcsolatban is. Annak ellenére, hogy mind a két bányában a félév során több geológiai nehézség volt, amelyek nehéz feladatok elé állították az üzemeket, sikerült megoldani a gondokat és a munka eredményes volt.

Lemérhető az eredményekben, hogy Béta-bányán 38, Vasason 16 szocialista munkabrigád dolgozik, és a brigádok tagjainak 50, 55 százaléka párttag.

— ELKÉSZÜLT A KOMLÓI SZÉNMOÓS PROGRAMTERVE. A Bányászati Tervező Intézet a közelmúltban szállította le a több kilógrammnyi dokumentációt, amelynek vállalati zsűrizésére augusztus első felében kerül sor. Amennyiben a Mecseki Szénbányák műszaki-, gazdasági szakemberei megfelelőnek találják a programot, úgy a közeljövőben megkezdik a részletes kiviteli tervek készítését, s a nehézsuszpenziós durva mosó 1970-ben kezdené meg a próbaüzemet.

— ISZAPSZÉN VIZTELENTŐ BERENDEZÉS szerelését kezdik meg a közeljövőben a pécsújhegyi öreg erőműben a Bányagép Üzem dolgozója. A berendezés — amelyhez egyebek között egy 180 köbméteres, helyszínen szerelt ülepítő tartály is tartozik, lényegesen meggyorsítja és gazdaságosabbá teszi az iszap-szén kitermelését, illetve értékesítését.

— SZOVJET KATONAI ALAKULATNÁL tett látogatást nemrég Zobák-akna több dolgozója. A közös programban labdarúgó- és kézilabda-verseny is szerepelt. Ezen kívül a bányászok megtekintették a szovjet harcosok körleteit, megismerkedtek a katonai étellel. A közösen előgyasztott ebéd után a késő délutáni órákban vettek búcsút bányászaink a baráti szovjet hadsereg katonáitól és tisztjeitől.

— AUGUSZTUS 2-án szovjet turistacsoport tesz látogatást István-aknán. A vendégek megtekintik az üzem, beszélgetnek szocialista brigádvezetőkkel, majd az esti órákban közös vacsorán vesznek részt. A szovjet turistacsoportot az üzemi MSZBT fogadja.

— KOMLÓN ÉS PÉCSETT tett látogatást a múlt hét végén az a csehszlovák csoport, amely csereakcióként két hetet Alsó-Bélatelepen tölt. Komlón a munkásszálláson nyertek elhelyezést, megtekintették a várost, majd Pécs nevezetességével ismerkedtek. Csehszlovák barátaink igen elismerően nyilatkoztak a munkásszálló berendezéséről, valamint a városról.

— FOKOZOTT ÉRDEKLŐDES NYILVÁNUK MEG az IBUSZ fonyódi különvonatát iránt. A szervezést széles körben végzik, az üzemi szak-szervezeti bizottságok is segítik. A részvételi díj 38,80 forint. A különvonat augusztus 20-án indul Komlóról és a közvetlen szomszédos községek állomásain is megáll. Az a kívánságot is teljesíti az IBUSZ komlói irodája, hogy a befizetés időpontját augusztus 16-ig meghosszabbítja.

— SZIVESEN LÁTOGATJÁK KOMLÓN a felújított szabadtéri színpad műsorát. Mindenek előtt az esti filmvetítés a leglátogatottabb. Vasárnap és hétfő kivételével naponta negyed 9-kor a Zrínyi filmszínház műsorát vetítik.

Vasárnap este

Vibrál a ritmus! Zengő gitár, koppanó dob kíséri az ismert táncdalénekes hangját, amely összekeveredik a cigarettafüst kékes felhőjével, a kávé, a vermouthe (nagyot szívköz belőle) illatával, táncoló lábak cosszanásával. Forog a táncparkett, mozognak a csipők, remegnek a keblek. Kapkodó a légzés. Szalad az élet. Csillognak a tükrök, üvegek. Művész-szakáll van a zongoristának. Az énekes ajka, mint karmester, vezényli a zsongást, hangulatot.

Gyorsul, robban az ütem. Zakatolnak a szívek, elakad a légzés. Jó, jó egyek vagyunk. Egy nagy összelelkező szerelem utolsó aktusai. Mindjárt vége. Szállnak a lábak, ragyognak a szemek. Felszállnak a hangok, még ott torlódnak a sötétbarna faborítású mennyezet alatt, de megteltek a pórusok. Ezután már nincs semmi, csak valami jó, jóleső fáradtság, kielégülés. Felcsattan a taps. A párok fáradt mosollyal adnak utat „vagyai hangjának”. Egy árnyék sem sötétíti kedvük fényét.

Az anyád... szórakoz! Széttört a mű. Apró mozaikjai lökdösve, tolkodva mennek asztalaikhoz. A lány féltékeny testvére, mert az ő fiújára mosolygott tánc közben. Feszül a ruha. Elöl és hátul éles kontúrjai, kemény húsa, fiatalságáról árulkodik, de fiúra vágott haja, élményekben, tapasztalatokban jártas arcot, fejet díszít. Hüga fekete, arca cigányos. Magasnyakú, ujjnélküli, piszkoskék pulóvert visel, melyben feltűnően remeg melle, mintha nővérel versenyneze. Bérkocsis, Vig, Kont utca lányait járnak ide szórakozni. Karjuk erős, kezük durva a munkától. És a Pannóniába szerelmet, szórakozást és nem pénzt járnak keresni. A két testvér sokáig békésen ült egy asztalnál, aztán nagyon kapósak lettek. Pár lépés után azonban mindig helyükre kísértették magukat. Ez a szőkehajú fiú, úgy látszik sikert arat mindkettőnél. A lány, az előbb tánc közben dús mellével úgy rátámaszkodott a fiúra, hogy... már az asztaluknál ül.

Egy kis beugróban magányos, kontyoshajú nő szivja cigarettáját. Kezében táncol a konyak. Lila ruhája, durva vonású arca, Toluz Lotrek mulenrúzi Vig hölgyét juttatja eszembe. Ő még a régiak közül való. Itt ül minden este, várja a csodát, egyszer

talán az ő asztalához is odaül valaki. Vagy inkább 20 év előtti önmagát keresi, kitarító makacsággal? De leginkább, mert nem akar egyedül lenni kis szobájában, melyben alig van hely az ágyon, mosdón és komódon kívül. Nem szeret ágyában fekvődni, nézni álmatlanul a piszkos mennyezetet. Nézte már eleget! A fiúk elegánsak, nyakkendősek. Nincs itt egy hulligán sem.

— Pincér!
— Parancsoljon, uram.
— Még egy üveggel ebből.
— Idős, fehérhajú férfi. Erős, parancsoláshoz szokott. Kissé elhízott, de katonás külsejű. Elkísérte a fiúkat, (valószínűleg egyetemisták) de ha netán neki is sikerül valami kaland? Itt az autó kinn! Ne mulasszunk el semmit az életből, hiszen már kifelé megyünk. Jó nekik!
A zongorista játszani kezd. A párok, akik már egymásra találtak, összesimulnak. A többiek figyelik, kutatják egymást. És én?

A fehérsejtem, pörgekalapos nő a tükrös oszlop mellett foglal helyet. Magát nézegeti. Egővörös a ruhája, melynek kabátját levette, és fehér blúzában merev derekkal ül. Tudja, hogy a bár középpontját ő képezi és nem farsztja magát azzal, hogy körülnézzen. Hiszen sorban járulnak asztalához táncra kérve, vagy mindjárt a tárgyra terve. 20 és 30 év között, bárhány éves lehet. De legalább annyit, hogy feltűnő ruhájával, érett asszonyisággal, arcából sejtéseket kiolásható, vagyakat ébresztő lényével együtt, fölébe tudjon kerülni a 18 éveseknek. Az őshajú férfi határozott mozdulattal ment asztalához. „Fiai” táncolnak. A fehérkalapos kedves mosollyal fogadja. Ugy látszik ő a győztes. A fiatal férfiak lemondóan legyintenek. Osz fej, de sok lóvé. Mit ér a sok pénz? Semmit!

Vonaglanak a testek. A gomolygó forgatagból elő-előtűnik egy sápadt, kifejezés nélküli női arc. Merev némasággal néz a semmibe. Haja csomókban omlik vállára. Fénytelen és piszkos. Vékony arca, lapos felsőteste meglepetést kelt, amikor vaskos csipőjét — keleti táncosnőnek is dicséretére való — moztatja. Partnere keze simogatón pihen rajta.

Sűrűsödik a félhomály. A fehérkalapos egy fiatal szemüveges férfival táncol. Egy-másra nevetnek. Kezét eltölként feszíti a férfi mellének. Az a nő, a zongora mellett

35 lehet, fekete és apródfri-zurája van. A fiú 20, szeméből a bor és a vágy sugárzik. Elborítja őket a nő haja, amint szájon csókolja. A pincér veszekszik társával. Egy másik asztalnál: — Fizet!

— Kérem az 78 forint.

— 85-ből kérek — egy százast nyújt át. A fizetőpincér leszámolt öt forintot.

— Köszönöm! — így tett gondolni, ugye?

A vendég lemondóan legyint. Az énekes nő a bárpart mellett ül és nyelvet tanul. Aztán énekel, de nem ő a sztár. Csak a férfinek tapsolnak. Persze őt a TV-ből mindenki ismeri. Az ő sikere mindannyiunk. Hiszen ismerjük és mi is ott vagyunk, ahol ő énekel. Bilszék vagyunk rá. Tapsoljunk! Sirjunk!

A szőke, fehérkalapos nő megtalálta párját. Tényleg a legjobb képű fiú. Rajongón csüng, szeme ígér, félig nyílt

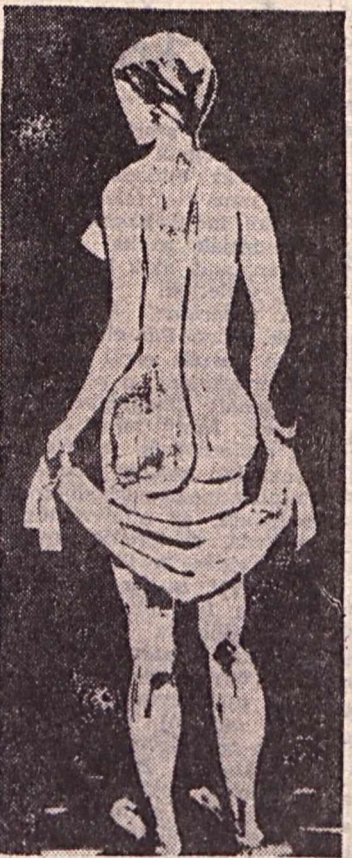
ajkát a fiúhoz szorítja. Ujjait a férfi nyakán játszanak. Az cinkosan kacscint barátai felé. Megvan a halacska!

Fél kettő. Rövid már az éjszaka. Lassul a zene, ásitának a lányok. Reggel várják őket az üzemek, gyárak. Leegyszerűsödik a szerelem. Az élet mégis bonyolult. Zsebemben érintetlenül marad a 15 ezer forint. Anyám öröksége. Egész élete, küzdelme, szeretete. Ennyi maradt belőle. De hol találok a barátot, a nőt, aki asztalomhoz ül, segít elkölteni? Egyszerre mind a bánattal együtt. Aki érti bajom, sajátját félre teszi, és az én keserűségem az én sorsom, az én... az én... az én! Ki van, hol van az ember, kinek szava: Miénk! Keserű lesz számban az üveg sör, amit egész este ittam. Eggyedül. Záróra!

Lombosi Jenő

Takács Dezső

monotypiái

Fürdés után.

Gyümölcsök

Ki jogosult kártérítésre? Két és fél év alatt 7 millió forint az igényjogosultaknak Foglalkozási betegség-e a szilikózis?

A Népköztársaság Elnöki Tanácsa 1963. évi 34. számú törvényerejű rendelete szabályozta a dolgozók egészsége és testi épsége védelmével kapcsolatos kérdéseket. Ezen belül előírta, hogy a vállalat köteles megtéríteni a dolgozójának — halála esetén hozzátartozójának — azt a kárt, amely a dolgozó életének, egészségének, vagy testi épségének a munkaviszony keletkezésében történt megsértésével kapcsolatban keletkezett. A törvényerejű rendelet végrehajtásáról a munkaügyi miniszter 1964. április 3-án kiadott rendeletében intézkedett.

A Nehézipari Minisztérium Tervfőosztálya, valamint a Bányai Dolgozók Szakszervezetének Munkavédelmi és Szociális Osztálya a közelmúltban napirendre tűzte a kérdés megvizsgálását és a törvényerejű rendelet végrehajtásával kapcsolatos tapasztalatokat, problémákat vitatták meg. Megállapították, hogy a

legtöbb kártérítési igény a szénbányászati iparágakban merült fel az adott időszakban.

A kárigények jelentkezésekor, az elbírálást nagyban nehezítették a rendelet hiányosságai. Részben azért, mert nem tért ki a részletkérdések szabályozására és ennek következményeként, a gyakorlati végrehajtás során a szénbányáknál különböző eljárások alakultak ki. Sok munkaügyi vitára, illetve bírósági eljárásra került sor a szilikózis miatti kártérítési jogosultságának elbírálása tekintetében. Országosan is a szilikózisból eredő kártérítési ügyek egyharmada a Mecseki Szénbányák részéről merült fel, s éppen a vitás ügyek rendezése miatt élt a Bányai Dolgozók Szakszervezetének elnöksége olyan javaslatot, amely a munkaügyi miniszter rendeletének módosítását vonta maga után. A gyakorlatban felmerült problémák jogszabályi rendezésére, ideértve a szilikózisból eredő kárigények problémájának rendezését is, az év június 8-án, a munkaügyi miniszter 4. sz. rendeletében módosította az alaprendeletet. A módosítás szűkítette a jogbizonytalanságból keletkező problémák körét és egyértelműen rendezte a szilikózis miatti megbetegedések következtében felmerülő kárigények elbírálásának alapelveit.

A módosító rendelkezés szerint a munkavégzéssel együttjáró foglalkozási megbetegedést

a vállalat kártérítéssel nem tartozik, ha bizonyítja, hogy annak bekövetkezése működési körén belül is elháríthatatlan volt.

Eszerint a megbetegedés keletkezésével, kifejlődésével, illetőleg elháríthatóságával összefüggő egészségügyi kérdésben az Egészségügyi Minisztérium által kijelölt szervezet köteles megkeresni. A Mecseki Szénbányák üzemeinél nagy számban előterjesztett szilikózis miatti kárigények eldöntéséhez a rendelet értelmében kikérték az Országos Munkaegészségügyi Intézet véleményét. A vizsgálat leszögezte, hogy a jelenlegi technikai lehetőségek mellett a mecseki szénbányákban a porpozíció jelentősen csökkenthető volt, ami együtt járt a szilikózis megbetegedések előfordulási gyakoriságának csökkenésével, a betegség kifejlődésének meglassításával és enyhítésével, de olyan mértékű porcsökkentés jelen időszakban nem érhető el, amely a szilikózis kifejlődését teljes mértékben elhárítaná. Az Országos Munkaegészségügyi Intézet véleménye szerint tehát, a szilikózis olyan foglalkozási betegség, amely a Mecseki Szénbányák működési körén belül elháríthatatlan. Ezért a szilikózisból eredő kereset ki-

esésért, károsodásért a vállalatot kártérítési kötelezettség nem terheli.

Megállapítást nyert, hogy a kártérítésre vonatkozó törvényerejű rendelet, illetve a munkaügyi miniszter kártérítési rendeletét a vállalat dolgozói megelégedéssel fogadták és annak tartalmát humánus intézkedésnek tekintik. Kezdetben a jogszabályi hiányosságokból adódóan egész sor probléma vetődött fel és az ügyintézés sem volt zökkenőmentes. Ezen időszakban viszonylag több panasz, elégedetlenség volt tapasztalható. Ma már ezek egyre kevesebbek és számokkal is bizonyítható, hány esetben történt meg a kártérítési igények kielégítése. A Mecseki Szénbányáknál 1964. április 3-tól 1966. december 31-ig 5297 kárigény érkezett be, és ebből 3263 esetben, összesen 6 millió 900 ezer forintnyi összeget fizetett ki a vállalat az igényjogosultaknak.

Erdemes megemlíteni, hogy tisztán kártérítési ügyben 670 eset közül 527 igényt utasított el, olyat, amit elismertek az igénylők is, és csupán 143 esetben történt fellebbezés a Munkaügyi Döntőbizottsághoz. Ebből is csak 78 esetben kötelezték a vállalatot károsszeg kifizetésére. Ez azt bizo-

nyítja, hogy vállalatunknál helyesen realizálódott az intézkedés, és egyre kevesebb panaszal lehet találkozni. Tudomásunk szerint a SZOT elnöksége —

a vállalatok javaslatára — foglalkozik a kárigényekkel kapcsolatos eljárási szabályok további egyszerűsítésével, például a rokkantságot nem okozó, rövidebb táppénzes állományt kiváltó esetekben.

A javaslat szerint az üzemi baleset következtében megbetegedett dolgozók táppénzes idejükre is a balesetet megelőző teljes keresetüket kapnák táppénz címén. Amennyiben ez a javaslat a SZOT elnöksége részéről jóváhagyásra kerülne, tovább csökkenne a problémák száma.

A Nehézipari Minisztérium Tervfőosztálya és a Bányai Dolgozók Szakszervezetének Munkavédelmi és Szociális Osztálya arra hívta fel az érdekelt gazdasági vezetők és szakszervezeti szervek figyelmét, hassanak oda, hogy mindazok a dolgozók, akik a rendelet alapján kártérítésre jogosultak, ténylegesen éljenek is a jogukkal és a részükre járó kártérítést meg is kapják.

A Bányagépüzem eredményeinek títka:

A munkaidő jó kihasználása és a szocialista brigádmozgalom fejlődése

Sajátos helyet foglal el üzemeink sorában a Kossuth Bányagépüzem. A gyárszerű gazdasági egység szervezését tekintve Kossuth-bánya egyik részlegének minősül, de amelyet, hogy üzemi és kisebb beruházási teendőket lát el legnagyobb bányagépüzemünk, jelentős beruházási, kivitelezési tevékenységet fejt ki a vállalat egészében, sőt külső vállalatokat is kisebb volumenű ipari termelést is vállal, illetve végez. Jól érzékelhető ez, ha betekintünk az üzemi műszakgazdálkodásába: a 475 fős létszámból naponta mintegy 120—122 műszakot használnak fel beruházási munkákra és külső vállalatoknak történő szolgáltatásokra; a társüzemeket (Szénelőkészítő, Villamos, Karbantartó Üzem, stb.) naponta 30—36 műszakkal és 18—20 „szenes” műszakkal segítik. A Kossuth bányai üzemvitelre tehát az összlétszámuk nem egészen kétharmada marad.

Egy ilyen „vegyesprofilú” üzemi rész irányítása nehéz feladatnak tűnik. Ladányi József üzemi részvezető mégsem panaszkodik; nem hiányolja a „felülről jövő” részletes utasításokat. Lényegében két alapvető mutató — a létszámterv és a termelési érték — alapján gazdálkodnak. E két közül is az előbbi, a létszámterv a leglényesebb. Kossuth-bánya üzemvezetősége csupán azt a létszámkeretet határozza meg, amellyel az üzemi résznek mindenkori feladatát teljesítenie kell. A többi — a létszámon belül maradás és a feladatok maradéktalan teljesítése — már a részleg vezetőin, műszaki és természetesen fizikai dolgozóknak szorgalmán, igyekeztén múlik.

Mennyiben lehet építeni erre a viszonylag nagyfokú önállóságra? Nézzünk szemléltesül néhány számot: 1964-ben (éves átlagban) az egy műszakra jutó termelési érték 368,70, 1965-ben 367, 1966-ban 402,35 forint volt. A fejlődés — az 1963-ös csekély visszaesés ellenére — nyilvánvaló. De még inkább az, ha figyelembe vesszük az idel eredményeket is: az első negyedévben 408,80, a második negyedévben 419 (!) forint értékű munkát végzett el egy-egy műszakon a Bányagép Üzem

minden egy dolgozója.

Most nézzük meg azt is — csupán két hónap viszonylatában — mennyire sikerült a műszaktervet betartaniuk. Májusban az üzemvezetőség napi 322 műszakot biztosított az üzemi és 100 műszakot a beruházási és idegen szolgáltatásokkal kapcsolatos munkák elvégzésére. Ezzel szemben az üzemi munkákat átlagosan 294 műszakkal ellátták. A megtakarított létszám nagyobb részét a beruházási feladatokra és idegen szolgáltatások teljesítésére állították át, így itt a napi műszakszám 111-re növekedett, s ez természetesen plusz bevételt jelentett az üzemnek. Júniusban a tervezett 297-tel szemben már csupán 268 műszakra volt szükség az üzemi vitel biztosításához, s így a 110-re emelt beruházási műszaktervet napi 16 műszakkal túlteljesítették.

Nagy érdeklődés nyilvánult meg a kísérleti jellegű világnézeti oktatás iránt

Az iskolákban a mostani hetekben igazi vakáció honol. Egy-egy összesítés, felmérés, az új tanévre való felkészülés azonban sokhelyütt máris megkezdődött. Két iskolában: a komlói Kun Béla Gimnáziumban és a szekszárdi Garay János Általános Gimnáziumban az 1966-67-es tanévben — kísérleti jelleggel — bevezették a „Világnézetünk alapjai” című tantárgy oktatását. Az eredményekről és a tapasztalatokról nemrég készítették tanulmányt.

Az összefoglalóban megállapítható, hogy a tantárgy iránt igen nagy volt az érdeklődés, mind az iskolavezetés, mind a felügyeleti hatóság részéről. Zádor Béla, a jelentés készítője kiemeli: — *Valamennyiünk véleménye megegyezett abban, hogy a tárgy tanítása rendkívül fontos, és eredményesnek látszik a tanulók világnézeti nevelésében, és tudatformálásában. Elősegíti a pártkongresszusnak azon megállapítását, hogy „Tegyük hatékonyabbá a tudományos szocialista világnézeti nevelést.”*

A tanulók viszonya a tantárgyhoz, az év folyamán számottevő fejlődő tendenciájú változáson ment keresztül. A

tanév elején várakozással tell érdeklődéssel néztek az új tantárgy elé, melyben csak egy „új tárgyat” láttak mindössze. Az első időszak, kb. negyedév lejárta után, miután megismerkedtek az új tárgy célkitűzéseivel, vázolták, hogy miről is fognak tanulni, hallani, és egy részét el is végezték az anyagnak, a tárgy iránti érdeklődést sikerült felkelteni. A tanév végére sikerült elérni, hogy a tanulók nagyobb része nagyon jónak, szükségesnek tartotta és sajnálta, hogy csak most tanulják. Sőt olyanok is voltak, akik már a korábban való kezdést (II. vagy III. osztály) is javasolták, mert úgy érezték, hogy annyit tanultak és kaptak az új tárgytól, hogy előbb kellene kezdeni, hogy még több ismerethez jussanak és tárgyon keresztül. Sokan új fogalmazták meg, hogy sokmindent egészen másképpen látnak és a világnézetünk alapjai nagyon sokat segítettek abban, hogy a sok alapvető kérdésben tisztábban lássanak. Ezeket a megállapításokat a tanulók megnyilatkozásainak, beszélgetéseik, felmérésekre adott névtelen vá-

laszok, fallútság és intézeti újságcikkek továbbá a tanárok véleménye alapján mérhették le.

Vitakészségük nagy fejlődésen ment keresztül, megtanulták, gyakorolták az érvekkel alátámasztott tudományos felkészültséggel, érveléssel-ellenérvekkel folytatott vitázást. Ez természetesen nem általános. Ez egy-egy osztályban igen fejlett módon a 10—12 legjobbban jelentkeznek ilyen formában és fejlettségi fokon. A többiek is beszélnek a vitákba, de ezek inkább problémafelvetők. A tanulók egy része viszont passzív, csak felszólításra szólal meg. Ezek egyébként más tantárgyaknál is hasonlóan cselekszenek.

A tanulókat a tananyag egésze érdekelt. Természetesen voltak olyan anyagrészek, amelyek nagyobb érdeklődést, és intenzívebb munkát, vitaközvetet ebresztettek. Az ösztönözés alapvető fontosságú jelensége a tárgy oktatásánál. A tanár és a diák közti ösztönzés, a tudás tekintélyén alapuló viszony, amely egyúttal elvtársi hangot is kap. sehol nem olyan fontos, mint éppen a tárgynál. Az ösztönzés, a tanárral kialakult kapcsolat eredményeként, a tárgy tanításának egész időtartama alatt jelentkezett. Ez az ösztönözés viszony sokat jelentett a tanulók számára. Ennek eredményeként problémáikról nyíltan beszéltek, azt meg lehetett vitatni, és nagyon sokat segített a tanulók világnézetében jelentkező téves nézetek eloszlásában és segítette a tanulók tisztánlátásának kialakulásában. Olyan téma szinte nem volt, melyben ne szóltak volna hozzá, melynél egyesek nem vetettek volna fel problémát. Ebben természetesen részes az a tanár is (Komlói Csontos Sándor), aki a tárgyat oktatja. Az aktív cselekvésben való pozitív hatás megvolt. Ez megnyilvánult olyan gyakorlati cselekvésben, hogy a legjobbak a KISZ-politikai oktatásban, vagy a KISZ által kért témában vezettek vitát, vagy tartottak előadást. A szaktárgyi órákon ugyancsak segített. Vitakészségben, problémák felvetésében, és szaktárgyi tisztánlátás elmélyítésében (pl. történelmi, fizikai kérdéseknél).

posabb vizsgálódással a nagyon szoros kapcsolat is — a szocialista brigádmozgalom fejlődése és a termelési eredmények növekedése között.

Két éve az üzemi részben 6 szocialista brigád dolgozott (az átlagos termelési érték 367 Ft/műszak), tavaly már 9 brigád versenyzett a szocialista brigád címért (402,35 Ft/műszak), és az idén 23 kollektíva vett részt a versenyben (408,80, illetve 419 Ft/műszak). Látható, hogy 1966-ról 7-re ugrásszerű változás történt a mozgalomban résztvevő brigádok számában. Ezt azonban nem homi erőltetett szervezéssel érték el; a mozgalomba újonnan bekerült brigádok mind saját elhatározásból, önként vállalták azokat a plusz feladatokat, amelyek a szocialista brigád cím elnyeréséhez, s majd megtartásához szükségesek.

Egy közkút és előzményei

Kardos Ferenc kultúrígazgató, városi tanács tag szervezésével és irányításával elkészült egy közkút. Története a következő:

A tanács tagi választások alkalmával Pécsbányatelep Is-

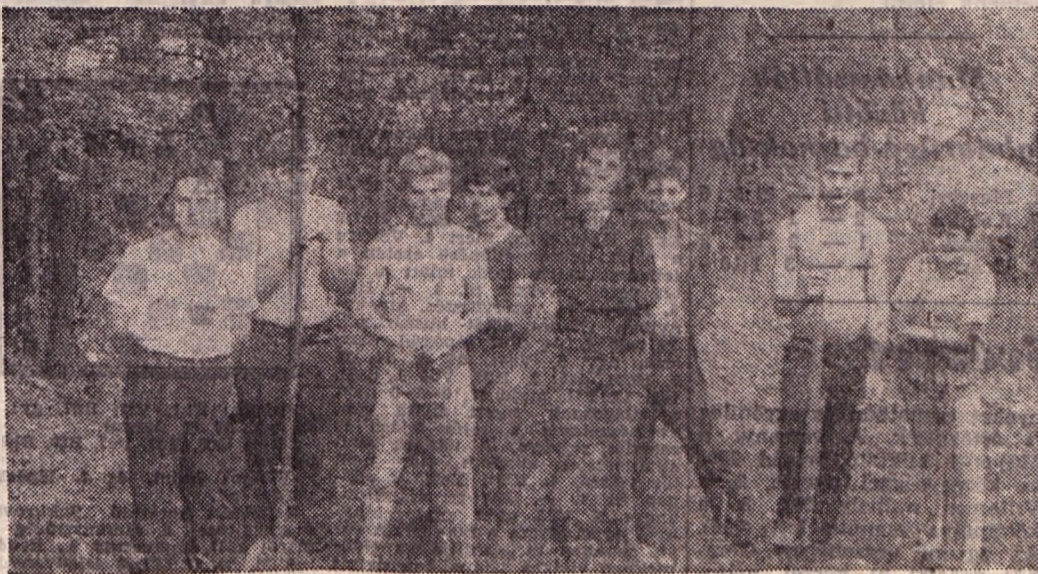
tenáldásvölgy lakói egy közkút létesítését kérték. E területen idős, beteg, rokkant nyugdíjas bányászok laknak. A panasz jogos volt, a kérdés meghallgatásra talált. Az I. kerületi tanács költségvetésé-

ben biztosította a kút elkészítését. A vezeték kiadását, mely 150 méter volt a helyi művelődési otthon ifjúsági klubjának fiataljai vállalták. Tizenketten fogtak össze, és látták neki a feladat elvégzéséhez. A

közel 20 000 Ft-os társadalmi munka hét és fél hét alatt elkészült. Lelkes és szorgalmas munkájukra jellemző, hogy szombatiuk és vasárnapjukat feláldozva, nap mint nap a forró napon, többször megversengési szellemet is kialakítottak maguk között.

Több fiatal szabadságot vett ki a munkahelyén, volt aki a balatoni nyaralását mondta le. Erdemes megemlíteni a legkiválóbbakat: Obert Attila, aki 100 órát teljesített, Kélmán László 80 órát, Ennesser Gusztáv 60 órát. De dicséret illeti a többi fiatalot is, hisz büszkén vehetik át a klub kollektíva nevében a Városi Tanács aranyplakettjét 580 órára társadalmi munkájukért. A Mecseki Szénbányák KISZ-Bizottsága oklevéllel, a helyi művelődési otthon vezetője ingyenes film-bérlettel jutalmazta őket. A lakók által összeadott minimális összegből jól sikerült bankettet rendeztek.

Büszkék lehetünk e fiatalokra, s e munka szép példája annak, hogy hogyan kell az idő nemzedéknek segíteni.

A társadalmi munkát végző fiatalok egy csoportja

Rajt az NB I. B-ben

Augusztus 6-án az újhegyi pályán 16 órakor kerül sor a labdarúgó NB I. B. őszi nyitányának első pécsi mérkőzésére, a Pécsi Bányász—Székesfehérvár találkozóra. Az elmúlt szombaton a PVSK ellen mérköztek labdarúgóink és a barátságos alapon főleg csapatkeresés jegyében lezajlott találkozó 4:4-es eredmény született. A várható vasárnapon sor kerül a játékosok, Veje a csatársor gólerősége reméljük fokozódni fog.

A jobbhatvéd kérdése még nem oldódott meg, Bárány sérülése miatt valószínű változtatni kell a csapat összeállításán, így előtérbe kerül a hosszú sérülésből már teljesen felépült Farkas játéka. Kontha edző a tavaszi mérkőzéseken jól bevált Lukács — Bárány, Halasi, Györkö — Palkovics, Koch — Selymes, Mérei, Opovaly, Lieber, Benicsik összetételű együttest tervezte. Készenlétben áll még Farkas, Kincsei és Stier. Reméljük, hogy a fiúk a tavaszi idényben nyújtott harcos felfogásban játszanak és győzelemmel kezdik hazai pályán és hazai közönség előtt az őszi idényt — fejezte be a szakosztályvezető.

Salgótarján—Komló 2:0 (1:0)

Nincs döntés a Komló—Dózsa mérkőzésről

A két testvércsapat párharcában másodszor fordult elő, a 2:0-ás győzelem. A komlóiak valahogy mindig magabiztosan játszottak Salgótarjánban, s legutóbb a döntetlen eredmény született. Legutóbb amikor csapatunk kiérett az I. osztályból, csak a 90. percben kapott góllal alakult ki az 1:1.

Most kedvezőbb előjelekkel utazott el a csapat.

Különösen a szerdai edzőmérkőzés (a Maza—Szászvár ellen 5:2) miatt, no és a régi hagyományok alapján pontszerzést reméltünk. A szakvezetők és a játékosok arra számítottak, hogy a Stécs az MNK-ban, a Vasas ellen 1:0-ás győzelemmel kihajította magát. Az első 20 perc mindenestre a hazaiak fergeteges rohamát hozta. Ekkor bizony gólokat kaphattunk volna. A védelem tagjai viszont egymást múlták

felül. Aztán jöttek a kihagyások. Fokozatosan támadásba lendült együttesünk, s már arra számítottunk, hogy a kritikus első harmad után nemcsak hogy a hazai vezetést sikerül megakadályozni, de gólt is szerzünk.

Kelemen előrefutott, a labdát lepasszolta Garainak. A középcsatár elvesztette, s ebből indult az ellentámadás. Gyors labda futott a balszélen. Jeck szabadon kitört, és Ruppert a büntető területen már csak szabálytalanság útján tudta szerelni.

A 11-es jogos volt, bár azt is meg kell mondani, hogy nem valószínű, hogy a salgótarjáni balszélső gólt ért volna el, hiszen annyira kisdördölt.

A büntető végrehajtására a hazaiak kapusa, Török vállalkozott, aki nagy erővel küldte a labdát a lécs alá, 1:0.

A második félidőben igazolódott a szakvezetők előre látása. A miénk — jobb erőnlét következtében — mezőnyfölénybe kerültek s jó néhány gólhelyzetet is kidolgoztak. A 75. percben volt a legnagyobb, amikor Bércesi lövészerű beadását Takács a kapu felé fejelte — teljesen tiszta helyzetben. Még egy lehetőségünk kínálkozott: Ferencz a 16-oson belül felvágta a kitűnő helyzetben lévő Takácsot, de Ensberger játékvezető, aki néhány perccel korábban a hazaiak javára ugyanilyen esetben nem ítélte büntetőt, úgy ítélkezett, hogy 14 méterről közvetlen szabadrúgást (?) rendelt el. A hajrában csapatunk fokozta a lendületet, de már későn volt...

Komlón augusztus 2-án két mérkőzésre került sor az országos ifjúsági bajnokság keretében: Fejér—Budapest I. 16 órakor, Győr—Bp. IV. 17.30-kor (különösen az utóbbi ígérkezik nagy-szerű összecsapásnak).

Az országos döntő miatt a Komlói Bányász labdarúgó csütörtökön tartják a kétkapus játékot. Először, háromnegyed 4 órakor, a Bányász I. a Maza—Szászvár NB II-es csapatával találkozik, majd fél 6 órakor a Komló II az NB III-as Moháccsal méri össze tudását.

Salgótarjánban a tartalékok párharcát a komlóiak 1:0-ás győzelemmel hozta: az igen jól játszó Kerkai volt a gólszerző. Rajta kívül Buus, Jerabek, Kovács, Lovics és Faragó nyújtott elfogadható.

Még mindig nincs döntés az augusztus 6-1 Komló—Pécs NB I-es mérkőzés elhalasztása ügyében. A Dózsa külföldi vendégszereplése miatt kérte a mérkőzés időpontjának módosítását. A komlóiak azonban csak az augusztus 9-1, szerdai találkozóhoz járultak hozzá. Az ügyben egyébként az MLSZ dönt kedden.

HOL művelődünk? SZÓRAKOZZUNK!

Moziműsor

Park (Pécs): augusztus 3—6-ig: Hajksa a gyémántokért. Francia film. 7—9-ig: Kánkán. Amerikai film. Előadások kezdete fél 5, fél 7, fél 9. Matiné: augusztus 6-án: Az erdők királya.

Kossuth (Pécs): Délelőtti előadások: augusztus 3-án: Két emelet boldogság. Magyar film. 4-én: A tolvaj. Francia film. 5-én: Kánkán. Amerikai film. 6-án: Hajksa a gyémántokért. Francia film. 7-én: Nyomoz a völgény. Amerikai film. 8-án: Rondó. Jugoszláv film. 16 évtől. Előadások kezdete délelőtt 10 óra. Délutáni előadások: 3—6-ig: Két emelet boldogság. Magyar film. 7—9-ig: Aranyáskány. Magyar film. Előadások kezdete fél 3, fél 5. Esti előadások: 3—6-ig: A tolvaj. Francia film. 7—9-ig: Rondó. Jugoszláv film. 16 évtől. Előadások kezdete este fél 7, fél 9.

Petőfi (Pécs) 3—6-ig: Kánkán. Amerikai film. 7—9-ig: Nyomoz a völgény. Amerikai film. Előadások kezdete fél 4, 6, 8. Matiné: augusztus 6-án: Dollárpapa.

Fekete Gyémánt (Gyárvaros): augusztus 5—6-ig: Autólopnam. Szovjet film. 7—8-ig: Ut a túlsó partra. Francia film. Előadások kezdete fél 6, vas. 4. 6. Matiné: 6-án: Ki volt dr. Sorge?

Meszes: augusztus 4, 6-án: Változó felhőzet. Magyar film. 8—9-ig: Az állhatatos feleség. Nyugatnémet film. 16 évtől. Előadások kezd. hétk. 6, vasárnap 4, 6. Matiné: 6-án: Jégkorongozók.

Május 1. (Komló): augusztus 3—6-ig: Érdekházasság. Lengyel film. 16 évtől. 7—9-ig: Betörők cinkosa. Csehszlovák film. Előadások kezdete fél 6 óra.

Vasas I: augusztus 4, 6-án: Ut a túlsó partra. Francia film. 8—9-ig: Mandragóra. Olasz—francia film. 16 évtől. Előadások kezd. 6 óra.

Mánfa: augusztus 2-án: Sakk—matt. Román film. 5—6-ig: Élet a kastélyban. Francia film. Előadások kezdete hétk. 6, vasárnap 5.

Mecseknapad: augusztus 5—6-ig: Ezek a fiatalok. Magyar film. Előadások kezd. hétk. 8, vasárnap 6, 8.

Zalka Máté (Pécsbánya): augusztus 4-én: Generális. Amerikai film. Előadások kezdete fél 6 óra.

A televízió műsora

Augusztus 1., kedd felülteknek.) 11.15: La-la-la... Charles Aznavour énekel. 12.00: Telesport.

17.58: Hírek. 18.05: A Magyar Hírdető műsora. 18.10: Csak gyerekeknek. Bábfilmműsor. 18.15: Új könyvek. 18.45: Mal vendéglőnk. 18.55: Jelentés Magyarországról. Elő műzeum. A tv dokumentumfilmje. 19.25: Falusi dokokról. 19.50: Esti mese. 20.00: Tv-Híradó. 20.20: Tekints embernek! Magyarul beszélő, angol film. (14 éven felülteknek). 22.05: Tv-Híradó. — 2. kiadás.

Augusztus 2., szerda 17.58: Hírek. 18.05: 2000 szavazaton felül. A II. elődöntőbe beérkezett közönségsvotumok ismeretése. 18.35: Fehér szoba. Magyarul beszélő román film. (10 éven felülteknek). 19.50: Esti mese. 20.00: Tv-Híradó. 20.20: Hazai túrkör. 20.25: Látványosság mindenütt. Olasz revüfilm. 21.10: Tájak, városok, emberek. Libanon. 21.30: Tizenkét szék. Művészeti vetélkedő. 22.10: Tv-Híradó — 2. kiadás.

Augusztus 3., csütörtök 9.30: Fehér szoba. Magyarul beszélő román film. (10 éven felülteknek). 10.45: A képzőművészet története, barokk és rokokó művészet Itáliában. 17.58: Hírek. 18.05: A Magyar Hírdető műsora. 18.15: Interjú. 18.45: A világ léteképe előtt. 18.55: Kapcsoljuk. Helyszíni közvetítés a Balassagyarmati Pálóc Múzeumból. 19.25: Telesport. 19.45: Esti mese. 20.00: Tv-Híradó. 20.20: Táncdalverseny harmadik elődöntője. 22.00: Tv-Híradó. — 2. kiadás.

Augusztus 4., péntek 9.30: Tekints embernek. Magyarul beszélő angol film. (14 éven felülteknek.) 11.15: La-la-la... Charles Aznavour énekel. 12.00: Telesport.

Augusztus 5., szombat 15.53: Szeged—Vasas bajnoki labdarúgó mérkőzés közvetítése Szegedről. A szünetben: A Magyar Hírdető műsora. 17.55: Eszperantó forrás. Magyar kisfilm. 18.10: Az orvosi gondolkodás története 4. Asklepios és iskolája. 18.40: Himnusz az értelem szépségéhez. Shelley-emlékműsor. 19.05: A TV jelenti. 19.50: Cicavíz... 20.00: Tv-Híradó. 20.20: Minna von Barnhelm. Lessing vígjátékának magyar nyelvű tv-filmváltozata. 22.05: Peter Pears énekel. 22.35: Tv-Híradó — 1. kiadás.

Augusztus 6., vasárnap 9.30: A művészet világból. Az Interjú műsora Leningrádból. 10.10: Hétméterföldes kamera. 10.25: Francia nagyvadász országában c. francia filmsorozat 4. része. 10.40: Kati és krokodil. Magyarul beszélő csehszlovák film. 15.58: A Magyar Hírdető műsora. 15.50: Bélyegsarok. 16.05: Nyári mezőgazdasági szakfilmsorozat. Alkatrészfelújítás. 16.20: Nótások. 16.45: Hősök, emberek. Szovjet filmek. A Nagy Honvéd Hábóronról. Szállnak a darvak (10 éven felülteknek). 18.25: Baile és Sébastien Magyarul beszélő francia filmsorozat 12. A nyomozás. 18.50: 50 éve történt... 19.00: Delta. Tudományos híradó. 19.35: Esti mese. 19.50: Sporthírek. 20.00: Tv-Híradó. 20.20: Az én otthonom. Tv-játék. 21.05: Tánckonferencia. 22.05: Tv-Híradó — 2. kiadás.

MECSEKI BANYÁSZ
A mecseki szénbányászati dolgozók hetilapja
Felelős szerkesztő:
Dr. Gyevi Károly
Szerkesztőség:
Pécs, Komját Aladár utca 5 (Mecseki Bányász Szálló)
Telefon: 36-61, 18-58 (11-35-ös mellék)
Kiadja a Baranya megyei Lapkiadó Vállalat
Felelős kiadó: Braum Károly
Kiadóhivatal: Pécs, Hunyadi u. 11. Tel.: 15-32, 15-33, 50-00

PÉCSI SZIKRA NYOMDA
Pécs, Munkácsy M. u. 10. sz. Felelős vezető: Mellek Rezső

TERJESZTI A MAGYAR POSTA
Előfizethető a helyi postahivataloknál és az üzemi sajtófelosztásoknál
Előfizetési díj félévre 10 forint, egész évre 20 forint
MEGJELENIK MINDEN KEDDEN
Indexszám: 25 817

Farmotoros Ikaruszit kapott a Komlói Bányász

Régi kívánság teljesült Komlón: külsőségekben is reprezentatív, felújított kocsit kaptak a sportolók. A Mecseki Szénbányák feltrata mellett a kék-fehér embléma is díszíti.

Kézilabda NB II

Komlón az őszi idény első mérkőzésén a Komlói Bányász küzdelmes mérkőzésen,

eredményesebb támadó játékkal 20:12 arányban győzött a Pécsi Ércbányász ellen.

Eredményesebben kívánunk szerepelni az ősszel

A kézilabda NB I bajnoki rajtja előtt Nagy Ferenc és Holub János intőzők mondták el véleményüket a tavaszi szereplésről, és az őszi tervekről.

Nagy Ferenc: — A lányok a tavaszi idényben gyengébben szerepeltek, mint ahogy vártuk. Ennek elsődleges oka a csapaton belüli megismerés volt, amely szerencsére, a tavaszi idény végére feloldódott, és az utolsó két mérkőzésen már nem voltak problémák. Egy nyári rövid pihenő után a Balaton-kupán elért második hely, és a szege di győzelem visszaadta lányaink önbizalmát, amely alapján feltétlenül jobban kívánunk szerepelni, mint tavasszal. A csapat védekezése a bajnoki szünet alatt megjavult, és ez magával fogja hozni az eredményesség további növekedését. Végso célkitűzésünk megmaradt, tehát továbbra is terveünk az élményben való végzés. Vasárnap Veszprémben a Vasas

ellen győzelemmel szeretnénk kezdeni.

Holub János: — Tavasszal egy-két nem várt kisléklás visszavetette helyezéseben a csapatot. A Balatoni- és a Soproni ünnepi kupa megnyerésével, majd hazai edzőmérkőzésekkel kívántuk átvezetni a tavaszi és őszi bajnokság közötti úgynevezett holidienyt, ez sikerült is, és a játékosok már erősen várják a bajnoki mérkőzéseket. A negyedik-ötödik hely megszerzése a célunk, ehhez vasárnap Debrecenben szoros mérkőzésen a győzelmet szeretnénk elérni.

Munkásszállók közötti labdarúgó-bajnokság

1. Meszesi	3 — —	21:5	6
2. Komló	2 — 1	5:4	4
3. Vasasi	1 — 2	1:9	2
4. Urán	— —	3	1:10

Sportlövészet

Komlón, a Szénelőkészítő MHS vezetősége és az SZB közös rendezésében július 27-én sikeres lövészversenyt rendeztek az üzemi szocialista brigádjai között. A városi MHS löterén négytagú csapatok versenyeztek tizlövéses felvételhelyzetből. Az eredmé-

nyeket csapatban és egyénileg is értékelték. A versenyt a Május 1. buktató brigád 290-es körgyűléssel nyerte. 2. a Villamos műhely 261. 3. a kőtélpálya csapata lett (247). Az egyéni versenyben Gombár győzött 91 körrel, második Kollár 87, 3. Molnár 80 ponttal.

Sakk

A kezdő állásban tisztjeinket az előtűnk álló kis harci értékű gyalogjaink sorfala fedeli. Huszáraink kivételével azonban tisztjeinket el is torlaszolja, mert gyaloglépések nélkül azok mozgathatatlanok.

Általánosan elfogadott elvek alapján tisztjeink közül először a huszárokat fejlesztjük. Részben azért, mert a huszárok inkább a támadásokban hatékonyabbak, részben pedig azért, mert a kezdő állás a huszárok ellépése esetén sem gyengül meg. A futók fejlesztése viszont szükségessé teszi a b- és g-gyalogok védelmének erősítését, hiszen ezen gyalogokat csupán a futók védik. Mivel a huszáron kívül tisztjeink fejlesztéséhez gyaloglépések is szükségesek, ezért egyes teoretikusok szerint csupán a tisztlépések a fejlődő lépések, míg a szükségessé vált gyaloglépések csak a fejlődést elősegítő lépések, de maguk nem fejlődő lépések.

A huszárok fejlesztése előtt általában egy vagy két gyaloglépést teszünk. Az irányítás a világos kezében van, és az elméleti jelenléti feltevése szerint ezért a világosnak előnyös. A sötét ezért egyes megnyitásokban — így az orosz huszártételekben is — mindjárt a második lépésben ellenjáratásra törekszik. Ezzel válik már a megnyitás kezdeti szakaszában éssé a játék. Az éles játék viszont a csapdáknak melegegáya.

A következő játszma bemutatja a kölcsönösen felállított csapdák megtevesztő lehetőségeit:
1. e4, e5 2. Hf3, Hf6. A sötét védekezés helyett a támadásban keres ellenjátékot. 3. He5, He4? Ez a lépés hiba, mert 4. Ve2-re a sötét huszár ellépése esetén a fejedtet kettős sakk miatt a sötét vezér elveszik pl. 4. — Hf6. 5. Hc6++ és vezérvetés. Amennyiben viszont sötét huszár lépés helyett 4. — Ve7 lépésel válaszol, úgy 5. Ve4, d6 6. d4, f6 7. Hc3!, de5 8. Hd5, Vd6 9. de5, fe5! 10. Ff4, majd 11. 0—0 után a világosnak nyert állása van. Természetesen a sötét állása is csapdát rejtget. A világos által elmulasztott alkalom már nem tér vissza. 4. Hf7!, Ve7! A világos itt 4. — Kf7-re számított, amire 5. Vh5 után gyalogelőny nyel nyeri a huszárt. A sötét azonban megfordítja az előbbiekben világos színűben bemutatott csapdát. 5. Hh8!, Hc3+ és most a sötét nyeri le az ellenfele vezét.

Az olasz megnyitásban is számtalan csapda fordul elő. Egy Traxler—Moncha-játzma eszméje alapján született Kölnben 1912-ben az alábbi játszma: Muhlcock—Kosztics 1. e4, e5 2. Hf3, Hc6 3. Fc4, Hd4? Ez a csapda. Ha világos leüti a huszárt, úgy a sötét állása rendkívül hátrányos. A megmondatlan mohóság azonban megbűnhődik. Ezért a kezdő sakkokhoz azt ajánljuk, hogy minden könnyedén ígérkező előnybekerülést kétszeresen nézzünk meg, mert a csapda általában ezek mögött van felállítva. A világos a játszmában úgy látta, hogy gyalogot nyer, de közben játszmát veszít. 4. He5?, Vg5 5. Hf7!. Az esetleges 5. Ff7+ lépés sem jó, hiszen erre a lépésre is a világos tisztet veszít. 5. — Vg2: 6. Bf1, Ve4+ 7. Fe2. Nincs már jobb lépés és a matt nem kerülhető el. 7. — Hf3 fojtott matt.

Amint látjuk, szükséges megismerni a csapdákat és ellencsapdákat, melyeket kedves sakkolónk számunkra tartogatnak, hogy hasonló módon előzékenységüket viszonzni tudjuk.

A 32. sz. feladványunk Lollit könnyű megfejtésű kettőse. A feladvány fő érdekességét játszmaszerűsége adja meg.
LOLLI

Világos: Kh1, Vf7, Bd7, g7: c8, d5, g2, h3 (7 figura).
Sötét: Kc8, Vc2, Fe5, Bf8, Bh8 (5 figura).
Világos indul, és 2. lépésben mattot ad.
Beküldési határidő „Sakkrovat” megjelöléssel a szerkesztőség címe: 1967. augusztus 8., kedd.
A 31. sz. (BREDE) feladványunk megfejtése: 1. Ba7+, Ka7: 2. Bb7+, Ka8 3. Ba7+, Ka7: 4. Vb7 matt.

MECSEKI BANYÁSZ

A MECSEKI SZENBANYASZATI DOLGOZÓK HETILAPJA

V. ÉVFOLYAM, 32. SZÁM

ÁRA: 40 FILLÉR

1967. AUGUSZTUS 8., KEDD

Rapai Gyula választói között

Pénteken az I. kerületi Tanács mozitermében Rapai Gyula, az MSZMP KB tagja, a Megyei Pártbizottság első titkára, országgyűlési képviselő beszámolt választóinak a parlament munkájáról, az I. kerületi tanács gondjairól. Beszámolójában szót a legutóbbi országgyűlésről, elmondotta, hogy a légkör rendkívül jó volt, az ötvenhét felszólaló, a háromnapos ülészakon nagy aktivitást mutatott. Bátran és őszintén vetették fel a problémákat a képviselők.

— Önök közül bizonyára sokan figyelemmel kísérték a parlament munkáját, így tapasztalhatták azt is, hogy a kormány, maga Fock elvtárs is szóvá tette a hibákat, ez a lehető legtermészetesebb dolog. Ha a dolgozókat mozgósítani kívánjuk a hibák kijavítására, bátran fel kell tárnunk azokat! — mondotta és hangsúlyozta Rapai elvtárs, hogy az országgyűlés munkájában fontos helyet kaptak a gazdasági kérdések, és ez nem véletlen, majd így folytatta: — Ugy kell végrehajtani az új mechanizmust, hogy a gazdaságosság ne öncélúan, hanem a dolgozók életkörülményeinek további javítása érdekében, azt előmozdítva érvényesüljön.

A képviselő beszámolójában legnagyobb hangsúlyt I. kerületi helyzetének elemzése kapta. Elmondotta, hogy Pécs az előző évekhez hasonlóan az idén is nagyarányú fejlődésen megy keresztül. A nyugati és keleti városrészekben elbőszültek az ABC árúházak, és befejezéshez közeledik az új mecsekalkjai városrész teljes kiépítése is. Részletesen szót a tanácsi vállalatok munkájáról és arról szót: helyeselné, ha a ktsz-ek gyorsabban és megfelelőbben elégítenék ki javítási-szolgáltatási igényeit a lakosságnak. Elemezte a város, a kerület lakás-helyzetét.

— Évrol évre nehéz feladatokat jelent a tanácsoknak a felmerülő lakásigények kielégítése. Hiába épül évente két, két és félezer lakás Pécsen, ez az igényeknek csak kisebbségét fedezi, hiszen jelenleg csaknem hétezeren várnak lakásra a városban. Egyedül az I. kerületben 1700 igénylőt tartanak nyilván. Idén csaknem kétszer annyi lakást kap a kerület, mint tavaly, de sajnos ez is kevés!

Továbbiakban Rapai elvtárs a hűselltatási gondokkal, az óvodai férőhelyek bővítésének szükségességével foglalkozott.

Az országgyűlési képviselőt nagy figyelemmel hallgatták a jelenlevők és a tájékozott követő beszélgetés során, a késő esti órákig maradt együtt választóival.

Szines program augusztus 20-ra: összetett honvédelmi verseny

Befejeződött Komlón az összetett honvédelmi verseny üzemi döntője. 17 alapszervezet fiatalosága mérte össze tudását, hogy a legjobbak részt vehessenek az augusztus 20-án sorra kerülő városi vetélkedőn. Az eddigi nevezések szerint több mint 100 fő részvételre számítanak a szervezők. A Hőerőmű motoros szakosztálya önálló bemutatót rendez, amely igen látványosnak ígérkezik. Az idei seregszemle egyben a jövő évi program alapját is megveti. Arról van ugyanis szó, hogy a következő években hagyományossá teszik az augusztus 20-i honvédelmi napot.

A mostani városi döntő öt korcsoport külön versenyét hozza. A legfiatalabbak: az úttörők. Az 1500—3000 méteres távon terepfutás, akadályok leküzdése — gázlarcban — kispuska lövészet szerepel a versenyprogramban. A reggel 8-tól délig tartó vetélkedőt a Kossuth-bánya mellett lévő új lőtér rendezik meg. Azért hozták a város belterületére a versenyt, hogy a lakosság is láthassa. A szines bemutató mindig érdeklődésre tartott számot, az érdekes versenysorozat bizonyára az idén is sok nézőt vonz.

Az augusztus 20-i verseny nemcsak az MHS programja lesz, hanem a Hazafias Népfőnté is. Mind az MHS vezetői, mind pedig a tanács illetékesei gondoskodtak már a győztesek megjutalmazásáról is. Az 1—3. helyezettek értékes tárgyjutalomban részesülnek, s a legjobbak oklevelet is kapnak.

Előtérben a szocialista módon élni jelszó megvalósítása

A szocialista brigádmozgalom egyik fontos jelszava a szocialista módon élni gondolat megvalósítása. E témakörhöz sok-sok tényező tartozik. Az egymás segítése, a társadalmi munka végzése, a közös kirándulás és más egyéb.

Szombaton és vasárnap két nagyobb brigád: a vasasi Bátal Sándor külszíni fejtési munkacsapata és a Kossuth-bányai földalatti Diesel-mozdonyvezetők brigádja tartott összejövetelt.

A vasasiak Mecseknádasra utaztak kölönjárattal. A kellemest összekötötték a hasznossal. A kirándulás alkalmával rögtönzött brigádgyűlést tartottak. A bányászokon kívül ott voltak a családtagok, és megjelentek az üzemszakvezetők: Herr Károly főbányamester és Lehmann Károly műszaki patronáló is.

Bátal Sándor brigádvezető nagyszerű eredményekről számolhatott be.

Féléves tervteljesítésüknel 115,4 százalékot értek el. A minőségi munka is kedvező képet nyújt: a megengedett 38 százalékos hamutartalom helyett 37,10 százalékot mondhatnak magukénak.

A baleseti mutatójuk is igen figyelemreméltó: ebben az évben csupán egy három napon túl gyógyuló baleset fordult elő a brigádnál. E kedvező számok elérésénél nem lehet közömbös az a tény, hogy a külszíni fejtési brigád 30 fős kollektívája a magánéletben is becsülettel helytáll. Ezért döntöttek úgy, hogy a második negyedévi verseny megnyerésért kapott ezer forint jutalmat a közös kirándulásra fordítják.

A résztvevők kitünően érezték magukat, és amikor este búcsút vettek egymástól, méltán kaphatták Mecseknádasdon azt a dicséretet, hogy a Bátal-brigád nemcsak a termelésben tünik ki, de a társas összejöveteleken is szocialista emberhez méltóan viselkedik.

A Kossuth-bányai mozdonyszállító közös kirándulásán ott volt Schusztér Ferenc főkörletvezető helyettes is. Nagyszerű programot állítottak össze. A nap első felét Harkányban töltötték, majd délután Siklóra látogattak, ahol a vár meglepetése volt mű-

A szászvári Béke-akna

Takarékoskodjunk a vízzel!

Bár mérséklődött a meleg, az ivóvízzel való takarékoskodás mégis fontos ezekben a hetekben. A Komló Városi Tanács Végrehajtó Bizottsága felhívja a város lakosságát, valamint az üzemek, vállalatok vezetőit, hogy az ivóvízzel szigorúan takarékoskodjanak. Megtiltja az ivóvíz vezetékekről a kertek locsolását és a gépkocsik mosását. Felhívja továbbá a figyelmet az ivóvízzel történő éte-

lek és italok hűtésének megszüntetésére. Ezen felhívás betartását a Vízművek és az illetékes szervek ellenőrzik és a rendelkezés megszegő ellen eljárás indítanak.

Az ivóvíz igények kielégítése érdekében a tanács utasítást adott a Városgazdálkodási Vállalatnak, hogy az utak, terek locsolását az Erőmű által használt vízzel végezze.

Mennyiség szerint Szabolcsbánya, a minőség szerint Szászvár az első

Júliusban végig gyengébben sikerült a széntermeles, mint ahogy azt vártuk. Az össz-eredmény 89,1 százalék. Az adósság 38 468 tonna. Az operatív terv szerint Szabolcs-

bánya mondhat magának legjobb teljesítményt, 110,9 százalék. A minőség alapján Szászvár vezet, 33,97 százalékos palatartalommal.

A mennyiségi eredmény alapján:		
1. Szabolcsbánya	110,9 %	6644 tonna többlet
2. Béta akna	102,4 %	1021 tonna többlet
3. Vasasbánya	100,1 %	11 tonna többlet
4. Szászvár	98,8 %	120 tonna adósság
5. Zobák akna	91,1 %	4 638 tonna adósság
6. Kossuth-bánya	81,7 %	18 578 tonna adósság
7. Pécsbánya	46,7 %	22 853 tonna adósság

A Mecseki Tanbánya 102,9 százalékkal zárta a július havi előirányzatot.

— Félreértés ne essék, az ügyfelek zöme helyesen cselekszik, ahogyan az üzletszabály előírja, — emelt ki Szabó János.

Igen, a fenti példák csak arra jók, hogy egy kicsit érzékeltesük: nem mindig csak a kilométerek, az emeleti lépcsők, a dombtetők nehezítik a postás munkáját.

Szabó János inkább a kedves történeteket sorolja: — A postásnak is öröm, ha azon a szelvényen érnek el találatot, amelyet ő adott el. A körzetben is volt egy 4-es lottó nyeremény, nem is olyan régen. Aztán egy régen várt levél különösen felemelő érzést vált ki. Az édesanya még akkor is örül, ha a sorok nem éppen úgy íródtak, ahogy azt szeretne volna. Ilyenkor kiöntik szívüket, lelküket. Sokszor akaratlanul is osztozunk az örömben és a bánatban.

S ha a postás olyan melegsztű, mint Szabó János, akkor nem lehet véletlen, hogy körzete nyitott könyv számára. Ezért mondják róla: A bányások postása.

V. L.

A bányászok postása

— Milyen módszerrel találják meg?
— Legtöbbször a személyes ismeretség alapján. A levelel-oztók, az ún. rovatolók rendszerint az irás formájából következtetnek. Aztán ilyenkor nagy előny, ha a kézbesítő tudja, hogy körzetében kinek vannak rokonai külföldön. Így jutott gyorsan rendeltetés ki helyére a Jugoszláviából érkezett üdvözlét. Nemrég Takács Józsefnek Kanadából kaptak levelet — szintén utca és házszám megjelölése nélkül.

A postásnak sokszor hibás címzés esetén is továbbítani kell a küldeményt. Tapasztalat szerint legtöbbször a gyerekek tévesztenek, no és a gyorskezelő felnőttek olvashatatlan írása ad gondot. Irinyi utca helyett Zrinyi, a Sas név helyett Sós, a 4-es szám helyett 11 olvasható. És így tovább. Persze az olyan címzés is bosszantó, mint pl. a középmezési Bálint László nevére érkezett üdvözlőlappal, melyre Dobó István u. 70. he-

Mondhatja valaki, hogy ilyen van több is. Biztos! Magam is ismerek legalább félszázat. Rendesek, becsületesek, olyan, mint legtöbbször a Magyar Posta hírnevének öregbítoi.

A portré megrajzolásánál eshetett volna a választás másra is, például Vida Jánosra, Szuprics Bélára, Szabó Istvánra, vagy éppen Kovács Józsefre is, de bizonyára nem haragszanak meg, ha Szabó Jánossal történt beszélgetést írom meg. Nem is a kora miatt, hiszen csak 43 éves, nem is valami kerek évforduló, inkább talán hihetetlen szorgalma, örökös nyargalása, kedélye, mindemellett precizitása adta az ötletet, hogy bemutassam.

Alkatát és természetét igazán a postáshivatáshoz szabták: mozgékony, mindig derűs, tisztelettudó. Munkahelyéről így vall: — Középmeszies vagy ahogy itt mondják: Öregmeszes lakói igényesek. Ez azonban így jó, mert a munka után meg is becsülik az embert.

Ami azt illeti, nem irigylém. Nagy tászkáját 900 család-

1. Szászvár	33,97 %
2. Vasasbánya	36,50 %
3. Pécsbánya	36,58 %
4. Zobák akna	37,99 %
5. Tanbánya	39,61 %
6. Béta akna	41,92 %
7. Szabolcsbánya	42,23 %
8. Kossuth-bánya	42,76 %

Augusztus első napjaiban sem lehetünk elégedettek a teljesítménnyel. A vállalat összesen 85,3 százalékot ért el, az adósságunk 9673 tonna. A legjobb eredmény a tanbányánál található, 117,3 százalékos. A nagyobb üzemek közül csak Szászvár érte el (100,4) a kívánt szintet.

Bányász pártmunkások tapasztalatcsere-látogatásai

A Mecseki Szénbányák Pártbizottságának, az üzemi pártbizottságok pártmunkásai az utóbbi néhány hónap során több üzemben, intézményben tettek látogatást. Így került sor a Pécsi Tanárképző Főiskola, az új egyetemi klinika, a pécsi sörgyár, a pécsi Tejüzem a Patyolat, a Dunal Vasmű, a Bikali Állami Gazdaság meglátogatására. Felmerült a kérdés, mi tette indokolttá és milyen tanulságokkal szolgált a tapasztalatcsere-látogatások?

Pártbizottságunk, amikor elhatározta a látogatások megszervezését, mindenek előtt abból indult ki, hogy jelentős mértékben megnőtt a bányászok érdeklődése nemcsak a közvetlen bányászattal és szűkebb vállalati problémákkal kapcsolatban, hanem általában a megye, az ország gazdasági, kulturális életével, a mezőgazdaság fejlődésével kapcsolatban. A látogatásokon, a taggyűléseken, a egyéb párt- és tömegszervezeti rendezvényeken sok kérdés hangzott és hangzik el ma is a nép-gazdaság, a társadalmi, kulturális élet fejlődésével, problémáival kapcsolatban. Nem lehetne azt állítani, hogy eddig e kérdések válasz nélkül maradtak volna, de hiányzott e válaszokból sok esetben a személyes meggyőződés, esetenként a kellő határozottság. Pártmunkásaink után személyesen is meggyőződtek pl. a termelőszövetkezetek fejlődéséről és problémáiról, látták és tapasztalták azt a fejlődést, amely a jövő mezőgazdaságát reprezentálja, kézzel fogható bizonyosságot szereztek a bikali állami gazdaság nagyszerű munkájáról, eredményeiről, másképpen tudták és tudnak reagálni arra a sok kérdésre, amely ma dolgozóinkat foglalkoztatja a mezőgazdaság fejlődésével kapcsolatban.

Számos és sok esetben egyes elszigetelt jelenségből nem éppen kedvező megítélése volt még pártmunkások körében is a pedagógusok munkájának, magatartásának. A Pécsi Tanárképző Főiskolán járva személyesen tapasztaltuk, hogy jó kezében van a jövő pedagógusainak nevelése. A tanári kar, a Főiskola pártbizottsága valóban sok mindent megtesz azért, hogy a kikerülő fiatal tanári kar jól felkészülten és szocialista szellemben nevelje ifjúságunkat. Sokat elárul a főiskolán uralkodó szellemből, a nevelő munkából az a tény, hogy a végzős hallgatók között nem akad olyan, aki ne fogadta volna el a neki felajánlott állást, amely az esetek többségében falusi iskolákban betöltendő tanári beosztásokra vonatkozott.

Az új egyetemi klinikán kézzelfoghatóan tapasztalhatjuk a gyógyító, megelőző munka színvonalának magas fokát, pártbizottság tevékeny közreműködésével a klinika létrehozásában, az egészségügyi dolgozók politikai nevelésében. Egyszóval jóleső érzés volt tapasztalni a kézzelfogható nagyszerű fejlődést és mindezekben az értelmiségi körökben dolgozó pártbizottság tevékeny, irányító, segítő szerepét.

Külön élmény volt számunkra a Dunal Vasmű meglátogatása, az ott folyó pártmunka tanulmányozása. Ez a látogatás szakmai szempontból is sok tapasztalatot jelentett számunkra. Mindenek előtt a minőségi termelés fontosságáról győzt meg bennünket, amelynek érdekében sokat kell tennünk. Személyesen győződünk meg az öntök, kohászok nagyszerű eredményeiről, nehéz munkájáról, de ugyanakkor mindenütt tapasztaltuk azt a nagyszerű fejlődést, amelynek középpontjában mindenütt az ember áll. Mi is büszkédkedhetünk a modern munkásszálóinkkal, szociális, kulturális intézményeinkkel és megnyugtató volt számunkra, hogy a Dunal Vasműben és másutt is hasonló okuk van a büszkélkedésre.

Minden területen tapasztaltuk a törekvést, az új mód-

szerek bevezetését, a pártmunka jobb és hatékonyabbá tételére érdekében. Tapasztalataink megerősítettek bennünket, hogy jó úton járunk az új hatékonyabb módszerek bevezetésében, ugyanakkor sok nálunk is jól alkalmazható tapasztalattal gazdagodtunk.

Jóleső érzés volt számunkra, hogy mindenütt, de főképpen a pécsi Tanárképző Főiskolán, az egyetemi klinikán, a mezőgazdasági üzemekben, úgy fogadtak bennünket, mint a munkásosztály képviselőit. Látogatásaink jól szolgálták a bányászok, az értelmiségiek és megváltozott parasztságunk kapcsolatának, együttműködésének továbbfejlesztését szűkebb hazánk, Baranya megye vonatkozásában.

A kölcsönös tapasztalatcserezéseken, a pártmunka módszereinek kicserélésén túl igen értékes és a jövőben jól használható megállapodásokat kötöttünk pl. a Tanárképző Főiskolával a bányászok általános iskolai oktatásának segítésével kapcsolatban és mai kulturális kérdésekben is. Rendkívül hasznosak voltak e látogatások abból a szempontból is, hogy bővült párt-

munkásaink látóköre, a tapasztalatok és személyes élmények birtokában meggyőzőbben és határozottabban tudnak érvelni fejlődésünk bonyolult és sokrétű kérdéseiben.

E látogatások meggyőztek bennünket arról is, hogy szűkebb hazánk Baranya megye és Pécs város területén is van mit tanulnunk egymástól és feltétlenül hasznos a különböző területeken dolgozó pártmunkások kölcsönös látogatása és tapasztalatainak kihasználása.

Nagy örömmel várjuk mi is az általunk meglátogatott üzemek, intézmények pártmunkásainak vizitátusát a Mecseki Szénbányáknál. Meggyőződésünk, hogy a nálunk tapasztaltakat hasonlóan mint mi, hasznosítani tudják és a kölcsönös tapasztalatok felhasználásával még eredményesebben tudjuk végezni munkánkat, erősítjük meggyőződésünket, városunkban a munkásosztály, a parasztság és értelmiség összefogását, együttműködését közös céljaink megvalósításában.

Zoboki Béla

a Mecseki Szénbányák Pártbizottságának titkárhelyettese

Egy kánikulai vasárnap Sikondán: csaknem nyolcezer fürdővendég. S még néhány ezren, akik az erdő hűs fái alatt kerestek menedéket a hőség elől.

Menetrendváltás a komlói autóbuszjáratoknál

A 12-es Autóközlekedési Vállalat komlói üzemegysége — a lakosság kérésének eleget téve — módosította a helyi járatok indulási idejét. Lapunkban csak azokat írjuk meg, amelyek változnak. Ezek szerint a Béta akna, a sikondai, a dávidföldi, a mecsekfalui, a somágtetői és a Jánosipusztai buszok menetrendje módosult augusztus 1-től.

Kossuth térről Béta aknára:
x6.30, 7.00, x8.55, 9.55, 11.55, 14.55, 16.20, 16.55, 17.55, 20.10.

Béta aknáról Komlóra:
x4.45, x7.15, 7.35, x9.35, 10.35, 12.35, 15.35, 16.55, 17.35, 18.35, 20.45.

x = munkanapokon
i = iskolai előadások napján

Kossuth térről Sikondára:
x6.35, 8.05, 10.05, +12.05, 13.05, 14.05, 15.05, 22.35.

Sikondáról Komlóra: x7.10, 12.00, 13.00, 16.00, 17.00, 18.30, 19.30, 22.30, 22.00.

x = munkanapokon
+ = munkaszüneti napokon
z = a hét utolsó munkanapján és munkaszüneti napokon

Kossuth térről Dávidföldre:
4.40, 5.25, 6.25, 7.25, 8.25, 9.25, 10.45, 11.25, 12.45, 14.25, 15.25,

16.25, 17.10, 18.25, 19.25, 20.25, 22.25, 23.10.

Dávidföldről Kossuth térré:
5.00, 5.50, 6.50, 7.50, 8.50, 9.50, 11.05, 11.50, 13.05, 14.50, 15.50, 16.50, 17.30, 18.50, 19.50, 20.50, 22.50, 23.30.

Kossuth térről Mecsekfalura:
x6.55, c12.40, id12.40, x15.10.

Mecsekfaluról Komlóra:
c7.25, id7.25, x13.15, x15.35.
id = iskolai előad. napján
d = társadalmi előadásokkal

Kossuth térről Somágtetőre:
x6.30, 17.20, 112.30, x16.25.

Somágtetőről Kossuth térré:
x6.45, 17.35, 112.45, x16.40

x = munkanapokon
i = iskolai előadások napján közlekedik.

Kossuth térről Jánosipusztára: v2.40, 4.40, 6.55, v8.40, v10.35, 10.55, 11.55, 14.50, v16.35, x16.50, 20.40, v22.35

Jánosipusztáról Komlóra:
v3.00, 5.00, 7.20, v9.00, v10.55, x12.30, 113.20, 15.20, +13.00, v16.55, x17.20, 21.00, v22.55.

x = munkanapokon
v = hetenként változó 1/4-ben közlekedik.
i = iskolai előadások napján

Gazdaságpolitikai fogalmak 9.

Pénzügyi elszámolás

Mai fogalom-magyarzatunk a szocialista országok közötti pénzügyi elszámolás fogalmát adja meg.

A nemzetközi munkamegosztás feladatát és irányát nélkülözhetetlen dolog meghatározni. Nem könnyű, de szükséges, mert nélkülül a pénzügyi rendszer korszerűsítése nem végezhető el.

Az élet napirendre tüzte, hogy a KGST-ben tömörült szocialista államok egységes árrendszert dolgozzanak ki. Ezek az államok megállapodtak abban, hogy árrendszereik kialakításánál figyelembe veszik a tőkés piacokon kialakult árrendszereket, igazodnak azokhoz, bár lényegét tekintve teljesen eltérő alapon nyugszik a kettő.

Mégsem lehet figyelmen kívül hagyni ezeket az árrendszereket, hiszen léteznek, hatnak, befolyásolják a világban végbemenő kereskedelmi forgalmat, a termelést és a műszaki fejlesztést.

Világos, hogy nem kereskedhetünk olyan áron, amely

amelyek függetlenek a külkereskedelmi forgalmunknak több mint harmadrészt kitevő tőkés piaci forgalom áraitól. Az összes további elemek azonban már vitathatók.

Jogos követelmény, hogy a tőkés piacok is vegyék figyelembe a szocialista piacok áralkotó hatásait, vegyék figyelembe a szocialista piac sajátos értékítéletét. Ez a gondolat vezetett az úgynevezett *saját árbázis* létrehozásának gondolatához.

Saját árbázisunk stabilitása azt szolgálja, hogy a tőkés országokban létező vámok hatása sem külkereskedelmünkben, sem az együttműködés egyéb területén ne módosítsa a szocialista országok közötti érvényesülő árakat.

Nem helyes tehát, ha az ártárgyalásokon a szocialista országok által elérhető árakat ugyanúgy kezeljük, mint a vámokkal nem terhelt termékek árait. A szocialista országok által elérhető árak ugyanis a tényleges áraknak a vámmal csökkentett részét jelen-

tik. Szükségszerű tehát, hogy a tőkés exportban vámokkal sújtott árucsoportokban a KGST-árak viszonylag magasabbak legyenek a dokumentált árakhoz képest, mint a rendszerint vámentesen kezelt árucsoportokban.

Közgazdaságunk ma már felismerik, hogy talán célravezetőbb lett volna a saját árbázis gondolatának részletesebb kidolgozása előtt a belső árrendszerek és az árpolitika összehangolására törekedni, bár ezzel a gondolattal is közelebb jutottunk a helyes és hasznos megoldásokhoz. A lényeg az, hogy a pénz érték-mérő szerepe hogyan tud érvényesülni az egymás közötti forgalomban. A szocialista országok közötti kereskedelemben és a pénzügyi elszámolásban az volna az ideális és jó, ha a pénz végre egyértelműen *formalmi eszközként* működhetne. Ez esetben a cserét a vállalati választás és ármegegyezés határozhatná meg.

Az üzemi demokrácia új fóruma: a társadalmi gazdasági tanács

Kísérlet négy üzemben

A gazdasági mechanizmus reformja szükségszerűen növeli a Mecseki Szénbányák üzemének önállóságát, és az eddigieknél nagyobb lehetőséget biztosít a helyi kezdeményezések kibontakoztatásához, elsősorban műszaki, munkaügyi, munkaszervezési és az eredményesebb gazdálkodással összefüggő kérdésekben. Hogyan lehetne az új, nagyobb felelősséggel járó körülmények között hatékonyabbá tenni a pártirányítást, biztosítani, hogy a gazdasági vezetés jobban támaszkodjon az üzem egész kollektívájára, nemcsak a feladatok végrehajtásában, hanem azok megtervezésében és ellenőrzésében is? — e kérdések megvitatása szerepelt több esetben az MSZMP Mecseki Szénbányák Párt Végrehajtó Bizottsága ülésének napirendjén.

Számos előzetes vizsgálatot tartottak azon témakörben, hogy a dolgozóknak a vezetésbe való bevonásában, az üzemi demokrácia érvényesülésében helyenként milyen tapasztalatai vannak. Ennek a gondolatnak a szellemében született meg az a július 14-i határozat, amely a Társadalmi Gazdasági Tanácsok kísérleti jellegű megszervezését és működésük irányelveit rögzítette. A párt végrehajtó bizottság, a vállalat vezetésével egyetértésben a célkitűzés megvalósításának színteréül Kossuth, Zoboki, Szabolcs és Újhegy üzemeket jelölte meg.

Csütörtökön 14 órakor az István-aknai Bartók kultúrteremben került sor az első *Társadalmi Gazdasági Tanács* alakuló ülésére, amelyen a Szabolcsbánya képviselőiben kijelölt elvtársak vettek részt. A fontos tanácskozáson jelen volt Zoboki Béla, a pártbizottság titkárhelyettese. Az alakuló ülésen Kereszturi György, a szabolcsbányai pártbizottság termelési felelőse ismertette a július 14-i határozatot. Megállapította, hogy különösen a párt, a szakszervezet és a KISZ-választások idején, és az ezt követő időszakban, jelentősen megnőtt a dolgozók érdeklődése a közügyek iránt. A taggyűléseken, termelési tanácskozáson, mint az üzemi demokrácia legfontosabb fórumain, számos hozzászólás, javaslat hangzott el. Az üzemi pártbizottság helyesen reagált a dolgozók hozzászólásaira és ellenőrizték, hogy a gazdasági vezetés hogyan használja intézkedéseiben az elhangzott észrevételeket, javaslatokat. Hangsúlyozta a határozatot, hogy a gazdasági vezetés reagál a dolgozók észrevételeire, s a kisebb termelési kérdésekkel összefüggő problémák zömében megoldást nyertek. A pártbizottság, a szakszervezet és a KISZ-vezetőség tevékenysége összehangoltabb lett és munkaterveiket szorosan az üzem gazdasági feladatainak megvalósításához kapcsolják. Ma már a vezetőségi üléseken, taggyűléseken általában a legfontosabb termelési gazdasági kérdéseket tárgyalják. A pozitív fejlődés ellenére gyakoriak még a párhuzamos-

ságok a párt- és tömegszervezetek munkájában. Hiányzik a szervek sajátos jellegének megfelelő differenciáltság és sokszor a párt- és tömegszervezeti vezetőségi üléseken, taggyűléseken teljesen azonos módon tárgyalják ugyanazokat a gazdasági, termelési problémákat.

A termelési tanácskozáson, taggyűléseken elhangzott hozzászólások és javaslatok zömmel, kisebb munkahelyi problémákkal foglalkoznak. Továbbá, gátolja az üzem egész gazdálkodását átfogó javaslatok és vélemények kibontakoztatását az ismeretek hiánya, valamint az a tény, hogy a tanácskozáson nincs elegendő idő a problémák mélyebb feltárára és megvitatására. Megállapítást nyert az is a határozatban, hogy a dolgozók választott szerveik keresztül részt vállalnak a vezetés munkájában, élnek — bár szűkebb keretek között — az üzemi demokrácia által biztosított jogokkal. Mégis szükséges szélesebb körben való és hatékonyabb bevonásuk a vezetés és ellenőrzés munkájába anélkül, hogy ezzel megsértenék a felelős egyszemélyi vezetés elvét.

A gazdasági mechanizmus reformja szükségszerűen megköveteli, hogy az üzemi párt- és társadalmi szervek egységesebb és összehangoltabb tevékenységük munkájukban a termelési kérdésekkel való foglalkozást.

A Társadalmi Gazdasági Tanács széles társadalmi alapon felépült szervezet, amelyben a pártbizottság, szakszervezet és a KISZ delegáltjain kívül társadalmi megbízatású résztvevőknek az üzem legjobb fizikai, műszaki és adminisztratív dolgozói. Felépítését tekintve közvetlenül az üzemi párt végrehajtó bizottság irányítása és ellenőrzése alatt áll, működéséért a párt végrehajtó bizottságának felelős.

A Szabolcsbányai TGT 35 tagú és munkáját a sorából kijelölt elnökség fogja össze és koordinálja. Öt szekcióra bontva végzi munkáját, így műszaki fejlesztési, munkaszervezési, a bérezés és anyagi ösztönzés, az önköltség javítására és a minőség emelése

sére vonatkozó témakörökben. A határozat ismertetése után Kereszturi György elmondotta, hogy a Szovjetunióban, Lengyelországban és Csehszlovákiában is sikeresen működnek hasonló felépítésű társadalmi, gazdasági tanácsok. Kiemelte, hogy a TGT és szekcióinak működése nem érinti és nem csökkenti az üzemvezető és a beosztott vezetők személyi felelősségét a termelési kérdésekben és nem csökkenti a párt, szakszervezet és a KISZ jogkörét, politikai felelősségét a gazdasági kérdésekben.

A tájékoztató után Szokolai Ferenc főmérnök taglalta az üzemi demokrácia ezen új fórumának hatását. Hangsúlyozta, hogy a széleskörű tanács útján a dolgozók részt vállalnak a vezetésben, és az üzemvezetés elképzelései nem csonkítva, hanem közvetlenül tagjal útján jutnak el a munkahelyekre. Úgy értékelte, hogy ez a beleszólási jog az üzem termelésébe sok felelősséget kíván tagjaitól. *Táturai József* üzemvezető ugyanakkor a tanácsokhoz, mint az üzemvezető elsőszámú segítőjének feladatairól beszélt. Hangsúlyozta, hogy az üzemi demokrácia ezen formájával új, szélesebb alapokra épült a vezetés, ez minden bizonyosan gazdasági előnyt jelent az üzem életében. Zoboki Béla, a pártbizottság titkárhelyettese azzal közönlött a megalakuló Társadalmi Gazdasági Tanácsot, hogy amikor a Mecseki Szénbányák vezetősége Szabolcsbányát javasolta a kísérlet bevezetésére, akkor ez egyben elismerés is volt az eddigi végzett munkáról. Elmondotta: még sok kérdés nem tisztázott a működésről, de majd éppen a viták döntik el a helyes utat. A TGT új vezetési módszer jele, amely már a gazdasági reform szellemében született.

Ilyen kísérlet még nincs az országban, és elmondható, nagy figyelemmel kísérik országos szinten is, hogy a Mecseki Szénbányáknál mennyiben sikerül a társadalmi tanács munkájára támaszkodni. Hangsúlyozta, hogy a vállalt feladatok növekvő felelősséget követelnek a tanács minden egyes tagjától. Több hozzászólás hangzott még el az alakulóülésen, amelyekben tartalmában már a tanács munkájára, módszereire tett javaslatot.

A Szabolcsbányai Társadalmi Gazdasági Tanács működése elé nagy várakozással tekintenek a Mecseki Szénbányák vezetői, és Szabolcsbánya Üzem, valamint a mecseki szénmedence dolgozói.

(Csóka)

Kiseb létszámmal, nagyobb termelés

A Béta-aknai kísérlet néhány tapasztalata — Nincs bújtatott létszám

Mire használják a szabad szombatot?

Háromharmad, vagy negyedik? Lassan csillapodik a vita e kérdés körül Béta-aknán, noha túl heves korábban sem volt. Még annyira sem, mint egy merőben új munkarend bevezetése esetén természetes lenne. Az emberek többsége

Miből eredt a bizalom?

Ha a legmélyebb gyökereit keressük, vissza kellene nyúlnunk, jónéhány esztendő felé, hogy is alakult ki Béta-akna munkásgárda, amely az üzemvezetéssel egyetértésben és mindig jól együttműködve sok szép termelési sikert hozott egymásra. Tulajdonképpen ez a körülmény adja itt mindenhez az alaphangulatot.

Most azonban az üzemvezetés — érteve ez alatt a párt- és tömegszervezetek vezetőit, aktiváit is — külön „megdolgozott” a bizalomért. A kísérlet eddigi szakaszát — az előtanulmányoktól kezdve egészen július 1-ig, amikor az egész üzem áttért az új munkarendre — olyan miniatűrűen készítették elő, s vezették le, amely külön elismerést érdemel, s meg is kapta az elismerést a legllegebbek között, az érintett dolgozóktól.

Hogy mindezt ne tűnjék túlnak — miután az első mondatokban bizonyos vitáról írtunk —, el kell mondanunk azt is, hogy vannak még néhányan, akiknek szimpatikussabb volt a korábbi, négytagos munkarend. Miért? Az indokok sokféleképp. Hiszen végül is a négytagos munkarend megvalósításának is megvannak a maga előnyei. Ezt azok is elismerik, akik már teljes meggyőződéssel jobbnak vallják a háromtagos, szabadszombatos munkarendet. S azt is készséggel elismerik, hogy a fejlődés során a négytagos szükséges feltétele a még kedvezőbb, tehát az új munkarendnek.

Rend, munka, munkarend

Hadd hozzuk fel példaként, hogy néhány hete nagy vitát kavart Béta-aknán lapunk egyik rövid írása, amely — az üzem néhány dolgozójának panaszaiként — szóváltotta, hogy az adminisztratív dolgozók munkaideje nem alkalmazkodik a fizikai munkarendjéhez. Azóta ez a dolog megoldódott, mégpedig úgy, hogy az adminisztratívok is jól jártak vele. Hasonló panasz volt az üzemorvos rendeléséről is, de ez is sikerült rövid úton megváltoztatni.

Ezek után nézzük, mi a helyzet Béta-aknán a munkaszüneti napokkal, hiszen ez a legizgatottabb kérdés Béta-akna, de a többi — még négytagos munkarend szerint dolgozó — üzemben is.

Július 1-től a következő a helyzet — mondotta Ropoli elvtárs —: a föld alatti szakmások dolgozó, továbbá mindazok a föld alatti időberek, akiknek a munkakörülményei kedvezőtlenek 3+1-es, az összes többi dolgozó (augusztus elsőjétől az alkalmazottak is) 2+2-es rendben dolgoznak. Ez azt jelenti, hogy az előbbiek három szabad szombat után a negyedik hét szombatián rendszeres munkát teljesítenek, az utóbbiak pedig váltakozva minden második szombatot szabadnapként kapják.

Ez a felső műszakiakra vonatkozik?

Természetesen. A most következő szombat (augusztus 5.) számomra is szabadnap.

Mi a programja erre a napra?

Sajnos, nem tervezhetünk különösebb programot, mert az üzemvezető elvtárs is, a főmérnökhelyettes és a főbányamester is szabadságát tartja. Tehát nekem, minden

már a kezdet kezdetén — vagyis a kísérletek megindításakor — bízott abban, hogy az üzemvezetés, s természetesen a vállalat vezetősége is jót akar; jót nekik, vagyis a dolgozóknak és jót az üzemnek, amely végső soron ugyan csak az ő javukat szolgálja.

A kísérletet fokozatosan teljesítették ki az üzemben. Első lépésként márciusban a föld alatti időberek dolgozóknál vezették be a háromtagos rendszerrel. Áprilisban telepítették először háromtagos munkarendet egy szakmáig, azaz a Pffeiffer Alajos fejtési kollektíváját. Pontosabban, ekkor még változtatták a régi, s az új munkarendet, hogy a normások, az időelemzők méréséhez mindkét vonatkozásban megfelelő feltételeket biztosítsanak. Májusban bekapcsolták még egy fejtést, továbbá két elővívó, két feltároló és egy omlasztó csapatot a kísérletekbe. Júniusban az egész I-es körlet, július 1-től pedig az üzem egésze került sorra (kivéve az alkalmazottakat). Augusztus elején az alkalmazottakra — tehát a termelést nem közvetlenül irányító műszakiakra, az adminisztratív és más beosztásúakra — is kiterjesztették az új munkarendet.

Ropoli István főmérnök — akiktől e tudósításhoz a tájékoztatót kaptuk — elmondta azt is, hogy minden egyes fokozat, minden lépés újabb és újabb megoldandó problémát vetett fel. Egyáltalán nem volt könnyű munka amit eddig végeztek, nem ment minden magától, hiszen a munkarend megváltoztatása maga után vonja az előfeltételezte is a termeléssel kapcsolatos csaknem minden tevékenység — munkaszállítás, üreścille- és anyagellátás, a csapatok kiszolgálása, stb. — átszervezését.

esetőségre számítva, fthton kell maradnom, a telefon közelében. Különben, azt hiszem, a Balaton felé vettük volna az irányt.

E kis kitérő után rátérhetünk olyan adatok ismertetésé-

re, amelyek — természetesen nem végleges konzekvenciaként — némi tájékoztatást nyújtanak az új munkarend termelési, gazdasági kihatásairól. Előzetesen nem árt azonban itt is hangsúlyoznunk, hogy az új munkarend — noha az egész üzemre kiterjesztették — még mindig a kísérlet stádiumában van,

Jelentős termelési eredmények

A termelési tervét Béta-akna júliusban — a „kiesett” három munkanap ellenére — jelentősen túlteljesítette. Az év elején e hónapra meghatározott szakmai terv szerint az üzemnek 41 600 tonna szennet kellett volna termelnie. Az operatív terben a vállalatvezetés e feladatot 42 900 tonnára növelte. Ezzel szemben a tényleges eredmény 43 921 tonna volt, tehát 1021 tonnával több, mint az operatív terv.

Ha figyelembe vesszük, hogy ugyanez a tervezett-nél 70 fővel kevesebb volt az üzem létszáma — 1190 helyett 1120 —, a fenti eredmény még értékesebbnek tűnik.

A létszám csökkenése azzal magyarázható, hogy a korábbi napi négy műszak háromra csökkent, a munkahelyek műszakonkénti telepítése nagyjából változatlan maradt — csak néhány elővívó csapatnál növelték a műszakonkénti létszámot. Ez a körülmény tette lehetővé, hogy „bújtatott” létszámot nem lehet találni már Béta-aknán, teljes egészében megszűnt.

Ehhez magyarázatként Ro-

Teljesítmény és fizikai megterhelés

Visszatérve a termelési eredményekre: a termelés mennyiségi növekedése és a létszám egyidejű csökkenése természetesen a termelési hatékonyság emelkedéséhez vezet. Ezt mutatja az a tény is, hogy júliusban a fejtési teljesítmény az egy műszakra tervezett 4121 kilogrammmal szemben 5574 kg/műszakra volt. Hasonlóan kedvező képet kapunk, ha az összüzemi teljesítmény alakulását nézzük: az 1574 kilogrammos tervvel szemben minden teljesített

tehát átfogó értékelésre és végleges állásfoglalásra csak a jövőben kerülhet sor, s ez akkor sem az újságról, hanem sokkal avatottabb és hozzáértőbb szakemberek — műszakiak és közgazdászok — feladata lesz; továbbá, a júliusi eredmények közül is csupán néhány alapvető adat áll rendelkezésünkre.

poli elvtárs hozzáfűzte, hogy a négytagos munkarend idején a felügyeleti feladatokat képtelen volt az üzem a meghatározott műszaki létszámmal ellátni, tehát ahhoz a félégalis lehetőséghez folyamodtak, hogy a közpáderek egy részét fizikai állományba sorolták. Most, hogy a napi műszakszám eggyel csökkent, a hivatalosan engedélyezett műszaki létszám elegendő a felügyelet ellátására.

A hetven fős létszámcsokekenésnek azonban a műszaki közpáderek számának mérséklése csak kisebb részét adja. Mi történt hát a „feleslegessé vált” fizikaiakkal? A főmérnök elvtárs elmondta, hogy egyetlen esetben sem kellett a leszámoltatás, a felmondás eszközéhez folyamodniuk. Amint a dolgozók előtt nyilvánvalóvá vált, hogy az új munkarend bizonyos létszámcsokekenést eredményez, sok olyan vidéki dolgozó távozott önként, akik a helybéli tsz-ekben, vagy a lakhelyükhöz közelebb eső munkahelyeken is megtalálták számításukat.

műszakra 2050 kilogramm körüli számmennyiség jut, s ez több, mint 30 százalékos túlteljesítésnek felel meg. A munkaberek alakulásával kapcsolatban még nem kaptunk végleges adatokat, de — mivel a normák változatlanok maradtak — a fentiekből nyilvánvaló, hogy a júliusi három szabad szombat ellenére nem csökkentek, hanem általában növekedtek a bérék.

A kívülálló körében gyakran felvetődik a kérdés, hogy

a napi munkaidő meghosszabbításával járó fizikai megterhelés nem okoz-e nagyobb balesetveszélyt. Nehéz lenne erre egy hónap tapasztalatai alapján megnyugtató választ adni. A gyakorlat minden esetre azt mutatja, hogy a munkaidő ilyen arányú növekedése — különösen a szombati pihenőnapok jótékony hatását is figyelembevéve — nem okoz lényeges változást. A statisztika szerint Béta-aknán júniusban is és júliusban is 15—15 baleset történt. Ha ezt százezer műszakra vonatkoztatjuk — tekintve, hogy júliusban kevesebb volt a teljesített műszakok száma —, a gyakorisági mutató némi romlását tapasztaljuk. Ez a viszonyosság azonban így nem ad helyes értéket, noha lényegesen alacsonyabb, mint a vállalati átlag.

Az eddig ismertett eredmények tehát azt látszanak bizonyítani, hogy az üzem szempontjából előnyös az új munkarend. De vajon mit mutat az „érem másik oldala?”

Az üzemi pártbizottság már a kísérletek kezdete óta állandóan figyelemmel kíséri az eseményeket, s rendszeres

Mivel töltik a szabad időt?

A hetenkénti szabadnapot természetesen különbözőképpen használják fel. Nem tagadható, vannak, akik a szombati pihenőnapon is az italtöltés forgalmát igyekeznek növelni, ez azonban nem általános. A dolgozók többsége — különösen a szocialista brigádok tagjai — kirándulásokra, pihenésre, művelődésre fordítja megnövekedett szabadidejét. Mások ügyes-bajos dolgaikat intézik ilyenkor — amire mások szabadságot kellett igénye venniük —, vagy például a vidékieknek így több idejük jut a ház körüli munkákra.

A pártbizottság közvéleménykutatásának megállapításait igazolták azok a személyes beszélgetések is, amelyekkel néhány Béta-aknai bányással folytattunk.

Pffeiffer Alajos brigádevezető — az új munkarend egyik úttörője — minden vonatkozásában előnyösebbnek tartja a háromtagos beosztást:

közvéleménykutatást tart a dolgozók között. Legutóbb, július második felében mintegy hatvan, különböző munkarendet dolgozó ember véleményét kérdezték meg az aktívák. Az eredmény — bár nem mondható száz százaléki egyöntetűnek — igen kedvező az új munkarend szempontjából. Elmondották többek között azt, hogy — bár a napi munkaidő kissé meghosszabbodott — nem sokkal több időt töltenek az üzemben, mint korábban. Továbbá, a háromtagos beosztás kedvezőbben igazodik a napi étkezési és pihenési rendhez, s ez máris ellensúlyozza a többletfáradtságot. Ezenkívül a hosszabb munkaidő önmagában is kedvezően hat a termelékenységre — köztudott, hogy a műszak utolsó óráiban aránytalanul termelékenyebb a munka, mint az első órákban — és ez a termelékenységnövekedés a munkabér növekedésével jár. A legfőbb előnyt, a szabad szombatot még azok is egyöntetűen helyeslik, akik különböző okokból szimpatikusabbnak találták a négytagos rendet.

— Amióta eszerint dolgozunk, legalább harminc százalékkal kevesebbet kell idegeskednem. Ennyivel kevesebb a probléma a csapaton belül.

Lehoczki László vajúr egy bővítő brigádot vezet, amely három hónapja tért át az új munkarendre:

— A szabad szombat jó. Böven van időnk ilyenkor kirándulásokra, családi- és brigádösszejövetelekre, pihenésre, szórakozásra. A háromtagos ellen is csupán egyetlen kifogásom van: nem alkalmazkodik a televízió műsorához.

Lading Mihály elővívó szakvezető:

— A produktív munkaidő lényegesen több lett, pedig legfeljebb csak 15—20 percet töltünk többet az üzemben, mint korábban. Ez aztán a teljesítményben és a bérben is érezhető. A mi csapatunkon júliusban 213 forint volt az egy műszakra eső bér.

Sikeres félévet zártak a kutató-fúró brigádok

Az év elején a Béta-aknai kutató-fúró szocialista brigád versenyfelhívást tett közzé. E felhívásban a Nagy Októberi Szocialista Forradalom 50. évfordulója tiszteletére munkaversenyre szólította a Mecseki Szénbányák üzemében dolgozó kutató-fúró brigádokat. A szorosan vett termelési eredmények — a mennyiségi és a műszak/folyóméter terv teljesítése, továbbá a fúrási költségek csökkenése — mellett társadalmi munkavállalások, továbbá olyan szociális és kulturális jellegű versenypontok is szerepeltek, amelyek a szocialista brigádmozgalom célkitűzéseit elősegítik.

A Mecseki Szénbányák földtani osztálya a közelmúltban értékelte a versenyben résztvevő brigádok első féléves eredményeit. Az értékelésből kitűnik, hogy a hat hónapi munka nyomán az elsősegét a kezdeményező Béta-aknai kutató-fúró szocialista brigád szerezte meg. Féléves mennyiségi tervét 116,7 százalékra teljesítette, s megállapítható, hogy a többlettermelést a termelékenység növelésével érte el. Termelékenységi mutatóját — az egy műszakra eső folyóméter-tervét — ugyanis 26 százalékkal teljesítette túl. Emellett a munka gazdaságossága is példás volt: a folyóméterenkénti fúrási költségeket 18 százalékkal csökkentették a bétaiak. Az ügyesvezetést — tehát kulturális, szociális — vállalásokat is kivétel nélkül teljesítette a kollektíva, sőt, néhány pontot jelentősen túl is teljesített.

Különösen az utóbbi két szempont — tehát a gazdaságosság és az egyéb vállalások — teljesítése eredményezte a Béta-aknai brigád első helyezését, hiszen a mennyiségi és termelékenységi mutatót tekintve a második helyen álló pécsbányai szocialista brigád magasabb százalékos produktív. Mennyiségi tervét 119,7, a műszak/folyóméter tervét pedig 131,7 százalékra teljesítette. Emellett azonban a folyóméterenkénti fúrási költségeket több mint 10 százalékkal túllépte és egyéb vállalásai közül egyet nem teljesített.

A harmadik helyen álló Zobák-aknai szocialista fúróbrigád mennyiségi tervét 104, termelékenységi előirányzatát pedig 105 százalékra teljesítette. A fúrási költségekkel kapcsolatban itt nem nyújt tájékoztatást az értékelés, viszont egyéb vállalásait — egy pont kivételével — ez a kollektíva is teljesítette.

Megállapítja végül az értékelés, hogy a többi üzemben működő kutató-fúró szocialista brigádok is jó munkát végeztek, eredményeik általában elérik a tervezett, illetve vállalt szintet.

Szászváron bevezették az ötnapos munkahetet

Vajon bizonyításra szoruló-e a bányászat nehéz, veszélyes volta? Kétségtelen, hogy nem. A szén kitermelése egész embert követelt eddig is, s követel ma is, amikor pedig rengeteg a gép, ami a munkát könnyíti. S bár a Mecseki Szénbányák évente több millió forintot fordít a nehéz fizikai munka csökkentésére, a munkakörülmények javítására, munkaszabályokra, a föld alatt töltött időt erősen megéri a szervezést. Az a négy vasárnap, ami pihenőül szolgál havonta, nem valami sok. Eppen ezért már évekkel ezelőtt felvetődött az ötnapos munkahét bevezetésének gondolata, a megvalósításához azonban csak nemrég értek meg a személyi és tárgyi feltételek.

A mi területünkön elsőként Béta-aknán valósították meg az új munkarendet. A tapasztalatok kedvezőek voltak. Június 12-től pedig — igaz, egyelőre csak kísérletként — Szászváron is bevezették az új módszert.

Persze, ez így leírva, ropant egyszerűnek látszik, a valóságban azonban nagyon sok munka előzte meg. Ennek oka egyrészt az volt, hogy éppen ettől az időponttól jelentősen megnőtt az üzem napi terve — 50 százalékkal! —, s ehhez nem volt elegendő létszám. Igaz, hogy azóta vettek fel munkásokat, de az engedélyezett létszámot

még ma sem érik el. Nehézséget okozott az e területre jellemző geológiai viszony, mert a szén lencékben fordul elő, ami nehezíti a gépek alkalmazását. Jelentősebb műszaki fejlesztésre inkább csak a szállítási területen lehet számítani. Végezetül — bármennyire is furcsán hangzik — kezdetben bizonytalanságot okoztak maguk a bányászok is. Attól tartottak, hogy az ötnapos munkahét keresetcsökkenést hoz majd. Ezek igazát látszott bizonyítani a júliusi fizetés is, amikor valóban kevesebbet kaptak a bányászok — igaz nem sokkal. Ennek azonban — ahogy mondan szokás — objektív oka volt: mivel nem dolgoztak egész hónapot, egy szombati kiesett. A júliusi tapasztalatok már kedvezőek, s ez érezteti hatását a termelésben is. A többség szívesen dolgozik öt napon keresztül egy kicsit keményebben, hogy az-

tán két napon keresztül pihenhessen. Hogy az ötnapos munkahét bevezetése nem okozott nagyobb problémát, az elsősorban a műszaki vezetés érdeme, hiszen mindent megtettek a siker érdekében. Kiseb fennakadások ugyan még előfordulnak főleg a faanyag- és sürtítetlevegő ellátásban, ezek azonban csak átmenetileg jelentkeznek. A zavartalan munkamenethez szükséges műszaki feltételek biztosítása elsősorú érdeke nemcsak az üzemvezetésnek, de a közpádereknek is, mert a célpremiúmot csak zökkenőmentes termelés alapján fizetik ki részükre.

Az új munkarend szerint az egészségre ártalmas területen dolgozók havonta három szabad szombatot kapnak, a többiek pedig havonta két szabad szombatot. A többlet szabadidőt igen sokan használnák fel utazásra, balatoni kirándulásra, vagy önművelésre, tanulásra.

KIEMELKEDŐ EREDMÉNY:

Szászszázalékos szervezethez a szabolcsi előkészítő körletnél

A szakszervezeti munka kiemelkedő eredményéről adtak számot az elmúlt héten Szabolcsbánya előkészítő körleténél. Kiemelkedő szakszervezeti munkájuk eredményeként elérték, hogy a körlet valamennyi dolgozója felvételre kérte a szakszervezetbe, ezzel 100 százalékos szervezethez adhatják jelentést.

RECEKESSEGEK Művelődés

PÁRIZS

Felfújható vízisít hoztak forgalomba. Ezt a csónakhoz nem kötött „szabadúszó” sielők is használhatják, botokkal, akár a hóban.

*

Tabarly „Pen Duick—III.” tengerjáró vitorlása teljes egészében duralinoxból készült.

*

Tranzistoros gumibot éjjeli öröknek. A markolatán lévő gomb megnyomásával az óriásító rendszert helyez üzembe.

*

A lovak sörényét tápláló zsíros szövetből kivonatot készítenek, amely erősíti a női körmeiket.

*

A francia vállalatok Montreálból hazatérő képviselői egyaránt úgy vélekednek, hogy a kiállítás audio-vizuális berendezése 25 évvel megelőzte korunkat.

BONN

A Messerschmitt vállalat „vegyes” gép sorozatgyártását kezdte meg, amely két rotor segítségével — mint helikopter száll fel és mint lökhajtásos gép repül tovább.

MOSZKVA

Első ízben terjesztik hang-lemes formájában azt a muzsikát, amelyet Prokofjev annakidején Elzensteln „Rettegett Iván” filmjéhez írt.

FORGALMI AKADÁLY A PICADILLY TÉREN

Hosszúhajú fiatalember mászott fel Erosznak, a szerelem istenének szobrára a forgalmas Picadilly téren, és ott nyilvános sztriptízt rendezett.

Pillanatok alatt tömeg vette körül London leghíresebb szobrát, ahogy lerepült onnan a fiatalember bordó kötöttkabátja, trikója és szürke nadrágja.

Megállt a forgalom. Az emeletes autóbuszok utasai jól láthatták a vetkőző-számot. A hivatalok ablakai nézőkkel teltek meg. Csaknem egy óra múlva sikerült csak egy tűzoltónak létrán lehozni a fiatalembert. A rendőrség hamar felöltöztette és elszállította.

A KITARTÁS JUTALMA

Több mint húsz éve perden áll az olasz Luigi Girelli molnár az állammal kártérítésért, mert a szövetségeseknek a háború vége felé végrehajtott egyik légitámadásánál elpusztult egyik lova. A rovigo bírósa most végre elégtételt adott a kártartó pereskedőnek: 104 000 líra kártérítést kapott, mert a bíróság megjutalmazta kártartását és úgy döntött, hogy az 1945-ben Girelli által követelt kártérítési összeget valorizálja.

A TÚLZOTT NAPOZÁS ELLEN — ASZPIRIN

J. Graham Smith, az amerikai Duke Egyetem börtvénygyász kísérleteket folytatott az aszpirinnal, amelyekből arra a következtetésre jutott, hogy az aszpirin alkalmas lehet a napégés megelőzésére. Véleménye szerint az aszpirin gyulladást akadályozó hatást fejt ki az enzim-anyagcserére.

Jubileumi tanulmányok a pécsi egyetem történetéből

Ennek a recenzióknak a címe ugyanaz, mint annak a tanulmánykötetnek a főcíme, amely az egyetem megalapításának hatszázadik évfordulójára jelent meg.

1967. szeptember 1-én lesz 600 éve, hogy V. Orbán pápa megerősítette I. Lajos magyar király pécsi egyetemalapító levelét.

A pécsi egyetemalapítás beilleszkedett a középeurópai egyetemalapítások sorába, mely IV. Károly cseh király 1348. évi prágai egyetem alapításával vette kezdetét s a krakkói (1364) és a bécsi (1365) egyetemek létrehozásával folytatódott.

A közép-európai maecenasok versenyében a magyar király sem maradhatott el s néhány évi előkészület után Pécssett, az ország egyik legnépesebb városában hozza létre az Universitást.

A történelem változásai, viharai, ellentétes erőinek és eszközeinek összeütözték ezt a tendenciát.

Megakadt az egyetem további kiépítése. Előbb a Lajos király halálát követő délvidéki polgárháború következményei miatt. Amiatt, hogy a pécsi püspökség, amely anyakiakkal járult hozzá az egyetem működtetéséhez, sokat szenvedett, anyagi gondokkal küzdött. Ugyanakkor az ország központjának Budára, majd nyugatra tolodása is okozta, hogy a pécsi egyetem fejlesztése megrekedt. Igaz, hogy folyt felső szintű oktatás mégis, mert működött egy főiskola, amelyen a jogi és később a teológiai képzés végbement és számos adat van arra, hogy az egyetem elsorvadása mellett volt Pécsnek a mohácsi vészig működő felsőbb jogi és teológiai iskolája is.

A mohácsi vészt követő fél-évszázados török uralom megakadályozta az egyetemi képzés folytatását, de az ország felszabadulása után a XVIII. században újra létrejött az egyetemi szintű oktatás egy filozófiai és jogi akadémia

formájában. Ujból 1923-ban indult meg a tulajdonképeni egyetemi oktatás, amely azóta változatlanul folyik Pécssett.

Most, hogy az összes felsőoktatási intézmények együttesen ünneplik meg a felsőoktatás kezdetének 600 éves évfordulóját, az Állam- és Jogtudományi Kar feldolgozta és ebben a kötetben közreadta a középkori pécsi egyetemi oktatás, különösen a jogi oktatás múltját, a középkori pécsi egyetemnek az egykori testvéregyetemekkel való kapcsolatát.

Ez a kötet tehát történelmi tanulmányokat foglal magában. Készül egy másik kötet is, amelyben az egyetem jogi karának oktatói bemutatják a mai szocialista jogtudomány főbb vonatkozásait. A két kötet mégis egységet alkot: múlt és jelen ábrázolását a magyar jogtudomány fejlődésében.

A második kötetet, megjelenésekor, ugyancsak ismertetni fogjuk olvasóinkkal.

Látszólag nincs közel az iparigazgatás, különösen pedig a bányászati igazgatás mai problémáihoz egy ilyen kötet. A felületes szemlélő azt hihegi, hogy egy ilyen magas színvonalú és tudományos igényű megírt tanulmánykötet nem sokat mond a mai gyakorlati embernek. Ez azonban csak látszólagos érdeklenség.

Lapunk olvasói között több ezer egyetemi végzettségű ember van. Nemcsak műszaki, de igazgatási, jogi képzettségű is.

Ezért — ha csak vázlatosan bár, de kötelességünknek érezzük ismertetni a JUBILEUMI TANULMÁNYOKAT.

A kötet elején Adam V. Tulani krakkói egyetemi tanár tanulmánya szerepel a pécsi egyetem, valamint a krakkói és a bécsi testvéregyetemek alapításának körülményeiről.

Mezey László budapesti egyetemi docens a pécsi egyetemalapítás előzményeit tárta fel munkájában. Frantisek Kavka, a prágai egyetem tanárának A prágai Károly egyetem, a pécsi egyetem és Dél-Magyarország a XIV. század elején című tanulmánya követi az előzőeket, majd Fügedi Erik (Budapest) mutatja be Alsáni Bálintot, a pécsi egyetem második kancellárját.

Csizmadia Andor pécsi egyetemi tanárnak, az Állam- és Jogtudományi Kar dékánjának, az európai híru jogtörténésznek nagy tanulmánya következik a sorban, amelyben Galvano di Bologna pécsi működését tárja az olvasó elé és megmutatja a középkori magyar jogi oktatás egyes kérdéseit. Kardos Tibor budapesti egyetemi tanár a pécsi Egyetem Beszédék című kiadványt és a humanizmus problematikáját dolgozta fel és adta közre ebben az érdekes kötetben. Petrovich Ede pécsi leltáros a pécsi egyetemi beszédgyűjtemény feldolgozására és elemzésére vállalkozott, Bónis György budapesti levéltári osztályvezető pedig Magyi János formuláskönyvét és a gyakorlati jogtanítást mutatja meg tanulmányában.

Lengyel Alfréd győri levéltári igazgatónak, a Pécsi Királyi Akadémia történetéről írt tanulmánya zárja a kötetet, amelyben szemléltetően mutatja be, hogy II. József reformintézkedései keretében milyen nagy jelentőséget tulajdonított az egyetemen folyó oktatásnak.

A kötetben közreadott tanulmányok a mai emberben végső soron azt a meggyőződést erősítik, hogy az egyetem feladata ma sokkal inkább mint régen az, hogy növendékeit a gyakorlati életre nevelje, magasan művelt szakemberekké, akik társadalomnak és államnak, népnek-nemzetnek és az állampolgárnak is hasznára valnak.

Dr. Gyevi Károly

Bővítik a szászvári művelődési házat

A szászvári művelődési ház már nem tudja a megnövekedett igényeket kielégíteni, ezért szükségessé vált a bővítése. Ennek során új épületrészt kapcsolnak a régihez, amelyben — többek között — helyet kap egy tanácskozó terem is, hogy a bányászoknak legyen hol megtartani a szocialista brigádok munkaértekezletét, valamint az egyéb összejöveteleket. Az építkezés befejezésének határideje november 7., de az építők szeretnék előbb átadni.

Felhívás!

A Nagy Októberi Szocialista Forradalom 50. évfordulója tiszteletére 1967-ben „Ki minék mestere” országos versenyt hirdetünk FIATAL GEPLAKATOSOK részére. A versenyre jelentkezhet minden fiatal géplakatos, ainek szakmunkás képesítése van, akit az év folyamán nem tölt be a 30. életévét, akit jelenleg is a szakmában dolgozik, akit kedvet és tehetséget érez, hogy a szakma legjobbjaival összemérje tudását. A versenyzők elméleti és gyakorlati felkészültségét a korszerű szakmai ismeretek követelményei alapján mérik össze. A legképzettebb fiatal géplakatosok az ország nyilvánosságá előtti, a Televízióban versenyeznek a helyezésekért.

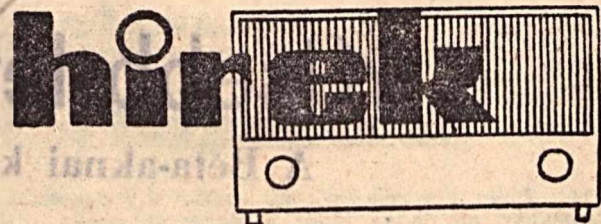
Jelentkezni lehet területi és üzemi KISZ-szervezeteknél. A jelentkezéshez munkahelyi javaslat szükséges. Jelentkezési határidő: 1967. augusztus 31. Díjak: I. díj: P. 20-as Pannónia motorkerékpár oldalkocsival, vagy utánpótlóval. II. díj: szobaberen-dezés 10 ezer forint értékben. III. díj: Szigma típusú televíziókészülék + magnetofon. IV. díj: Simson vagy Jáva Ideál moped. A verseny további helyezettei értékes tárgyjutalmakat nyernek. Sikeres felkészülést és eredményes versenyt kíván:

A KISZ Központi Bizottság
A Kohó és Gépipari Minisztérium
A Magyar Televízió
A Munkaügyi Minisztérium
A Vasas Szakszervezet

MEGINTE BALESET

Július 28-án, pénteken a CN 58-96 rendszámú Trabant gépkocsi egy EI 72-86 jelzésű motorkerékpárral összeütközött. A baleset a Misina-tető és dömörkapul elágazásánál történt. Komolyabb személyi sérülés nem volt, a közlekedési eszközök anyagi károsodása, melyet a mellékelt fotó is bizonyít, igen jelentős. A baleset oka figyelmetlenség.

JAZBINSEK VILMOS

országgyűlési képviselő fogadónapja

Jazbinsék Vilmos elvtárs, Komló város országgyűlési képviselője augusztus 10-én, csütörtökön délután két órakor kezdi fogadónapját.

A képviselő fogadónapot Komlón, a városi tanács első emeleti tanácstermében tartja, s azon szívesen fogadja válasszóinak bejelentéseit, javaslatait, kéréseit, panaszait.

— A MAGYAR KÖZLÖNY 49. száma (1967. július 21.) közli a Szakszervezetek Országos Tanácsának 3/1967 (VII. 21.) számú határozatát az üzemi balesetek bejelentéséről, nyilvántartásáról és kivizsgálásáról.

— 2 MILLIÓ 820 EZER FORINT értékű szolgáltatást teljesített 1966-ban külső vállalatoknak a Mecseki Szénbányák Villamos Üzeme. Ennek mintegy 38 százaléka motor- és sújtólégbiztos készülékek javításából, 62 százaléka egyéb szerelési munkákból adódott.

— SZOVJET TÜRISTACSOPORT ISTVÁN-ÁKNÁN. 35 tagú szovjet turisztacsoport látogatott augusztus 2-án István-áknára. A kedves vendégeket az üzemi Bartók Béla kultúrotthonban látták vendégül és a késő esti órákig együtt szórakoztak a szabócsi dolgozók képviselőivel.

— ÖSSZEVONT szocialista brigáderkezelő tartottak nemrég Szászváron. Az értekezlet során megállapították, hogy a munkabrigádok többsége teljesítette első felvétel vállalatát, s csak néhány kollektívánál mutatkozik jelentősen lemaradás. Az első felvétel értékelése után meghatározták a második hat hónap tennivalóit is.

— TIZENÖT VAGONNAL nőtt meg július elsejével a Szászvári bányászati napitermelése. Az év első hat hónapjában 30 vagon volt a napi terv, most 45 vagon. Az üzemi kollektívája ezt a tervet az eredetinelig alig valamivel nagyobb létszámmal teljesíti.

Jelentés Széchenyi-aknáról

Régi igazság, hogy a baj nem jár egyedül. Bebizonyosodott ez most Széchenyi-akna esetében is. Az üzem alig heverte ki a nagyarányú vízbetörést, amikor augusztus elsején egy másik alattomos ellenség, a tűz támadta meg az üzemet. A déli bányamező egyik kísérleti fejtsében szén-monoxidot észleltek. Bár a fejtsé azonnal leállították, a gondok ezzel még nem szűntek meg. Egy másik területen, a mélyszinti bányászásban ugyanis tűz ütött ki.

A tűz központja a VII. és a VIII. szint között húzódó 6-os telepi gurítóban van. A veszélyeztetett bányarészt gáttal zárták le, s a legfrissebb jelentések szerint naponta mérik a levegő szén-monoxid-tartalmát, hogy megállapíthassák, milyen mértékben terjed, vagy csökken a tűz. Sebestyén Béla főmérnök tájékoztatása szerint a gátak jól zárnak, s előreláthatóan egy-két hét múlva már ismét termelésre kész állapotba kerül ez a bányaterület.

A Műszaki Könyvkiadó új könyvei

Vájár

A Szakmunkás zsebkönyvek sorozatban megjelent kisalakú, izléses külsejű kötet Székely Lajos munkája. Tartalmát tekintve valóban megfelel a sorozat értelemeszerű céljának; olyan átfogó ismereteket közöl, amelyek a vajúár szakma mindennapi gyakorlatában nélkülözhetetlenek, ezért nemcsak a fiatal, kezdő szakmunkásoknak nyújt segítséget, hanem a régi szakmunkások is sok értékes ismeretret bukkanthatnak benne.

Az első két fejezetben a szerző felidézi azokat az alapismereteket, amelyek kiindulópontjai a szakma elsajátításához, s elengedhetetlenül szükségesek annak alapos ismeretéhez. Az energiára vonatkozó alapismeretekben a villamos sűrített levegős és hidraulikus energiát, a földtani alapismeretekben pedig — egyebek között — a kőzetek keletkezését, megjelenési formáit és a földtörténeti korokat ismerteti. A harmadik fejezet a termeléssel kapcsolatos munkák és eszközök logikai sorrendbe szedett leírását tartalmazza. Foglalkozik továbbá a kötet a bányászati munkafolyamatokkal, a bányavilágítással, a szellőztetéssel, a víztelenítéssel, az elvezetéssel, a bányamérés alapfogalmaiból, ismerteti a balesetelhárítást és az elsősegélynyújtás fő szempontjait és a bányamentőkészülékeket.

A kötet anyaga rendkívül szemléletes, amelyet részben a különböző táblázatok, de főként a sok ábra biztosít.

Bányagépkezelő

A Szakmunkás zsebkönyvek sorozat e másik kötetének szerzője Szigetvári József, aki könyvének szerkesztésénél ugyancsak a fokozatosság elvét tartotta irányadónak. Megismerteti az olvasót a mértékegységekkel, majd a legfontosabb géptani alapfogalmakat tisztázza (kötelelemek, hajtások, tengelykötések, ékek, ékhornyok, tengelyek, csövek, csapok, stb.) Ezután az egyszerűbb gépek közé sorolható néhány szállítóberendezés (kaparószalagok, gumiszalagok, vitél, végtelenkötél-hajtóművek) ismertetését adja. Tárgyát továbbá a szellőztető berendezések, szivattyúk és egyéb bányabell gépek működését, ismerteti a különböző elektromos berendezések (transzformátorok, kapcsolók, biztosítékok, kumulátorok, kondenzátorok, elosztók, kábelek) felépítését illetve működési elvét.

Ezek után tér rá a szerző a gépek gyakorlati kezelésének ismertetésére. Külön fejezetekben tárgyalja a villamos energiával, illetve a sűrített levegővel működő gépek működését, leállításával kapcsolatos tudnivalókat: az egydobos és kétdobos vitél, a végtelenkötélű gépek, a siklófékek, a kaparószalagok, a rédlerek, a gumiszalagok, a szivattyúk, kompresszorok és ventilátorok kezelésével kapcsolatos ismereteket. Végül a jelzőberendezésekről ad tájékoztatást.

Egy ötletes berendezés a nyilvántartás és az adatközlés szolgálatában

A műszaki-gazdasági fejlődés egyik fontos előfeltétele, de egyben terhes kísérőjelensége is a pontos, részletes nyilvántartás, adattárolás, az adatok osztályozása, válogatása bizonyos információk szerzéséhez. Bár az utóbbi egy-két évtizedben a különböző rendszerű számoló, illetve számítógépek nagymértékben kifejlesztettek és — különösen a vezetől ipari áramokban — általános alkalmazásra lettek a gazdasági élet különböző területein, hazánkban az adminisztratív munkának a fentebb említett területe még mindig jelentős — de emellett gépies, unalmas és fárasztó — emberi tevékenységet igényel. Természetesen a jövőben sem várható, hogy minden területen és minden szinten a nagyteljesítményű adattároló és -feldolgozó gépek helyettesítik az emberi munkát. Hiszen olyan területeken, ahol néhány száz, vagy legfeljebb néhány ezer adat tárolásáról és feldolgozásáról van szó, a gépek alkalmazása nem is lenne gazdaságos.

Az emberi leleményesség azonban az adminisztráció különböző területeiről is számolni tudja a fárasztó, gépies munkát. Ezt példázta tegnap délelőtt a meszesi munkásszállón rendezett bemutató is, ahol a vállalat és az üzemek illetékes szakemberrel az adattárolás és -feldolgozás egy rendkívül egyszerű, ötletes, gyors és megbízható módjával ismerkedtek.

Az ötletes gép — ha ugyan gépnek nevezhető a szokásos értelemben — lyukkártyarendszerrel dolgozik, s ennyiben hasonlít a nagyteljesítményű és bonyolult elektromechanikus és elektronikus adatfeldolgozó gépekhez. A kívánt adatokat és fogalmakat bizonyos kódszámok alapján a kártyán található lyukháló megfelelő részére „részlik”, s ily módon tárolják. Minden egyes személynek, tárgynak — azaz: nyilvántartott egységnek — külön lyukkártyája van. Ezek után az adatok „feldolgozása”, vagyis osztályozása, válogatása az, amely a hagyományos módszerhez viszonyítva bámulatosan egyszerű, gyors és megbízható a berendezés segítségével; mindössze két kötött-szerű acél tű szükséges ahhoz, hogy a lyukkártya-tömegből egyetlen mozdulattal kiemeljék azokat, amelyek a tárolt adatok a keresett adatallal megegyeznek. Végünk egy példát.

Minden üzem személyzeti osztályán nyilvántartják az összes dolgozó bizonyos adatait, vagyis minden dolgozónak személyi kártyája van. Ha mármint a dolgozó közül bizonyos információ céljából ki kell válogatni azokat, akik:

- 1935-ben születtek.
- foglalkozásuk vágár,
- családi állapotuk nőtlen,
- iskolai végzettségük általános, stb. akkor a jelenleg alkalmazott módszer szerint az összes kartont át kell nézni és a reneteg különböző adat közül kiválogatni azokat, amelyek a fentiek mindegyikével egyeznek. Ez, ha több ezer dolgozóról van szó, s különösen, ha ennél is több szempont szerint kell válogatni, napokig tartó, fárasztó munkát igényel.

Hogyan egyszerűsíti ezt az említett gép? A dolgozó adatait nem a szokásos kartonokra jegyzik, hanem a fentebb ismertetett módon a lyukkártyákra „részlik”. A lyukkártya-tömeget a gépbe helyezve, a két „kötött” segítségével egyetlen mozdulattal kiemelhető az összes kár-

tya, amelynek tulajdonosa 1935-ben született. Másodsorra már csak ezeket a kártyákat helyezik a gépbe és most ugyanilyen módon kiemelik közülük a vágár foglalkozásúakat, majd a harmadik mozzanat után csak a nőtlenek kártyái, s végül csupán azok maradnak vissza, amelyek az összes meghatározott szempontnak megfelelnek. Mindez legfeljebb néhány perc alatt elvégezhető.

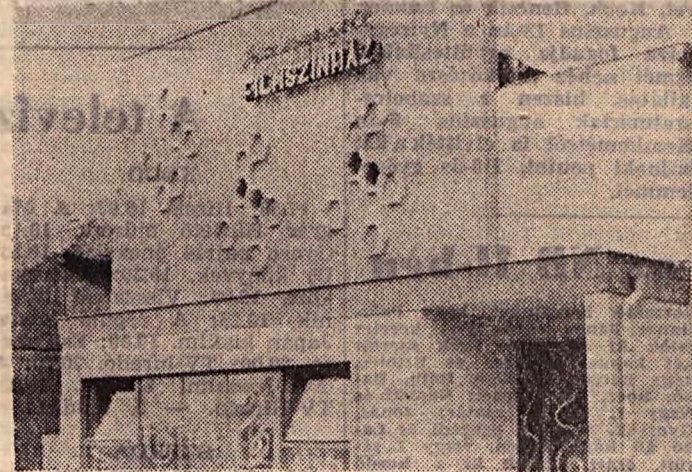
Ha a dolgozó, vagy az ily módon nyilvántartott tárgyak, eszközök adatai időközben változnak, a korábbi réseket egyszerűen leragasztják, s természetesen annak sincs akadály, hogy új adatoknak megfelelő új réseket készítsenek.

A berendezés iránt érthetően nagy az érdeklődés, hi-

szén a Mecseki Szénbányák üzeimben nemcsak közel húsz ezer embert tartanak nyilván, hanem a különböző anyagok, gépek, berendezések, objektumok egész sorát, s a tervezés és a mindennapi termelés feltételeinek biztosítása szinte naponta teszi szükségessé különböző információk gyűjtését.

A gépről — amely *Bánlaky Zoltán* újításaként honosított meg hazánkban, s amelynek a Mecseki Szénbányáknál történő alkalmazását *Weiler Árpád* villamosmérnök, az üzem-szervezési osztály munkatársa szervezte — még csak annyit, hogy egy-egy lyukkártyán a legegyszerűbb módon is 170 különböző adat tárolható, de bizonyos variációkkal a tárolt adatok mennyisége több ezerre is bővíthető.

Új köntösben a mozi épülete

Pécsett, a Hősök terén — Szabolcs — most már befejezéshez közeledik a mozi rekonstrukciója. Egymillió forintot fordítottak átalakítására és korszerűsítésére.

(Fotó: Sándor László)

Tanulónként 600 forint társadalmi munka

A Péccsabolcsi Általános Iskola az új tanévben megváltozott külsővel, átalakítva, korszerűsítve várja a diákokat. Az iskola igazgatója, *István József* kérésünkre elmondta, hogy az átalakítási és építési munkáknál jelentős segítséget nyújtottak a szülők, az Aknamélyítő Vállalat dolgozóinak és *István-aknai* szocialista munkabrigádok. Ennek révén sikerült egy több száz ezer forint értékű iskolai sportpályát létesíteni.

Az újonnan épült szertár 350 ezer forint értéket képvisel, s ennek, valamint a tanteremnek és a melléképületeknek az építéséből igen lelkesen kivették részüket a tanulók is. Ebben az évben az egy tanulóra eső társadalmi munkákért megköszöntötték a 600 forintot...

Az átalakítás során a felső iskolai épület ablakait kicserélték, a tantermek most sokkal világosabbak, szebbek. A festőket a napokban várják. Munkájuk után minden remény megvan arra, hogy szeptemberben már zavartalanul megkezdődhet a tanítás.

A tanévkezdés elején az iskola szülői munkaközössége átadást ünnepséget rendez, amelyre meghívják az *István-aknai* szocialista munkabrigádok képviselőit is. Az úttörők viszont már készülték azokat az ajándékokat, amelyekkel a legkiemelkedőbb dolgozó munkásokat jutalmazzák meg.

Kis brigádok közös vállalása a szocialista műhely cím elnyerésére

— Tavaly még külön-külön brigádokban versenyeztek a csapatok, idén viszont már közösen dolgoznak: a szocialista műhely cím elnyerését tűzték ki maguk elé — tájékoztat *Bóczy Zoltán*, a szakszervezet versenyszervezője. — A gépészeti műhely dolgozói az eddigi eredmények alapján méltán számíthatnak a megfizető címre.

A *Villamos Üzem* egyik szorgos kollektívájáról van szó. Akár *Oláh Gyula* párttitkár, akár *Mester József* műhelyvezető, akár pedig *Sárdi István* művezető kérdézzük, mindegyikük részletes felvilágosítást ad. Pontos ismeretük van arról, hogy a 38 fős műhely miként teljesítette fél éves vállalását, hogyan valósítja meg a „szocialista módon dolgozni, élni és tanulni” jelszót.

— A versenyben résztvevők 40 százaléka — négy vagy több éve dolgozik együtt — emelte ki *Oláh Gyula* párttitkár. — Ez képezi azt a törzsgárdát, amelyre elsősorban számítani lehet. E mag hordozza a műhely jó kollektív szellemét, ez határozza meg a műhely hangulatát, amely jónak mondható. A műhelyben magasfokú a kollektivitás, egymás segítése a műhely dolgozóinak alapvető sajátossága. A műhelyben nagy hagyományai vannak a szocialista brigádmozgalomnak. Az első két brigád még 1959-ben alakult. A műhely 1966-ban öt brigáddal vett részt a mozgalomban, ez évben pedig a teljes kollektíva együttesen harcol a szocialista műhely címért. Elenjárnak a társadalmi munka végzésében is. Az a tény, hogy a műhely ilyen kedvezően értékelhető, a versenyben résztvevőkön kívül, a művezető jó munkáját is dicséri.

Az üzem sikere a legutóbbi hetekben

A gépészeti műhely, következőképpen a *Villamos Üzem*, elismerést érdemelt ki a legutóbbi hetekben. Elsősorban a pécsbányai vízbetörés elhárításánál segítettek, utána pedig a Szénelőkészítő Üzemnél — a felhőszakadás következtében — elöntött 35 villamos-motor gyors kijávitására vállalkoztak. Más szóval: közvetlenül is értékelhették, hogy a vállalat egészét érintő tevékenységet fejtenek ki. De ha már itt tartunk, lássuk közelebbről a műhely fejlődését, mai arculatát.

— A gépészeti műhely tevékenységének sokrétűsége több mint egy évtized fejlődésének eredménye — mondotta *Mester József* villamosmérnök, műszaki patronáló. — A tíz év alatt az egész üzem fejlődésével, hatáskörének fokozatos kiterjesztésével párhuzamosan a gépészeti műhely, illetve annak magja több ízben is átesett szervezeti változásokon. Lakatos-csoportként dolgozott, s előbb a légszűrő részleghez, majd a Kossuth-aknai külszíni műhelyhez tartozott. Lényegében 1961-től már közel a mai létszámmal a szervezeti kialakulással végzi feladatát. A kezdeti időben a műhely meglehetősen mostoha körülmények között, felvonulási épületekben, kezdetlegesen mondható technikai berendezésekkel, kevés szerszám-géppel dolgozott. Mindenesetre évről évre jobb eredményekkel hívta fel magára a figyelmet.

A szakvezetők bizonyára nem akartak hívalkodni egy pusztán ténnyel. Mégpedig: a gépészeti műhely az elmúlt

három évben olyan igényes feladatok tömegét oldotta meg sikerrel, amely a műhely szakmai színvonalát, technológiáját igen magas szintre fejlesztette. Az 1964. és 1965. évek együttesen évi 30 millió forintot kitevő beruházási és felújítási munkáinak műhelygyártásai, majd a villamos műhely fejlesztése során reá háruilt feladatok a műhelyt sokoldalúvá tették. A szakmunkások is mindjobban megfeleltek és megfelelnek a várakozásnak. A műhely berendezése lépezt tartott a fejlődéssel. Talán csak a kéziszerszám ellátottságot bírálhatjuk.

— Az üzem egészének fel-futásához nagyban hozzájárult a gépészeti részleg — hangsúlyozta *Szám István* üzemvezető. — Amíg 1963-ban az egy főre jutó termelési érték csak 261 forint volt műszakonként, addig 1966 végére ez a szám elérte a 461-et. Az idén pedig további emelkedés várható. Ezt egyébként jelentősen befolyásolja a kapacitás kihasználtságának foka.

— A kapacitás lekötésének egyik járható útja, hogy a süjtőlégbiztos motorok javítását országosan mi végezzük — folytatta *Sárdi István* művezető. — Ha ez a mi profilunk lesz, (amire nagy esélyünk van), a szükséges alkatrészek gyártása számottevő munkát ad. Amennyiben ez az elképzelésünk nem teljesül, vagy még mindig maradna szabad kapacitás, akkor feltétlenül meg kell találni a lehetőséget arra, hogy a közeli környék (Dél-Dunántúl) különböző vállalatai részére lemezelosztókat, vezérlőberendezéseket, távmérő, távműködtető berendezéseket készítsünk — akár generál kivitelezésben is.

Elképzelések

a gazdasági reform idejére

A szakvezetők őszintén, tárgyilagosan beszélnek az új elképzelésekről, a gazdasági reformokról is. *Mester József* ezt így fogalmazta meg: — A meglévő technikai kapacitás és a műhely munkásgárdája megköveteli, illetve elvárja, hogy az új gazdasági mechanizmus bevezetése által előálló új lehetőségeket maximálisan kihasználjuk. Annál is inkább, mert ez esetben a népgazdasági érdek és az üzemi érdek feltétlenül egybe esik. A megvalósításhoz csupán az szükséges — ha a lehetőségek megvannak —, hogy mind az esetleges üzemi, mind a vállalati aggályoskodásokat, a meg nem értést, bizonyító tényekkel leküzdjük. Azt is elmondjuk: elképzelésünk érvényre-jutásáért vállaljuk a harcot.

Igen, vállalják! Ahogy a soron következő feladatokat közösen végzik el, ugyanígy a társadalmi munkában is az összefogás érvényesül. Bár több kis brigád más-más feladatot hajt végre, a műhely mégis egész egységet képez. Ezért bizonyult helyesnek az az elképzelés, hogy együttesen vállalták: elnyerik a szocialista műhely címet.

Csóka Magda

Vizhányó Imre

Kerekesék brigádja

tendón, amely röviden így összegezhető:

1959-ben mozgolódnak kezdnek Pécsbányán a brigádok, szervezkednek, de az eredmény, vagyis a forma és a tartalom még nem kielégítő. Két év jelentős változást hoz abban, hogy Kerekesék már konkrét célokkal indulnak harcba. Ha nehéz feladat vár az üzemre, mint például a nyolcadik szintű irányvágat teljes kihajtása, odairányítják őket. Ekkor még a 40 méteres mozgalomban indulnak.

KEMÉNY ÉVEK

1960—61 a fordulat éve. Már 50, 60, sőt 70 méteres vállalásokat is teljesítik.

1962. május elsejére felajánlásuk: 101 méter. Teljesítik. Közben változnak a munkakörülményeik. Rájuk bízják a szovjet gyártmányú fűrész- és rakodógépeket. Kemény munka következik, még komolyabb teljesítmények. Ha ma tekintünk a brigádnaplóba, a következőket olvashatjuk: január 118 méter, február 104 méter, március 116 méter és negyedévi szinten 117 százalékos a teljesítményük. Siker, sikerre halmozódik. No, persze, azért akadnak megtorpanások is.

— Néhány éve a sok kudarc elkedvetlenített. Abban a bizonyos hullámolygásban fel akartuk oszlatni a brigádot — meséli *Fekete Károly*, a brigád helyettes vezetője, — el akartuk felejteni, amit addig tettünk. De nem hagytuk! Az üzemvezetőség, a párt és a szakszervezeti bizottság magyarázott. Ne hagyjátok el magatokat. Lelkünkre beszéltek. Különösen *Rudnai*, aki most főbányamester, meg *Nagy Miklós*, meg *Horváth „Flúk”, ne futamodjatok meg!*

16 ARANYÉREM

Az bizony szóról szóra megvalósult az elmúlt öt esztendő előtt. A Mecseki Szénbányák Pécsbányai Üzemében a tavaszi kiértékelés alkalmával adták át a szocialista brigád vezetőjének, *Kerekes Mihálynak*, és a brigád 16 tagjának az aranykoszorús, háromnak pedig az ezüstkoszorús jelvényt. Miért? Mert állták a szavukat, amit annak idején *Horváth János* fogalmazott meg és írt a brigádnaplóba! Keményen dolgoztak az elmúlt öt évben és talán ezzel az aranykoszorús jelvényvel akarták jutalmazni azt az úttörő munkát, amit éppen a Kerekes-brigád végzett Pécsbányán.

— Kerekesék jól hajtanak, lehet rájuk számítani — így vélekedik *Müller Gyula*, az üzem versenyfelelőse — megadják azt, amit el lehet várni egy szocialista brigádtól!

Mit is tettek ők, hogy elértek a munkájuk ilyen magas színvonalát elismerését? A bizonyításhoz elég, ha végigtekintünk az elmúlt nyolc esz-

SPORT

HOL művelődünk, SZORAKOZZUNK?

Moziműsor

Vasárnap Diósgyőrben vendégszerepel a Komló

Az elhalasztott Komló-Pécsi Dózsa mérkőzés nemigen használt csapatunknak. A salgótarjáni találkozó után ugyanis most ismét idegenben, ezúttal Diósgyőrben lép pályára a Komlói Bányász.

Mint arról előző számunkban hírt adtunk: a Komló-Dózsa viadalról úgy döntöttek, hogy azt szeptember 20-án kell lejátszani.

Ebben az időszakban meglehetősen sűrű program lesz, mert szeptember 16-án, szombaton az MTK-val játszik együttesünk, majd szerdán a Dózsa következik.

A papírforma szerint a diósgyőri összecsapás sem ígér sok jó. Ez annál inkább reális, mert a komlói találkozó is a DVTK győzött — nem kis meglepetésre!

Csapatunk egyébként szorgalmasan készül a soron következő két nagy feladatra. Az első vasárnap lesz, majd egy héttel később a Komló-Vasas mérkőzést rendezik. A szakvezetők és a játékosok a két mérkőzésen két pontot várnak, s bizakodnak abban, hogy a hét végén sikerül majd a visszavágás. Ez egy döntetlen kivívásában realizálható.

A Komlói Bányász vasárnap a megyei első osztályban elővadás, Paks Kínizsi ellen tartott edzőmérkőzést.

Együttesünk az első félidőben eléggé mérsékelten játszott, míg szünet után felgyorsult a támadások. Jónéhány helyzetet kidolgoztak, amelyből három értékesítettek is. A szakvezetőknek a Bordács, Takács, Lazaridisz, Bodai, Bérczesi összetételű ötösöfogat tetszett jobban. Az első 45 percen a támadósság így állt fel: Bor-

dács, Pataki, Garai, Takács, Bodai. Mindkét időszakban három-három gólt lőtt a csapat, s 6:0-lal végződött a kiírás.

A vasárnapi összeállításra vonatkozóan olyan értesülést szerezünk, hogy a vasárnap délelőtt a 18 éves Kovács Lajos kap helyet a középhátvéd posztján.

Csordás egyébként is húzó-dással bajlódik és sérülése miatt nem is tart a csapattal. Ezek szerint a hátsó alakzat valószínűleg így alakul majd: Kiss — Kelemen, Kovács, Lazaridisz — Bánfalvi, Ruppert. A paksi mérkőzésen Bérczesi két gólt szerzett, rajta kívül Bordács, Garai, Takács és Lazaridisz (11-esből) volt eredményes.

Az első vonalbeli gárda már szerdán útnak indul. Csütörtökön tart kétkapus játékot Sátoraljaújhelyen. A tartalékok íthón játszanak edzőmérkőzést — szerdán. A Kaposvári Kínizsi lesz a Komló II. ellenfele. Egyébként ez a találkozó még nem végleges, mert a kaposváriak válasza lapzártáig nem érkezett meg.

Az őszi idény második fordulójában számunkra csak a Szombathelyi eredménye (1:3 az Újpest ellen) a kedvező.

Kivált az egriek 2:1-es győzelme számít meglepetésnek — éppen a vasárnapi ellenfelelünkkel, a Diósgyőrral szemben.

A harmadik forduló párosítása: Diósgyőr—Komló, Pécs—Dunaújváros, Honvéd—Szeged, Vasas—Eger, Salgótarján—FTC, Győr—Csepel, Tatabánya—Újpest, MTK—Szombathely.

Sikeresen kezdett a Pécsi Bányász

„Továbbra is jó formában van a Pécsi Bányász!” — ilyen véleményeket hallottunk vasárnap este és hétfőn a sportberkekből. Ami azt illeti, az eredmény szempontjából (4:2-es győzelem az igen jóképességű Székesfehérvárral szemben), tényleg nem lehetünk elégedetlenek. A játék azonban elmaradt a várakozástól.

A Lukács — Szigetvári, Halasi, Györkö — Palkovics, Köves — Selymes, Mérel, Opoval, Koch, Bencsik összetételű piros-feketék az első harmadban még gyengébben játszottak. Ebben az időszakban fehérvári rohamok jellemezték a mérkőzést. Fokozatosan jött fel csapatunk, és a 11. percben Bencsik beadásából Opoval közelről a hálóba fejték (1:0). A vendégek nem adták fel a küzdelmet, a 33. percben kiegyenlítették. A fordulás előtt még egy egyszerű szabadrúgás-gól (Koch) jelentette a Pécsi Bányász újabb vezetését. Szünet után ismét a vendégek kaptak előbb lábra, de csakhamar lehűtötték kedélyüket Selymes góljával. A védés közben a székesfehérvári kapus megsérült, és végleg elhagyta a pályát. Helyét a középcsatár Bodnár foglalta

el, aki nemcsak jó csatárnak bizonyult a korábbi mérkőzéseken, de most jól is védett. Az utolsó harmadban nagy küzdelem alakult ki, s bár a vendégek tíz főre csökkentek, mégsem álltak be védekezni. Ennek lett az eredménye Kékesi gólszerzése a 72. percben. A hajrában Koch szemfülessége hozott újabb pécsi gólt.

A helyzetek kihasználása tekintetében együttesünk felületlenül rászolgált a győzelemre, bár az is a krónikához tartozik, hogy egy igen remek formában lévő csapat maradt alul. Ha a Vasas kihasználja a kínáló helyzeteket, és nem válik szárnyaszegetté, bizony meleg vasárnapja lett volna a Bányásznak. Az, hogy kissé elmaradt a várt forma, az elsősorban annak köszönhető, hogy a középpályás játékosok halványabb teljesítményt nyújtottak. A csapatból kitűnt: Mérel, Koch, Bencsik és Lukács.

Augusztus 13-án a Nyiregyháza fogadja együttesünket. Ismét nehéz mérkőzésre van kilátás, hiszen a szabotárszabályok augusztus 6-án Kecskemétre is elvitték a két bajnoki pontot, 1:0-as győzelemmel.

Vasárnap rajt az NB II-ben

A labdarúgó NB II-ben a hét végén rendezik az őszi idény első fordulóját. Ez alkalommal a Mázsa-Szászvári Bányász Szombathelyen, a Cipőgyár csapatánál vendégszerepel. A találkozó érdekessége, hogy tavasszal az utolsó fordulóban mérte össze tudását (2:2) a két csapat. A Bányász vasárnap tartotta főpróbáját Székesfehérvárral, ami az eredményt illeti, a két régi vetélytárs párharca nem hozott sikert a mieink számára. A Dózsa nyert 2:1-re. Bodonyi János, az egyesület elnökségi tagja tegnap arról tájé-

koztatott bennünket, hogy Palatinusz János edző 13-as keretét jelölte ki a rajtra. Ezek szerint két kapus: Süveges és Sztolcsa, négy hátvéd: Hucker, Róth, Bakó, Bocz, két fedezet: Németh és Nagy I., és öt csatár: Jónás, Gyorsok, Szöllösi, Szegedi és Láhó áll készenlétben. Nagy L. sérült, ezért maradt ki a kezdő csapatból. A szakvezető egyébként azt is elmondta, hogy az őszi idényben 14-15 pont megszerzését tűzték ki célul, ami azt jelenti, hogy 27-28 ponttal bennmaradhat a csapat az NB II-ben.

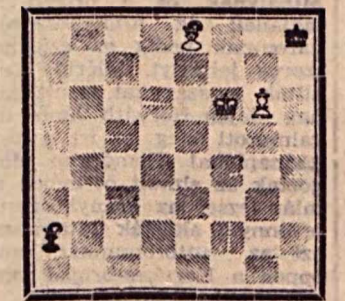
A megnyitásokban fő törekvésünk, hogy minden tempóvesztés elkerülésével a leggyorsabb utómű fejlődésre törekedjünk. Erdekessé Nimzovics nagymester ideavágó megjegyzése: „A fejlődés kollektív fogalom; az ember nincs kifejlődve, ha csak 1-2 vagy akár 3 figurát kifejlesztett, hanem minden figurának ki kell fejlődnie lennie... Minden tiszt lépjen egyet és lépjen le.” Nyílt játszmákban a fejlődés gyorsasága a legfőbb parancs. Minden figurát egy lépéssel kell kifejlesztetni. Nimzovics szerint minden gyaloglépést, kivéve a közép (centrum) képző, illetve középvédő (esetleg ellenséges közepet) támadólépést idővesztésnek kell tekinteni. Tehát amint már Lasker világbajnok is helyesen megjegyezte, a megnyitások 1-2 gyaloglépés kell és nem több.

A gyaloglépésekre fokozottan ügyelni kell, mert az általános elvek szerint az előre tolt gyalogok a közép és végjátékban sokkal nehezebben védhetők, mint olyanok, amelyek még saját táborban állnak. Semmi sem kompromittálhatjuk állásunkat annyira, mint a gyaloglépések által, főleg ha a tábla közepét túlhaladják. Minden gyaloghúzás megvizsgálja az állást, ezért a sáncgyalogokkal, ha ott támadás várható, komoly szükség nélkül nem szabad húzni.

A megnyitásokban a teljes kifejlődést megelőző közvetlen támadások ritkán vezetnek eredményre. Ehhez természetesen a védekező fél megfelelő ellenjátéka is szükséges. Mégis előfordulnak olyan megnyitások amelyekben az egyik játékos a fejlődés befejezése előtt direkt támadásba kezd, és a támadás közvetlen megdöntését kimutatni nem lehet. Csapdák természetesen az ilyen élénk megnyitásokban virulnak, és hol az egyik, hol a másik király menekül hóna alá kapott koronával a matt elől.

Edemes megvizsgálni a kettős huszártájk egyik változatát a Blackburne-Teichmann játszma alapján: 1. e4, e5 2. Hf3, Hc6 3. Fc4, Hf6 4. Hg5! Ez a korai, két tiszttel végrehajtott támadás elmentmond a gyors fejlődés elvének. Hosszú vita kísérte ezen megnyitás életét, de az elmélet a végén azót még most sem mondta ki. Korábban kifejezetten rossznak tartották, ma pedig a legújabb juroszláv elemzések szerint a világozsa előnye. 4. d5 5. ed; Hd5:7 Pachman a klaszszikus védekezést kétesnek, Keresz egyenesen rossznak tartja. Sokkal jobb az 5. — Ha5 folytatás. 6. d4, ed; 7. O-O, Fe6 8. szokások 7. — Fe7 után is világoz kerül előnybe 8. H7:1 tel. 8. Be1, Vd7 9. H7:1, K7:10. Vd3, Kd8 11. Be1, Bd8. A bástya nem üthető 12. Fd5: miatt. 12. Be4, Ha7 13. Be1 és világoz nyer, mert 13. — Be8-ra 14. Fd5: következnek.

A világoz ezen megnyitást rajtaltatás arra számított, hogy tartalékait még a támadás alatt felvonulathatja. Amennyiben sötét az azonnali megfelelő ellenjátékot meg nem találja, úgy a rajtaltatás sikerrel jár. Előzetes felkészülés nélkül viszont a legjobb ellenjáték megtalálása — mégha előnyös, vagy egyszerűen nyerő is lenne — a verseny izgalma mellett, az óramutató árnyékában szinte lehetetlen. Ezért gyakran megtörténik, hogy jó kombinatív és stratégiai adottságokkal rendelkező versenyzők megfelelő megnyitást felkészültség hiányában gyors vereségeket szenvednek. Ezért nem elég ismerni az elmélet szerinti legjobb megnyitásokat, hanem szükséges tudni a kevésbé jó játékok kihasználásának lehetőségeit is.

Világoz: Kf6, Fe6, gy: g6 (3 figura) Sötét: Kh8, Fa2 (2 figura) Világoz indul és a negyedik lépésben mattot ad. Beküldési határidő: „Bakkrovat” megjelöléssel a szerkesztőség címe: 1967. augusztus 15., kedd. A 32. sz. (LOLL) feladványunk megfejtése: 1. Bd8!, Bd8: 2. Vb7 matt.

Pontszerzés Veszprémben, vereség Debrecenben

Vasárnap vette kezdetét a kézilabda NB I. Csapatunkat idegenbe szállította a sorsolás. Női együttesünk Veszprémben lépett pályára a Vasas ellen, míg a férfi csapat Debrecenben a Dózsánál vendégszerepelt. Lányaink 9:9-es döntetlent értek el, míg a fiúk 23:20 arányú vereséget szenvedtek.

A veszprémi összecsapásról kedvező értékelést adhatunk, hiszen a pontszerzés igen értékesnek számít. A megerősített Vasással szemben még a legderülátóbbak sem terveztek pontot. Otthonában ugyanis is ellenállhatatlan a veszprémi csapat. Együttesünk nagyszemű küzdeniakarásról tett bizonyosságot. A fej-fej melletti küzdelemben nehéz volt a döntetlen kiharcolása, mert nem kevesebb mint hét 7 méterest ítélték ellenünk. Szerencsére, hogy csak egyet értékesítették a hazaiak. Ebben természetesen részes Bubreki kapuvédő is, aki egyébként is jól látta el feladatát.

Kitűnt még Kórné és Schmidtne. Góldobóink: Kórné (4), Schmidtne (2), Szamos, Zakoné, Szűcsné.

Vasárnap Pécsújhegyen délelőtt 10 órakor Pécsi Bányász—Goldberger, női mérkőzés.

Debreceni Dózsa—Pécsi Bányász 23:20 (12:11) A kiesésre álló dózsások ellen pontszerzésre számított együttesünk. A hazaiak nagy iramban kezd-

tek, gyorsan elhúztak az első 10 percben már 6:1-re vezettek. Ekkor erősített a pécsi gárda, és 6:4-ig feljött. A félidő végéig tovább javított csapatunk, de a szünetig egyetlen gólt nem tudott. A második harminc perc már jobban sikerült. Mindjárt egyenlített a Bányász, de utána ismét a hazaiak értek el gólokat. A nagy küzdelemben egy-két játékosotól tévedés is előfordult. Ez kihatott a csapat teljesítményére, idegesen játszottak. Ez abból is látszik, hogy két 100 százalékos gólhelyzetet és egy büntetőt is kihagyott együttesünk. Két kiállítás, és jónéhány kapufalóvás nehezítette az eredmény kedvező alakulását. Végül is a mindent elsöprő lendülettel harcoló debreceniek jobb helyzet kihasználásával érte el győzelmét.

Összértékelésben azt mondhatjuk, hogy csapatunk nem vizsgázott rosszul. Az őszi idény első mérkőzésén nem is várhatunk többet. Talán jobb helyzetfelismerés, szorosabb védekezés és az átlagosnál jobb kapusteljesítmény révén a döntetlen sikerülhetett volna. Góldobóink: Sudár, Weber, Baranyai (5-5), Horváthy, Árvai (2-2) és Szakács.

Legközelebb a Csepel látogat Újhegyre. A mérkőzés vasárnap délelőtt 11 órakor lesz.

Park (Pécs): Augusztus 8-9-ig: Kánkán, Amerikai film. 10-15-ig: A kalózkapitány. Francia—spanyol—olasz film. Előadások kezdete fél 5, fél 7, fél 9. Matiné augusztus 13-án: Gyávák bandája. Kossuth (Pécs): Augusztus 8-án: Rondó. Jugoszláv film. 16 évtől. 8-én: Aranyáskány. Magyar film. 10-11-ig: A kis potyautas. Bolgár film. 12-én: Két nap az élet. Francia film. 13-14-ig: A kalózkapitány. Francia film. 15-én: A boxoló. Lengyel film. Előadások kezdete délelőtt 10 óra. Délutáni előadások: 8-9-ig: Aranyáskány. Magyar film. 10-13-ig: A kis potyautas. Bolgár film. 14-15-ig: A boxoló. Lengyel film. Előadások kezdete délután fél 3, fél 5. Esti előadások: 8-9-ig: Rondó. Jugoszláv film. 16 évtől. 10-13-ig: Két nap az élet. Francia film. 14-15-ig: Hőfehérke és a hét vadány. Nyugatnémet film. Előadások kezd. fél 7, fél 9. Petőfi (Pécs): Augusztus 8-9-ig: Nyomoz a völgyén. Amerikai film. 10-15-ig: A kalózkapitány. Francia film. Előadások kezdete 4, 6, 8. Matiné 13-án: Robin Hood új kalandjai. Fekete Gyémánt (Gyárvaros): Augusztus 8-án: Ut a túlsó part. Francia film. 12-13-ig: Pipák. Csehszlovák film. 14-15-ig: Az utolsó veréb. Szovjet film. Előadások kezdete hétk. 6, vasárnap 4, 6. Matiné 13-án: Egyiptomi történet. Meszes: Augusztus 8-9-ig: Az állhatatos feleség. Nyugatnémet film. 16 évtől. 11, 13-án: Hogy szaladjak a fák. Magyar film. 15-én: Láthatatlanok. Szovjet film. Előadások kezd. hétk. 6, vasárnap 4, 6. Matiné 13-án: Jánosik I. Május 1 (Komló): Augusztus 8-9-ig: Betörők cinkosa. Csehszlovák film. 10-11-ig: Láthatatlanok. Szovjet film. 12-16-ig: Ezek a fiatalok. Magyar film. Előadások kezd. 4, 6, 8. Matiné 13-án: Galapagos. Zrínyi (Komló): Augusztus 8-9-ig: Sellő a pecsétgyűrű. Magyar film. 10, 11, 13-án: Békében él. Olasz film. 15-én: A siker ára. Olasz film. Előadások kezdete fél 4, fél 6. Hidas: Augusztus 8-9-ig: Fogas kérdés. Szovjet film. 11, 13-án: Betyárok. Román film. 15-én: Az anya és a halgatás. NDK film. Előadások kezdete hétk. 6, vas. fél 6, fél 8. Hosszúhetény: Augusztus 8-9-ig: Elet a kastélyban. Francia film. 12-13-ig: Tíz ezer nap. Magyar film. 15-én: Ut a túlsó part. Francia film. Előadások kezd. hétk. 8, vas. 8, 8. Szászvár: Augusztus 8-án: Velejég ramoltó. Angol film. 12-13-ig: Változó felhőzet. Magyar film. 15-én: Elet a kastélyban. Francia film. Előadások kezd. hétk. 8, vasárnap fél 6, 8. Május 1 (Vasas II): Augusztus 8-án: Autót loptam. Szovjet film. 10-11-ig: Hívjátok Martin felügyelőt. Csehszlovák film. 12-13-ig: Mandragora. Olasz—francia film. 16 évtől. Előadások kezdete hétk. 7, vasárnap 5, 7. Mánfa: Augusztus 8-én: Kancsal szerencse. Lengyel film. 12-13-ig: Szévas Vera! Magyar film. Előadások kezd. hétk. 6, vasárnap 5. Mecsekudász: Augusztus 9-10-ig: Vidám hétvége. Francia film. 12-13-ig: Folytassa, cowboy! Angol film. Előadások kezd. hétk. 8, vasárnap 6, 8. Zalka Máté (Pécsbánya): Augusztus 8-én: A Mona Lisa tolvaja. Francia—olasz film. Előadások kezdete fél 6 órakor.

A televízió műsora

KEDD 17.58: Hírek. 18.05: A Magyar Hirdető műsora. 18.15: Gyere pajtas énekelné. 18.25: Új könyvek. 18.30: Sokszemközt. 19.00: Visszafelé történi. 19.15: A repülő labda. Japán kisfilm. 19.50: Esti mese. 20.00: TV-híradó. 20.20: A TV Irodalmi Klubja. 22.05: TV-Híradó. — 2. kiadás. SZERDA 17.58: Hírek. 18.05: 2000 sza vazaton felül. 18.35: A részesei alap elosztásának elvei. 18.55: Utazás jegy nélkül. 19.25: A föld mesterei 19.45: Esti mese. 20.00: TV-Híradó. 20.25: A matador. Magyarul beszélő angol dokumentumfilm. 21.25: Tizenkét szék. Művészeti vetélkedő. 22.05: TV-Híradó. — 2. kiadás. CSÜTÖRTÖK 9.30: Angyal kalandjai. A törvényen kívüli hölgy. Magyarul beszélő angol film. (14 éven felülieknek.) 10.20: A föld mesterei 10.40: A képzőművészet története. 17.58: Hírek. 18.05: A Magyar Hirdető műsora. 18.15: Aranyérmes úttörők. 18.45: Reflektortényben a közízlés. 19.15: Telesport. 19.35: A világ térképe előtt. 19.50: Esti mese. 20.00: TV-Híradó. 20.20: Halló fiúk! Halló lányok! 21.20: Telefon. Két tv-játék egy műsorban. 22.15: TV-Híradó. — 2. kiadás. PÉNTEK 9.30: Ricordj ház. Magyarul beszélő olasz film. 11.30: Telesport. 11.45: A repülő labda. Japán kisfilm. SZOMBAT 18.08: Üzlet a korszón. Magyarul beszélő csehszlovák film. 18.10: Hírek. 18.15: Hétvégi házak. 18.35: Az orvos gondolkodás története. 19.05: A TV jelenti. Aktuális riportműsor. 19.50: Cicavíz... 20.00: TV-Híradó. 20.20: Kör-tánc. Zenés film. 20.50: Képtelen csevegés a színházról. 21.50: Udo Jürgens Budapesten. 22.25: TV-Híradó. — 2. kiadás. VASÁRNAP 10.00: Csak gyerekeknek. Filmrészállítás. 11.55: Hétmérföldes kamera. 16.28: Nyári mezőgazdasági szakfilmsorozat. 16.45: A Magyar Hirdető műsora. 16.55: A tudomány nagy óregei. 17.25: Nótászó. 17.45: FTC—Bp. Honvéd bajnoki vízilabda-mérkőzés. 18.35: Haladás. 19.10: Belle és Sébastien. Magyarul beszélő francia filmsorozat. 19.40: Esti mese. 19.50: Sporthírek. 20.00: TV-Híradó. 20.20: Angyal kalandjai. A tárgyalóterem magusa. Magyarul beszélő angol film. 21.10: Az Inter-vízió műsora Berlinből.

Kézilabda NB II.

Vereséggel tért haza a Komlói Bányász NB II férfi kézilabda csapata Budapest-ról. A Lőrinci Főző volt az ellenfél, és 8:8-as félidő után Vasárnap délelőtt 10 órakor, a kölkönyösi pályán: Komló—Bp. KGM.

MECSEKI BANYÁSZ
A mecseki szénbányászati dolgozók hetilapja
Felelős szerkesztő:
Dr. Gyövi Károly
Szerkesztőség:
Pécs, Komját Aladár utca 5. (Mecseki Bányász Szálló)
Telefon: 36-61, 18-58 (11-85-ös mellék)
Kiadja a Baranya megyei Lapkiadó Vállalat
Felelős kiadó: Braun Károly
Kiadóhivatal: Pécs, Hunyadi u. 11. Tel.: 15-32, 15-33, 50-00
PÉCSI SZIKRA NYOMDA
Pécs, Munkácsy M. u. 10. az Felelős vezető: Melles Rezső
TERJESZTI A MAGYAR POSTA
Előfizethető a helyi postahivataloknál és az üzemi sajtófelelősöknél
Előfizetési díj félévre 10 forint, egész évre 20 forint
MEGJELENIK MINDEN KEDDEN
Indexszám: 25 817

MECSEKI BANYÁSZ

A MECSEKI SZENBANYÁSZATI DOLGOZÓK HETILAPJA

V. ÉVFOLYAM, 33. SZÁM

ÁRA: 40 FILLER

1967. AUGUSZTUS 15., KEDD

Munkás-paraszt hatalom

Augusztus 20-át a magyar Alkotmány napjaként ünnepeljük.

Ezen a napon, 1949-ben, iktatta törvénybe az országgyűlés a Magyar Népköztársaság Alkotmányát, az állami, a társadalmi élet alaptörvényét, minden jog és kötelesség legfőbb keretbe foglaló állami okmányát.

Ez az alaptörvény határozza meg az állampolgárok jogait és kötelességeit alapvonásában. Erre az alaptörvényre épül a magyar jogrendszer, a magyar államhatalom, mint a munkások és parasztek államhatalma.

Ha ezt a lényeges alapvonását vizsgáljuk az alkotmány-nak, akkor a munkás-paraszt hatalom lényegét vesszük szemügyre, azt a történelmi tényeket, hogy a magyar állam, a Magyar Népköztársaság a munkások és parasztek állama. Ezért jogos az is, hogy augusztus huszadikát, mint a munkások és parasztek osztályösszefogásának ünnepét ünnepeljük. Augusztus 20. a munkás-paraszt hatalom végleges győzelmének napja is egyúttal, mert ezen a napon mondta ki az állam legfelsőbb hatalmi szerve az Alkotmány szavaival, hogy minden hatalom a dolgozó népé. A dolgozó népet pedig, annak többségét a munkások és parasztek alkotják. Mint ahogy ők alkották meg a magyar munkáshatalom államát is, amelyet a kommunista pártja vezet.

A nép győzelmét, az állam megerősödését és fejlődését a párt szervezte meg. A szocialista forradalom útjára a párt vezette a népet és ez a párt vezeti tovább is ezen az úton. Mint ahogyan 50 évvel ezelőtt az oroszországi munkások és parasztek pártja, a kommunista (bolsevik) párt rávezette a népet a felkelés és a forradalom útjára, úgy a magyar kommunista pártjuk vezetésével rávezették a magyar népet is erre az útra: győzött a forradalom.

Elkerülhetetlen volt a győzelem. Elkerülhetetlen volt a feudális-kapitalista rend bukása. Történelmi szükségszerűség volt — és a történelmi szükségszerűségek ellen, az élet törvényei ellen büntetlenül nem lázadhat fel senki. Az oroszországi, cári hatalom szembeszállt a történelmi szükségszerűséggel, ezért kellett vesznie. A bolsevikok a történelmi követelmények mellé álltak, felismerték és tudományosan kiművelték a társadalmi fejlődés elkerülhetetlen törvényszerűségeit. Alkalmazták ezt a felismerést a gyakorlati életben, megvitták harcukat és kommunista társadalmat teremtettek azóta.

Ezeket a tapasztalatokat nem hagyhatja figyelmen kívül semmiféle új típusú állam, nem hagyhatjuk figyelmen kívül mi sem, amikor az augusztusi alkotmányban kimondtuk: „A Magyar Népköztársaságban minden hatalom a dolgozó népé.” Kimondta az országgyűlés, hogy a munkások és parasztek összefogására kell felépíteni az új magyar államot, a munkás-hatalmat, a proletárdiktatúrát, amelyben a két nagy testvérrel osztály szövetsége adja meg az állam alapját.

A két szövetséges osztály hatalmának megőrzése és megszilárdítása pedig nem csak a két osztály érdeke. Minden rétegnek és minden társadalmi csoportnak érdeke, hogy a munkás-paraszt hatalmat támogassa, mert csak ennek alapján boldogulhat minden társadalmi réteg.

A két nagy osztály szövetségén belül jelentős tényező a bányászás.

A munkásmozgalom hősi harcában mindig jelentős helyet foglaltak el a bányászok. A magyarországi sztrájkharcok története bővelkedik a bányászok megmozdulásaiban, a bányász-ság ott volt az első magyar tanáshatalom megteremtéséért vívott harcokban is.

Nem véletlen, hogy az elnyomó uralkodó osztályok mindig nagy gondot fordítottak arra, hogy a bányászok mozgalmát elfojtsák, nagy csendőri és rendőri apparátust tartottak együgyűen a bányaterületeken és be is vetették azokat a legkisebb megmozdulások esetén is. Csertetői mártírjaink vére örökké emlékeztetni fog bennünket a horthysta földesúri és tőkés osztály barbarizmusára, a faszizmus szálláscsinálóinak népellenes uralmára.

A bányászok nem felejtik a tatabányai sortűzet sem, nem felejtik a szászvári akna sztrájkharcát, amikor az Alkotmány szavaival is megerősítettük: visszavonhatatlan a győzelem, bányász mártírjainkra is emlékezünk. És emlékezünk az oroszországi munkások és parasztek forradalmára, a Nagy Októberi Szocialista Forradalomra, amely véglegesen elsöpörte a kizsákmányolást. Ennek a dicsőséges októbernek tapasztalatait használtuk fel mi is, amikor megteremtettük az alkotmányos munkáshatalmat. Ha nem győzött volna 50 évvel ezelőtt a Lenin és a bolsevik párt által vezetett nép, sokkal nagyobb áldozatok árán juthattunk volna el csak mi is a tőkés hatalom szétzúzásához és a szocialista hazá felépítéséhez.

Ezért gondolunk mi bányászok is hálával a Nagy Októberi Szocialista Forradalomra, ezért választottuk a hatalmas szovjet nép barátságát. Ezért őrizzük mártírjaink emlékét és ezért gyűlöljük ma is azokat az erőket, amelyek ellenforradalomra, népiháborúra törnek. Mert ezek az erők ma is azt akarják, amit a cárizmus akart: uralkodni a népen és pusztítani azt.

Augusztus huszadikán, amikor a munkáshatalom végleges győzelmének napját ünnepeljük, amikor az Alkotmány szavaival is megerősítettük: visszavonhatatlan a győzelem, bányász mártírjainkra is emlékezünk. És emlékezünk az oroszországi munkások és parasztek forradalmára, a Nagy Októberi Szocialista Forradalomra, amely véglegesen elsöpörte a kizsákmányolást. Ennek a dicsőséges októbernek tapasztalatait használtuk fel mi is, amikor megteremtettük az alkotmányos munkáshatalmat. Ha nem győzött volna 50 évvel ezelőtt a Lenin és a bolsevik párt által vezetett nép, sokkal nagyobb áldozatok árán juthattunk volna el csak mi is a tőkés hatalom szétzúzásához és a szocialista hazá felépítéséhez.

Ezért gondolunk mi bányászok is hálával a Nagy Októberi Szocialista Forradalomra, ezért választottuk a hatalmas szovjet nép barátságát. Ezért őrizzük mártírjaink emlékét és ezért gyűlöljük ma is azokat az erőket, amelyek ellenforradalomra, népiháborúra törnek. Mert ezek az erők ma is azt akarják, amit a cárizmus akart: uralkodni a népen és pusztítani azt.

Augusztus huszadika figyelmeztet: soha sem fog sikerülni visszahozni a múltat, a munkás-paraszt hatalom szilárd és legyőzhetetlen.

Közérdekű téma a tanácsülésen

Több közérdeklődésre számotartó napirendi ponttal tartott ülést pénteken a komlói tanácstestület Kádár Németh Béláné elnökletével. A tanácskozás munkájában részt vett Neubauer József, a városi pártbizottság titkára is.

Először Gallusz József vb-elnök a május 19-én tartott tanácsülés óta végzett munkáról adott jelentést. Elmondta többek között, hogy a cigánylakosság lakáskörülményeinek megjavítására Kossuth-bánya tette a legtöbbet. Elismeréssel szökött két helyi vállalat, a Vízmű és a Helyiipari tevékenységéről. A víz- és csatornaművek a zavartalan vízellátást szolgáló kölyuki vízkimelő építésével, a Helyiipar pedig mintegy 450 női munkaerő elhelyezésével szerzett érdemeket. Foglalkozott a kenyérgyárral is: munkája számottevően javult a rekonstrukcióval. További előrelépés várható a két speciális kenyérszállító autó beállításával. Eddig ugyanis sokszor a kocsihiány okozott gondot.

A tanácstestület beható vitát folytatott a város köztisztaságáról. Egy 30 tagú különbizottságot alakítottak szakemberekből, tanácsagokból, és az értékelő összefoglalót Kovács Árpád állandóbizottsági elnök terjesztette a tanácsülés elé.

A részletes jelentés megállapítja, hogy több tényező miatt nem kielégítő a város tisztasága.

Főleg a szervezatlenség és a munkaerő nem kellő hasznosítása miatt vannak problémák. A szennyvezetés egyik előidézője, hogy több helyen nincs kiépítve összekötő út. A bizottság jelentése ennek szükségességét is kiemeli. A

tanácstestület bírálta a városgazdálkodási vállalatot, mert az első felében több mint 100 ezer forint megtakarítást ért el — a köztisztaság rovására.

A jelentés nemcsak a hibákat veti fel, de javaslatokat is ad a megoldásra. Elsőként említik: a vállalat mindenekelőtt a köztisztaság megteremtésén dolgozzon, s csak utána végezzen szolgáltatásokat. Sürgeti az erőmű pernyeválasztó berendezésének mielőbbi beépítését is. A város belterületén mintegy 150 hulladékgyűjtő szekrény beszerzését, és felszerelését javasolják. Indítványozzák azt is, hogy a Lenin téren, a város legforgalmasabb részén építsenek nyilvános WC-t. Az ügynevezett rendezetlen területek felszámolására — a pénzügyi kihatásokat figyelembe véve — tervekészítést ajánlanak. A 16 pontból álló indítvány végrehajtására

a tanács építési és közlekedési osztálya készít intézkedési tervet.

A mai vizsgálatot a későbbiek során ellenőrzik és a különbizottság egy év múlva ismét visszatér a nélkülözhetetlen intézkedések mikénti végrehajtására.

Igen figyelemre méltó, hogy a tanácsülés foglalkozott a közszétfelújítási tervekkel is. A tanácsválasztás előtti jelölőgyűléseken, valamint a későbbi időben tartott tanács-tagi elbeszélgetések nyomán felmerült igényekhez módosították az ideit tervezetét. A sűrűségi sorrend alapján járdaépítés, lépcsőzet készítése, játszótér felújítása, házlyeak kialakítása, óvoda létesítése (Kossuth-akna) szerepel abban a 422 ezer forintos közszétfelújítási módosításban.

Szakadatlanul ömlik az iszap.

500—600 tonnányi feketete massa tölti meg a tavat naponta, hogy aztán vagonokba rakva eljussanak Kecskeméttől Szegedig, Mától a Balaton környékéig valamennyi TÚZEP-telepre, a családi háztartásokba. Sokan kedvelik az iszapszenet, keresett a piacon. De azt már kevesen tudják, milyen kemény küzdelem, milyen emberfeletti munka folyik itt Újhegyen a tónál, a tonnáért. Megfeszült inakkal őt—hat mázsányi terhet húznak, tolnak, lapátolnak az itt dolgozók, az úgynevezett iszapolók. Esőben a ragacsos müssza, hőségben borbémarkoló porszemek nehezítik munkájukat.

Napi 1100—1200 tonnát termelünk ki — tájékoztat Dombai Ferenc művezető —, de a tervünk ennél sokkal több, 1500—1600 tonnát szeretnénk elérni! Pénteken nagyon jól dolgoztak csapataink, először sikerült az 1400 tonnát hozni. Ez rendkívüli teljesítmény. Télen négy hónap alatt nem tudjuk azt produkálni, mint most nyáron. Júliusban például 28 400 tonna iszapot adtunk át...

Hogy mit jelent ez a teljesítmény, azt jól tudják azok, akik most már hónapok óta az iszapvíz helyzetet elempezgetik. Nagyon sok függ attól, hogy a Mecseki Szénbányák készleteit mennyivel csökkenti az eladásra kerülő iszap.

Az újhegyi iszaptonál

— Itt télen, nyáron egyformán hajtának az emberek — mondja Steiner László, a pártbizottság titkára, aki kalauzul ajánlkozott. Kell is a vezető, mert csak bennfentes ismerheti a hatfelé ágazó munkahely járható útjait.

Pihenőidőben a lapostetejű, ebédlőnek titulált helyiségben, kecskelabaszatolok körül találjuk a reggeli harmadot. Etkeznek, kalóriadiás ételeket, paprikát, paradicsomot, rántott húst és szalonnát csomagoltak az asszonyok. Kell ide a jó kondíció, hiszen kihúzza egy műszak alatt az erőt az iszapolás.

Hányan dolgoznak az iszaptonál? — Nyolcvanhatan állnak munkába naponként, de ha beszámítjuk a szabadságon levőket, száznál több a létszámunk.

Mind újhegyiek? — Vannak hónapig vasasítak, pécsbányaiak is, és Szabolcsról harmincan jöttek át hozzánk, illetve helyezték át őket vállalati érdekből — mondja Dombai elvtárs. — Három hónapig nem volt könnyű az újonnan jöttekkel, bele kellett tanulni a munkába. De sikerült lelkes, összedolgozó kollektívát kovácsolni belőlük! Nálunk ismeretlen fogalom a munkafegyelem megbontása. Meg lehet nézni, már háromnegyed hatkor át

Víz, napfény, jókedv

Nem csak a gyerekek, de a felnőttek is szívesen veszik igénybe a bélatelepi strandon felállított csúszdát. Játsszani mindenki nagyon szeret...

TERMELESI JELENTÉS

Augusztus 12-ig 88,9 százalékot értünk el a széntermelésben. Az előző héthez képest úgyszólván semmi változás nincs a teljesítményben. Másszóval, tovább növeltük adósságunkat, és most a hátrány eléri a 14 691 tonnát.

A mennyiségi verseny alapján Béta-akna került az élre, megelőzte Szabolcsbányát. A minőség szerint továbbra is Szászvár a listavezető, itt a sorrend szinte azonos a múlttétivel.

Külön említést érdemel a Mecseki Tanbánya eredménye. Míg egy héttel ezelőtt csak 102,9 százalékot értek el, addig most már 123,6 százalékot jelenthettek.

A mennyiségi eredmény alapján:

1. Béta-akna	101,8%	315 tonna többlet
2. Szászvár	101,4%	57 tonna többlet
3. Kossuth-bánya	92,5%	3038 tonna adósság
4. Vasasbánya	90,3%	1534 tonna adósság
5. Szabolcsbánya	88,1%	3399 tonna adósság
6. Zobák-akna	82,7%	4004 tonna adósság
7. Pécsbánya	79,0%	3244 tonna adósság

Pécsbánya és Kossuth-bánya felfutása igen számottevő. Míg a komlólak augusztus első hetében csak 81,7 százalékot mondhattak magukénak, addig most már 92,5 százaléknál tartanak. Ez a siker azt mutatja, hogy a Kossuth-bánya-magára talal. Pécsbánya is lényegesen javított, 46,2 százalékról 79 százalékot ért el.

A minőséget figyelembe véve:

1. Szászvár	34,41%
2. Zobák-akna	34,67%
3. Vasasbánya	35,30%
4. Pécsbánya	35,57%
5. Tanbánya	39,46%
6. Szabolcsbánya	40,79%
7. Béta-akna	41,31%
8. Kossuth-bánya	42,11%

Árubemutató a Május 1-ben

Régi igényt elégít ki a Komlói Helyiipari Vállalat, amikor termékeiből kiállítást rendez a Május 1. Művelődési Házban. A megnyitóra ma délután 2 órakor kerül sor.

A szakemberek és a fogyasztók a Komlón gyártott bútorköböl, a cipőgyári és a konfekciósipari termékekből láthatnak mintapéldányokat. Különösen a cipő- és papucs-modellek iránt mutatkozik nagy érdeklődés, amelyből mintegy 30 félétt állítanak ki.

A kiállítást augusztus 30-ig tartják nyitva, megtekinthető délután 2 órától este 8 óráig.

— mondja Jung András. — 35 fokos hőségben nem volt vizünk. Tavaly beállítottak egy gyereket vízhozásra, idén már nem. Pedig ha a mi emberünket küldjük vizért, az meglátszik a teljesítményen...

— En azt szeretném, ha a mi dolgozóinkat, legalább télen, jutalmul elküldnék üdülni Sikondára, vagy Harkányba. Erre még nem volt példa! Ugy érzem, megeredemelnék — toldja meg a beszélgetést Dombai Ferenc művezető.

Akadnak más panaszok is. Hosszú a munkaruha kihordási ideje, másfél év. Pedig társukon mutatják meg, hogy a háromhónapos új ruhán térdkalácsnyi lyukat fúrt a lapátnyél. Esőkabátjuk is rossz minőségű, úgy mondják „akár fel se vennék!” Jogos észrevételek ezek, nem ártana napirendre tűzni megoldásukat.

Más tekintetben sok segítséget kapnak az iszapolók. Napokban munkába állnak a Földkotró Vállalat gépei is. — Kell-e még munkaerő az iszaptonához? — Gépkezelőket minden mennyiségben fogadunk!

Lejárt az ebédidő. Kezdődik a munka. Bár zuhog az eső, lapátot markolnak és neki-feszülnek a csillének. Derekan helytállnak valamennyien. Becsülettel végzett munkáért joggal várnak több elismerést.

— Tessék nézni ezt az ebédidőt, ezt senki soha nem takar...

Csóka Magda

FREI-BŐRÖND Furcsaságok

Egy fiatalasszony így szól a barátjához:

— Szabadságra készülődve jól gondold meg, hogy mennyi ruhát és mennyi pénzt viszel magaddal. Aztán vigyél feleannyi ruhát és kétszer annyi pénzt!

*

„A magánlakás az a hely, ahol az ember azt mondhat, amit akar, mert úgysem hallgatja meg senki.”

*

Két barát megy az utcán. Egyikük hirtelen megszólal:

— Gyerünk át a másik oldalra. Amott jön Kovács, s nem akarok vele találkozni.

— Tartozol neki?

— Nem.

— Ő tartozik neked?

— Nem, de nagyon szeretne.

*

— Ilonka, maga az első lány, akit szeretek.

— Isteneim, micsoda pechem van! Már megint egy kezdő!

*

A szülők megkérdezik fiuktól, aki most jött haza az iskolából:

— Hol a bizonyítványod?

— Kölesön adtam Ferkónak. Meg akarta ijeszteni a szüleit!

*

Két férfi ül a vendéglőben, egy asztalnál. Egyikük megkérdi:

— Ön nem ebédel?

— Nem. Szemmel tartom a kabátomat.

— Miért?

— Mert a magáét már ellopják.

*

Mondja csak kisasszony — szót a hölgy az eladónőhöz: „Az, ez a blúz igazán modern?”

— Természetesen! A legújabb divat!

— És nem veszté el a színt?

— Attól ne tessék félni! Hát nem úgy néz ki ez a blúz, mintha egészen új volna? Pedig már két éve lóg a kirakatban.

*

D. Wallace angol TV-producser egyik előadásában panaszkolta, hogy a televízióhoz benyújtott irások minősége egyre romlik.

„A kéziratok egyre rosszabbak — mondotta Wallace — néhányat négy-ötöd részre is át kell írni, mielőtt bedobhatná az ember a papírkosárba.”

*

HELYEGZŐVEL IGAZOLVA

Senki sem veheti a nyugatberlini vámtisztviselők szeméretre, hogy hanyagul végzik munkájukat. Az alábbi eset, amely nemrég történt, ezt mindennél jobban bizonyítja. A helyi előírások szerint minden tárgyra, amely az ellenőrzésen átmegy, a vámtisztviselőnek bélyeget kell ütni. Így is tettek, miután szemügyre vették a városi múzeum címére érkezett 100 különleges bélyegből álló gyűjteményt. Minden bélyegen ott vörösölt a vámhivatal pecsétje. A rend az rend!

*

A „SIRÁLY”

Simone Signoret vállalta Csehov rövidesen megfilmesítendő „Sirály”-ának főszerepét. A film rendezője, a „Tiznekét dühös ember” ismert alkotója, Sidney Sumet.

*

KÜLÖNLEGES KÖNYVTÁR GYENGÉN LÁTÓKNAK

Angliában megnyílt a világ első speciális könyvtára a gyenge látású olvasók számára. Itt nagybetűvel nyomtatott könyveket adnak kézbe.

A szovjethatalom fennállásának 50. évfordulójára

ALEKSZANDR ALOV: A „FREI-börönd”

1924-ben röviddel azután, hogy Vlagyimir Iljics Lenin meghalt, a Kremlben levő lakásáról a Lenin Intézetbe szállítottak egy nagy bőröndöt. Az intézet munkatársai izgatottan várták ez egyszerű utazótáskát, amely óriási értéket rejtett magában. A híres „Frei-böröndről” van szó.

Idézzük csak fel, hogyan írta le Krupszkaja V. I. Lenin készülődését az 1905. évi oroszországi utazásra:

„Vlagyimir Iljics Oroszországba készült utazni. Nekem még néhány hétig Genfben kellett maradnom, hogy elintézzem a függőben levő ügyeket. Iljicsel együtt kiválogattuk és borítékba raktuk iratait és leveleit. Iljics sajátkezűleg írta fel minden borítékra, hogy mit tartalmaz. Mindent egy bőröndbe helyeztünk el... A párt történetét fényesen megvilágító okmányok és levelek tömkelege került a bőröndbe.”

De mi köze ennek a Frei-böröndhöz? — kérdezheti az olvasó.

Nyomban megadjuk a választ: Frei és Lenin ugyanaz a személy.

Az októbert megelőző időszakban Vlagyimir Iljics gyakran használt ábrévet konspirációs elképzelésekből. Cikkeit és leveleit az emigrációban gyakran ezekkel a nevekkel látta el.

A Frei-szó annyit jelent, mint „szabad” s Lenin nyilvánvalóan ezért részesítette előnyben.

N. K. Krupszkaja visszaemlékezéseiben nem veletlenül emelte ki azt a tényt, hogy oroszországi utazása előtt Lenin személyesen rendezte és csomagolta be irattárát. Arról van szó, hogy Vlagyimir Iljics precízen összegyűjtötte és megőrizte a párt-okmányokat, személyes levelezését és a szociáldemokrata iradalmat. Csaknem minden európai városban, ahol Lenin élt és dolgozott, nagy irattári anyag halmozódott fel, amelyet Vlagyimir Iljics széleskörűen felhasználó forradalmi harcában és igyekezett azt megőrizni.

De térjünk vissza Genfbe, ahonnan Vlagyimir Iljics 1905 november elején illegálisan Oroszországba utazott, hogy a megindult forradalmat irányítsa. N. K. Krupszkaja a megbízható elvtársak egy csoportjával, Lenin elutazása után néhány nappal, a Frei-böröndöt, amely az Oroszországi Szociáldemokrata Munkáspárt Központi Bizottságának iratait tartalmazta, — ideiglenes megőrzésre letétbe helyezte a genfi könyvtárban.

A pártarchivumnak és Iljics személyi irattárának megőrzési helyét szigorúan titokban tartották, de miután Krupszkaja elutazott Oroszországba, a mensevikek valamilyen úton-módon tudomást szereztek az archivumról, és megpróbálták kezükbe kaparintani a „Frei-böröndöt”, hogy tartalmát a maguk frakciós harcában felhasználják. Csupán Lenin heves visszautasítása vetett véget a mensevikek jogtalan követeléseinek.

Az első oroszországi forradalom veresége után Vlagyimir Iljics kénytelen volt újból emigrálni. 1910-ben, amikor Lenin Franciaországban élt, roppant fontosnak tartotta, hogy a genfi pártarchivumot Párizsba szállítsák, amely akkor az oroszországi politikai emigráció központja volt. Vlagyimir Iljicsnek ezt az óhaját teljesítették. A párt archivumával és vagyonával együtt a Frei-böröndöt is Genfből Párizsba szállították és az emigráns közkönyvtárban helyezték el. Bárhová költözött is később Lenin, — Krakkóba, Pozonba, Bernbe, Zürichbe és más városokba — a Frei-börönd hosszú éveken át továbbra is Párizsban maradt.

1917. március 27-én (április 9-én) Lenin Krupszkajával és a pártmunkások egy csoportjával Svájcban Oroszországba utazott, hogy előkészítse a Nagy Októberi Szocialista Forradalmat. Az utazásra

való felkészülés igen rövid volt. Az utazási okmányok megszerzése után a legközelebbi vonat indulásáig mindössze két óra maradt. Ezért csak a legszükségesebb dolgokat és okmányokat vitték magukkal. A személyi archivum, s ezen belül a Frei-börönd is, külföldön maradt, megbízható személyeknél, ideiglenes megőrzésre.

Vlagyimir Iljics személyes utasítására az Októberi Forradalom után a külföldön akkreditált szovjet diplomáciai képviselők hamarosan megkezdtek az Oroszországi Szociáldemokrata Munkáspárt Központi Bizottsága pártarchivumainak felkutatását és összegyűjtését. 1923-ban Moszkvába szállították a Frei-böröndöt is.

Mi volt hát ebben a „titokzatos” bőröndben? Tartalma valóban felbecsülhetetlen értékűnek bizonyult: azon művek kéziratát tartalmazta, amelyeket Lenin főleg az 1900-tól 1905 októberéig terjedő időszakban írt, továbbá a helyi párt szervezetekkel való egész levelezését. Ez a bőrönd rejtette magában Vlagyimir Iljics olyan szenális műveit, mint az Egy lépés előre, két lépés hátra, A szociáldemokrácia két taktikája a demokratikus forradalomban stb.

A Frei-börönd tartalma a szovjet nép kincse lett és azóta örökre bekerült a marxizmus-leninizmus kincsetárába.

Romániai mozaikok

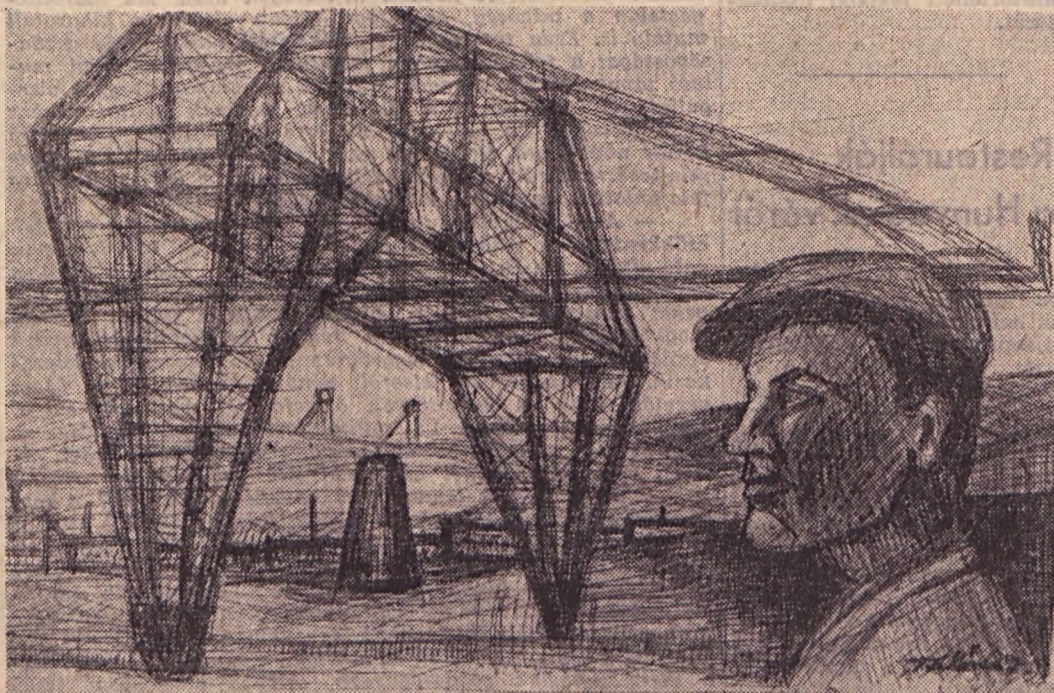
A román bányaipar terve

A román bányaipari minisztérium az idén 2526 milliárd lej értékű beruházási tervet valósít meg. Ennek érdekében több mint 250 kilométernyi hosszú föld alatti tárna építését irányozták elő. Az első negyedévi eredmények arról tanúskodnak, hogy a minisztérium jól teljesíti tervét, s az előirányzatból eddig 23 százalékot valósított meg.

Szenet ad a legnagyobb bányaüzem

Megnyitották Románia legnagyobb külszíni lignitbányáját. A Rovinari-i szénmedencében található szénvagyont mintegy 11 millió tonnára becsülik, s nagy előnye, hogy a lignit kis mélységben terül el. A lignitbánya 1969-ben több, mint 1 millió 300 ezer tonna szenet ad az országnak.

IPARI TÁJ

(Takács Dezső rajza)

hinek

A Mecseki Bányászok Irodalmi és Művészeti Körének ülése

Augusztus tizedikén délután két órakor tartotta első félévi munkaértekezletét a Mecseki Bányászok Irodalmi és Művészeti Köre Pécsset a Puskin Művelődési Házban.

A kör ülésén dr. Gyevi Károly, az irodalmi és művészeti kör elnöke tartott beszámolót. Napirenden szerepelt az 1967. második félévének tennivalóiról szóló előterjesztés, valamint az 1968-as program előkészítése.

— IPARI termékiállítás.

Szeptember 19 és 25 között Pécsset a Technika Házában rendezik meg a megyei és városi tanácsok hat-hat ipari vállalatának termékiállítását, amelynek célja: megismertetni a közönséget a tanácsi ipar tevékenységével. A kiállítók között ott lesz a Komlói Helyiipari Vállalat is. Férfi és gyermek ruhadarabokat, kárpított szobaberendezést és más izléses terméket mutatnak be a nagyközönségnek.

— A VENDEGLÁTÁS ez-

eddig nemigen kényeztetett bennünket alkalmi műszarral. A fogyasztók ezért vették örömmel, hogy a komlói Sport Étteremben egy fiatal, tehetséges magyarnóta-énekes sel ismerkedhettek meg. Bizó József egy héttig adott műsort, majd a következő időben a pécsi vendéglátó egységekben lép fel. Többek között a Mecsek Étterem, a Harkányi Sörkert és a Sopianae Söröző vendégei hallhatják majd az új művészt.

Olvasóankét a komlói munkásszállóban

Pénteken délután a Mecseki Bányász Szerkesztősége olvasóankétot rendezett a komlói munkásszállón. A szűkkörű, baráti hangulatú beszélgetésen a szálló húsz lakója vett részt, s mondott véleményét a szerkesztőség munkájáról, a lap színvonaláról, eközben számos ötlet, javaslat is elhangzott, amelyek megvalósítása hozzájárulhat a szélesebbkörű és igényesebb tájékoztatáshoz.

Az ankét résztvevőinek általános véleményeként összegyűjtöttük azt, hogy szeretik, sajátjuknak tekintik újságunkat. Észrevételeiknek, javaslataiknak is ez adta meg az alaphangját.

A beszélgetés „természetesen” a sportrovat értékelésével kezdődött. Ami a minőségi sportokkal, ezen belül is elsősorban a futballal való foglalkozást illeti, többen észrevételezték, hogy lapunk nem arányosan foglalkozik a komlói és a pécsi eseményekkel, továbbá a tudósítások terjedelmét rendszerint a csapatok pillanatnyi teljesítménye határozza meg, magyaráz: ha győz a csapat, azt lelkesen és terjedelmesen méltatjuk, de a vereséget, annak okait, körülményeit sokszor elhallgatjuk. Javasolták továbbá, a minőségi sportok mellett szenteljünk nagyobb teret a tömegsportnak, amely száz és száz embernek nyújt szórakozást, felüdülést, testedzést.

A termeléssel kapcsolatos cikkek, tudósítások, riportok általában kielégítik az olvasók igényeit, de itt is figyelmünkbe ajánlották, hogy — mivel túl sokat foglalkozunk e területtel — a szocialista

Csoka Magda, a Kör szervező titkára adott ismertetőt a felszabadulás 25. évfordulójára tervezett kötet előkészítéséről, majd a november hetedikére hirdetett irodalmi és képzőművészeti pályázattal kapcsolatos munkát vitatták meg a kör tagjai.

Határozatot hoztak arra, hogy a jövőben a kör vezetőségének is üléseznie kell és a programot, a költségvetést, a tárlatátogatások terveit a vezetőségnek kell előkészítenie.

— A KÖZGAZDASÁGI és

Jogi Könyvesbolt gondozásában sok érdekes gazdasági, ipari, kereskedelmi témájú kötet jelent meg a közelmúltban. Így többek között a „Vállalatok szervezési tapasztalatai”, „A műhelyvezetés”, „A bányászati gazdaságtana”, „A gazdasági fejlődés feltételei”, „Az ipari munkások munkaszerződésének feltételei”, „A termelés számvevője”, tartalmilag különös érdeklődésre számot tartó és gazdasági szakembereink körében.

A KISZ Pécs városi Bizottsága pénteken ülést tartott, amelyen a KISZ VII. kongresszusának küldötte, Csiga István számolt be a kongresszus munkájáról, az ott született határozatokról. Majd Lukács János, a KISZ megyei bizottságának első titkára jelentette be a személyi változásokat. Csiga István munkájának elismerése mellett titkári funkciójából felmentették, és a városi titkári teendőket ellátásával Novák Szilvesztert bízták meg.

SPORT

HOL művelődünk? SZÓRAKOZZUNK!

Moziműsor

Park (Pécs): Augusztus 15—16-ig: A kalózkapitány. — Francia film. 17—20-ig: Komplexumok. Olasz film. 16 évtől. 21—22-ig: Diplomatak összeesküvése. Szovjet film. Előadások kezdete fél 5, fél 7, fél 9. Matiné augusztus 20-án: Csendes otthon.

Kossuth (Pécs): Augusztus 15-én: A bokszoló. Lengyel film. 16-án: Hőfehérke és a 7 vagány. Nyugatnémet film. 17-én: Ki ölte meg Jessyt? Csehszlovák film. — 18—19-ig: Komplexumok. Olasz film. 16 évtől. 20—21-ig: Diplomatak összeesküvése. Szovjet film. 22-én: Sellő a pecsétgyűrűn. I., II. Magyar film. Előadások kezdete délelőtt 10 óra. Délutáni előadások: 15—16-ig: A bokszoló. Lengyel film. 17—22-ig: Sellő a pecsétgyűrűn. Magyar film. I., II. Előadások kezdete délután fél 3, fél 5. Esti előadások: 15—16-ig: Hőfehérke és a 7 vagány. Nyugatnémet film. 17—20-ig: Ki ölte meg Jessyt? Csehszlovák film. 21—22-ig: A csábítás trükkje. Angol film. 16 évtől. Előadások kezdete fél 7, fél 9 órakor.

Petőfi (Pécs): Augusztus 15—16-ig: A kalózkapitány. Francia film. 17—20-ig: Diplomatak összeesküvése. Szovjet film. 21—22-ig: Komplexumok. Olasz film. Előadások kezdete 4, 6, 8. Matiné augusztus 20-án: Fel a fejfel!

Fekete Gyémánt (Gyárvaros): Augusztus 15-én: Az utolsó vérbosszú. Szovjet film. 19—20-ig: A legszebb. NDK film. 21—22-ig: Édes és keserű. Magyar film. Előadások kezdete hétköznap 6, vasárnap 4, 6. Matiné augusztus 20-án: Mese a 12 találatról.

Meszes: Augusztus 15—16-ig: Láthatatlanok. Szovjet film. 18, 20-án: A boldog halál anyaga. Csehszlovák film. 22-én: Folytassa Kleo! Angol film. Előadások kezdete hétköznap 6, vasárnap 4, 6. Matiné augusztus 20-án: Mese a 12 találatról.

Május 1. (Kömlő): Augusztus 15—16-ig: Ezek a fiatalok. Magyar film. 17—22-ig: Kánkán. Amerikai film. Előadások kezdete 4, 6, 8. Matiné augusztus 20-án: Jelszó: Keresek egy utcát.

Zrínyi (Kömlő): Augusztus 15—16-ig: A siker ára. Olasz film. 17—18, 20-án: Változó felhőzet. Magyar film. 22-én: Nem szoktam hazudni. Magyar film. Előadások kezdete fél 4, fél 6.

Hidas: Augusztus 15—16-ig: Az anya és a hallgatás. NDK film. 18, 20-án: Sikátor. Magyar film. 16 évtől. Előadások kezdete hétköznap fél 6, vasárnap fél 6, fél 8.

Hosszúhetény: Augusztus 15—16-ig: Ut a túlsó partra. Francia film. 19—20-ig: Folytassa Kleo! Angol film. 22-én: Pipák. Csehszlovák film, 16 évtől. Előadások kezdete hétköznap 8, vasárnap 6, fél 8.

Szászvár: Augusztus 15—16-ig: Élet a kastélyban. Francia film. 19—20-án: Láthatatlanok. Szovjet film. 22-én: A fáraó. I., II. Lengyel film. Előadások kezdete hétköznap 8, vasárnap fél 6, fél 8.

Május 1. (Vasas II.): Augusztus 15-én: Amerika—Amerika I., II. Amerikai film. 17—18-ig: Luxustutajon. Szovjet film. 19—20-ig: Kaland az Aranyparton. Bolgár film. 21—22-ig: A hóvihar. Szovjet film. Előadások kezdete hétköznap 7, vasárnap 5, 7.

Mánfa: Augusztus 19—20-ig: Egy név rejtélye. Szovjet film. Előadások kezdete hétköznap 6, vasárnap 5.

Mecsekadás: Augusztus 16—17-ig: Tolvajok szigete. Lengyel film. 19—20-ig: A tartalékos sztar. NDK film. Előadások kezdete hétköznap 8, vasárnap 6, 8.

Zalka Máté (Pécsbánya): — Augusztus 18-án: Élet a kastélyban. Francia film. Előadás kezdete 6 óra.

Hármas győzelem kézilabdában

Hármas győzelem született a kézilabda bajnokság vasárnapi fordulójában: a Pécsi Bányász I. osztályú férfi és női csapata nagyszerű fejtartással vonultatott fel, amikor a Csepel, illetve a Goldberger együttesét legyőzte. A férfiak 21:19, a nők 16:10 arányban diadalmaskodtak. A Kömlői Bányász NB II-es férfi gárdája a Bp. KOM ellen szerzett két értékes pontot a 28:17 arányú győzelmével.

Pécsi Bányász—Csepel 21:19 (11:7). Pécsújhegy. 800 néző: Vezető: Rédlinger. Együttesünk ebben az összejátszásban kezdett: Buják — Sudár. Baranyai, Weber, Szabó B., Kapuvári L., Balogh. Csere: Arvai, Hortobágyi, Szakács, Leloczkó. Góldobók: Baranyai (10), Weber (6), Sudár (3), Arvai és Balogh.

A tavaszi csepeli vereség visszavágása jegyében nagy igyekezettel kezdett csapatunk. Már a játék elején fergeleges támadás pontakozott ki a miénk részéről és az 2-es vezetéshez jutott a Bányász. A továbbiakban erősített a Csepel és 9:7-re feljött. A félidő végéig 11:7-es eredmény alakult ki.

Fordulás után mindjárt gól született a válogatott figurából. Bejátszásból Baranyai ért el szép gólt. Fokozatosan elhúzott együttesünk, 18:10 után javított a ven-

décsapat. A hajrában nagyon szorossá vált a küzdelem, de flánk határtalan lelkesedéssel játszottak, és tovább növelve a megszerzett előnyt, biztosan fektették kétváltóra a régi rivális.

A csapatból kiúnt Buják, aki több gólnak látszó lövést tett értalmatlanná. A mezőnyjátékosok közül kitűnt Baranyai gólerősségével, Weber pedig a védekezésben nyújtott kiváló teljesítményével hívta fel magára a figyelmet.

Vasárnap: Ujpesti Dózsa—Pécsi Bányász férfi mérkőzés.

Pécsi Bányász—Goldberger női mérkőzés, 16:10, (11:6). Összeállításunk: Bubrek — Köréné, Schmidné, Várnalné, Szűcsné, Czákóné, Vittrédiné. Csere: Reiter, Hetényi, Bóza, Baumgartner. Góldobók: Schmidné (7), Köréné (4), Szűcsné (2), Czákóné, Várnalné, Reiter.

1:1 után fokozatosan elhúzott csapatunk, de 4:1-et követően a fővárosiak javítottak és 5:5 is volt a mérkőzés állása. Lányaink nagyszerűen küzdöttek és ismét előnyt szereztek, a félidőben már öt gól különbséggel fordultak a csapatok.

A második 25 percen a vendékek kezdeményeztek előbb többet, de ismét felő volt, hogy szorossá tesztek az eredményt. Ekkor azonban volt egy kitűnő ötperc,

ami végleg megpecsételte a két pont sorsát. Ebben az időszakban főleg Schmidné gólerőssége volt kellemes meglepetés.

Ezúttal is válogatott formában játszott és nem túlzás, ha azt mondjuk, hogy ő volt a mezőny legjobbjára. A jól játszó csapatból dicsérhető még Köréné és a többiek nagy lelkesedése.

A mostani győzelem értékét növeli az a tény, hogy csapatunk tavasszal Budapesten is sikerrel szerepelt 12:8 arányban diadalmaskodott.

A hét végén női együttesünk nem játszik mérkőzést, mert a válogatott edzőtáborba vonul. Itt egyébként két pécsi is érdekelt, Schmidné és Köréné személyében. Legközelebb augusztus 23-án, szerdán ismét Pécsújhegyen lép pályára a Pécsi Bányász női csapata, megpedig a Tatabányával szemben.

Kömlői Bányász—Bp. KOM 28:17 (16:6). Kömlő, 400 néző. NB II-es férfi mérkőzés. A megfigyelt kömlői gárda az első 30 percben remek játékokat produkált, és 16:6 arányú vezetést szerzett. Fordulás után együttesünkől tovább jó játékok várt a közönség, ehelyett azonban visszaesett és így a vendégeknek sikerült valamelyest fölzárkózni.

Az Ércbányász Szászváron

A labdarúgó NB II-ben vasárnap volt az ősi idény első fordulója. A Maza-Szászvárt Szombathelyre szállította a sorsolás. A tavaszi döntetlen után pontszerzés reményében utazott el csapatunk. Sajnos, ez nem sikerült, a hazai gárda 1:0-as féldő után 2:0-ra győzött. Ami a teljesítményt illeti, nem lehetünk büroilatoak, hiszen csaknem végig a miénk kezdeményeztek többet. Helyzetünk is akadt bőven, de ezúttal a csatársornak semmi nem sikerült. A Cipőgyár csapatában a kapuvédő a mezőny legjobbjának bizonyult, több olyan lövést tett értalmatlanná, amely már gólnak látszott.

A Bányász összeállítása: Süvegs — Hucker, Róth, Bakó — Bocz, Németh — Gyorsok, Nagy, Jónás, Lahó, Szöllősi.

A II. forduló kitűnő ellenfelet hoz vasárnap Szászvárra. A nagyszerűen rajtoló (4:0-ra győzött) Pécsi Ércbányász mutatkozik be Szászvárott.

Természetjárás

A kömlői természetjárók már hosszú évek óta kitűnő eredményekkel hívják fel magukra a figyelmet. Ezúttal szakosztálytervezeterek hívják a Dózsa SE tagjait. Ma este 6 órakor a Május 1 Művelődési Házban találkoznak, ahol az első félév munkájának értékelésére kerül sor. Itt beszéltek meg a soron következő feladatokat, a versenyútirakon való részvétel.

A szakosztály vezetősége lapunkon keresztül is felhívja azoknak a természetkedvelőknek figyelmét, hogy akik részt kívánnak venni a szakosztály munkájában, jelentkezzenek. A programot ismertetjük. Többek között természetjáró túrák, látározásos versenyek, Barlangtúrás, motoros túrák szerepelnek műsorban. Külön számú jelentkezés esetén a lovaglás sportág szervezősével is foglalkoznak. Ebben az esetben beindítják a lovagliskolát, és lovaglásra versenyeket tartanak. Az érdeklődőket minden héten kedden, a Május 1-ben este 6 órától 8 óráig várják.

A diósgyőri súlyos vereség (4:0) után vasárnap délután Kömlő—Vasas

A jelek szerint azoknak lesz igazza, akik azt vallották, hogy negy-öt forduló után sem lesz pontja a Kömlői Bányásznak. A Salgótarjáni Bányász elleni vereség (2:0) után most Diósgyőrben maradt alul (4:0) együttesünk. Ami azt illeti, a bajnoksáppal szemben sincs sok esélyünk.

A jelentések szerint ugyanis a vasárnapi ellenfeleink, a piros-kék együttes kitűnő formában van és kevés remény van arra, hogy megállítsuk győzelmi sorozatát.

Aztán a Honvéd, a Csepel, és a Szeged fogadja a kék-fehér gárdát. Nem is lehet rosszabb sorozat...

Oszintén meg kell mondanunk: vasárnap Diósgyőrben többet vártunk együttesünkötől.

Az előjelek biztatók voltak, s ha azt is figyelembe vesszük, hogy a DVTK a bányavárosban tavasszal csak nagy szerezéssel győzött, akkor a 4:0-as vereség igazán lehangozó. Bár jobb teljesítményt nyújtott a Bányász a második mérkőzésen, ez mégsem volt elég ahhoz, hogy szorossá tegye a küzdelmet.

Ezúttal is főleg potyagólok döntötték el a mérkőzés sorsát. Kétség kívül: a diósgyőri remek formában játszottak és még egy jól játszó kömlői is sem tudta volna kétségessé tenni a hazaiak győzelmét.

Négy gólon kívül két kapuzást is elérték a vendéglátók, míg a miénknek csak egy-két helyzetük adódott. Az is a krónikához

tartozik, hogy a második gól egy súlyos védelmi hibából esett. Egy rosszul hazaadott labdát a diósgyőriek összekötője elcsípett és a 10 méterről küldött lövéssel szemben Kiss már tehetetlen volt. A harmadik gól pedig egy durva kapushiba volt. Ruttkai 25 méterről küldött váratlan lövést Kiss könnyelműen védte és a labda a hálóba perdült. (Ugyanilyen gólt kaptunk a DVTK ellen a tavaszi összecsapásán is.)

Most is az történt, hogy csak akkor lendült igazán támadásba csapatunk, amikor már lényegében eldőlt a két pont sors. De miért kellett megint 8—10 emberrel védekezni?

Ez annál inkább feltűnő, hiszen tudvalevő, hogy a Bányász nem tud védekezni. A közvetlen védelemből az említett gól kivételével Kiss teljesítménye kielégített. Lazaridisz a megszokott formában küzdött, viszont a többiek elmaradtak a várakozástól.

Sokan félték attól, hogy Szűcs János edző a 18 éves Kovács Lajost állítja majd a védelem tengelyébe. Szerepeltetésére azonban nem került sor, a tartalékokban kapott helyett. Ott remekül játszott! Nem túlzunk, ha azt mondjuk: ha ő játszik a középhátvéd posztján, nem kapunk ennyi gólt...

A csatársor teljesítménye nem lehetett jobb, hiszen közülük hármannal védőfeladatot láttak el. Támadni és eredményesen szerepelni két-három csatárral nem lehet! Ez a mérkőzés bizony a rossz taktikának volt az áldozata — kömlői szempontból.

A Kömlői Bányász ebben az összeállításban vette fel a küzdelmet: Kiss — Kelemen, Vörös, Lazaridisz — Pataki, Ruppert — Bordács, Garai, Takács, Bodai, Bércesi.

Az előmérkőzésen a tartalékgárda igen jó benyomást kellett, bizonyosan győzött a DVTK ellen 3:0 arányban.

A javuló formában lévő Sós két gólt szerzett, egyet 11-esből. A harmadikat Bartulov érte el.

Jakk

Kezdő játékosoknál gyakran megtörténik, hogy a könnyűsúlyúak fejlődését megelőzően a vezért játéka hozzák, és közvetlen fenyegetéssel az ellenfél figyelmétlenységére építenek. Amennyiben a könnyen felismerhető fenyegetést az ellenfél észreveszi — mert általában észreveszi — úgy az egész kirohanás nem jár sikerrel. Az idő előtt játéka kerülő vezér az ellenfél kisebb értékű figuráival megtámadhatja, amire a vezér kénytelen visszavonulni. Legtöbb esetben a vezér kisebb értékű figurával való meg támadása fejlődő lépésekkel történik. Mialatt tehát a vezér a táblán kalandozik, addig az ellenfél fejlődik. Így tehát a vezér korai játékba hozatala fejlődési hátrányt eredményez. A fejlődési hátrány viszont sokszor gyors vereség okozójává válhat.

Gyakran előfordul, hogy az idő előtt játéka kerülő vezér az ellenfél könnyű tisztjeinek és gyalogjainak pergőüzembe kerül, és az ellenfél lenyeri. Vezérhátrány viszont — ha megfelelő ellenértéket nem kapunk érte — biztos és elkerülhetetlen veszélyt jelent.

A vezér korai játékba hozatalának veszélyeit jól szemlélteti az alábbi játszma:

Barnett—Eastwood 1948.

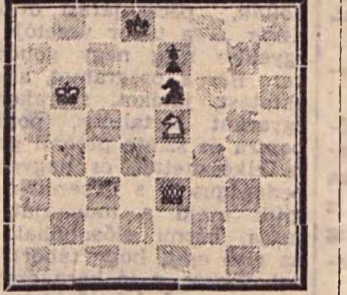
1. e4, e5 2. d4, ed: A középső a régi romantikus idők maradványa. Jelentősebb versenyeken csak ritkán fordul elő, mert a kezdés jogából származó minimális előnyt sem biztosítja a világosnak, és nem vezet bonyolult küzdelemre sem. Mint minden cseljáték, a középső is meglehetősen csapdának. 3. Vd4!, Al-Jechin szerint nyilvánvaló, hogy a megnyitás korai szakaszában tett hasonló vezérlépések aligha biztosítják a világos előnyét. Sőtétnek azonban pontosan kell játszania, nehogy az ellenfél a királysáron, vagy akár a centrumban támadást indíthasson. A világos vezér idő előtti játékba hozatala, és az ezzel kapcsolatos idővesztés az esetek többségében lehetővé teszi a sötét számára, hogy az ellenfelet a fejlődésben megelőzze, és kezébe vegye a kezdeményezést. 3. — Vf6? Helyes válasz 3. — Hc8 tempónyeréssel. 4. Vc3, Hh5 5. Hc3, Hg4? Sötét megalapozatlan támadást kezdeményez. 6. Hd3!, Vc6.

A sötét vezér korai játékba hozatalának hátrányait csak a d8-ra való visszavonulással lehetett volna csökkenteni. Abban az esetben viszont a tempóvesztés nyilvánvaló. 7. Vf4, Kettős fenyegetés. A megtámadott g4 huszárt és a c7 gyalogot csak egy módon lehet védeni: 7. — d6. Így viszont a sokkal értékesebb vezér veszik el. 8. Fb5! Sötét feladta, mert 8. — Vb5-re a világos 9. Hc7+ lépéssel nyeri a vezért.

A vezér értékes figura, kis feladatok megoldásához nem tanácsos igénybe venni, főként akkor nem, amikor a haderő még fejletlen. A korán játéka kerülő vezért könnyen baj érheti, és ez a játék eredményét döntően befolyásolhatja.

A 34. sz. feladványunk Betins háromlépése miniatűrje.

J. BETINS

Világos: K6s, Vc3, Hc5 (3 lépésben mattol ad.)
Sötét: K6s, Hc6, gy: e7 (3 lépésben mattol ad.)

Beküldési határidő „Salzkrovat” megjelöléssel a szerkesztőség címére: 1967. augusztus 22., kedd.

A 33. sz. (GALITZKY) feladványunk megfejtése: 1. F7, F7: 2. g7, Kh7 3. f8B, Kh6 4. Bb8 matt. Egyben közöljük, hogy fejtünk között kisorsolt könyvtalimat Keresztúri József Pécs, Frankel Leó u. 13. és Schindler József Kömlő, Petőfi u. 12. fejtők nyerték. A könyvtalimat részükre postán küldjük el.

Érzékeny pontvesztés Nyíregyházán

A múlt héti 4:2-es győzelem után (Székesfehérvár ellen) logikából döntetlenre számítottunk Nyíregyházán.

A Pécsi Bányász azonban, a várakozástól eltérően, gyenge játékok vonultatott fel, és 3:1 arányú vereséget szenvedett.

Ha döntetlen ért volna el, ma az első helyen áll, így viszont a 4. helyre csúszott.

A Lukács — Szigetvári, Halasi, Győrök II — Kóch, Körösi — Selymes, Méré, Opora, Lieber, Beniczik összetételű piros-feketék csak a mérkőzés egyes időszakában nyújtottak olyan elfogadható játékokat, ami méltó a csapathoz.

A Nyíregyháza egyébként otthonában igen nehéz ellenfél, rutinosabb együttesek is ott hagyták már a két bajnoki pontot. Ezúttal mi nem annyira a versenytársaink, hanem ahogyan bemutatkoztunk a pécsi gárdával szemben, mint a játékok. Ezzel szemben a védelem egy alkalommal újból megintott, a 3:1-es végeredmény alakult ki.

Nemcsak a csapatjáték bíráló, de a lelkesedés sem volt olyan, mint amit megszoktunk a pécsi együttestől.

A mostani pontvesztés azért érzékeny, mert a soron következő fordulóban kemény ellenfelek következnek. Augusztus 20-án a Ganz MÁVAG látogat Újhegyre, majd 27-én a kiesőjelölt Budapesti Spartacus fogadja a Bányászt. Szeptember 3-án: Pécsi Bányász — Egyetértés, 10-én Pécsi Bányász — Dorog, szeptember 17-én pedig Debrecen—P. Bányász találkozára kerül sor.

Az NB I B állása

1. BVSC	19	8	3	25:12	24
2. Egyetért.	19	6	4	30:19	24
3. Oroslány	19	5	3	38:20	23
4. Pécsi B.	19	5	5	25:14	23
5. Székesf.	19	5	5	23:21	23
6. Szálitók	19	10	2	27:18	22
7. MÁVAG	19	4	5	6:27	17
8. Nyíregyh.	19	3	7	23:20	21
9. BVSC	19	3	6	16:19	21
10. Dorog	19	7	7	21:23	19
11. Kecskem.	19	6	8	19:21	17
12. Bp. Előre	19	6	8	14:21	17
13. Bp. Spart.	18	7	2	22:24	16
14. Várpalota	19	5	6	19:28	16
15. Ózd	18	4	8	7:19	16
16. Budafok	18	3	9	6:10	15
17. Autobusz	19	4	4	11:18	20
18. DVSC	20	3	4	12:13	30

A televízió műsora

AUGUSZTUS 16., KEDD	AUGUSZTUS 19., SZOMBAT
<p>16.23: Bp. Honvéd—Anderlecht (Brüsszel) labdarúgó-mérkőzés (közvetítés Káposztásról. A szünetben: Hírek. 18.15: Palló Imre műsora (ism.). 18.35: Új könyvek. 19.00: A Tánccsalésválzó döntőbe jutott számaiból. 19.50: Esti mese. 20.00: TV-Híradó. 20.20: Emlékeztetés éjszaka Magyarul beszélő angol film. 22.10: TV-Híradó. — 2. kiadás.</p>	<p>14.58: Hétköznapi történet. TV-film. I. rész (ism.). 15.53: U. Dózsa — Győri ETO bajnoki labdarúgó-mérkőzés. Közvetítés a Mogyerdi úti sporttelepről. — A szünetben: Magyarország—NDK úszóvadás. Közvetítés a Sportuszodából. 17.50: Hírek. 17.55: Az orvosi gondolkodás története. 6. Hyppokratész. 18.25: Fáklyavivők. Dalok, hősök, emlékek... 18.50: Cicavíz... 19.03: A TV jelenti. 19.50: Az alkotmány ünnepe. Loconcz Pál, az Elnöki Tanács Elnökének ünnepi beszéde. 20.00: TV-Híradó. 20.20: Sellő a pecsétgyűrűn. TV-film. I. rész. 22.00: Magyarország—NDK úszóvadás. Közvetítés a Sportuszodából, felvételről. 22.35: TV-Híradó, 2. kiadás.</p>
AUGUSZTUS 16., SZERDA	AUGUSZTUS 20., VASÁRNAP
<p>17.58: Hírek. 18.05: A Magyar Híradó műsora. 18.15: Falusi dolgok. 18.40: Hazai túrók. 18.45: Esti mese. 19.00: Tizenkét szék. Művészeti vetélkedő. 19.40: A szabadtéri színpadok műsorából. Közben: TV-Híradó.</p>	<p>8.38: Hétmérföldes kamera. 8.55: Közvetítés a csillebércei úttörőárból. 9.55: Dunai vízkármelv. 12.00: A művészet világából. Seta a szegedi Országos Nyári Tárlaton. 14.38: A Magyar Híradó műsora. 14.50: Hétköznapi történet. TV-film. II—III. rész (ism.). 17.00: Katonai, polgári és sportrepülőik légi parádéja Moszkvából, felvételről. 17.40: Csak tiszta forrásból... Bartók és Kodály útján. 18.01: Magyarország—NDK úszóvadás. Közvetítés a Sportuszodából, felvételről. 19.20: Dal a földről... 19.40: Esti mese. 19.50: Sporthírek. 20.00: A Tánccsalésválzó 67. döntője az Erkel Színházról. — Közben: kb. 21.00: TV-Híradó. — kb. 21.30: Tánccsalésválzó 67. (A közvetítés folytatása).</p>
AUGUSZTUS 17., CSÜTÖRTÖK	AUGUSZTUS 18., PÉNTEK
<p>9.30: Emlékeztetés éjszaka. Magyarul beszélő angol film (ism.). 11.20: A képzőművészet története (ism.). 17.58: Hírek. 18.03: A Magyar Híradó műsora. 18.13: Telesport. 18.40: A 100 százalék. Kisfilm. 19.00: Kapcsoljuk... Látogatás a Parlamentben. 19.40: A világ térképe előtt... 19.50: Esti mese. 20.00: TV-Híradó. 20.20: Postálása. Szatirikus játék. 21.25: A muzsika barátainak. Dvorszák: Újvilág-éjszaka. 22.05: TV-Híradó. — 2. kiadás.</p>	<p>9.30: Minna von Barnhelm. Leszing vígjátékának magyarul beszélő tv-filmváltozata (ism.). 11.15: Telesport (ism.).</p>

MECSEKI BÁNYÁSZ
A mecseki szénbányászati dolgozók hetilapja
Felelős szerkesztő:
Dr. Gyövi Károly
Szerkesztőség:
Pécs, Komját Aladár utca 5. (Mecseki Bányász Szálló)
Telefon: 36-61. 18-58 (11-83-58 mellék)
Kiadja a Baranya megyei Lapkiadó Vállalat
Felelős kiadó: Braum Károly
Kiadóhivatal: Pécs, Hunyadi u. 11. Tel.: 15-32. 15-33. 50-00

PÉCSI SZIKRA NYOMDA
Pécs, Munkácsy M. u. 10. az Felelős vezető: Mallas Rezső

TERJESZTI A MAGYAR POSTA
Előfizethető a helyi postahivataloknál
és az üzemi sajtófelelősöknel
Előfizetési díj félévre 10 forint, egész évre 20 forint
MEGJELENIK MINDEN KEDDEN
Indexszám: 25 817

MECSEKI Bányász

A MECSEKI SZÉN-BÁNYÁSZATI DOLGOZÓK HETILAPJA

V. ÉVFOLYAM, 34. SZÁM

ÁRA: 40 FILLÉR

1967. AUGUSZTUS 22., KEDD

Előkészületek a bányásznapra

A Mecseki Szénbányák szakszervezeti bizottsága a bányásznap előkészületek és ünnepek programját beszélte meg és rögzítette a multheti tanácskozáson. Részt vettek az üzemi szakszervezeti vezetők és képviseltették magukat az Erzbánya Vállalat, valamint az OTP szakemberei is.

Kiskuti Adám elvtárs tájékoztatta a résztvevőket az ünnepek intézkedési tervéről. A kétnapos ünnep szeptember 2-án, szombaton veszi kezdetét, majd vasárnap folytatódik. Az üzemekben műszakkezdés előtt — szeptember 2-án — röpgyűléseket tartanak, ahol méltatják a nap jelentőségét. Ugyancsak ezen a napon gondoskodnak az esedékes hűségjutalom kifizetéséről. Szeptember 2-án este fáklyás, zenés felvonulást szerveznek Pécsre és Komlón. A megye székhelyén a csertetői esendősorú áldozatainak emlékére emelt emlékműhöz vonulnak a bányászok. Komlón a mártírhaltalt halt bányászok emlékművénél tartanak ünnepséget. Az üzemek külön intézkedési terveket készítenek az ünnepre, amelynek részleteit a következő számunkban ismertetjük.

Kiskuti Adám a továbbiakban egyéb kérdésekről is tájékoztatta a résztvevőket. Az újításokra vonatkozóan hangsúlyozta hogy e vonatkozásban valamennyi üzemünknel nagyobb erőfeszítéseket kell tenni mint a legutóbbi időszakban.

Az OTP szakemberei a takarékpénztár üzletágairól adtak információt. Az Erzbánya Vállalat képviselőjének kérdésére elmondta, hogy a napokban az országos központban rendelkezést adtak ki, amely hatékony segítséget és kedvezményt nyújt az áttelepült bányászok lakáshelyzetének megoldására. Több szó esett a takarékoságról is: a betét-, és hitelpolitikáról. Egyöntetűen állapították meg, hogy a korábbi évekhez viszonyítva, minden bányászlat területén számottevően emelkedett a takarékoskodók tábora, és a betétek összege. Erre jó példa a meszesi OTP-fiók rövid érvényes fennállása, ahol több mint 3 millió forintot helyeztek betétbe. Kedvező a fiók tevékenysége a hitelek folyósításában is. Több mint négyezer családnak adtak személyi és áruvásárlási kölcsönt. Ezek a számok is mutatják, annak helyességét, hogy a területen létesített takarékpénztári egység létrehozása hasznos, időszert volt.

Üdülővendégek Csehszlovákiából

A mosti Vitéz Nyor szénbánya vállalattal üdültetési cserekapcsolatot létesített idén a Mecseki Szénbányák. Ennek eredményeként az elmúlt napokban utaztak vissza hazájukba azok a csehszlovák bányászok — 13 család —, akik Báltelepen töltötték az évi szabadságukat.

Csütörtökön a késő esti órákban érkezett meg Harkányba az újabb üdülőcsoport, amelyet Budapesten a Keleti pályaudvaron dr. Uz György fogadott:

— Izgalommal teli volt a találkozás a csehszlovák elvtársakkal — mondotta dr. Uz elvtárs —, mert a beérkezett távirati jelzéssel ellentétben más vonattal érkeztek a vendégek. Mi délelőtt tíz órára vártuk őket, ezzel szemben már reggel negyed nyolc óta a Keleti pályaudvaron várakoztak. Elképzelhető milyen fáradtak az elvtársak, de bizunk abban, hogy a két hét alatt bőven kipihenhetik fáradalmaikat.

Galambos elvtárs a harkányi üdülő gondnoka is gondban volt csütörtökön este, mert a jelzéssel ellentétben tíz család helyett tizenkettő érkezett, 31 fővel.

— Szerencsére volt üres szobánk és sikerült elhelyezni valamennyi családot. Mi nagy szeretettel vártuk őket és remélem jól fogják érezni magukat nálunk — mondta az üdülő gondnoka.

Este 21 órakor került sor a cseréidülők hivatalos fogadására. A Mecseki Szénbányák igazgatósága, pártbizottsága képviselőiben Ebert János köszöntötte a tizenkét csehszlovák bányászcsaládot. A szakszervezet részéről Kiskuti Adám fogadta a vendégeket. Mint értesültünk róla, számos programot állítottak össze az üdülőknek, többek között Komló és Pécs, valamint Budapest megtekintése is szerepel a programban. A vendéglátók mindent elkövetnek azért, hogy jól érezzék magukat Harkányban a vendégek, így például étrendjüket is ügyekeznek összeállítani, hogy az megfeleljen a csehszlovákiai ízlésnek.

Az első találkozás — elmondhatjuk — jól sikerült, a vendégek és vendéglátók a késő esti órákig baráti beszélgetéssel ismerkedtek egymással.

(cs. m.)

Bányászok az alkotmány ünnepén

Augusztus 20-án, alkotmányunk ünnepén, a bagyománnyokhoz híven munkás-paraszt találkozókon mélyítették el kapcsolataikat a Mecseki Szénbányák dolgozói és a baranyai községek dolgozó parasztjai. A Hazafias Népfront megyei elnöksége képviselőiben több bányász dolgozó tartott ünnepi megemlékezéseket falun. Többek között Schwarz József Egyházasközön, Bachmann Mátyas Mágocson, Drább Gyula Drávasztyán volt előadója az alkotmány-napi ünnepségnek.

Pécsen, Szabolcsfalun, a Puskin Művelődési Ház klubjában munkás-paraszt találkozóra került sor vasárnap 10 órakor. A megjelenteket a bányász központi fúvószenekar szórakoztatta és a meghívott bányászdolgozókon kívül a Szabolcsi Termelőségvetkezet tagsága megrendezte az új kenyér ünnepét is.

A Mecseki Szénbányák több üzeméből szocialista brigádok is elutaztak falura baráti találkozóra ez alkalommal. A vendéglátókat meghívták a szeptemberi bányásznap pécsi és komlói ünnepségeire.

Négy iparág szakmai bemutatója

A múlt héten — nagy érdeklődés mellett — nyitották meg a Helyiipari Vállalat komlói kiállítását. A Május 1 Művelődési Házban mintegy 500 érdeklődő fogadta Fábrián Ferenc igazgató köszöntését és Gallusz József tanácselnök megnyitó beszédét. A záróbemutalón négy iparág legjobb termékeit mutatták be, mégpedig a bútortipar, a konfekció, a cipő és papucsipar, valamint a ládagár modelljei kaptak helyet.

Gallusz József méltatta a vállalat fejlődését. Míg 1959-ben 208 fővel évi 11,5 millió forint termelési értéket ért el, addig most 1622 fővel dolgozik és 135 millió forint értékű terméket állít elő. Ebben az egyre növekvő bedolgozó garda eredménye is érvényesül.

Különösen számottevő a cipő és papucsipar fejlődése, ahol ma 610 munkavállaló 57,7 millió forint értékű termelési értéket állít elő. Mint

ahogy Gallusz elvtárs a megnyitójában kiemelte, a női munkaerő és a fiatalok elhelyezésében a Helyiipari Vállalat jelentős érdemeket szerzett. A kiállítás nagyszabású bizonyítja az eddigi eredményeket. A bemutatóon egyébként augusztus 30-ig lesz nyitva, nemcsak a mai készítményeket mutatják be, de helyet kaptak az 1968-ban gyártásra kerülő termékek modelljei is.

Lényeges, hogy a bemutatón a vásárló közönség az egyszerű szemlén túl szavazhat is. Közvetleménykutató lapot bocsátottak az érdeklődők rendelkezésére, s így a szakemberek közvetlenül érzékelhetik az igényeket. Már az első héten is több száz közvélemény lapot összesíthettek, amelyek elismerést és további támogatást tolnácsoltak. A kiállító-terem naponta délután 2 órától este 8-ig tekinthető meg.

Munkások segítsége az iskolának

Béta-akna dolgozói és a komlói Közgazdasági Szakközépiskola immár hosszú idő óta szocialista szerződésben áll. Az üzem és a középiskola kapcsolata most újabb figyelemre méltó eseményhez érkezett. A Béta-aknai dolgozók mintegy 80 ezer forint értékű társadalmi munkát vállaltak az iskola kerítésének megépítéséhez. A Városi Tanács 30 ezer forintot adott az anyagbeszerzésre, s így a közös összefogás révén már az iskolai évnnyitón új köntösben fogadja a diákokat a modern iskola.

Simonfi Tibor, a Béta-aknai üzem helyettes vezetője 200 méter hosszú kerítést tervezett, amelynek 40 méteres szakasza reprezentatív külsőséget kölcsönöz. Ebben a munkában a műhely összes szocialista brigádja: lakatosok, hegesztők, asztergályosok, szelők, kovácsok, ácsok, kőművesek és segédmunkások lelkes munkája testesül meg. Július közepén kezdtek a

munkához, és az előjelek szerint az iskola névadóján már a mázolás is készen lesznek. A szerződésben Király Ernő jeleskedett, s olyan szocialista brigádok is kivették részüket, mint a Vladár Ferenc vezette kollektíva, amely 16 délután töltött az építésnél. Volt olyan szakmunkás, aki feleségével együtt serénykedett, mégpedig a Hegyi házaspár. A munkánál kitűnt Rádlér László, Hornyik István, Zupancsics Sándor, Schmidt Imre, Putics Antal, Schwáb János, Sárvári Ádám

és Tolnai Béla. A két utóbbi szakmunkás azt is vállalta, hogy a társadalmi munka miatt az éjszakai vonattal utazik el Perekedre, illetve Szalatkára.

A KISZ-szervezet — Fülöp Attila vezetésével — a 160 méter drótkerítés felépítését vállalta. Az oszlopok beépítésénél Váhner János 12 fős csapata jeleskedett. A bánya többi szocialista brigádja is részt vállalt, mint például a Pfeiffer Alajos és a Baranyi András vezette szocialista brigád.

Tűzrendészeti ellenőrzés

A Komló Városi Tanács igazgatási osztálya értesíti a magántulajdonban lévő családi ház és lakástulajdonosokat, hogy szeptember 1-től, a fűtési idény megkezdése előtt tűzrendészeti ellenőrzést tart. Az ellenőrzést a városi tűzrendészeti bizottság a Hazafias Népfront aktiváinak bevonásával végzi. A küldötteket megbízólevéllel látják el. Kéri a város lakosságát, hogy a fennálló rendelkezések értelmében — saját érdekében — a társadalmi feladatot ellátó személyek munkáját támogatják és segítik elő.

MHS-seregszemle

Komlón az új lőter avatására került sor vasárnap: az MHS összetett versenyének városi döntőjét bonyolították le. Ilyen nagyszabású megmozdulás az új pályán még nem volt. Harminc csapat 100 versenyzője mérte össze tudását. Mínd a versenyzők felkészültsége, mind a résztvevők és az érdeklődők száma meghaladta az eddigi versenyek színvonalát. A csapatok felkészültsége is arra enged következtetni, hogy a komlói fiatalok a későbbi megyei viadalon is megállják majd helyüket.

A csapatok közül a Kossuth-bányaiak vitték el a pálmát. Mindenekelőtt a szeneskörlet érdemel dicséretet. Az itteni alapszervezet Piványi Miklós vezetésével immáron hosszú idők óta kitűnő eredményekkel hívja fel magára a figyelmet. Ugyanígy az elismerés hangján kell szólni a szállító körlet MHS alapszervezetéről is, ahol Bódi Imre elnök irányításával készültek fel a csapatok.

Az összetett verseny lebonyolítását egy sikeresen összeállított versenybizottság végezte — közmegelegedéssel. A csoport vezetője Vágó Pál és a versenybírók többi tagjai Molnár Sándor, Eberling Antal, Fehér Imre, Tamás József, Bódi Imre, Salamon Péter, Séra Károly, Ujhelyi József, Hegedűs István, dr. Háros László, mind, mind önzetlenül fáradoztak. A verseny lebonyolításáról elismerően szóltak a meghívott vendégek: Hartmann János, a városi pártbizottság titkár-helyettese, Szita Pál, a városi tanács képviselője, és Schmidt Miklós, az MHS megyei elnökségének tagja.

Részletes eredmények: Az I. korcsoportban (11—17 évig). 1. Kossuth-bánya szeneskörlet, Simon János csapata, 2. Kossuth-bánya szállító körlete, Radics együttese, 3. Kossuth-bánya szeneskörlet Skrihonya együttese.

A II. korcsoportban (17—30-ig). 1. Kossuth-bánya szállító körlete, Eberling Ferenc

csapata, 2. a szénélőkészítők együttese Kollár Tibor vezetésével, 3. a városi ejtőernyős klub, Mózes Péter csapata.

A III. korcsoportban (30 évtől felfelé). 1. Kossuth-bánya szállító körlete Ujhelyi József csapata, 2. Az Erőmű, Kovács József vezetésével.

Nőknél a szénélőkészítő üzem együttese győzött Ottó Irén vezetésével. Az úttörő lányoknál első Kossuth-bánya szeneskörlet Bórbíró Zsuzsa együttese. 2. a szeneskörlet Kollár Margit együttese. A fiúknál 1. Kossuth-bánya szeneskörlet, a csapat vezetője Sipos Péter, 2. Szeneskörlet Kőműves Károly együttese, 3. szintén a szeneskörlet Berta István csapata.

A honvédelmi nap színességét az Erőmű motoros szakosztályának bemutatója emelte a 175-ös kategóriában 1. Gombosi János, 2. Mink Ernő, a 250-esben 1. Bánusz Ernő, 2. Gyenes Gyula.

Fejlődnek nemzetközi kapcsolataink

Lvovi Komszomol-küldöttség Kossuth-bányán

A KISZ megyei bizottságának vendégeként az elmúlt héten néhánynapos látogatásra Baranya megyébe érkezett a szovjetunióbeli Lvovból egy háromtagú Komszomol-delegáció. A vendégek között volt a Komszomol Lvov megyei titkára, és a Csernovográdi Szénbányászati Tröszt 4-es számú üzemének Komszomol-titkára is.

A vendégeket Petőházi Szilveszter, a KISZ megyei bizottságának titkára kalauzolta a megyében és Pécsen. A program során 15-én a vendégek a komlói Kossuth-bányára látogattak, Parti Józsefnek, a KISZ-bizottság titkárának kíséretében. Bányajáráson vettek részt, majd Kossuth-bánya párt-, szakszervezeti, KISZ- és gazdasági vezetősége fogadást adott tiszteletükre. Baráti légkörű beszélgetéssel vitatták meg az ifjúsági mozgalom tapasztalatait. Kossuth-bányán megállapodás történt arról, hogy a Mecseki Szénbányák KISZ Bizottsága kapcsolatot létesít a Csernovográdi Szénbányászati Tröszt 4-es számú Üzemének Komszomol-bizottságával.

A delegáció délután Komló városával ismerkedett meg, majd Sikondára is ellátogattak. Testvérmegyenk ifjúsági szövetségének delegációja a következő napokban Péccsel ismerkedett, majd meglátogatta a balatonfenyvesi KISZ-vezetőknek tábort, és budapesti villámlátogatásuk után visszautaztak Lvovba.

Öregek napja Borbáltelepen

11-én délután 5 óra körül a borbáltelepi kultúrház környéke mozgalmas volt. Az öregeknapjára ünnepségre gyűltek. Ezek a mi társadalmunk megbecsült öreg munkásai, akik egész életük folyamán nehéz körülmények között dolgoztak, küzdöttek, gyermekeik, családjuk szebb, boldogabb jövőjéért.

Az ünnepséget a Vöröskereszt és a tömegszervezetek rendezték. Százötven 65 éven felüli öreget hívtak meg. Először az óvodások versekkel köszöntötték az ünnepeket. Arvai László, a Hazafias Népfront nevében üdvözölte a vendégeket.

Az ünnepi beszédet Ebert János, a bányai igazgatósági pártszervezet titkára mondta, ki ott született és ott élt köztük. A helyi párttitkár Nagy Sándor köszöntőjében üdvözölte a két legöregebbet, a két 90 éven felüli vendéget, virágcsokorral. Az ünnepségen a Vöröskereszt, a Tanács küldöttei is részt vettek. A felköszöntők után megvendégelték az öregeket. Két nyugdíjas, Szlovik István és társa zenével és ének-számokkal szórakoztatták az öregeket.

Halálos baleset Vasasbányán

Augusztus 14-én halálos kimenetelű baleset történt Vasasbányán. A VIII. szinti 8-as telepi feltés felső részén biztosítás közben öt méter hosszú omlás keletkezett, és Kakas Ferenc vajúrt (1924, vasasi születésű) az omlás elemeit. A mentés azonnal megkezdődött, de már csak a holttestét tudták kimenteni. A baleset okának kivizsgálására bizottság alakult.

EMLÉKEZZÜNK!

Hajnal János

útnak, 34 fővel. A részt vevők valamennyien a Mecseki Szénbányák dolgozói voltak. A késő esti órákban érkezünk a Hormy Smokovec-i nemzetközi táborba. A kirándulás második napján Késmárkot és Lőcsét kerestük fel. A harmadik napon pedig a Lomnici csúcs szerepelt az úti programban. A csúcra drótkötélpályán ment fel a csoport. A tragikus eset a megérkezés után körülbelül fél órával — 14 óra 30 perc körül történt. A csúcson korlátok nélküli, keskeny turista utak voltak, s nézelődés közben egy útmelenti szikláról zuhant le a szerencsétlenül járt fiatalember. A csehszlovák hatóságok azonnal vizsgálatot indítottak. Megállapították, hogy a baleset véletlen megcsúszásból következett be. A tragikus eset híre a hat nemzet fiataljából álló táborban nagy részvétet kellett, mindenki osztozott a magyar fiatalok gyászában. Hajnal János hazaszállításáról a csehszlovák és magyar hatóságok intézkedtek.

Hajnal Jánost, a Mecseki Szénbányák KISZ Bizottsága pénteken, nagy részvét mellett temette el. Munkatársai és a bányász Ifjú Garda zászlóalj díszszakasza kísérte utolsó útjára.

A Csehszlovák Távíráti Iroda jelentése alapján az elmúlt héten hír jelent meg a lapokban arról, hogy Hajnal János 21 éves magyar állampolgár, a Magas-Tátrában halálos balesetet szenvedett. A szerencsétlenül járt fiatalember komlói lakos volt, és részt vett azon a turistautazáson, amelyet az Expressz indított Csehszlovákiába. A csoport — amely 15-én hajnalban érkezett hazára — vezetője Klepach Ottmár, a Mecseki Szénbányák KISZ Bizottságának agit. prop. titkára volt, aki a szerencsétlenségrel kapcsolatban a következő tájékoztatást adta:

— Csoportunk 9-én indult

Gazdaságpolitikai fogalmak (11)

A kereslet és a kínálat

Az árak, vagy bizonyos áru-fajták iránt megnyilvánuló fizetőképes kereslet és az illető árak kínálata közötti kölcsönös viszonyt szoktuk megjelölni „kereslet és kínálat” kifejezéssel.

Ezzel kapcsolatban két dolgot kell aláhúzni. Először is azt, hogy nem mindenfajta kereslet és nem mindenféle kínálat tartozik ebbe a közgazdasági fogalomkörbe. Csakis azt a keresletet értjük alatta, amely fizetőképes. Lényeges tehát még egyszer hangsúlyozni, hogy a fizetőképes keresletről van szó.

Olyan keresletről, amely amellyel, hogy szükséges részére a keresett áru, annak beszerzésekor az áru ellenértékét is le tudja róni. Közhasználatú szóval: ki tudja fizetni az áru árát, pénzben, természetben, munkával végzett ellenszolgáltatással, stb. (Sokféleképpen lehet a szükséges áru árát — értékét — kifejezni, leróni.)

Hogyan? Hát van olyan kereslet is, amelyik nem fizetőképes? Ezt joggal kérdezheti bárki, hiszen mi az előbbieken fizetőképes keresletről beszéltünk.

Van olyan is. Előfordul az

életben, a gazdálkodásban, hogy szükségessé válik valamely áru valamely gyárnak. Szüksége volna rá, hogy az üzemenet zavartalanul biztosítsa, de nem tudja megfizetni a szükséges anyag, alkatrész stb. árát. Ilyenkor áthidaló megoldásokat keres. Vagy hitelt kér, vagy kölcsönt a banktól, vagy magától a szállító cégtől, vállalatától. A kölcsönt, hitelt stb.-t a kívánt áru átengedésével is meg lehet adni, de oly módon is, hogy pénzt hitelez a vásárláshoz. Ilyenkor fizetőképes lesz a piacon a vásárló vállalat, de csak fenntartással lesz az: azzal a korláttal, hogy csupán erre a meghatározott áruira és erre az egyetlen alkalomra lesz az a szükséges árut tekintve. Ezt a legújabb közgazdasági szóhasználatnál elve: kereset (vagy korlátozott) fizetőképesnek nevezzük.

Mindenesetre kimondhatjuk, hogy a kereslet és kínálat viszonyában csak akkor beszélhetünk gyakorlatilag keresletről, ha ez a kereslet fizetőképes.

Más oldalról nézve ezt a témát: a kínálat is csupán akkor érvényesül teljes terjedelmében a piacon, ha fizetőképes kereslettel találkozunk. Ha nem, akkor a kínálat nem realizálódik, nem megy át teljesedésbe, vagyis köznyelven szólva: ha nem keresik az illető árut, nem is lehet azt eladni. Ha pedig nem lehet eladni, mert nincs rá vevő, akkor nem volt érdemes megtermelni, előállítani.

Akkor a belé fektetett költségek nem térülnek meg, holtá merevednek, nem jönnek mozgásba, az áru raktáron marad. A raktározás és tartóztatás költségei növelik az áru árát. — s ily módon ha egy idő múlva kereslet, igény jelentkezik rá, drágább lesz annak ellenére, hogy a minősége romlott.

Ilyenkor szoktuk azt mondani, hogy dugulás, zavar, árutorlódás keletkezett. Ennek a másik oldala lehet a kereslettorlódás, ami viszont azt jelenti, hogy több oldalról keresik ugyanazt az árut és a szükségleteket nem lehet kielégíteni. Van tehát fizetőképes kereslet, de nem áll vele szemben hasonló arányban a kínálat. Ilyenkor is megemelkedhetnek az árak. Ez azonban már más téma,

erről is szólunk sorozatunk következő fejezeteiben.)

Amint látjuk tehát, a kereslet és a kínálat állandó kölcsönhatásban van egymással. A gazdasági egyensúlyhoz szükséges, hogy egyenlő legyen a forgalomban lévő egész árutömeg és a fizetőképes kereslet között, valamint az árukínálat szerkezete és az egyes áru-fajták iránt megnyilvánuló fogyasztói kereslet között.

A kereslet és a kínálat egyensúlyát az új gazdasági mechanizmusban elsősorban közgazdasági eszközökkel biztosítjuk.

Ez annyit jelent, hogy nem avatkozik be az állam minden áru-fajta árának megállapításába, nem határozza meg a minimális és maximális árakat, hanem a kereslet és a kínálat alakítja majd ki

ezeket. Sokan azt mondják, hogy ez tőkés típusú árkereskedelelem lesz. Ez nem így van, mert ahhoz, hogy az legyen, a politikai alaphoz és ebből fakadóan a gazdálkodás rendjének is tőkésnek kellene lennie.

A fogalmak, a szóhasználat igaz, hogy hasonlít a tőkés közgazdasági fogalmak szóhasználatához, hiszen a gazdálkodásban és a kereskedelemben ez történetileg így alakult ki. A tartalma, a rend szerből fakadó lényege mégis más: célja a szocialista rendszer erősítése, éppen a tőkés rendszerrel szemben, annak ellenzése és reakciója ellenére; a tőkés rend nagy ellenességének, a munkásosztálynak és a parasztságnak az érdekében.

— dr. Gyevi —

Újjáéled egy ifjúsági klub

A meszesi ifjúsági klub a város legjobb klubjai közé számított az elmúlt években. A nyári pangás után az elmúlt napokban ismét megkezdtek a tagok toborzását és augusztus 18-án az új jelentkezők már megválasztották a klub önkormányzatát szervét, a klubtanácsot. Kodra Károly elektrotechnikussal a klubtanács elnökeként, valamint Herczeg Ferenc szobafestővel és Jurisits Lajos operátorral, a klubtanács tagjaival beszélgettünk terveikről, alig egy órával megválasztásuk után.

Érdekes, színes program kialakulásának körvonalait sejtette beszélgetésünk. Szeptemberben kirándulás Pécsvára és a Dombay tóhoz. Egyszerű programnak tetszik, csakhogy reggel, a pécsvári vár udvarán dr. Bándi Gábor régész az Árpádok Baranyáról tart rövid előadást, némi helyszíni szemlével, s csak aztán megy a társaság fürödni.

A fotósakkör tagjai bemutatják színes diákat, elkészült kis játékfilmjüket, mely a mai fiatalok érzéseiről szól.

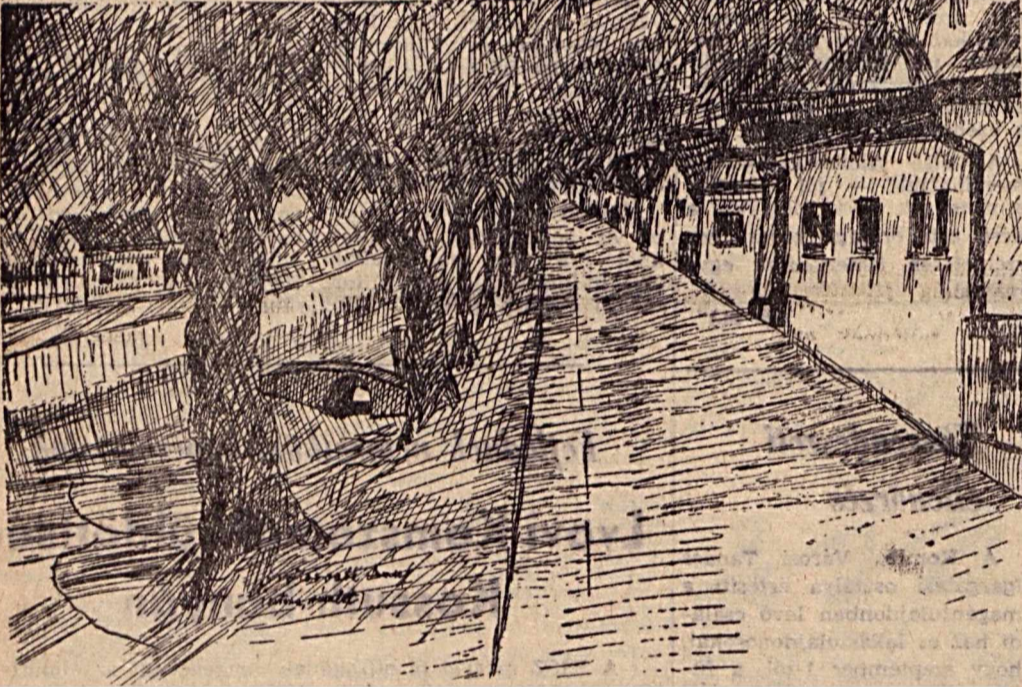
Meghívták az Ifjúsági Magazin szerkesztőjét egy vitáestire, valamint Antal Imrét, a TV népszerű „Háló fiúk” c. műsorának vezetőjét egy előadásra a beat-zenéről és a modern dzsesszről.

Kerekasztal beszélgetést terveznek „Vallás-erkölcs, kommunista-erkölcs” címmel. E beszélgetésre egy orvost, egy színművészt, egy pártfunkcionáriust, egy író és egy jogászt hívnak meg.

A Nagy Októberi Szocialista Forradalom 50 éves évfordulójának méltó megünneplésére úgy készülnek, hogy a klubtagok tudását igyekeznek növelni. Ki tud többet a Szovjetunióról? címmel szellemi vetélkedő-sorozatot indítanak, amelynek a döntője november 6-án lesz.

Természetesen nem hiányzik programjukból a minden szombaton megtartandó órái tea, valamint a csütörtöki hanglemesparádék sem.

Szeretnénk, ha e dicséretes, szép tervek megvalósításáról is beszámolhatnánk majd lapunk hasájnán.

Horváth József tusrája

Bányásznapi készülnek Meszesen

A József Attila Művelődési Ház közép-meszesi otthona az előző évekhez hasonlóan az idén is méltóképpen kívánja emlékeztetni tenni látogatói számára a bányásznapot.

Az ünnep előestéjén kettős program várja az érdeklődőket. Délután 6 órakor dr. Gyevi Károly, a Mecseki Bányász főszerkesztője nyitja meg Erdy Győző grafikusművész bányász tárgyú grafikai kiállítását az ifjúsági klubban és könyvtárban. Ez a kiállítás szeptember folyamán mindennap megtekinthető lesz.

Utána hét órai kezdettel a fiatalok kedvelt zenekara a Flamingó együttes közreműködésével éjjeli után 2 óráig Bányásznapi Bál következik a nagyteremben.

Vasárnapra, remélhetőleg nem hagy cserben bennünket a jó idő. Ekkor ugyanis a Korvin Ottó utcai művelődési otthon előtt a Mecsekvidéki Vendéglátó Vállalat rendez a tavalyhoz hasonló kivonulást, borharapással, tortakóstolással és lacikonyha inyesiklandozó szágával. A betonozott területre székek és asztalok kerülnek, s a fogyasztani valókon kívül a Flamingó zenekar és szolistái gondoskodnak a jókedvről, délután 2 órától este 10 óráig.

Viszontagságos utazás

1967. június 16-án a „Szabad Európa” rádió állomás „A nap panorámája” c. lengyel nyelven sugárzott adásában azt állította, hogy „azok a nyilatkozatok, melyeket a lengyel bányászati szakemberek Izraeli élményeiről tartottak, nem felelnek meg a valóságnak”. Az adásban a „Szabad Európa” rádió a 3 lengyel szakembert Dumas „3 testőr” c. könyve alapján a „3 lengyel muskétás”-nak nevezte és kijelentette, hogy a varsói rádióban és televízióban tartott előadásuk hazugság és propaganda.

Ismerve a „Szabad Európa” Rádió szokásos „tényhűségét”, a meszesi legényszállóban felkerestük Kilma Byssard elvtársat, aki egyike volt a szóbanforgó három lengyel bányász-szakembernek. Kilma elvtárs jelenleg jól kiérdemelt szabadságát tölti hazánkban családjával, de készségesen állt rendelkezésünkre, hogy az izraeli agresszió során átélt élményeit olvasóinkkal megismerthesse. Szemtanúként és áldozatként a következőket írta a Mecseki Bányász olvasói számára.

A magyar bányászokat 1963 óta ismerem, amikor a katódwiczel bányalámpagyár mérnökeként az első lengyel gyártmányú elektromos fénylámpákat én hoztam Magyarországra, s a gyár részéről én helyeztem őket üzembe a Mecseki Szénbányák üzeménel. Bizonyára még vannak olyan bányász elvtársak, akik emlékeznek arra a vékony, magas fiatalemberre, aki akkor voltam és most is vagyok. Azóta többször jártam hazájukban hasonló feladatokkal, s őszintén mondom, nagyra becsülöm a magyar bányászok szaktudását, valamint a hazámmal szemben és irányommal tanúsított kedves magatartásukat. A magyar bányászokhoz fűződő kapcsolataim alapján érzem magam felelősnek arra, hogy az izraeli agresszió tanújaként és áldo-

zataként személyes élményeimről elmondhassam.

Önök előtt is ismeretes, hogy a szocialista országok mindent megtesznek a fejlődésben levő közel-keleti országok iparfejlesztésének elősegítésére. Amikor az Egyesült Arab Köztársaság területén lévő Sinal felsziget Maghara nevű településénél szentelpeket találtak, Lengyelország egy versenytárgyalás során kedvező ajánlatot tett az ott létesítendő bányászati elektromos és gépi berendezéseinek szállítására. Amikor az ajánlatot elfogadták, a lengyel állam Wiczorek és Rabsztyan kollégáimmal engem küldött Magharába a munkálatok irányítására. Az én feladatom az elektromos munkálatok vezetésé volt.

A helyszínen — ahova 1966. végén érkeztem — számos nehézséggel találtuk magunkat szemben. Az ivóvizet, ennivalót, üzemanyagot és egyéb felszerelést Ismailiya városból, kb. 180 km távolságra kellett a helyszínre szállítani. A hőség a nyári hónapokban, nappal sokszor 60° volt, az elhelyezés pedig — mint ahogy az egy épülő bányászüzemnél szokásos — nem volt éppen kimondottan luxus-jellegű. Úgynevezett „non-stop” munkarenddel dolgoztunk, vagyis 4 — 6 héti nem tartottunk szünetet, hogy aztán együtt vegyük ki azokat. Az egyedi szünetekkel a sivatagban úgysem tudtunk volna mit kezdeni. Az összegyűjtött szünetekkel kivételek az arab Kairóba, Luxorba, Alexandriába utaztunk pihenni és az ősi egyiptomi kultúrát tanulmányozni. Ez utóbbiról csak annyit mondhatok, hogy a piramisok látványa, vagy a kairói múzeum gazdagsága feledhetetlen élmény volt.

A sok nehézség ellenére már kezdtek kialakulni az új bányászati körvonalai, amikor 1967 tavaszán tranzistoros rádióinkból egyre riasztóbb híreket hallottunk. A Tel-Aviv-i és Jeruzsálemi adó angol nyelven közölt adásai egyre élesebben arab-ellenesek lettek, és hangjuk is egyre harciasabbá vált. Ennek

effensúlyozására aztán a bányai körül is egyre több arab katonai egységet lehetett látni, szaporodtak a katonai repülőgépek az arab égbolton, sőt légvédelmi gyakorlórakéták csikjál is feltűntek. Ennek ellenére háborúra senki még nem gondolt, főként azért, mert nem gondolták volna, hogy a számszerű kisebbségben lévő izraeliek fogják a háborút elkezdni, az agressziót elkövetni.

A pokol aztán 1967. június 5-én a hajnali órákban szabadult el. Épülő bányánk légvonalban, mintegy 120 km-re volt az izraeli határtól, s mintegy 70 km-re az El-Arish-i tengerparti repülőteremtől. A völgyben, ahol voltunk a robbanásoktól remegett a föld, a hegyoldalak egymástól dobták a légnyomást és hanghullámokat. Az izraeli légerő Mirage vadászbombázói percek alatt tették meg az előbb mondott távolságokat, s nagy sebességük miatt szemmelélelőzetes riadóztatásra nem került sor. Így ezek áldozatai az agresszióknak felszállás előtt még a földön az Egyesült Arab Köztársaság repülőgépei. Az izraeliek a régi német példa nyomán a megletésszerű agresszió módszerét használták.

Mint mondtam, a támadás hajnalban kezdődött. A 2 nappal korábban Ismailiya-ba utánpótlásért küldött teherautóink nem tértek vissza, így ivóvizünk, élelmiszereink, üzemanyagunk nagyon fogy-

tán voltak. Kilenc órakor aztán arra lettünk figyelmeztetve, hogy a bányánál alkalmazott tíz angol mérnök a gépkocsikból összeöntött üzemanyagot, s minden további nélkül egy gépkocsira összeszűrölva eltűntek. Kairói közeledésüktől kapták rádióan az utasítást a távozásra, ami azt bizonyítja, hogy igen jó értesülésekkel rendelkeztek. Később hallottuk, hogy ők sem úszták meg légítámasz nélkül, de még eljutottak Kairóba.

A társaságunkban lévő hat jegeszláv mérnök csak másnap, június 6-án indult útnak, amikor már az arab munkások — számuk 500 fölött volt — kisebb-nagyobb csoportban gyalogszerrel nekivágtak a sivatagnak. A jegeszláv mérnökök sorsa ismeretlen, valószínűleg ugyanúgy az agresszió áldozatai lettek, mint arab munkásaink zöme.

A lengyel kollektíva, amely 3 főből állott, közösen úgy döntött, hogy az adott körülmények között a sivatagnak gyalogszerrel nekivágni kész öngyilkosság. Amikor azonban egy teherautó érkezett, melyen 15 beteg és sebesült arab feküdt, egy orvos és egy gépkocsivezető kíséretében, mi is felkapaszkodtunk és a bányánktól nagyjából Délnek vezető és a K—Ny-i irányú főútvonalba torkolló mellékúton megkezdtük kálváriánkat.

Francia bányászszakszervezeti vezetők a mecseki bányászoknál

Augusztus 15-én, 16-án és 17-én francia bányász szakszervezeti vezetők jártak a Mecseki Szénbányánál. Georges Maugiron Isere megyéből, Paul Bienvenu Lorraine megyéből és Antoine Lobo Pas du Calais megyéből.

A francia bányászok a magyar bányász szakszervezet munkáját és a dolgozók életkörülményeit, munkaviszonyait tanulmányozták.

A technika az emberekért van

Garamvölgyi János elvtárs, Mecseki Szénbányák igazgatója és Pozsgay Károly főmérnök fogadta a vendégeket. Az első napokban az igazgatóságon tájékoztatták vendégeinket a Mecseki Szénbányák termelési módszereiről, gazdasági rendjéről és a testvérüzemekkel való kapcsolatairól. Elmondották, milyen munkakörülményeket biztosít az állam a bányászoknak és milyenek a keresetek, a szociális juttatások és kedvezmények.

Augusztus 16-án, szerdán István-akna negyedik szintjén az első nyugati keresztmetszet, 13-as telepen mentek végig, tanulmányozták a bányászok állapotát, a fejtési módszereket, a gépezést, a szociális viszonyokat, megtekintették a negyedik szint nyugati 11-es előkészületi (kutató) fúrást is.

Vendégeink a jóleső fürdés után, miután kiszálltak a bányából, a Bartók Béla Művelődési Házban találkoztak István-akna szocialista brigádvezetőinek egy csoportjával. A tapasztalatsere jellegű beszélgetésen részt vettek francia vendégeinkkel együtt Szokolai Ferenc főmérnök, Kisbenedek István, Molnár Zoltán fejtési brigádvezetők, Fábrián István és Kiss Mihály előkészítő brigádvezetők, Appelshoffer Antal SZB-titkár és Kereszturi György körletve-

Georges Maugiron elvtárs beszélgetés során elmondta, hogy meglepte őt az a gondolat, hogy az emberek felszerelését, ami a bányákban a munkások egészségének érdekében. Alig látott a bányában, — mondották — náluk pedig az észak-

franciaországi bányákban nagyon sok a por, ott a tökélséget nem fordít gondot a por lekötésére, mert a profitja így is, úgy is megvan. Ötven centire már nem lehet ellátni az ő bányájukban a portól, itt pedig, István-aknán, amit láttak, majdnem tökéletes porlekötés. Jól benyomást tett rá az is, hogy vízesülést látott.

Elmondta, hogy az is nagyon szimpatikus volt számára amikor láthatta, hogy minden félelem és előítélet nélkül dolgoznak lenn a bányában az István-aknaiak. Náluk, Franciaországban nem csak a föld alatti rémekről, hanem a munkavezetőktől is félniük kell. Az állandó, radikális ellenőrzés már-már zaklatás számba megy és ember önmagában félti a bányászokat. A francia bányászok egyik szemé a munkán, másikat állandóan a vezetőknél, az ellenőrökön kell tartania.

Tökés fufangok

Elmondta azt is, hogy náluk jól bevált a tökélség az a módszere, hogy apróbb kedvezményekkel leszerelje a bányászok elégedetlenségét. De ha ezekért az apró juttatásokért magasabb teljesítményre képes a bányász, egy idő óta megvonja tőle, mondván, hogy enélkül is képes lehet rá. Ilyenkor felemelje a normát és nincs érte se több becsület, se több munkabé, míg Magyarországon a nagyobb teljesítmény magasabb bérral is jár.

Kisbenedek István és Molnár Zoltán több kérdést tett fel francia vendégeinknek az ottani keresetek alakulására, az árakra, a megélhetési viszonyokra vonatkozólag. Ezekre is választottak francia elvtársaink és elmondották, hogy a magyar pénzben körülbelül 9 ezer forintnak megfelelő havi kereset ne téveszsen meg senkit, mert ez nem ér annyit, mint Magyarországon a 3 ezer forint. A francia bányász ha beteg lesz, nem kap olyan táppénzt és orvosi ellátást, mint a magyar bányász, ilyenkor az orvosi költségek és a gyógyszer nagyon megkönyítják a pénztárcát. Lakásért — ugyanilyenért, mint amilyenben a mi bányászaink lak-

nak —, tízszeresét fizetik havi lakbér címén, mégpedig úgy, hogy a lakberek állandóan emelkednek.

Bányáik nincsenek ilyen korszerűek, mint a miénk. Ellentétben azzal a közhiedlemmel, miszerint a nyugati bányák sokkal modernebbek és jobban felszerelték, mint a szocialista országokban. Ez nem igaz, ez nincs így Paul Bienvenu elmondta, hogy náluk ugyanilyen fokú metánveszélyes a bányák mint az István-aknánál, itt mégis megoldották a villamosítást, náluk pedig nem. Ok még lóval vontatnak, kézi csillézés van náluk és nagyon nehezek a munkakörülmények. A szakszervezet azonban erős, jól szervezettek a bányászok és mindig nagyobb kedvezményeket és mind jobb körülményeket vívnak ki maguknak. Mindennek ellenére sem tartanak ott, ahol a mecseki bányák.

Antoine Lobo elvtárs arról beszélt, hogy Franciaországban is van porvédelem a bányákban, de náluk fordított a sorrend. Ott a már meglévő port akarják eltüntetni, míg a mecseki bányáknál azt látta, hogy mi megelezi akarjuk a port. Lekötjük. Ez a jobb megoldás, — mondotta Lobo elvtárs — majd arról beszélt, hogy véleménye szerint a szocialista államok fejlődési üteme jobb és ha így is marad, akkor le fogják hagyni a tökélséget minden területen.

Bejegyezte a fúrási ifjúsági körlet brigádnaplójába is, hogy gratulál a bányászoknak, a szocialista brigádoknak, és hogy kövessék ezt az utat a továbbiakban is.

Erősödik a szakszervezet

Paul Bienvenu a beszélgetés során kifejtette, hogy a CGT-nek, — és a francia bányász szakszervezet szerveinek — joguk van a bányákban ellenőrizni, ezt a jogot már kivívták maguknak. Az ellenőrzések azonban nem mindig eredményesek. Működésük az, hogy a tapasztalatokról feljegyzést készítenek és azt elküldik a bányatulajdonosnak. Ezek a feljegyzések azonban rendszerint visz-

szajóznak azzal a válasszal, hogy amit abban követelnek, nem lehet megvalósítani. Ezért aztán másféle módszerekkel is fel kell lépni a bányatársasággal szemben, — sztrájkokkal, tüntetésekkel, gyűlésekkel, sajtóban, röplappokkal és minden módon, amit csak alkalmazni tudnak.

Egy hasznos látogatás

Appelshoffer Antal és Kereszturi György elvtárs, az István-akna szakszervezeti bizottság munkamódszereiről tájékoztatta francia vendégeinket és elmondta, hogy milyen munkavédelmi, szociális, kulturális ügyekben jár el a mi szakszervezetünk. Válaszolta, milyen módon működik együtt az üzemi párt-szervezetekkel és az üzemi párt-vezetővel a szakszervezet. Kereszturi elvtárs a fúrási műveletek István-aknai fejlesztéséről is szólt. Ezzel kapcsolatban francia elvtársaink is elmondták, hogy a francia bányász szakszervezet, amely a kommunista CGT tagja, sajnos a szakszervezeti mozgalmal belül is meg kell küzdjön a reakciós erőkkel. Két oldalra kell tehát ütnie, ha el akar érni valamilyen eredményt a munkások érdekében: egyrészt a tökélséggel, másrészt az őket kiszolgáló munkásarúval kell verekednie. Mégis van előre haladás, a Francia Kommunista Párt is támogatja ezt a mozgalmat és ezért eredményes. Ma már nem lehet Franciaországban sem a tökélség érdekei védelmében mindenkit felvonultatni, a munkásosztály erős. És a bányászok jelentős tömegeit képvisel az osztályon belül. Ezért fellődnek munkakörülményeik is.

Vendégeink és a vendéglátók egyaránt úgy nyilatkoztak, hogy hasznos volt ez a tapasztalatsere. A magyar bányász szakszervezet — amelynek vendégei voltak francia elvtársaink — okosan tette, hogy módot adott egy ilyen tapasztalatszerésre. Főszereplő volt, de megértte. Augusztus 17-én reggel elkészülték francia vendégeink és Siófokra utaztak, hogy ott a bányász üdülőben pihenjenek egy hétig.

Gy. K.

MSZBT-tevékenység Pécsbányán

Pécsbánya Üzem MSZBT aktív csoportja a helyi Pártbizottság irányításával, együttműködve az SZB-vel és KISZ-szervezettel, tevékenyen közreműködik a magyar és a szovjet nép barátságának elmélyítésében. Munkájukban kifejezésre jut a Szovjetunió munkájának, eredményeinek, sikerének népszerűsítése, propagálása. Az MSZBT Vezetőség és aktívahálózat munkáját alapvetően a Nagy Októberi Szocialista Forradalom 50. évfordulójára való felkészülés és méltó megünneplés határozza meg.

Ez alkalommal Varga Lajos gépészmérnököt Széchenyi-akna MSZBT vezetőjét kerestük fel, aki tavasszal tagja volt a Szovjetunióban járt Baranya-megyei párt- és MSZBT-küldöttségnek.

— Milyen célkitűzést oldott meg az elmúlt időben az MSZBT aktívahálózat?

— Közel egy éve, hogy üzemünkben újjászerveztük csoportunkat. A 11 tagú vezetőség mely az üzem és a tömegszervek minden rétegét képvisel magában, igen lelkiismeretesen végezte és végzi munkáját. Üzemünkben a lakatos műhelyben előadások formájában ismertettük az MSZBT célját, jelentőségét, a Szovjetunió fejlődését, eredményeit. 15 kisfilmet 33 alkalommal vetítettünk le dolgozóinknak, melynek túlnyomó része Szovjetunióval foglalkozott.

Nyolc képképlátást készítettünk, többek között bányásznapkor, november 7-én a Szovjet Hadsereg Napja alkalmából, hónapok, április 4-én, május 8-án a Győzelem Napja alkalmából, mely kiállítások a szovjet nép sikerét, eredményeit mutatták be.

A vietnami és a Lenin emlékkiállításához az MSZBT adta a legtöbb szervezési segítséget. A KISZ-vel közösen szovjet turistacsoportot fogadtunk.

— Milyen a kapcsolatuk a szovjet testvérüzemükkel?

— Bányászunk műszaki és gazdasági kapcsolatokat tart fenn a Csernovográdi

Szénbányászati Trösztel. Munkával elő kívánjuk segíteni politikai feladatunk megoldását. Üzemünkben 4 szocialista brigád vette fel a kapcsolatot a csernovográdiakkal, mely kapcsolat elsőként a lámpakamra szocialista brigádja kezdeményezte. Közös levelezések folynak, mely reméljük, közös cserelátogatási eredményez. Ott-tartózkodásom új lendületet, új irányt adott az üzemi munkavégzés számára.

— A helyi Művelődési Otthon hogyan kapcsolódik be munkájukba?

— Természetesen a művelődési otthon igazgatója tagja a vezetőségnek. Közös munkatervünket maradéktalanul végrehajtották. Kiállításainkat, melyet külön a művelődési otthonban is rendeztünk, szép számmal megtekintették. Megemlékeztek a győzelem napjáról, Lenin elvtárs születésének évfordulójáról, Zalka Mátéről. Ifjúsági veterán találkozókat rendeztek, élménybeszámolókat, szovjet filmek vetítését, előadássorozatokat jellemezték munkájukat, mellyel csak nagymértékben elősegítették célkitűzéseinket.

— Hogyan készülnek a Lenin-évfordulóra?

— Igyekszünk az üzemi fall hirdókon, további kiállításokkal, elbeszélésekkel népszerűsíteni testvérünknél életét. Az összes brigádokban folyik az előfizetés a Szovjetunió c. folyóiratra, fallújságok készülnek. Szellemi vetélkedőket, kisfilmvetítéseket tartunk. A központi ünnepélyre pedig méltóképpen mozgósítottunk. Célul tűztük ki szervezeti megerősítésünket. MSZBT mozgalmunkat ki szeretnénk szélesíteni az egész üzem területére. Ugy érzem, hogy ehhez a segítséget fel-sőbb szerveinktől meg fogjuk kapni.

E rövid beszélgetés alapján úgy érezzük, hogy Pécsbánya üzemben is megfelelően készülnek a nagy évforduló méltó megünneplésére. Dicséret illeti a vezetőséget és kívánunk nekik továbbra is eredményes, aktív munkát.

1967. június 7-én kb. 14 órakor értünk ki a bányától kb. 50 km-re lévő keresztmetszethez. Alig bukkantunk ki a hegyek közül, láttuk, hogy előttünk már izraeli csapatok voltak. Teherautókon az arab felségjelzést már korábban vörös agyaggal vöröskezeléssel jelölték meg, hogy nem bízunk benne, hogy nem bántódásunk. Láttuk, hogy az izraeliek is észrevették bennünket, így visszafordulni lehetetlen. Ezt megerősítette az is, hogy az út két oldaláról egy-egy páncélos roszkott felénk, s lövegjelket kibocsátva ránk irányozták.

Megálltunk az úton, a két páncélos pedig ugyanezt tette, mint mi. Néhány perc farkasszemmet néztünk egymásra az egyik páncélos tetején a falkasszal kinyitott, s egy mozdulatokkal közeledést parancsolt. Amikor néhány méterre voltunk, angolul kiszálgatottak fel bennünket. Feltartott kezekkel, utoljára felénk szorongatva léptünk az útra, amikor katonák felhántak meg, s motozás ürügyén pillanatok alatt megrozzantak mindenünkön, értéktárgyainktól, s felső ruháinktól. Ezután arra kényszerítették bennünket, hogy felüljünk a homok felé fordulva, kezünket tarkóinkon tartva, fejünket a föld felé fordítva, a homokba, kihallgatás-

Kb. 2 óra múlva valami magasabb rendfokozatú tiszt érkezett gépkocsival a helyszínre. Ekkor felállást parancsolt nekem, s mivel én tudtam angolul, engem vezettek először a tiszt elé. Ezekben kísérőm a géppisztoly csövét torkomra szorította. A kihallgató tiszt mindenáron azt akarta ránk bizonyítani, hogy mi nem műszaki, hanem katonai szakemberek vagyunk, akik arab hadseregben szolgáltunk, s most csak álcázással mondjuk magunkat bányász-szakembereknek.

Állítását természetesen a legélesebben visszautasítottuk. Meddő viták után szemünket bekötve éjjel 22.30-kor teherautó platformra fektettek bennünket, s több óras utazás után hajnali 2.30-kor egy katonai tábortól ismételt kihallgatásnak vetettek alá bennünket. Közben emberi méltóságunkban minduntalan megáldták, s a bánásmódot is csak a fasiszta német hadsereg magatartásához lehet hasonlítani, bármennyire bántja is őket ez az összehasonlítás. Feltűnt nekünk, hogy az izraeli katonák között több olyan volt, aki valamikor lengyel állampolgár lehetett, jól beszélt nyelvünket, de magatartásával jelenlegi hovatartozandóságát igyekezett igazolni.

Az ismételt kihallgatások során is ragaszkodtunk állításainkhoz, s minden erőfeszítésük hiábavaló volt, hogy

katonai tanácsadóként tüntessenek fel bennünket. Nem tudván velünk mit kezdeni, 1967. június 8-án reggel 8 órakor egy gépkocsival útnak indítottak bennünket. Mivel szemünk be volt kötve, csak a gépkocsivezető kérdőközléséből tudtuk meg, hogy útnak indítottak, Raphán és Gazán keresztül vezetett. Végül is egy hadifogoly táborban kötöttünk ki.

A táborba délből érkezünk meg. Nyakunknál fogva rángattak le a gépkocsiról, a homokba kellett letérdelnünk, s kezünket a homokra szorítva, bekötött szemmel várakoztunk. Fél óra múlva valaki lengyelül beszélt hozzánk közölve, hogy hadifoglyok vagyunk, s alkalmazkodnunk kell a tábori rendszabályokhoz. Időközben más más parancsok különböző fázisú pözökba parancsoltak bennünket.

Néhány óra elteltével egy altiszt megengedte, hogy a szemünket elfedő kendőt homlokunkra toljuk és DDT-vel fertőtlenítték bennünket. Amikor inni kértünk, — mivel negyedik napja már szomjazunk — piszkos vizet adtak. Ezt inkább nem fogadtuk el. Később egy tiszt mindegyikünk nyakába 1—1 táblát akasztott, melyen héber betűkkel személyi adataink és hadifogoly számunk volt felírva. Az én számom 187-es volt.

Ezután újabb kihallgatások következtek. Itt a hang már változott, mert elnézést kért a korábbi drasztikus bánásmódot, hazugul azt állítva, nem tudták, hogy mi lengyel állampolgárok vagyunk. Ismételt követelésünkre most már aztán egy-egy üveg coccolával elégtételt ki szomjúságunkat. Késő délután ismét bekötötték szemünket, s egy ponyvával letakart dzsippen ismeretlen irányba indultunk.

1967. június 8-án késő este — amikor parancsot kaptunk a szemünket bekötő kendő levételére — észleltük, hogy egy laktanyában vagyunk, ahol külön-külön zárkába helyeztek el bennünket. Előzőleg ismételt átmotóztak, és minden apróságot elvettek tőlünk.

Az éjszaka folyamán egyenként újra kihallgattak bennünket. Végül fölvirradt június 9-e reggele. Ezen a napon kaptunk először rendszeresen enni és inni. Késő délután a laktanyaparancsnok jelent meg nálunk, s először nevezett bennünket izraeli személyiség „uraim”-nak. Közölte, hogy innen is elfognak bennünket vinni, de előzőleg borotválkoznunk és fürdenünk kell. Ennek befeljeztél valóban egy magasrangú tiszt érkezett, aki egy polgári rendszámú és kínzás Ford-Taunus kocsin vitt el a laktanyából bennünket. A főútra kiérve azt láttuk, hogy 12 km-re vagyunk Tel-Avivtól. Tel-Aviv-ban a „Dan” nevű luxushotelbe vitt

bennünket, ahol egy cédulára felírta nevét és telefonszámát azzal, hogy másnap reggel értünk fog jönni.

Másnap hiába vártuk a tisztet. Helyette a lengyel konzul érkezett, aki elmondta, hogy ismeretlen személy felhívta a követséget, és közölte, három lengyel állampolgár van a Dan-hotelben, segítségre várva. Amikor a konzullal a cédulán levő telefonszámot és címet hívtuk, kiderült, hogy ilyen nevű személy és telefon nem létezik. Az izraeli hatóságok tehát így akartak a bennünket ért atrocitásokért járó felelősségtől szabadulni.

A követségen nagy örömmel üdvözölték bennünket. Kairói követségünk ugyanis már keresett bennünket, és a Tel-Aviv-i követség is utasítást kapott felkutatásunkra. Három napig tartózkodtunk a követségen. Ez alatt az idő alatt orvosi vizsgálatnak vetettek alá bennünket, felruháztak, s igyekeztek felhívni az átélteteket feledtetni. Mivel vizum nélkül érkezettünk az országba, ezt az okmányt is be kellett szereznünk. Végül is csak július 13-ra szóló zárandok-vízumot kaptunk. Közben a diplomáciai kapcsolatok is megszakadtak Izrael és Lengyelország között, s elutasításunk még több nehézségre utközött. A repülőtéren az izraeli hatóságok igyekeztek útnak elő akadályokat gördíteni, de nagy nehezen elértük gépün-

ket, mely két társammal együtt Athénbe vitt. Innen már a Lengyel Légiforgalmi Társaság gépén utaztunk Bécsen át Varsóba.

Amikor gépünk a Lengyel határt elérte, még a levegőben rádión keresztül kaptuk meg hazánk üdvözlését és jókívánásait. A repülőtéren a fogadattás felejtethetlen volt. Kormányférfiak, miniszteriumi előljárók, rádió-és TV-riporterek, valamint nagy tömeg fogadott bennünket. Ugyanez folytatódott szűkebb hazánkban. Katovlczéban is. Az egyszerű emberek jól érzéhető rokonszenve élmény volt számunkra. Egy baj volt csak, a sok rádió- és TV-szereplés miatt kevés idő jutott családomra. Még otthonomban is gyakran felkerestek. Így aztán elhatároztam, hogy szabadságomat családommal együtt — feleségem és két fiam van — magyar barátainnál töltöm. Itt Önöknél módomban lesz izraeli élményeimet mihamarabb kipihenni.

Van egy magyar közmondás, mely szerint hamarabb utol lehet érni a hazug embert, mint a szanta kutyát. Ez jelen esetben is érvényes. A „Szabad Európa” Rádió ismét csak azt tette, amit eddig. Gátlatlanul hazudott a lengyel bányász-szakemberek ügyében is.

Kilima Ryszard

(Fordította: Jureczky Ferenc)

TEHETSÉGEK Furcsaságok

Humormorzsák

Egy énekesnő visszatért ausztriai vendégszerepléséről. Megkérdezi tőle a férje:

— Remélem, kocsival jöttél vissza.

— Nem. Vonattal.

— Jézusom, kinek adjuk azt el?

*

— *Hogy bevalljam Jozef, egyáltalán nincs kedvem Matuskáékat meglátogatni.*

— *Nekem sincs... Képzeld, mennyire megörülnek, ha nem mennék el.*

— *Igazad van Gyerünk.*

*

Az újonc panaszkodik a tizedesnek:

— Nézze, milyen egyenruhát adtak: a nadrág a térdemig ér, a zubbonyból majd ki esem. Elretentő a külső!

A tizedes megjegyzi:

— Nincs itt semmi baj! A katonának felelemgerjesztőnek kell lennie!

*

Van Dongen francia festő egy arcképiállításon meglepette kísérőjének: „Nem furcsa: annak az embernek az arcképe, akít személyesen is jól ismerünk, sohasem tűnik annyira hasonlónak az eredetihez, mint egy ismeretlené.”

*

Egy kölni hivatalban született a következő megállapítás:

„Ha sok ember egyidőben nem csinál semmit, ez azt jelenti, hogy munkásszhang van közöttük.”

*

Tudom, hogy az apád süszeres. — mondta a tanuló egyik tanítványának — Tegyük fel, hogy vidékről 12 tojást tojást kap. Amikor átvilágítja őket, megállapítja, hogy csak 130 kifogástalan. Mennyi tojást veszít az apád?

— Egyetlenegy sem — felel a kis Péter.

— Hogyan?

— Mert a rossz tojásokat eladja a cukrászának.

*

F. professzor sok éven át vezette a szülészeti klinikát. Egy napon közölt vele, hogy az egyik asszisztensének három ikrei születtek.

— Hm — mondta a professzor, büszkén simogatva a szakállát. — Az én iskolám!

*

Az öreg Primoli gróf párizsi palotájában zeneestély volt. A gróf nem minden ironia nélkül jegyezte meg:

— Feleségem mindenképpen el akarja játszani a Holdfény-szonátát. Hát hallgassuk meg. Utána egy pernyi néma csenddel kérjük a halhatatlan Beethoven-től bocsánatot.

*

Franklin Benjamin meglátogatott Norwickban egyszer egy szövőgyárat. A tulajdonos magyarázott neki!

Ezek a szövetek Amerika, Németország, és Olaszország számára készülnek.

De Franklin látta, hogy a munkások félig meztelenek vagy rongyos ruhát viselnek, megkérdezte:

— Hát Norwick számára nincsenek szövetei?

*

VILLANYVILÁGÍTÁS A PIRAMISBAN

Az egyik gízai piramis helyiséget a jövőben villannyal világították ki. A hatalmas építményben lumineszcens lámpákat szereltek fel, amelyek lehetővé teszik a turistáknak, hogy jobban szemügyre vegyék a piramis belsejét.

A térítésmentes véradók köszöntése

Ünnepi esemény színhelye volt a múlt héten a Május 1 Művelődési Ház műszaki klubja. A bányászok, a helyi vállalatok legkiválóbb véradóinak találkozója volt ez, ahol dr. Mecseki Béla városi főorvos köszöntötte a résztvevőket. Az ünnepségen megjelent Szilvási József, a pártbizottság osztályvezetője, Fekete Géza, a vöröskereszt városi titkára, és dr. Rendeki Ágoston, a helyi véradóállomás vezetője.

A mai ünnepségünkön szeretettel köszöntjük valamennyi véradónkat, akik a térítésmentes véradómozgalom keretében járulnak hozzá beteg embertársaik gyógyításához — mondta bevezetőben dr. Mecseki Béla. — Üdvözljük azt a mozgalmat, és annak minden tagját, amely segíti a bajbajultakat. A térítésmentes véradómozgalom tagjai ma már hatalmas és lelkes tömegszervezetet alkotnak, melynek tagjait az em-

berszeretet hatja át, akik önfeláldozóan, önzetlenül munkálkodnak az emberek életének megmentéséért.

A megnyitó után dr. Rendeki Ágoston mondott ünnepi beszédet. Kiemelte, hogy az országban nem sok olyan véradóállomás működik, mint Komlón, melynek véradoi között 625 ezüst, 209 arany, 111 kiviló és 98 a kiváló szintet túlszárnyaló véradó lenne. A bányaváros méltán lehet büszke arra, hogy lakói között ilyen sok magas fokú szocialista humánizmussal rendelkező ember van. Közismert dolog, hogy a legjobb propaganda az elmélet magasszintű megvalósítása és így valamennyien a térítésmentes véradómozgalom kiváló propagandistái is voltak. Számítatlan esetben hoztak magukkal új véradókat, akik közül sokan azóta már maguk is a kintüetett véradók taborába tartoznak.

Dr. Rendeki Ágoston foglalkozott azzal is, hogy nemcsak a vérátömlesztésnél alkalmazták a vért, de sok-sok kitűnő gyógyszer is készítenek belőle. Eppen ezért szükséges az egészséges emberek önzetlen áldozatkészsége. — Minden igyekezetünkkel azon dolgozunk, hogy a szükséges mennyiségű vért a gyógyulásra váró embertársainknak biztosítsuk — hangsúlyozta a főorvos. — Célunk az, hogy nem egy kis csoport gyakori véradása, hanem, hogy nagy számú véradótagor szolgáltatassa a szükséges vérmentességet és így egy-egy véradótól csak ritkább időközben kelljen vért venni. Mi hívnunk várunk minden egészséges embert, aki átérzi annak jelentőségét, hogy mindannyian közösen felelősek vagyunk egymás életéért. Az emberszeretettel fakadó megértés segíteni akarás, ha az mindenkit egyaránt át hat, az egyes embertől csupán morzsányi áldozatot követel. Ezért küzdünk azon célunk megvalósításáért, hogy lehetőleg minden egészséges ember, évente egyszer adjon vért.

Dr. Rendeki Ágoston méltatta a vöröskeresztes aktív tevékenységét is. Különösen a Kossuth-bányai szeszskórolat, a III-as aknai, a Gépüzem-beli, a Zobák-aknai, a Szénelőkészítő, a Vizmü, az Erőmű és a vájáriskola aktívait lehet külön kiemelni.

Az elismerő szavak után dr. Mecseki Béla 84 véradónak adta át a kiváló jelvényt és az oklevelet. Szilvási József meleg szeretettel emlékezett meg a véradók önzetlenségéről, s az elismerés egyik megnyilatkozásként jelentette be, hogy néhány éven belül Komlón is felépítik a nagy-szerű véradómozgalomhoz méltó véradóállomást. A vöröskereszt vezetői a résztvevőket a jó házigazda módjára látta vendégül, s a meghívottak baráti eszmecsereit folytattak. Egybehangzó volt az a vélemény, hogy a véradók áldozatkészségét mindenütt elismerik és bizony szívesen látnák közöttük az értelmiség képviselőit is.

— **JAVÍTÓ-NEVELŐ MUNKA.** Takács Lukács 34 éves komlói vajúrt öthónapi 20 százalékos bérnökökkel járó javító-nevelő munkára ítélte a pécsi járásbírósa, mert Sásdról hazatérőben itt-tassan vezetett egy kölcsönkapott motorkerékpárt, amelynek utasa Varga József volt. Vezetés közben Takács hátrafordulva beszélgetett, emiatt a kerékpárral felborult és 8 napon túl gyógyuló sérülést szenvedett. Varga szerencsés volt, mert sérülés nélkül úszta meg a balesetet.

Különbözeti és javítóvizsgák

A szakmunkások különbözeti vizsgáját augusztus 30-án (írásbeli) és augusztus 31-én (szóbeli) tartják a komlói középiskolákban. A Kun Béla Gimnázium tanulói és levelező hallgatói augusztus 31-én tehetnek javítóvizsgát. A kezdés délelőtt 9 órakor. A tanulók tanévnyitó ünnepségét szeptember 1-én 9 órakor tartják.

A Gimnázium és Közgazdasági Szakközépiskolában az osztályozó, és különbözeti vizsgák augusztus 30-án reggel 8 óráról a javítóvizsgák 9 óráról kezdődnek. A megnyitói szintén szeptember 1-én 10 órakor lesz.

HULLÁMZÓ BALATON TETEJÉN...

50 év legszebb szovjet filmjeit mutatják be Komlón

A Nagy Októberi Szocialista Forradalom 50. évfordulója tiszteletére a Művelődési Házak Igazgatósága az alábbi három filmsorozatot indítja Komlón.

A Zrínyi filmszínházban: szeptember 4-én: A féltékeny-mű, 7-én: A kutyás hölgy, 13-án a Jégmezők lovagja, 18-án: Hajókkal, a bástyák ellen, 21-én: Az óceán vándora, 27-én: Kronstadti tengerészek, október 2-án Luxustutajon, 5-én a Köpeny, 11-én: Történetek Leninről, 16-án: Két élet, 19-én: Kocsubej, 25-én: A béke első napja, 30-án: A Kétlábú ember, november 2-án: Kétlen a szteppén. A Zrínyi filmszínházban: a második sorozat filmjei a követ-

kezők: szeptember 8-án: Foma Gorgycjev, 11-én: Feltámadás, 14-én: A flotta hőse, 20-án: A kapitány lánya, 25-én: Egy év 9 napja, 28-án: Viharos alkonyat. Október 4-én: A 41-ik, 9-én: Scorsz, 12-én: Optimista tragédia, 18-án: Életem aran, 23-án: Szállnak a darvak, 26-án: Békét az érkezőnek. November 1-én: A bátor emberek.

A harmadik sorozat a Május 1 filmszínházban kerül bemutatásra: szeptember 3-án: A 28 hős, 10-én: A kobra-akció, 17-én: Emberi sors, 24-én: Szárnyak. Október 1-én: Jó napot, én vagyok, 8-án: Minden az emberek marad, 15-én: Kék öböl rejtélye, 22-én: Szabad szél, 29-én: Huszárkis-

asszony. November 5-én: Boldogság madara, 12-én: Aranykezü Mária, 19-én: Csodálatos malom, 26-án: Görbe tükör birodalma. December 3-án: Elmentem a nap után. 10-én: Maximka, 17-én: Timur és csapata.

A sorozatokban 50 év legszebb szovjet filmjeit mutatják be. Az előadásokat a Zrínyi filmszínházban hétfőn, szerdán és csütörtökön 16 órai kezdettel, a Május 1 filmszínházban vasárnap 10 órai kezdettel tartják. Jelentkezés a művelődési házak mozi pénztárainál. A bérletek ára előadónként a KISZ-szervezeteknek: 1,50 forint, dolgozóknak 3,— forint,

hírek

A gitárzenekar sikere

A pár hónapja megalakult — KISZ-fiatlokból álló — villamosüzemi gitárzenekar már komoly sikereket mondhat magának. Jelentős bemutkozásuk a kongresszusi őrütek során, újhegyi fellépésük alkalmával volt. Nyáron szerepeltek Villányban, a Tolna megyei középiskolás lányok 220 fős táborában is, kirobbanó sikerrel.

Az újnál is újabb

Büszke örömmel nézgettem a magára sokat várakoztatott, de végül mégis elkészült üzletházat, szerelt városom főtérén. Működik az OFOTERT. Mennyivel más képet mutat a hatalmas kirkatban elhelyezett fotókiállítás, a toronymagas nap-szeműveg építmény. Sokkal áttekinthetőbb, gasztosabb még a mosógép is a modern, izléses, világos üzlethelyiségben. Méltó környezetben láthatjuk a kedvenc virágjainkat az új helyiségben. Alig várom, hogy a többi üzlet is benépesüljön. A sok negatív előtet ellenére most büszke vagyok új létesítményünkre.

Ugyanakkor aggadom a töltött el, amikor a feliratból megtudtam, hogy az Állami Biztosító is itt kapott helyet. Bizonyít sok gondot okoz az ott dolgozó kedves és csinos nőnek is az új munkahely. Nyolc órát kirkatban ülni nem lehet egy leányáram. Mindennap fodrászhoz menni. Kétszerannyi nyáriruhát kell csináltatni, mert az egész város szeme rajtuk lesz. Még szerencse, hogy van olyan helyiség, ahol lopva meg lehet inni a kávé. Mert a nagy nyilvánosság előtt csak nem lehet (munkaidő alatt) kávézni. Viszont fennáll az a veszély is, hogy a divat és szépségszolgálat területén elért eredményeket egyetlen ügyfél dugába dönti.

Ragondolni is rossz, hogy valamelyik üzletfél nehezebben kapja meg a könyveit által biztosított összeget, minek következtében az egész város szeme láttára veri az asztalt az esztétikailag teljesen kifogástalan alkalmazottak orra előtt.

Előre bocsájtom, ez csupán az én véleményem. Lehet, hogy a fiatalabb korosztály másképpen gondolkozik. Azt sem vitatom: van ebben a megoldásban, hogy nál. Valami haladó. Lehet, hogy ha minden hivatalnok ügyből lenne a fala, gyorsabb lenne az ügyintézés is. És megvártam az eddig használt „kirkatpolitika” értelmé. A prototípus elkészült. Lehet, hogy bevállik. — öszö.

— VIETNAMEI KIÁLLÍTÁS. A meszesi munkásszói könyvtárteremben került kiállításra az a fényképsorozat, amely az amerikaiak agresszióját, a vietnami nép hősi küzdelmét mutatja be az éklodóknek. A kiállítást több százán megtekintették, csak a szálló dolgozói, hanem a munkásszólón megforduló hazai és külföldi vendégek is.

— SZILIKÓZIS A BANYASZATBAN címmel új könyv látott napvilágot a Műszaki Könyvkiadó gondozásában. A könyv trója Vékony Henri aki a szilikózisveszélyről és ezt megelőző műszaki intézkedésekről szól könyvében, ismerteti a szilikózis megelőző intézkedéseket előidéző okokat.

— HOSSZÜHETENYI HÍR. Korszerű utat kapott Hosszúhetyű lakossága, a Kossuth Lajos utcát bitumen burkolattal látják el. Az ez a millió 200 ezer forintba kerülő utat tegnap adták át a forgalomnak.

— A KÖZKEDVELT SCHÖ. —FRIDZ-duó ad mára augusztus 19-től a komlói Hangulat cukrászdában együttes műsort minden este — csütörtök kivételével — hallhatják a fogyasztók.

— IDEGEN NYELVOKTATÁS. Orosz, angol, francia, német és esperanto nyelvek oktatására hirdettek felvételt. Érdeklődők Komlón a Május 1 Művelődési Házban szeptember 1, 4, 5 és 15-én délután fél 5 és fél 7 között jelentkezhetnek. A korábbi években sikeres idegen nyelvtanulók szervezését a TIT végzi.

Mértékegységek nemzetközi rendszere

Ezzel a címmel jelent meg egy tudományos igényű kötet a Műszaki Könyvkiadó gondozásában. E kötet magyar kiadását a nemzetközi mértérendszer (SI) világviszonylatban általánossá válása indokolja. A műszaki fejlődés rohamos ütemével a mértékegységek vonatkozásában is egységességet, szabababbságot követel. Iparunk nemzetközi kapcsolatai, így elsősorban a KGST keretében kialakult, és mind sokrétűbb együttműködés a termékek minőségében egységes alapokat kíván. Ennek fontos eleme a mértékegységek egységességére irányuló törekvés.

A könyv röviden ismerteti a mértékegységek és mértékegységek általános adatait, részletesen tárgyalja a nemzetközi mértékrendszert az alap-, kiegészítő és leszármaztatott mértékegységek meghatározásával együtt és útbaigazítások ad a nemzetközi mértékrendszer gyakorlati alkalmazásához. A mellékletek tájékoztatást nyújtanak azokról a mértékegységekről, amelyek használatát a mértékegységekre vonatkozó szovjet állami szabványok engedélyezik. Ismerteti a hogy más rendszerű mértékegységek hogyan számíthatók át a nemzetközi mértékrendszer egységeire, a nemzetközi mértékrendszer legfontosabb fizikai állandóinak értékeire.

A kötet négy fontosabb fejezetre oszlik. Esendig: mértékegységek és mértékrendszerek; nemzetközi mértékrendszer technikai, fizikai mennyiségek mértékegységekkel a nemzetközi mértékrendszerben; és a nemzetközi mértékrendszer alkalmazása. Olyan érdekességre számot tartó alcímeket olvashatunk mint a mennyiségmérések és mértékegységek, a mértékrendszerek és összefüggései, a mértékrendszerek mechanikai mérésekhez, valamint a villamos és mágneses mennyiségek elemzéséhez. (Műszaki Könyvkiadó)

SPORT

HOL művelődünk, SZÓRAKOZZUNK?

Kitűnő fegyvertény

KOMLÓ—VASAS 1:0 (0:0)

Még a legmerészebb szurkolók sem remélték többet egy döntetlenre. A válogatottakkal (Bakos, Mészöly, Ihasz, Matesz, Molnár, Farkas, Korsós) telítődött Vasasnak nagy tekintélye volt a bányavárosban. Ez több okra vezethető vissza. Legutóbb, amikor Komlón játszott a két csapat, a fővárosiak nagyszerű teljesítményt produkáltak és 5:1-re győztek. Az Egri Dózsa elleni 7:1 után egyszerűen mindenki félt.

A szakemberek, a totózók, és valamennyi sajtóorgánium képviselője a bajnokcsapat győzelmét tippelte. Az országos lapok azt is beharangozták, hogy Farkas János, a tavalyi gólkirály Komlón két gólt szeretne lőni, vagyis az eddig elért 98-at 100-ra kikerekíteni.

A vendéglátók hazatérőjén fokozta a rossz hangulatot az a körülmény is, hogy hétközben a Pécsi Bányász az edzőmérkőzésen legyőzte az NB I-es gárdát (2:1 volt) és több sérüléssel bajlódott. Sőt, János meglehetősen nagy gondban volt az összeállítását illetően. A szakosztály vezetősége ezért nyilatkozta azt, hogy a Vasas elleni 11-et csak a mérkőzés előtt állítják össze.

A tartalékok 1:0-as váratlan győzelmé (Garai volt eredményes) után valamelyest javult a kilátás. A nagycsapatok jó kezdése is erre engedett következtetni.

Már az első 30 percben fel tűnt, hogy milyen bátran támadnak a kékfehér csapatok. A hetedik percben Bakos Patkai elől huzadtott, de Kenderesi már korábban kimozdult. A hátvéd a labda után futott, és a gólvonal előtt szögletre mentett. Nem sokkal később Bércesi faképnél hagyta Ihaszt és az ügyesen begurított labdát Kerkai az ötösről, senkitől sem zavartatva, fölévágta.

A fővárosiak csak gyors lefutásokkal kísérleteztek. A 34. percben Kenderesi egy előre adott labdára kifutott, a 16-oson kívül elütötte a labdát (közben összeütközött Mészölyvel), s a labda Bércesi elé került. (Sodós Gábor játékvezető, aki különben is kitűnően bíraskodott, előnyszabályt alkalmazott.) A komlói csatár kapuraemelt, de a labda a bal kapufa mellett kihullott. A sajnálatosan megsérült Mészölyt a kórházban

megröngenezték és combzúzó-dást állapítottak meg. A második féldőben egy ideig a fővárosiak biztosan tartották a labdát, majd a hajrában a Bányász felülkerekedett.

Több nagyszerű támadás bontakozott ki, melyből egy alkalommal sikeresen vették be Kenderesi kapuját. A 72. percben Kerkai révén elért gól után még Bodainak nyílt lehetősége újabb gólszerzésre, de a jobbőszekítő helyén kiugró csatár 15 méterről Kenderesibe lötte a labdát.

A komlói gárda remek fegyvertényt hajtott végre, amikor megállította a Vasas győzelmi sorozatát. Túl a szerény számszerű eredményen,

Újra az első helyen!

Kezdjük mindjárt az őszi forduló eredményeivel: BVSC—Székesfehérvár 0:2! Autóbusz—Ózd 0:0. Bp. Előre—Dorog 2:0! Várpalota—Egyetértés 0:0. Miskolc—Nyiregyháza 6:2! Kecskemét—Bp. Spartacus 1:0. Budafok—Szálitók 0:5! Debrecen—Oroszlány 1:4! Pécsi Bányász—Ganz-MÁVAG 2:0.

Ami azt illeti, van meglepetés bőven.

A Pécsi Bányász szempontjából meglehetősen kedvezően alakultak az eredmények, kivált a BVSC és az Egyetértés pontvesztése hozott számunkra kedvező alakulást.

Csapatunk 2:0-as győzelmét azt jelentette, hogy június 25-e után most újra az első helyre kerültünk.

Persze nem szabad túlságosan ünnepelni, hiszen egy-egy pontvesztés, vagy egy-egy vereség négy-öt helyezést is hozhat fordulóként. Mindenesetre az élmezőny kezd kialakulni, és minden valószínűség szerint a mostani 1—6 közül kerül ki a két feljutó. Ezzel ellentétben három kieső lesz. Mind a feljutók, mind a kiesők elleni küzdelem rendkívül kielezett harcot hoz, mint ahogy eddig is ezt tapasztaltuk.

A legközelebbi fordulóban például együttesünk a nehézhelyzetben álló Bp. Spartacushoz látogat...

A Ganz-MÁVAG elleni pécsiújhelyi találkozón 4500 néző előtt Fath Rezső kitűnő

az volt a meglepetés, ahogyan játszott a Bányász és legyőzte nagynevű ellenfelet. A csapatból többen játszottak átlagon felül. A két szélsőhátvéd, Kelemen és Lazari-disz igen jól oldották meg feladatukat, és feltűnően magabiztosan, sallangmentesen, egyszerű eszközökkel jó teljesítményt produkált Vörös is. A két fedezet, Bánfalvi és Ruppert nagy érdemeket szereztek abban, hogy megakadályozták a válogatott csatárok gólszerzési kísérleteit. Elöl Bércesi jelentette a lendületet, de a többiek is méltó társak voltak.

A Komlói Bányász szombaton a Bp. Honvédnál vendégszerepel, amelyről a televízió helyszíni közvetítést ad.

bíraskodása mellett a következő összetételben lépett pályára a Pécsi Bányász:

Lukács — Bárány, Halasi, Györök — Palkovics, Köves Selymes, Mérei, Opoval, Koch, Bencsik.

Végig jóirámú volt a játék, s mindkét féldőben esett egy-egy szép gól. Az első Selymes, a 44. percben szerezte, majd a hajrában valóságos tűzijáték után ismét ő volt eredményes. A csapatrészek között jó összhang érvényesült, a védelem megbízhatóan látta el feladatát. A fedezetek már javuló formát nyújtottak, elől pedig Selymes, Mérei és Bencsik tűnt ki. Ezúttal már alig volt gyenge pontja a csapatnak: a kétségbeesésig való győzelem reális.

Asztalitenisz

Mohácson bonyolították le az asztalitenisz kupaverseny 4. fordulóját. Az Októberi Szocialista Forradalom 50. évfordulója jegyében folyó versenyben 12 csapat vesz részt. A hét végén a mohácsi viadalon a férfi egyéniben 50, a férfi párosban 22 induló volt.

A Pécsi Bányász asztaliteniszjező nagyszerűen szerepelt. A férfi egyéniben Horváth (Bányász) győzött. A párosban a Fonód—Pálmai kettes (Bányász) a második helyen végzett. A harmadik helyen is a mieinket találjuk, mégpedig a Horváth—Keller kettest.

Az összeített pontversenyben az élmezőny állása:

1. Pécsi BTC 126 pont
2. Pécsi Bányász 111 pont
3. Ércbányász 69 pont

Lövész MNK

A Magyar Népköztársasági Kupa-verseny küzdelmeit szinte minden sportágban megrendezik. Ezúttal az MHS kispuská lövész-bajnokságáról adhatunk hírt. Az MNK keretében a komlói újtéren lebonyolított küzdelem-sorozat az Szénelőkészítő Üzem, a Kossuth-bányai szállító körlet és a Bányagép, valamint Zobákalna versenyzői képviseltették magukat. A résztvevők száma megfelelt a várakozásnak, viszont az eredményesség elmaradt a követelménytől. A versenyt négy fordulóban rendezték. Fordulónként a legjobb három lövő eredménye:

I. forduló: Kun András (Bányagép) 210 kör, Molnár István (Bányagép) 202, Eberling Ferenc (Kossuth-bánya szállító) 200.

II. forduló: Gombár László (Szénelőkészítő üzem) 200, Eberling Ferenc (Szállító) 191, Gombár József (Szénelőkészítő) 188.

III. forduló: Molnár István (Bányagép) 227, Eberling Ferenc (Szénelőkészítő) 188, Gombár László (Szénelőkészítő) 188.

IV. forduló: Eberling Ferenc (Szállító) 189, Molnár István (Bányagép) 187, Schaffer József (Zobákalna) 186, Gombár József (Szénelőkészítő) 186.

Sakk

Német és jugoszláv sakkozók Meszesen

Idégen nyelvű szavaktól volt hangos az elmúlt héten a meszei munkásszálló. A Nagy Októberi Szocialista Forradalom 50. évfordulója tiszteletére megrendezett sakkversenyre 24 német, és 17 jugoszláv sakkozó érkezett. A Pécsi Bányász sportkör sakk-szakosztályának vezetője, Radnóti János a következőket mondotta:

— A német és jugoszláv sakkozók nem újkeletű a kapcsolatunk. Már mi is jártunk náluk. Most a jubileum tiszteletére rendeztük meg ezt a találkozót, a Mecseki Szénbányák gazdasági vezetőinek segítségével. Egy héttig lesznek itt a vendégek, tehát augusztus tizenhatodikától huszonharmadikáig. Tavaly mi jártunk a jugoszláviai Nasicin, Orakovican, Vukovacan, a Német Demokratikus Köztársaságban pedig Lipcsében és Magdeburgban. Lipcsében a népi demokratikus országok ifjúsági sakk-olimpián, tavaly nyáron a Pécsi Bányász sakkozói lengyel és szovjet klubcsapatokkal mértek össze tudásukat.

— Csütörtökön került sor az első versenyre, ahol a Pécsi Bányász sakkozói 4:2 arányban győztek a Pécsi Ércbányász NB II-es sakkozói-val szemben. Pénteken és hétfőn csapat-, vasárnap egyéni versenyekre kerül sor. Német és jugoszláv részről egy-egy felnőtt, és egy-egy ifjúsági csapat érkezett, illetve nevezett be a versenyekre.

— Milyen érdeklődés nyilvánul meg a rendezvény-sorozat iránt?

— A versenyek alkalmával zsúfolásig volt a meszei nagyterem. Nagyon örülünk, hogy ilyen nagy népszerűségnek örvend a bányászok körében, de mondhatjuk, Pécssett is ez a szép sportág. Ilyen értelemben nyilatkozott a Pécsi Bányász elnöke is és az MTST Pécs városi elnöksége is a fogadás alkalmával.

— A sakkverseny legjobbjai milyen elismerést kaptak?

— A ifjúsági és felnőtt csapatversenyeknél az első három helyezettet, az egyéni küzdelmek során az első öt helyezettet éremmel és oklevéllel jutalmaztuk — fejezte be tájékoztatóját Radnóti János, a Pécsi Bányász sakk-szakosztályának vezetője.

A hét végén lezajlott sakk-versenyéről Radnóti János, a Pécsi Bányász szakosztály-vezetője adott jelentést. A férfi felnőtt egyéni villámversenyen:

1. Komsic (Jugoszláv)
  2. Risztar (P. Bányász)
  3. Kosanszky (Jugoszláv).
- Az ifjúsági egyéni verseny helyezettei:

1. Szabó II. (P. Bányász)
  2. Kiss Á. (P. Bányász)
  3. J. Godschling (NDK).
- A csapatversenyek ma fejeződnek be, az eredményeket és az értékelést a következő számunkban közlhetjük.

Moziműsor

Park (Pécs): augusztus 22—23: Diplomatak összeszküvése. Szélesvásznu, szovjet film. Augusztus 24—27: Dákok. Szélesvásznu, román-francia, színes film. Augusztus 26: A múmia közbeszól. Szélesvásznu, magyar film, korhatár nélkül. Matiné augusztus 27-én: Halhatatlan melódiák.

Kossuth (Pécs): délelőtti műsor: augusztus 22-én: Sellő a pecsétgyűrűn. I., II. rész. Szélesvásznu, magyar film, dupla helyárral. Augusztus 23: A csábítás trükkje. Szélesvásznu, szinkronizált, angol film, csak 16 évtől. Augusztus 24—25: Oroszlánvadászat nyíllal. Színes, francia film. Augusztus 26: A múmia közbeszól. Szélesvásznu, magyar film. Augusztus 27—28: Sivatagi 13-ak. Szovjet film. Délutáni előadások: augusztus 22—23: Sellő a pecsétgyűrűn. I., II. rész. Szélesvásznu, magyar film, dupla helyárral. Augusztus 24—27: Oroszlánvadászat nyíllal. Színes francia film. Augusztus 28: Sivatagi 13-ak. Szovjet film.

Esti előadások: augusztus 22—23: A csábítás trükkje. Szinkronizált, szélesvásznu, angol film, csak 16 évtől. Augusztus 24—26: Sivatagi 13-ak. Szovjet film. Augusztus 27—28: Botrány. Szélesvásznu olasz film, csak 16 évtől. Augusztus 28-án: Patyomkin páncélos.

Petőfi (Pécs): augusztus 22—23: Komplexumok. Szinkronizált, szélesvásznu, olasz film, csak 16 évtől. Augusztus 24—27: A múmia közbeszól. Szélesvásznu, magyar film. Augusztus 28: Dákok. Színes, szélesvásznu, román-francia film. Matiné augusztus 27-én: A titokzatos szakács.

Fekete Gyémánt (Pécs-Gyárvaros): augusztus 22-én: Edes és keserű. Szélesvásznu magyar film. Augusztus 26—27: Sakk-matt. Szélesvásznu, szinkronizált román film. Augusztus 28: Harlekin és szerelmese. Szélesvásznu magyar film, csak 16 évtől. Matiné augusztus 27-én: Meztelen diplomata. Előadások kezdete hétköznap 6, vasárnap 4 és 6 órakor.

Kulturház (Pécs-Meszes): Augusztus 22—23: Folytassa. Cleó Színes, szélesvásznu, angol film. Augusztus 25, 27: Egy magyar nábob. Kárpáthy Zoltán. Színes, szélesvásznu, magyar film, dupla helyárral. Matiné augusztus 27-én: Előadások kezdete hétköznap 6, vasárnap 4 és 6 órakor.

Május 1 (Komló): Augusztus 22—23: Kánkán. Színes, szélesvásznu amerikai film, dupla helyárral. Augusztus 24—27: Kihágás szerelem miatt. Színes, NDK film. Augusztus 28: Szóltson ügyvédnek. Színes, szélesvásznu francia film. Matiné augusztus 27-én: Egy gyilkosság krónikája. Előadások kezdete 4, 6 és 8 órakor.

Zrínyi (Komló): Augusztus 22—23: Nem szoktam házudni. Magyar film. Augusztus 24—25, 27: Az anya és a hallgatás. Szinkronizált NDK film. Előadások kezdete fél 4 és fél 6 órakor.

Béke (Hidas): Augusztus 22—23: Sikátor. Szélesvásznu magyar film, csak 16 évtől. Augusztus 25—27: Katonalányok. Szélesvásznu olasz film, csak 16 évtől. Előadások kezdete hétköznap fél 6, vasárnap fél 6 és fél 8 órakor.

Zengő Gyöngye (Hosszúhetyű): Augusztus 22—23: Pipák. Színes, szélesvásznu, csehszlovák-osztrák film, csak 16 éven felülieknek. Augusztus 25—27: Folytassa cowboy. Színes, szélesvásznu, szinkronizált, angol film. Előadások kezdete hétköznap 8, vasárnap 8 és 8 órakor.

Jószerecsét (Szászvár): Augusztus 22—23: A fáraó. I. és II. rész. Színes, szélesvásznu, szinkronizált lengyel film, csak 16 évtől, dupla helyárral. Augusztus 26—27: Otjómadar. Szélesvásznu angol film, csak 16 évtől. Előadások kezdete hétköznap 8, vasárnap fél 6 és 8 órakor.

Május 1 (Vasas): Augusztus 22, A hóvilág. Színes, szélesvásznu, szinkronizált szovjet film. Augusztus 24—25: Folytassa Cleó Színes, szélesvásznu, szinkronizált angol film. Augusztus 26—27: Otjómadar. Szélesvásznu angol film, csak 16 évtől. Előadások kezdete hétköznap 7, vasárnap 5 és 7 órakor.

Puskin Kulturház (Vasas I.): Augusztus 22—23: A méltatlan öreg hölgy. Francia film. Augusztus 25, 27: Harlekin és szerelmese. Szélesvásznu magyar film, csak 16 évtől. Előadás kezdete 6 óra.

Mánfa: Augusztus 23: Szerelmek a megfelelő idegennel. Amerikai film, csak 16 éven felülieknek. Augusztus 26—27: Sellő a pecsétgyűrűn. I. és II. rész. Magyar film, dupla helyárral. Előadások kezdete hétköznap 6, vasárnap 5 órakor.

Mecseknádasd: Augusztus 23—24: Hívás a 03-on. Szinkronizált szovjet film. Augusztus 26—27: Kedves Brigitte. Amerikai film. Előadások kezdete hétköznap 8, vasárnap 6 és 8 órakor.

Zalka Máté (Pécsbánya): Augusztus 23-án: A titokzatos szakács. Szovjet film. Előadás kezdete fél 6 órakor.

A lelkes játékos sem volt elég kézilabdázóink győzelméhez

Vasárnap az Újpesti Dózsa fogadta a Pécsi Bányász férfi együttesét. Az NB I-es összecsapason fiaink nagy lelkesedéssel harcoltak, azonban a játék színvonala elmaradt a várakozástól. Az egyébként jól zárt védelem Újpesten meglehetősen bizonytalan volt és a támadósr teljesítménye is gyengébb volt a szokottnál. Az átlóvóink bátorulak voltak és erőteljes próbálták mindent megoldani, ezért szablonosság és kliszerűség vált a Bányász játéka. A 17 gólból legtöbbet akcióból, indításból érték el fiaink. Hiányoztak a megszokott átlóvókból elért gólok. Ezért hiába játszott nagy akarással együttesünk, meg kellett hajolnia az erőteljesebben játszó hazai csapat tudása előtt. Végeredmény: 21:17.

A Pécsi Bányász színeiben a következők jutottak szóhoz: Lehoczki — Baranyai, Sudár, Balogh, Kiss, Weber, Kapuvári. — Csere: Bujáki, Szakács, Hortobágyi, Szabó.

Góldobóink: Baranyai (7), Kapuvári (4), Sudár (2), Szakács, Balogh, Hortobágyi, Weber.

A csapatjátékról már elmondottuk kedvezőtlen véleményünket, most néhány szót az egyéni teljesítményről. Lehoczki ragyogó védésekkel vette meg az észre, néha azonban elemi hibákat csinált. Átlóvóink közül egyedül Baranyai jeleskedett, bár hibáknak rohadtuk fel,

hogy döntő időben héméretes hibázott. Balogh bátorulakul küzdött, és nem tudta helyettesíteni a sérült Arvát. Sudár még mindig nem talált magára, elmarad attól a kitűnő játéktól, amit tavasszal produkált. A beállóak közül Weber volt a jobb. Szalók közül Kapuvári vette meg az első góljával észre, de többet is foglalkoztathattak volna. Mindenesetre négy góljá figyelemre méltó. A csapat eredményét számottevően befolyásolhatta volna, ha a többi szélső is megfelelően foglalkoztatják.

Szerdán újabb fordulóra kerül sor mindkét mezőnyben. Az újhelyi pályán délután 4 órakor a Tatabányai fogadja női együttesünk, míg utána 5 órakor a Pécsi Bányász—Tatabányai Bányász találkozóra kerül sor. Érdekesként említjük meg, hogy az újoncnak számító tatabányaiak egy-egy góllal legyőzték együttesünket a testvérvárosban.

A női kézilabda NB I-ben vasárnap nem volt forduló a válogatott szereplése miatt. A vesprémi nemzetközi találkozón a magyar válogatott színeiben a Pécsi Bányász két játékoskal szerepelt, mégpedig Schmidtné, és Kóréné Jászótt eredményesen. Ennek ellenére maradtunk 12:10 arányban alul győztesen.

MECSEKI Bányász

A mecseki szénbányászati dolgozók hetilapja

Feladó szerkesztő:

Dr. Gyövi Károly

Szerkesztőség:

Pécs, Komját Aladár utca 5, (Mecseki Bányász Szálló)

Telefon: 36-61, 18-58 (11-85-ös mellék)

Kiadja a Baranya megyei Lapkiadó Vállalat

Feladó kiadó: Braum Károly

Kiadóhivatal: Pécs, Hunyadi u. 11. Tel.: 15-32, 15-33, 50-06

PÉCSI SZIKRA NYOMDA

Pécs, Munkácsy M. u. 10. sz. Feladó vezető: Mollas Rezső

TERJESZTI A MAGYAR POSTA

Előfizethető a helyi postahivataloknál

és az üzemi sajtófelosztóknál

Előfizetési díj félévre 10 forint, egész évre 20 forint

MEGJELENIK MINDEN KEDDEN

Indexszám: 25 817

MECSEKI Bányász

A MECSEKI SZÉN-BÁNYÁSZATI DOLGOZÓK HETILAPJA

V. ÉVFOLYAM, 35. SZÁM

ÁRA: 40 FILLÉR

1967. AUGUSZTUS 29., KEDD

Bányásznapra

Írta: Bogár József,

a Szakszervezetek megyei Tanácsának vezető titkára

Pár nap választ ej bennünket attól, hogy immár 17-ik alkalommal szeptember első vasárnapján az ország — és ezen belül megyénk és városunk — minden dolgozója az ipar, jobb életünk nélkülözhetetlen alapanyagának — szén, érc, olaj — előállításán, termelésén dolgozó bányászokra tekintünk, gondolunk.

Bányász! Ma e szövegükre azokra az emberekre gondolunk, akik nap-nap után termelik az ipar számára elengedhetetlen alapanyagot. Azokra, akik mindig a leghevesebben küzdöttek a munkások osztály, a dolgozó nép felémelkedéséért. Azokra, akik ha a harc azt kívánta, sztrájkoltak, tüntettek, ha a munkáshatalom, az ország érdeke úgy kívánta, megnyerték a szénecatát, biztosították az élethez szükséges szénét.

Az idősebb generációhoz tartozók fülébe talán még ma is ott csendül a felszabadulás előtti rend urinak megfogalmazása. „Bányász” az örökké méltatlankodó, a munkások legelmaradottabb rétege, amely a fennálló renddel és életkörülményével elégedetlen munkásokkollektívát jelent. A felszabadulás előtti újságolvasók többször találkoztak az újságban azzal, hogy a bányászok már megint sztrájkolnak. Szabadság, jogegyenlőség, emberhez méltó bánásmód, munkát-kenyeret jelző alatti sztrájkok, tüntetések kovácsolták, edzették bányászainkat is. A bányászok nemcsak, hogy abba hagyták a munkát, hanem az élet-körülményük javításáért, a nagyobb kenyérért, a demokratikus jogaiért való harc közben a csendőrökkel és a katonasággal is többször szembeállították magukat.

Szeptember első vasárnapján az egész országban megemlékeznek a tatabányai bányászok ellen elkövetett mélynyeltről. Visszaemlékezünk ezen a napon az 1937-es pécsi bányászok éhség-sztrájkjára, a vasasi bányászok által elindított tüntető menetire, melyet az akkori urak parancsára Csertetőnél csendőrsortűz fogadott, mely több bányászunk életét kioltotta.

Harcinc év a történelemben nem nagy idő. De az elmúlt harminc év alatt a magyar dolgozók, köztük bányászaink harca igen komoly változást eredményezett. Elemtünkben sorsfordulót jelentett, hogy az 50-ik évfordulót ünneplő Szovjetunió Vörös Hadserege felszabadította hazánkat. 1945 után a munkáshatalom kivívásáért és megszilárdításáért folyó harc minden szakaszában ott voltak bányászaink.

A bányásznap alkalmával büszkén tekintünk vissza az elmúlt 22 év eredményeire. Ma joggal mondhatjuk, lezárult hazánkban a szocializmus alapjait és megvalósítható célt tűztünk ki, a szocializmus teljes felépítését.

Pártunk IX. kongresszusa, mely megvitatta az előző évek politikai, gazdasági és kulturális tereit elért eredményeit, határozatában megjelöl-

te a további felemelkedéshez vezető utat. A magyar nép magáévá tette a párt célkitűzéseit. Ezt bizonyította március 19-i országgyűlési és tanácsügyi választások, melyen több mint hétmillió állampolgár szavazatával juttatott egyértelműen kifejezésre. A magyar szervezett munkások a szakszervezetek XXI. kongresszusán, a parasztság a termelőszövetkezetek I. országos kongresszusán, a fiatalok a KISZ-kongresszuson tettek hitet a párt és a kormány politikája mellett és szabták meg feladataikat az elkövetkező időszakra.

Bányásznapon büszkén gondolhatunk arra, hogy ma a magyar ipar ötszörösét termeli a háború előttinek. A lakosság belső fogyasztásának kielégítése úgy mennyiségi, mint minőségi színvonal tekintetében nagyot fejlődött. Az emberek jól téplálkoznak, öltözködnek és mind többet költenek szórakozásra. Örömmel tölt el bennünket, hogy kulturális, oktatási, szociális, egészségügyi orvosi ellátás terén igen nagy eredményeket értünk el. 1966. évben az előző évihez viszonyítva a nemzeti jövedelem 8. az ipari termelés 7. a mezőgazdasági termelés mintegy 8 százalékkal emelkedett. A bérből és fizetésből élők, valamint a mezőgazdasági lakosság reáljövedelme mintegy 5 százalékkal emelkedett. Tovább növeltük az új lakások számát. Mind több család rendelkezik izlésesen berendezett családi otthonnal, gépkocsival.

A munkaidő rövidítése érdekében határozat született a 44 órás munkahétre való átátérésre, mely több mint 1 millió 600 000 dolgozót érint majd. Célu tűztük ki, hogy fokozatosan megszüntetjük a két nagy dolgozó osztály élet-körülményei között ma még meglévő különbséget.

Az anyák és a család iránti megbecsülést fejezi ki, a gyermekgondozási segély bevezetése, a családi pótlék emelése. Mindezt úgy tudtuk elérni, hogy a magyar dolgozók, köztük a mecseki szénbányászok is erőt és fáradságot nem kímélve, dolgoztak a jobb és a szebb holnapért.

Az elért eredmények biztatóak. De mi még szebb és biztosabb holnapért dolgozunk.

Előrehaladásunk gyorsabb fejlődésünk biztosítása érdekében határozottuk el, hogy népgazdaságunk mechanizmusában változásokat eszközölünk.

Mi az új mechanizmus bevezetésének célja? E kérdésre a kormány elnöke a következőket mondotta:

„Az új mechanizmus bevezetésének célja, hogy új eszközökkel és módszerekkel erősítsük társadalmunk szocialista jellegét, tegyük hatékonyabbá terveződési rendszerünket, használjuk jobban a szocialista gazdálkodás lehetőségeit, gazdálkodjunk minden szinten jövedelmezőbben, Gondos gazda mód-

jára őrizzük a nép vagyont, szolgáljuk szorgalmas munkával a közösség és az egyén alapvetően azonos érdekeit és így gyorsítsuk meg a szocializmus teljes felépítését, mozdítsuk elő népünk életkörülményeinek folyamatos javítását”.

Az elmúlt hónapokban már dolgoztunk e célkitűzés megvalósításán. Ma már több döntési jogkör odakerült, ahol a végrehajtás is történik. Szélesedett az üzemi demokrácia. Nagyobb önállóság van az anyagi érdekelttség helyi lehetőségeinek kihasználására.

Az 1967. év az új gazdasági mechanizmusra való felkészülés éve. Megyénk ipari és mezőgazdasági dolgozói az év eddigi hónapjaiban akitűzött célt többébeben teljesítették, melyhez nagymértékben hozzájárult, hogy a Nagy Októberi Szocialista Forradalom 50. évfordulójára a szocialista munkaversenyben vállalásokat tettek. A megtett fogadalmakban hűen tükröződik, hogy megyénk dolgozói átérzik felelősségüket az 1967. évi tervek teljesítéséért. A fogadalmakban megmutatkozik az is, hogy megyénk dolgozóit mely együttérzés és testvéri kapcsolat fűzi a világ első proletár államához, a magyar nép legjobb barátjához. Elismeréssel gondolunk az 50 év alatt kifejtett tevékenységükre, eredményeikre, melyet a saját népük és a nemzetközi proletáriátus, köztük hazánk felvirágoztatásáért is kifejtettek.

Az előttünk álló feladatok megvalósításáért folyó munkában bányászaink mindig az első sorban harcoltak. Ezt méltóan bizonyítja, hogy a Mecseki Szénbányák dolgozói a Magyar Szocialista Munkáspárt IX. kongresszusa tiszteletére tett vállalásukat teljesítve, az 1966. évi eredményes munkájukért elnyerték a pártkongresszus zászlaját, a Minisztertanács és a SZOT vörös vándorzászlaját. A Mecseki Szénbányák dolgozóinak küldöttei a zászló átvételénél fogadalmat tettek, hogy mindent megtesznek azért, hogy bizonyítsák, méltók voltak e kitüntetésre. Igaz, hogy jelenleg nem kis nehézségek mutatkoznak a fogadalmak megvalósítása terén. De ismerve a mecseki szénbányász kollektíva harcoságát — mely már oly sokszor bebizonyította, hogy úrrá tud lenni a nehézségek felett — meggyőződésünk, hogy az év hátralévő négy hónapjában újból bizonyít és az év végén büszkén jelentik, hogy az 1967. évre kitűzött célt nemcsak teljesítették, hanem túl is teljesítették.

A bányásznap alkalmával minden bányásznak és családjának erőt, egészséget, bányászkiérettéssel: jószerecsét kívánok.

Minőség szerint Zobák-akna az első

Az utóbbi héten a minőség vonatkozásában javulás mutatkozott és százalékos arányban a mennyiség is emelkedett. Jóllehet, egy százalékkal kedvezőbb a mennyiségi mutató, mint augusztus 12-én, az összeredménynél mégis további lemaradás tapasztalható. Az adósság elérte a 27 268 tonnát.

A minőség szerint: 1. Zobák-akna 33.55%, 2. Pécsbánya 35.52%, 3. Szászvár 35.88%, 4. Vasashánya 36.81%, 5. Tanbánya 39.45%, 6. Béta-akna 40.37%, 7. Kossuth-bánya 40.44%, 8. Szabolcsbánya 41.26%.

A mennyiség alapján: 1. Szászvár 97.8%, 196 t adósság, 2. Béta-akna 96.0%, 1528 tonna adósság, 3. Kossuth-bánya 93.0%, 5940 tonna adósság, 4. Pécsbánya 90.0%, 3225 tonna adósság, 5. Szabolcsbánya 90.0%, 5950 tonna adósság, 6. Zobák-akna 89.9%, 4858 tonna adósság, 7. Vasashánya 83.5%, 5763 tonna adósság.

BÁNYÁSZNAP: 1967. SZEPTEMBER 3.

A Lvov területi pártmunkásküldöttség látogatása Zobák-aknán

„Sok sikert kívánunk valamennyi mecseki bányásznak!”

A Baranya megyei pártmunkások látogatását viszonzva megyénkben tartózkodó Lvov területi pártmunkásküldöttség A. Podalko elvtárs — a területi pártbizottság titkára — vezetésével és dr. Nagy József, a Megyei Pártbizottság titkára, valamint Földvári Andásné osztályvezető kíséretében pénteken délelőtt Zobák-aknára látogatott. Az üzemben Stier József elvtárs, a Mecseki Szénbányák pártbizottságának titkára, Hartmann József, a városi pártbizottság osztályvezetője, továbbá Rocskár Bálint, az üzemi pártbizottság titkára, Piegl János üzemvezető, Kerényi József szb-titkár és Hegedűs Miklós KISZ-titkár fogadta a kedves vendégeket.

Erkezés után az üzemi pártbizottság irodájában Rocskár Bálint üdvözlő szavait, majd rövid tájékoztatót követően baráti, elvtársi hangulatú beszélgetés alakult ki a vendégek és vendéglátók között. Mi érdekeltet leginkább a szovjet elvtársakat? Ugyszólván minden, ami az üzem, s ezen belül a pártbizottság életével, munkájával összefügg. Az általánosabb kérdések után — hány dolgozója van az üzemnek?, milyen a kommuniztár aránya?, hány fiatal van?, milyen a szociális, kulturális ellátottság, stb. — mégis a legizgatottabb kérdésnek az új mechanizmus bevezetésének előkészítése bizonyult. Vendégeink kérdéseiből, megjegyzéseiből érzni lehetett, hogy legalább annyira „szurkolnak” új gazdaságirányítási rendszerünk sikeréért, mint mi magunk.

— Milyen előkészületeket tettek eddig a Mecseki Szénbányáknál — kérdezte A. Podalko elvtárs. — Érződik-e már a tervezett reform hatása?

Rocskár elvtárs röviden válaszolt, hogy milyen intézkedéseket tettek eddig a takarékos-

ság, a termelékenység fokozására, a minőség javítására, egyszóval, a nyereségesség növelésére, majd hozzáfűzte: az emberek mindennapi munkájában, magatartásában, gondolkodásmódjában is érződik már, hogy nagyobb felelősséggel, tulajdonosi gondossággal készülnek a jövő esztendőre.

Stier elvtárs — megemlítve, hogy az energiaszerkezet átalakulása folytán a népgazdaság szénigénye érezhetően csökken, s ezt a bányászatnak jobb minőséggel, alacsonyabb termelékenységgel, alacsonyabb termelési költségekkel kell ellensúlyoznia, — beszámolt arról a nagyszabású kísérletről, amely Béta-aknán és Vasashányán folyik az üzemi önállóság kiterjesztésére.

Megjegyezték a vendégek: nem világos előttük, miért csökken Magyarországon a szénigény, holott a Szovjetunióban egyre újabb és újabb szénbányákat nyitnak. Piegl János válaszában elmondotta, hogy a szénbányászat stagnálása, illetve visszafejlődése nálunk sem általános jelenség; a kokszolható mecseki szénre, s ezen belül is a közutudottan legjobb minőségű Zobák-aknai szénre a továbbiakban is szükség lesz, csupán a gyenge minőségű szén gazdaságatlanul termelő bányákat állítjuk le.

Ez a válasz apropót adott a gazdaságossággal kapcsolatos kérdésekhez, például: milyen a gépésítés foka, a gépek kihasználtsága, stb.

— Használják-e szovjet gépeket? — kérdezte a küldöttség vezetője. S miután az üzem vezetői kapásból sorolták a közkezdelt szovjet konstrukciókat, azt is megkérdezte, elégedettek-e velük a magyar bányászok, megfelelő-e a pótalkatrész-ellátás.

Ez után a pártmunkára terelődött a szó, a szervezeti felépítésre, a pártépítésre, a

területi és vállalati pártszervek kapcsolatára, a demokratikus centralizmus érvényesítésére, stb.

Ezután a beszélgetést megszakítva — nem befejezve — a küldöttség megtekintette az üzem külszíni létesítményeit. A hatalmas aknaszállító gépek, a modern villamos elosztó, az aknarakodó-bereendezések, majd a korszerűen felszerelt lámpakamra sok ismerő szót váltott ki a vendégekből. Podalko elvtárs később meg is jegyezte: — Mi, kommunisták nem szoktuk egymás előtt titkolni a véleményünket, azt is megmondjuk őszintén, ha valahol rendellenességet tapasztalunk, de itt minden nagyon szép volt, amit láttunk.

Örömet, kedves meglepetést okozott vendégeinknek az a kiállítás, amelyet — nagy leleményességgel, sok ötlettel és izléssel — a Nagy Októberi Szocialista Forradalom jubileuma alkalmából rendezett az üzemi MSZBT szervezet. Az egyik tablón száz szovjet jelvény látható, s a kollektív ezuttal „első kézből” gyarapodott néhány szép példánnyal.

A pártbizottság irodájába visszatérve tovább folytatódott a beszélgetés a kommunista munkabrigádokról, szervezeti kérdésekről, termelési sikerekről, s mindenről, amiről barátok egymásközt beszélhetnek. Podalko elvtárs lapunk munkatársát megkérte, fölmácsoljuk a küldöttség üdvözlét:

— Csak egy bányüzemet láttunk ugyan, de forró üdvözlétünk küldjük a Mecsek valamennyi bányászáknak. Kívánjuk, érjenek el még nagyobb sikereket a szocialista Magyarország építésében!

Ezután a vendégek és vendéglátók ajándékokat cseréltek, majd ebéd után a küldöttség a Bikali Állami Gazdaságba látogatott.

Bányászok a múlttól, a jelenről és a jövőről

Elindul egy vonat

Vihar a levelet ide-oda fújja
A szegény bányásznak szomorú a sorsa
Ma még vidám élet — holnap sötét álom
Ne sajnáld a csókot tőlem
gyönyörű virágom.

Ez a dal hangzott fel 1937. június 18-án a pécsi teherpályaudvaron, ahonnan elindult 165 számú magyar bányász Belgium felé. Önként mentek? Nem. Ezek a viharokban edzett bányászok a Horthy fasizta rendszer száműzöttjei és hazájából kitagadottjai voltak. Horthy bányabáró nem tudták elviselni amit ezek műveltek, éhségsztrájk, bérkövetelés — hát majd adunk nektek! — gondolták az urak. És adtak. Utlevelet! — Számotokra nincs hely, sem munka e hazában! — mondták uralk. s áruba bocsátottak bennünket. Hogy mennyit kerestek rajtunk, ezt mi nem tudjuk, de az biztos, hogy nem keveset. A vonatfűtő jelezte az indulást. E pillanatban szinte vezényszóra zengett 165 ember torkából a Marsailles:

„Nem lesz a tőke úr rajtunk...”

A vonat alig ment 200 métert, a csendőrök megállították, felszálltak a vonatra és elkísérték Bükkösdig. Keresték a szervezőt, de nem találták. Elindultunk. A belga ügynökök kértek bennünket, hogy nyugodtan viselkedjünk, di ki tudott nyugodt lenni?! Valamennyien családapák voltunk. El kellett hagynunk a családot, kik itt maradtak pénz és élelem nélkül, nekünk még annyi sem volt a zsebünkben, hogy egy reggelit vehessünk. Majd Bécsbe érve a belgák adtak pár schilling előlegeit amiből aztán megreggeliztünk. A vonat tovább robogott velünk. Következtek az állomások, egyik a másik után, majd egy szép városba értünk: Frankfurt am Mainba. A melletti levő vágányon egy katonai szerelvény állott. Utasai csupa szürke ruhába bújtatott fasizták. Hamarosan megtudtuk azt is, hogy Spanyolországba mennek, Hitler küldöttjei — Franco megsegítésére.

Hogy honnét tudtuk meg? Onnan, hogy mind a 165 ki-

vándorló száműzött magyar bányásznak a gomblyukában ott csillogott a szakszervezetek világszövetségének jelvénye és a Magyar Szoc. Dem. Párt kék alapon vörös kalapácsos emberrel díszített jelvénye. Amint ezt a német náciok meglátták, követelték, hogy dobjuk el! Mi azonban tudtukra adtuk, hogy semmi körülmények között sem vagyunk hajlandók e két jelvénytől megválni. Mire magukból kikelve azt ordították felénk a megvadult fenevadak, hogy csak az a szerencsénk, hogy nemzetközi vonaton utazunk, különben elintéznének bennünket mielőtt Spanyolországba érniük. Sehogysem akarták elhinni, hogy mi a magyar hon kitagadott bányászai vagyunk és Belgiumba igyekszünk, hogy családunknak mielőbb pénzt tudjunk hazaküldeni, hogy a nélkülözés megszűnjék az ő számukra is. Nem hitték el, azzal fenyegettek, hogy majd Spanyolországban találkozunk és akkor leszámolnak velünk, mivel az ő feladatuk Spanyolországban rendet teremteni.

Vitánk hamar lezárult. Vonatunk elindult. Nagy sebességgel közeledtünk célunk felé. Este fél kilenckor elértük a belga határt. Itt hatalmas autóbuszok vártak bennünket. Herbeszthalban, így hívják a kis határmenti várost, elosztottak bennünket különböző bányavidékekre. Én tizanhatodmagammal Limburg tartományba Watterscheli bányavároskába kerültem. Hajnali négy órakor érkezünk meg a részünkre kijelölt szálláshelyre. Ahol az ott élő magyarok kis csoportja várt bennünket és nagyon szívélyesen, ünnepélyesen fogadtak bennünket. Meghívtak másnapra, illetve még aznap ebédre, mivel pontosan búcsú napjára érkezünk. A meghívást persze elfogadtuk, hisz majd 48 óras utazás, a főtt étel-mellőzése nem kérette magát. Jólesett a meleg étel, az ital, amivel elláttak bennünket. De azt a meleg szeretetet, amit ezek a sorstársak nyújtottak nem le-

het semmiféle adománnyal összehasonlítani. Ezek az emberek viszont bennünk találtak egy kicsit a drága szülőföldből, a hazából, melyet ők még 1920-ban voltak kénytelenek elhagyni.

Horthyék jóvoltából ők egytől egyig emigránsok voltak — Tátabányáról kerültek ki, és ekkor már 17 évet töltöttek el Belgiumban. Igen nagy segítségünkre voltak mindenben, nagy volt az előnyük velünk szemben, ismeretség, nyelvtudás — a külföldön élő magyarnak legnagyobb és legfontosabb fegyvere.

Ha egy magyar ember külföldön él és nem beszéli az ottani nyelvet, igen nehéz helyzetben van. Megtanul az ember először kenyeret kérni, s amikor ez már megy, akkor minden könnyebb! Így volt ez velünk is. És mármár minden rendbe is jött volna amikor 1940. május 10-én megleptek bennünket a németek.

Háború! Szörnyű háború! A civilizált ember számára

szinte el sem hihető, hogy a huszadik században ilyen is előfordulhat. De volt és elmúlt és azt hittük, hogy az emberek sose felejtik el a borzalmakat, és nem lesz többé háború. És íme: Vietnámban már évek óta folyik a népiirtás az arab országokat a vérszomjas imperializmus előtti, még szörnyűbb dolgokat fog az emberiség megérni és átélni, mint a negyvenes években éltünk, ha nem leszünk elég éberek és nem szállunk szembe velük!

Most, amikor hazánkban békes munka folyik, építünk magunknak és ezzel elősegítjük, hogy az elmaradott és az imperialisták jármában sínylődő népeken segíthessünk, aggodalom üli meg az emberek szívét: mi lesz?!

A válasz csak így fogalmazható: BÉKE!

Béke lesz emberek, ha mi valamennyien összefogunk, mert ha az emberiség, a béke hívei, a szocialista államok népei összefogunk, akkor úgy lesz, ahogy mi akarjuk: BÉKE!

Pálfalvi Nándor
nyugdíjas bányamunkás

Az elvtársiasságról és a becsületességről

Nyílt levél munkatársaimhoz

Bányászok, kedves munkatársak! A már hagyományossá vált bányásznapi alkalmával kívánok szólni, egy azok közül, ki, ha nem is rendelkezem a jubileumi 25 föld alatti évvel, de korban már jóval túlhaladtam a bányász-követelményeket. Magam és velem sokan mások, akkor ismerkedtünk az effajta nehéz munkával, mikor népgazdaságunknak 1951-ben szüksége volt a szénre, főleg a kokszolható Mecsek-vidéki fekete szénre és vele kapcsolatosan a bányászra.

Ma már azok a dolgozók, kik elsőnek jelentkeztek az 5000-es kormányrendeletre, még komlói viszonylatban is igen kevesen vagyunk. Persze, utánunk még sokan jöttek toborzottak, de a becsületesebb rétege, aki velünk itt maradt, kiállta a próbát, vajúrók lettek, sőt páran tovább is tanultak. Nem volt könnyű dolog, annak dacára, hogy az ezt megelőző éveket is nem a semmittevésessel töltöttük, dolgoztunk, ki erre, ki arra és ki nehezebben, ki pedig könnyebben, de a rideg bányamunka mégiscsak nehéz volt. Aztán azt is meg kell mondani, hogy abban az időben még elég mostoha viszonyok között (nagy hőségben), maradi szerszámokkal (talicska, kézi csillész) kellett dolgozni, de tettük, mert így kívánta legtöbbször a családi helyzet és a szerződésben vállalt kötelezettség, de nem utolsósorban a párt, a kormányunkkal szembeni becsületességet.

Kedves Barátaim, azóta közülünk is többen a munka rokantjai lettek, de szinte talán egy sincs közülünk, ki valamilyen betegségét ne szerzett volna. Azóta a bányák korszerűbbek lettek, benne új biztosítóelemek és termelőeszközök, nagyméretű szellőztetők, gumiszalagok, stb. kaptak helyet, ami a munkát már lényegesen könnyebbé tette, azaz hogy mégsem egészen. Pedig azóta újabb emberek jöttek, fiatalok és tanultak, tele ambícióval és tele új és új tervekkel, munkamódszerekkel, és ha csak a szocialista brigádok hatalmas tábort veszem alapul, az ő nagyszerű vállalkásaikat, a hármas felszót, hogy szocialista módon élni, tanulni, dolgozni, akkor azóta már a bányában is könnyebben, vidámabban kellene, hogy menjen a munka.

És mégsem mindenütt van így. De miért? Egyetlen felelet: mert a munka, a modern technika mögül sokakban hiányzik az igazi ember, az értelem. Megpróbálok állításon igazolni azzal, hogy amikor a bányában az első ismerkedésre, a bányajárára szállunk a mélybe, legtöbb helyen egy idős bányászember vezetett bennünket a föld alatti sivar folyosókon, ki a figyelmét mindenre kiterjesztve, úgye milyen barátságos szavakkal oktatott bennünket, pedig biztosan hiszem egynek sem volt érettségije, sőt legtöbbször talán csak még a 4-6 elemivel rendelkezett.

Ezzel szemben mit látunk ma, ami úgy érzem mindenütt, minden bányában előfordul. Egy bizonyos kisebbségben lévő csoport tagjainál már a ki- és leszállásnál látni és hallani azt az erőltetett nagyfiúságot, ki, ha nem én, hangoskodást, trágár szavak közepette. Ezek az emberek lelki vaktságban és süketiségben szenvednek. Ezeknek az embereknek társaikhoz, kevés kivétellel, szinte alig van rendes, illedelmes szavuk.

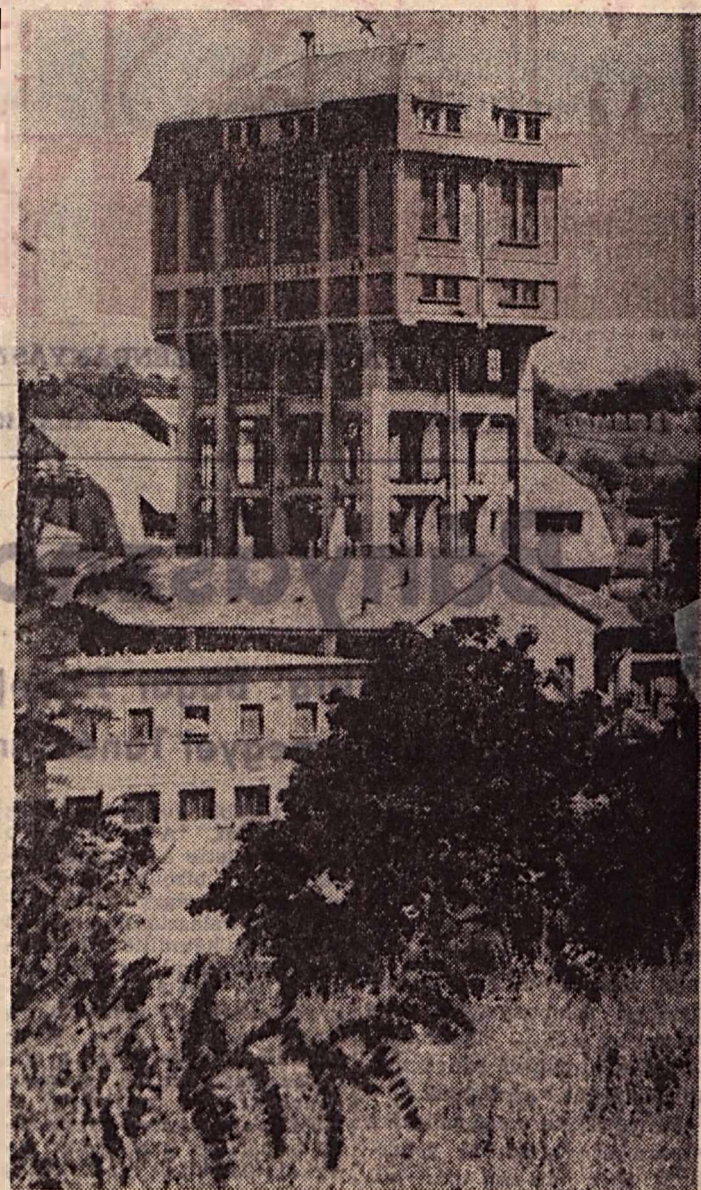
Egyesek a munkában a másikat kthaszálnák, sok esetben eltűrik a másik kinlódását anélkül, hogy segítségére sietnének. Társaikra árulkodnak és egyesek állításainál a legmerészebb hazugságokat is igénybe veszik. Előjáróik iránt nem ismerik a készséget, a figyelmet és egyes fiatalokban hiányzik az idősek iránti tiszteltet, ha lehet még inkább gúnyt űznek belőle, pedig hát tudnivaló, hogy egyszer ők is lesznek öregek. Ezek az emberek munkahelyeiken rendetlenek, szerzőmaitak is elszórák.

En még mielőtt bányász lettem, már sokat olvastam bányászokról, főleg a regényekben és külföldi viszonylatban, de mindig őszinte részvétellel sajnálkoztam felettük, az ő primitív, igénytelen (iszákos, gondozatlan) létük felett és a rájuk nehezedő bányavezetők korlátlanul uralkodó magatartása miatt, mert sok esetben csaknem mint vásári árut kezelték őket.

Kedves Barátaim! Most a XVIII. bányásznapi alkalmával a jobbérzésűek próbáljanak hatni a többire és mint az újkori szocialista bányászterelőcs őrök hassanak oda, hogy a bányában is az embertelenséget egymásközt is az emberiség váltsa fel, de minél előbb, mert bizonyos, hogy az utóbbi jobb hatással van a munkába álláshoz és az egyéni életre, de nem utolsósorban az egész társadalmunk közösségére. Erőből nem tudom eléggé hangsúlyozni Arany Jánostól eredő, de különösen ma is aktuális idézetet, hogy

„Ember lenni mindig, minden körülményben.”
Jószereccsért!

KARADI ISTVAN vajúró.

Széchenyi-akna.

1939. szeptember 1. — 1945. szeptember 2.

Szeptember elsején reggel újra megszólalnak a csengők. Gyerekek uzzel indulnak az iskolába. Új tanév kezdődik, tele tervekkel és reményekkel. Amikor a mi iskolánkban zavartalanul láthatunk munkához, önkéntelenül is arra gondol az ember: mennyivel szívesebben tanulnak a vietnami gyerekek, ha békeben élhetnének. Ezek a diákok ugyanarra a sorsra jutottak, mint a lengyel fiatalok 1939. szeptember 1-én, amikor a Wehrmacht egységei öt óra 30 perckor hadüzenet nélkül, váratlanul megtámadták Lengyelországot, és kezdetét vette a második világháború.

— Mi sohasem fogunk tudni nagypolitikát űzni — mondja Hitler — szilárd, acélos, hatalmas mag nélkül, amelyet a 80 vagy 100 milliós, zárt településben élő németeknek kell alkotnia. Az első feladat tehát Nagy-Németország megteremtése.

A hódítótörökvés azóta már ismert. Európa újra felosztása, Ausztria, Csehszlovákia, Lengyelország, Finnország, Magyarország, Jugoszlávia, Románia, Ukrajna és számos más ország bekebelezése volt a cél.

Az első véres támadást megannyi harc, milliók tragédiája, temérdek kincs pusztulása követte, mígnem bekövetkezett a várva várt 1945. május 9: Keitel német tábornok a berlini szovjet főparancsnokságon — a szövetségesek képviselői előtt — aláírja a feltétel nélküli fegyverletételt. Ugyanerre a sorsra jutottak a japán fegyveres erők képviselői, amikor szeptember 2-án Manilában kötelezik magukat a fegyverletételre.

Az egykori háborús bűnösök vezéralakjait: Ribbent-

ropot, Keitelt, Kaltenbrunnert, Rosenberget, Frankót és társait annak idején — 1946. október 17-én — a Nürnbergi törvényszéki fogház tornaterében kivégezték. Az utódok azonban nem okultak. Az eltelt 22 év alatt több helyen és többször felvillantak a fegyverek. Távok Kelet hosszú évek óta vívja igazságos harcát: Vietnam népe bátran szembeáll az amerikai agresszióval. Az arab államok megfeszített küzdelmet vívnak a betolakodó izraeli csapatok ellen. A bonni revansista politika is fenyeget. Mit is mond hivatalos állásfoglalásuk? „A szövetségi kormány magatartásában semmi sem változott és semmi sem fog változni.”

Tudjuk, hogy ez mit jelent. De tudatában vagyunk annak az erőnek is, amelyet a békeszerető emberiség, a hatalmas katonai erővel rendelkező szocialista közösség mondhat magának. Erőnket hasznos rendezni. Erre hívja fel a figyelmet a legutóbbi országgyűlési határozat is, amikor nyilatkozatot tesz közzé az európai biztonságáról és a közel-keleti helyzetről. „Az európai biztonságot megzilárdítás — emellé ki a határozat — és a békes egymás mellett élés biztosítása örvendetes módon egyre több európai parlament, politikai párt és államférfi részéről növekvő megértéssel tárlálkozik. Ezzel egyidőben azonban olyan nyugtalanító jelenségeknek is tanúl vagyunk, amelyek újabb erőfeszítéseket tesznek szükségessé Európa békejének biztosítására. Ezeknek az erőfeszítéseknek és kezdeményezéseknek a sorában kiemelkedő jelentőségű a Varsói Szerződés Politikai Tanácskozó Testületének a múlt év júniusában kibocsátott felhívása, valamint az európai kommunista és munkáspártok ez évi Karlovy Vary-i közös nyilatkozata.”

Béke-akna, Szászvár.

Anyagi ösztönzés, bér-gazdálkodás

A párt vb és az szb együttes ülése

A Mecseki Szénbányák pártbizottságának végrehajtó bizottsága a szakszervezeti bizottsággal együttesen tartotta ülését augusztus 25-én, pénteken Pécsen.

A végrehajtó bizottság és az szb együttes ülésén Zoboki Béla elvtárs elnököt, Megjelent és felszólalt Szikszai Tibor elvtárs, a Baranya megyei Pártbizottság ipari osztályvezetője, Magyar József elvtárs, az SZMT vezető titkára, Pozsgay Károly elvtárs, az igazgatóság főmérnöke és Ebert János elvtárs, az igazgatóság bér- és normaosztályának vezetője.

Zoboki Béla elvtárs bejelentette, hogy a Bachmann Mária elvtárs által előterjesztett jelentés a Mecseki Szénbányák pártbizottsága mellett működő ipari osztály és a szakszervezet közgazdasági bizottságának együttes vizsgálata alapján készült.

A betervezett jelentés tükrözte az 1967. I. félévi anyagi érdekeltségi rendszer alkalmazásának hatását a vállalat termelési, gazdasági helyzetére. Vázolta az anyagi ösztönzés továbbfejlesztésének lehetőségeit, különös tekintettel a differenciáltabb bér-gazdálkodásra.

1967: előkészületi év az irányítási módszerek reformja előtt

Az együttes ülés megállapította, hogy a jelentés helyesen mondja ki: az 1967-es gazdasági évet az új irányítási rendszer előkészítő évének tekintjük.

A vitában megállapították, hogy az értékesítéssel foglalkozó részlegünk olyan kitűnő munkát végzett, hogy a piacot sem a termelés mennyiségével, sem a minőségével kielégíteni nem tudtuk.

Anyagi érdekeltségi rendszerünk forrásait: a nyereség-összesedést, az igazgatói alapbért és a prémiumot maximális mértékben kihasználjuk.

A vb-ülés megállapította, hogy a kérdés vizsgálatánál a legfontosabbat kell szem előtt tartanunk:

Nem csak az anyagi érdekeltségi rendszer különféle forrásai hatnak a termelési és a gazdasági helyzet alakulására, hanem ez utóbbi feltétlenül hat az anyagi források keletkezésére is.

A fizikai dolgozók hangulata és munkafegyelme által-

ban kielégítő — állapította meg a párt és szakszervezet együttes vb-ülése, majd rámutatott, hogy a prémizálási rendszer kiterjesztését is szívesen fogadták.

Vannak viszont negatív jelenségek. Például, hogy leginkább ugyanazon csapatok részére tűzik ki a célfeladatokat és ez a többi csapatnál bizonyos mellözöttség érzését kelti.

A csapaton belüli eredményesebb munka elismerését nem fejezi ki az a gyakorlat, amely szerint a csapaton teljesített munkák és alpbér figyelembe vételével történik a prémium felosztása. A munkások között sokan bírálják azt a gyakorlatot, hogy a prémium elbírálásánál a havi átlagos teljesítményt vesszük alapul és a változó munkahelyekre tekintettel előfordulhat, hogy a háromnegyed hónap alatt teljesített munkával megszerzett prémium egy közbejött rossz munkahelyi feltétel miatt a hónap végén elvesz. Ez esetben pedig a munkás nem hibás a rossz munkahely miatt.

Csapatbérézés, egyéni prémium

A jelentésben az állt, hogy egyes üzemek a csapatbérézést tartják a jelenlegi adottságok mellett a legmegfelelőbbnek. Ugyanakkor azonban ismerik

ennek a bérezési rendszernek a negatív oldalait is.

Az üzemek egy másik részénél a fejtési, elővívási és fenn-tartási termelési folyamatoknál kollektív bérezést alkal-

maznak ugyan, azonban a fejtési vājárok az egyéni teljesítményük függvényében kapnak prémiumot.

A két bérezési forma közül az utóbbi az ösztönzőbb, de itt feltétlenül a jövőben nagyobb gondot kell fordítani a tisztántermelésre. Több üzem a fejtési elővājárok egyéni bérezésének gondolatával foglalkozik.

A vb-ülésen több bírálat hangozott el ennek a bérezési formának ellenzői részéről, míg ugyanakkor tény, hogy sok híve is volna ennek a gondolatnak, még a vājárok körében is.

A dolgozók tájékozottsága

A két végrehajtó bizottság meglepéssel állapította meg, hogy az üzemi párt- és szakszervezeti szervek az első félévben napirenden tartották az anyagi érdekeltségi rendszer fejlesztésének kérdéseit. Felvilágosító tevékenységüknek köszönhető, hogy a dolgozók jól tájékozottak, ismerik az üzemi helyzetet. Különösen sokat foglalkoztak a minőségi termelés és a pénzügyi egyensúly összhangjának megteremtésével, de ez a legtöbb üzemnél féléves szinten még nem vezetett eredményre.

Hangos híradó

„Halló, halló, figyelem, itt Kossuth-bánya hangos híradója jelentkezik” — ezekkel a szavakkal köszöntötték a műszakra érkező és a kiszálló bányászokat. A bányásznap mellő megünneplésének jegyében készítették a műsort, hangsúlyozva, hogy a mostani ünnep történelmi és politikai jelentőségét fokozza, hogy a bányásznap megrendezése az 50 éves évforduló jegyében történik.

Az üzem gazdasági és mozgalmi vezetői felhívással fordultak Kossuth-bányaüzem valamennyi dolgozójához, hogy jobb munkával, a termelés fokozásával, a műszaki technológiai előírások betartásával készüljenek a bányásznap megünneplésére. Legyen a bányásznap lendítőerő az Októberi Forradalom mellő megünneplésének tiszteletére tett vállalásuk teljesítésére.

A híradó méltatta a szocialista brigádok, körletek eredményeit. A Lovai brigád augusztus 8-án már éves tervét befejezte, s a csapat balesetmentesen teljesítette vállalását. A körletek közötti jubileumi munkaverseny második negyedévi kiértékelése során III-as akna az első helyezést lett. A második a szállító körlet, harmadik a Bányagép-üzem. A III. negyedév első hónapjának győztese a szállító körlet, második a föld alatti gépészet, harmadik a Bányagép.

Az időbérekről szólva a vb ülése megállapította, hogy a munkakörönként megállapított egyes időbérek felülvizsgálatra szorulnak.

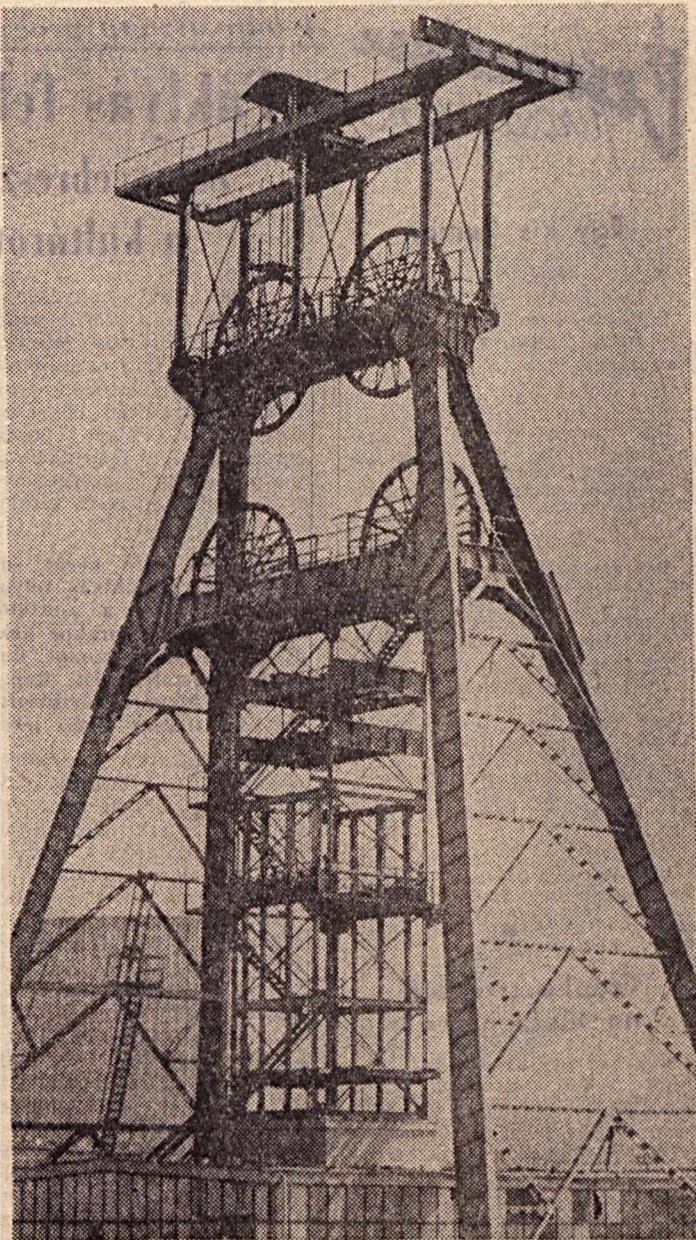
Például egyes mozdonyvezetők besorolása magasabb a mozdonyszerelők besorolásánál, holott a mozdonyserelés is a szakmunka fogalmkörébe tartozik.

A prémizálás jelenlegi formája nem elég ösztönző — állapította meg a jelentés és ezzel a végrehajtó bizottságok egyetértettek.

Felvetődött, hogy a prémiumot teljesen, vagy részben alapbérésíteni kellene.

A végrehajtó bizottságok együttesen egyetértettek abban, hogy ki kell dolgozni egy javaslatot az új prémizálási rendszer bevezetésére és hogy célszerűnek látszik előre lépni a prémium felhasználásának üzemi jogkörbe adása terén is.

Javasolták ezen kívül, hogy a Mecseki Szénbányák igazgatósága adjon ki egy mindenre kiterjedő végrehajtási utasítást a bérezéssel kapcsolatban, a gazdasági bizottság által hozott határozatok szellemében.

Zobák-akna.

Panoráma

Ez a neve annak az új A berendezések messze túlpresszónak, amelyet a közel-műltban adtak át rendelkezésének Komlón. A modern szilvási városnegyed egyik reprezentatív helyisége ez, amely reggel 8-tól este 10-ig nemcsak külsőségekben, de tartalmában is előkelőt nyújt.

Kitüntetés, elismerés

— Szereti a szakmáját?
— Tizenhárom éves koromban kerültem Ferenc-aknára. Apám akarta így! Ő is bányász volt. Fiatalon meghalt, negyven éves korában. Állítólag tüdőbajban. Szerintem szilikózis volt...
— Ha újból kezdené ismét bányásznak menne?
— Hát bányászember elhet máshol?!
— Mennyit dolgozott le a bányánál?
— Negyvenet... Fáradt vagyok...
— Boldog?
— Igen.
— Miért?
— Csak...
Igy indult a beszélgetés Lakatos István vājárral. Milyen ember? Inas, szálás természetű. Negyvenötnek sem mondanám, ha saccolni kellene, de épp tőle tudom, hogy ötvenhárom is elmúlt. Nincs ősz hajszála, de kemény a beszéde, akárcsak a kézzelmozgása. Szükszavú ember. Igaz a bánya mélyén a kemény beszéd használatos és a kevés szó. Ott inkább az erő, az izom dominál. Igazi bányászember. Nem szívesen állja a kérdéseket. De ha válszol rá, minden szavából a bánya szeretete csendül, minden gondolata a föld alá kúszik vissza. Csakúgy az egész élete, amelyet tizenhárom évesen kötött a szénhez. Nap-színti fiúként kezdte, mint annyian már. Csillás is volt, aztán vājár. A rangja 1943-ban kezdődött. Akkor lett csapatvezető. És egyfolytában húsz esztendőig állt ezen a poszton. 1963-ban kérte, hogy cseréljék le.

— Dolgozzanak a fiatalok. Én elfáradtam. Ha hazaérek

a schiktről, csak pihenni kívánok — mondja, s beleköhint a mondat közepébe.
— Szilikózis?
— Nem sok. Harminc százalék...
Dicsekvően mondja. Lám Lakatos Pista, nem akármilyen, őt a negyven évi föld alatti munka sem vājja földhöz. Mert nem emelték ki, mint sok hasonló társát más funkcióba. Ő maradt mindig a bányában. Kevés volt mindig a szava, neki csak ereje volt. De az aztán nem akármilyen.
— Harminchétben, tudja amikor ott Cseretőn volt a bányászok megmozdulása, akkor is az eröm segített az éhségstrájknál. Ferenc-aknán szolidaritásból mi is le szálltunk a bányába, vagy kétszázhatvanan. Ott voltunk napokig. A kas elé csillét toltunk, és ezzel akartuk az engedményt kicsikarni. Nehéz idők voltak...
— És negyvennégy?
— Nagy volt a nyilas szervezés az aknán. Agtáltak, hogy minden bányász lépjen be. Gondoltam és is feliratkozom, hogy már ne maceráljak. „Te csak ne menj sehova Pista, mert nagy baj lesz abból!” — így mondta az asszony. Hát neki lett igaz...
Szép módos porta Lakatos Istváné. Ott van a Tolbuhin út feletti hajtúkanyarban, a Görgey utcában. Modern házak sorakoznak erre. Ujak, városiasak.
— Százezerért vettük... Legyen öregségünkre, meg az egy szem fiúnak.
Tágas ház kívül, belül. Rózsátövek, gyönyörűen nyestett bokrok. Nyulak a ketrecben. Ezt nyitja, szemzi,

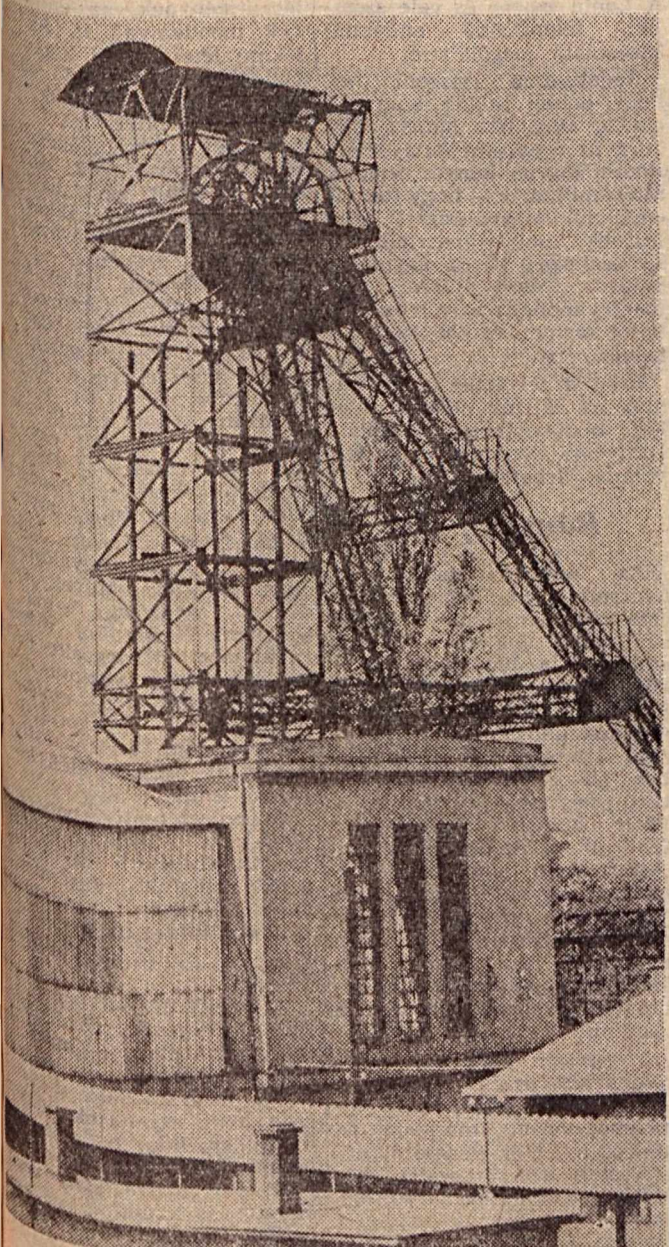
életi szabadidejében. Mert kétszerte nagyobb a természet ajándéka annak a szemében, aki naponta a föld alá száll. Bevezet otthonába. Frissen vasalt, keményített csipketerítők asszonya kezemunkáját dicsérik. Említtem az első találkozásunkat. A vándorzászló átvétel napján ott ült a díszelnökségen. Néhány székkal arrébb Losonci Páltól, az Elnöki Tanács elnökétől. Mellén kitűzve az a szakajtónyi elismerés, amit két évtized alatt kapott. Ott ült figyelő szemekkel, kihúzott kebellet.
— Ja a kitüntetések. Megmutathatom. Van egy pár — mondja és sorban elem teszi. Szolgálati érdemérem, a tíz és húsz éves. Két kiváló dolgozó jelvény, három oklevél. Kiváló bányász miniszteri kitüntetés. Sztahanovista jelvény. Ujabb kormánykitüntetés. Munka Erdemérem, egy 1955-ből, a másik 1959-ből. Ez utóbbit a parlamentben vette át.
— Pedig nem is tettem én olyan sokat...
Nem? Hát az a megszámlálhatatlan hajnali felkelés. Azok a bumilzás nélküli műszakok. Az új munkamódszer átvételek. A baráti szavak, amellyel a fiatalabb bányászokat fogadta. Az a sok társadalmi munka amit vállalt. az semmi? Több az, mint a látványos, nagy mutatványok! Egy egész ember jellemzői ezek. Mert mindig jó bányász volt. Szocialista brigádvezetőjét, a fiatal Varga János 27-et is ő nevelte ki maga mellől. Most is együtt dolgoznak az előkészítőknél Szabolcsbányán, és a napl hat méterben spekulálnak.

Hát ilyen ember Lakatos István. Becsületesen él és dolgozik. Nem hivalkodón, egyszerűen. Amolyan bányász-módra.

Csóka Magda

Lakatos István, Szabolcsbánya többszörösen kitüntetett vājára

Petőfi-akna.

Érdekeskedések Purcáságok

Egy kis humor

Két úr beszélget:
— Hol töltötte a szabadságát?
— Baden-Badenben.
— Miért mondja kétszer? Nem vagyok én süket.

Egy asszony kinyitja az ajtót a szerelő előtt, aki a televízió megjavítása végett jött.
— Mikor maguknak telefonált, még itt lakott.

Egy amerikai politikus így szól az újságíróhoz:
— Érdekes, a legutóbbi cikkében egy szót sem írt arról, hogy én magamnak bizalmasan emondtam.

Egy New York-i étteremben a vendég ezt a megjegyzést teszi:
— Maguk elrontják ezt a kitűnő francia konyhát, mert olyan amerikai árakat számolnak fel, ami elveszi az ember étvágyát.

Egy 80 éves ember leplezi hosszú életének titkát:
— Ezt az autósoknak köszönhetem. Mindent elkövettem, hogy el ne gázoljanak.

Gépkocsivezető ne tüszentsen!

Száz font pénzbüntetésnek vagy négy hónapi fogságnak teszik ki magukat azok az angol gépkocsivezetők, akik jogosítványuk megszerzésekor nem figyelmeztetik a hatóságokat hogy szénánáthás szenvednek.
Mintegy 500 000-re becsülték a „szénánáthás” brit gépkocsivezetői számát, akikre tehát az országúton rájöhét a tüszentség. A Gépkocsivezetői Szövetség vizsgálata kiderítette: az a vezető, aki 110 km-es sebesség mellett egyet tüszent, 330 métert vaktában tesz meg, tekintve, hogy minden tüszentség öt másodperc grinasszal, két másodperc teljes figyelmeletlenséggel és három másodperc szemtörővel jár.

Rablás a Szent Sír templomban

A jeruzsálemi Szent Sír templomban ellopták a Madonna koronájának egy részét. A rablók az egész gyémántokkal kirakott diadémot el akarták vinni, de nem tudták letörni. Helyette más, kezük ügyében eső értékes arany és platina tárgyakat vittek el.

A megrabolt Madonna szobor 1824-ben került a templomba Mária portugál királynő ajándékaként.

A bányásznap programja

Fáklyás felvonulás Pécssett és Komlón Zenés ébresztők — Gazdag kulturális program a kultúrotthonokban — Fogadás Meszesen

Az 1967. évi bányásznap szeptember 3-án kerül megrendezésre. Különös jelentősége a 17. bányásznapnak, hogy a Nagy Októberi Szocialista Forradalom 50. éves évfordulója évében kerül megrendezésre. A bányásznap ünnepség-sorozat szeptember 2-án, szombaton veszi kezdetét.

Szombaton este kerül sor Pécssett arra a fáklyás felvonulásra, amely a csertetői emlékműnél 20 órákor kezdődik. A bányásznap ünnepi megemlékezést Rapal Gyula a Megyei Pártbizottság első titkára tartja meg.

A felvonulásra Szabolcsbányatelep lakói 18.30-kor gyűlekeznek a Hősök tere és 19 órákor indulnak Csertetőre, Pécsbánya dolgozói ugyancsak 19 órákor csatlakoznak a Hősök tere felvonulókhoz. Meszestelep lakói 19 órákor találkoznak a fehérhegyi buszmegállónál. Az újhegyi üzem, a villamos üzem és az építési üzem dolgozói 18.15 órákor gyűlekeznek az újhegyi Sportház előtt és úgy szervezik meg az indulást, hogy 19.15-re Fehérhegyre érkezzenek. Ez évben első ízben ünneplik együtt a bányásznapot az ércbánya dolgozói és az Aknamélyítő körzet dolgozói. Ok 19 órákor ugyancsak Fehérhegyről indulnak a mártírok emlékművéhez. A felvonulás sorrendje: élen az egyesített központi bányásznekar halad, majd a Honvédség, Munkásőrség, és Ifjú Gárda díszegysége következik. A megye, a város és a vállalati vezetők, valamint a külföldi vendégek után felvonul Szabolcsbánya, Pécsbánya, a Mecseki Ércbánya, az Aknamélyítő Körzet, Újhegy Üzem, a Villamos üzem és az Építési üzem.

Komlón ugyancsak másodikkán 20 órákor kerül sor a fáklyás felvonulásra, a mártír halált haltak emlékművéhez. Az ünnepi beszédet Gallusz József, a

Komló Város Tanácsának vb-elnöke tartja meg.

A komlói benzinkútnál lévő 1. számú gyülekezőhelyen Zobák. Béta, Karbantartó, Mélyfűró, Aknamélyítő, a Villamos üzem és Tanbánya dolgozói gyűlekeznek. A Petőfi téri 2. sz. gyülekezőhelyen Kossuth-bánya, Szén-előkészítő, Anyagellátó, Gépköcsi üzem komlói részlege, és a Vajáriskola találkozik. A felvonulás 19.30 órákor veszi kezdetét.

Pécssett és Komlón is az ünnepi beszéd után koszorúzzák az emlékműveket, majd díszortúz köszönti

az ünneplő bányászokat és tüzijátékkal szórakoztatják a megjelenteket.

Ugyancsak szeptember 2-án 18 órákor koszorúzzák meg Vasas I. és Vasas II. telepen hősi halált haltak sírjait.

Szeptember 3-án reggel bányásznekarok köszöntik a pécsi és komlói bányász lakótelepen élőket. Valamennyi kultúrotthon egésznapos programmal várja a bányászokat.

Vasárnap 12 órákor a Mecseki Szénbányák vezetői a meszesi munkásszálló nagyteremben fogadást adnak a 17. bányásznap alkalmával.

Tanácsülés az I. kerületben

Csütörtökön tanácsulást tartottak Pécs város I. kerületében. A vb-elnök a napirend előtt beszámolt a végrehajtó bizottságnak a legutóbbi tanácsülés óta végzett munkájáról és a lejárt határidejű tanácshatározatok végrehajtásáról.

A napirend során Szabó Ferenc, az ideiglenes bizottság elnöke, számolt be Gyár város városrész kommunális, kereskedelmi, egészségügyi és kulturális helyzetéről. Második napirendként Gyenis József vb-elnök helyettes az októberi tanácsülésen megtárgyalásra kerülő „Budai városrész kommunális, kereskedelmi, egészségügyi és kulturális helyzete” című napirend előkészítéséhez ideiglenes bizottság megalakítására tett javaslatot. Az ideiglenes bizottság elnökéül Dormán Máténé vb-tag, tagjaiul pedig Vécsi Kálmán, Molnár Lajosné, Hartai Gyula, dr. Rajczy Péterné és Jelenszky Nándorné tanácsadókat választották meg.

A napirendek után interpellációk megtárgyalására került sor.

VITARA BOCSÁTJUK:

Elképzelések és gondolatok a komlói új mártíremlékmű építéséről

I. A már meglévő emlékművek

A múlt év végén kért fel a pártbizottság a komlói új mártír emlékművel foglalkozó tanulmány készítésére. A tanulmányterv készítése során sok olyan momentum vetődött fel, melyekről — úgy érzem — beszélni kell.

Egy új és méltó, megfelelően hangsúlyos emlékmű felállítására az inspirálta a pártbizottságot, hogy Komlónak ugyan van egy munkásmozgalmi mártír és egy bányász emlékműve, de külön-külön és együttesen sem dokumentálják azzal a súllyal felállítási céljukat, melyet egy bányászváros méltán igényelne.

A komlón meglévő és a pártbizottság épülete mellett felállított áttört rácskompozíciójú emlékmű véleményem szerint esztétikailag nem teljesen szerencsés. Az emlékmű habitusa, vonalvezetése súlytalan. A íves vonalvezetés és a szomszédos pártbizottsági épületek klasszicizáló tömege teljesen rossz kapcsolat. A hatást még rontja az emlékmű mellé telepített szomorú fűzfa álromantikája mintegy síremlékké zsugorítva a mondanivaló súlyát.

A kőkönnyösi Petőfi téren felállított kétfigurás bányász emlékmű jóval szerencsésőbb. A két figura ugyan bálványyszerű, de emberközeli kompozíció. Mivel a mindennapok bálványait mintázzák allegorikusan. A megfektetett figurák a sárgáskövi posztamentum és a háttérben növekvő fenyősor biztosítanak bizonyos monumentalitást. Egyelőre még a környező vegetáció megfelelő növekedéséig — a háttér zavaróan metsz be az egész összhangulatba.

A tervezett új emlékmű felállításának célja lenne a két meglévő emlékmű mondanivalójának szerencsés egyesítése, megfelelő súllyal, lehetőség optimális telepítéssel. A tervezett új emlékmű megvalósításával, a

mechanizmussal való kapcsolat. Nagy hátrányai azonban ennek a telepítésnek a ropant erős lejtési viszonyok és a tömegmozgatási lehetetlenség. A Lenin téri elhelyezési lehetőség természetesen a város szempontjából a legcentrálisabb. A tömegmozgatási lehetőség biztosítva van. A Lenin szobor és vele szemben telepítendő emlékmű kapcsolata megoldható.

Negatívuma viszont az, hogy ennek a két kompozíciónak egymásra hatása, illetőleg az egymásra hatás megoldása nagyon kényes feladat. Előfordulhat az, hogy az új emlékmű megvalósítása után lesznek csak tapasztalhatók az esetleges káros egymásra hatások. Végső fokon a legmegfelelőbbnek a szilvási déli lejtőt tartom az emlékmű elhelyezésére.

A hely meghatározása

Feladatom elsődleges témája volt annak a helynek a meghatározása Komló város összegzését szemlélve, mely centralizáltsága mellett könnyen megközelíthető és városzerkezeti szempontból reprezentatív.

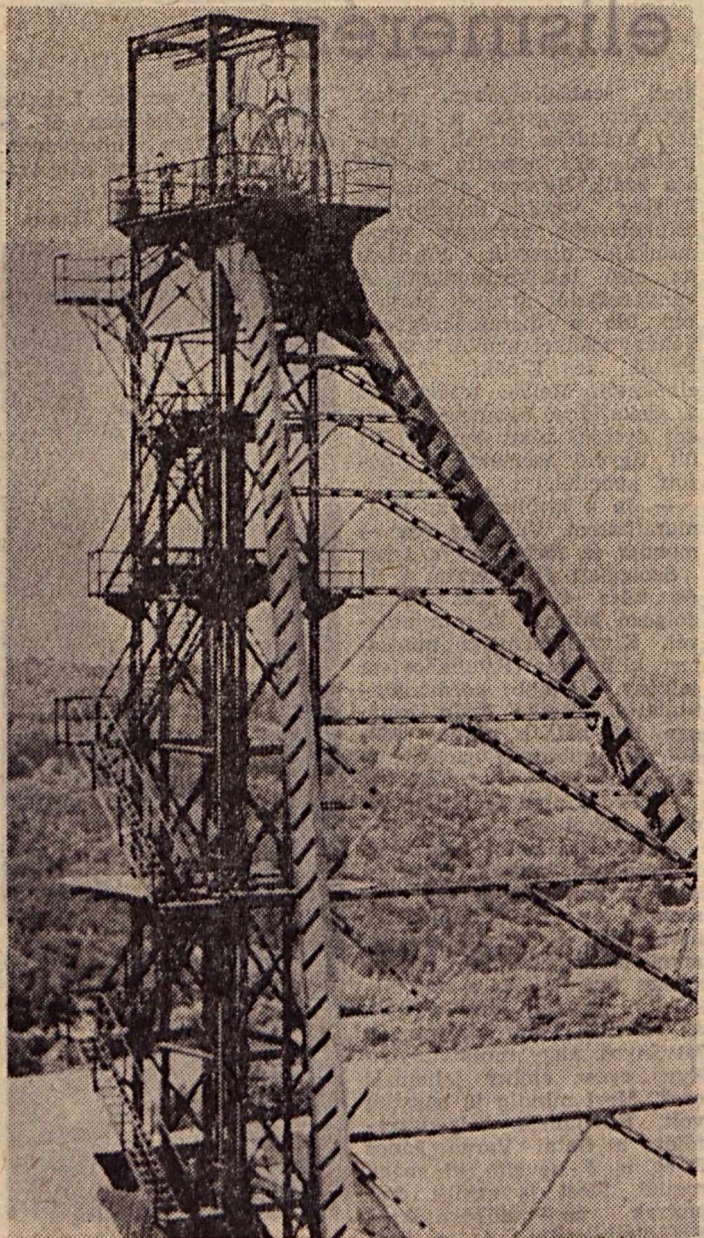
Természetesen sok terület került szóba. Vizsgáltam a Majális tér, a Vajáriskola előtti északi lejtő és a Lenin tér nyugati részének lehetőségeit, minden variáns pozitívumait mérlegelve. A Majális téri elhelyezési lehetőség mellett egyetlen pozitívum volna. Az, hogy megfelelő nagyméretű emlékművel kétségtelenül biztosítani lehetne a város minden részéből látható domináns kompozíció felállítását és egy ós vegetáció adta lehetőséget megfelelő park kiképzésére.

Hátrányai viszont az ide történő elhelyezésnek a megközelíthetőség és az új kőházépület hatalmas tömege, mely mindenképpen zavaróan hatna az összképet szemlélve.

A Vajáriskola északi lejtőjére történő elhelyezés eléggé centrális a város telepítési szempontból súlypontos. Az emlékmű és a kötélpálya kapcsolatát szerencsésen meg lehetne oldani. Az emlékmű mondanivalójának talán még használna is az élő iparral, a működő vizuális élményű

Kossuth II.-akna.

III-as akna.

mechanizmussal való kapcsolat. Nagy hátrányai azonban ennek a telepítésnek a ropant erős lejtési viszonyok és a tömegmozgatási lehetetlenség. A Lenin téri elhelyezési lehetőség természetesen a város szempontjából a legcentrálisabb. A tömegmozgatási lehetőség biztosítva van. A Lenin szobor és vele szemben telepítendő emlékmű kapcsolata megoldható.

Negatívuma viszont az, hogy ennek a két kompozíciónak egymásra hatása, illetőleg az egymásra hatás megoldása nagyon kényes feladat. Előfordulhat az, hogy az új emlékmű megvalósítása után lesznek csak tapasztalhatók az esetleges káros egymásra hatások. Végső fokon a legmegfelelőbbnek a szilvási déli lejtőt tartom az emlékmű elhelyezésére.

Ezen a területen a centralitás és rálátás előnye mellett biztosított a megfelelő környezet kiképzés és a felvonulás lehetősége is.

Bányászpark

Az emlékmű és a város kapcsolata amellet, hogy az emlékmű domináns telepítésű, mégis intím, mivel az emlékmű a tényleges városközpontban lenne. A főtéri 9 emeletesek és a hosszú árkádok hangsúlyos párkányzatú üzletsor, egy későbbiekben biztosított alacsony növényű vegetáció, valamint a Főtér szintjéről szemlélhető feltárlakozó épületmentes horizont mind olyan faktorok, melyek ugyan egyértelműen megszabják az emlékmű formai lehetőségeit, főleg arányait, de egy elmélyülten fogalmazott expresszivitás optimális harmóniát tudna biztosítani.

A teraszos parkosítás, illetőleg térképezés megoldandó egyrészt az ünnepélyek tömegmozgatását, másrészt az alulról a Főtér szintjéről érkezőknek egy fokozatos felépítési expozíciót mintegy motivációt adna az emlékmű létevel és mondanivalójával kapcsolatban. Az emlékmű esti és éjszakai demonstratív tálalását egy méretezett

fényerejű, lehetőleg Jndirejett fényű megvilágítás lehetne biztosítani. Külön foglalkoztam a javasolt terület környezet-kiképzésével. Mivel a területi adottságok megengedik egy olyan nyezet kiképzését, mely a létesítményi összefüggés nem befolyásolná az létesítménynek, az emlékmű mondanivalóját. Az emlékmű létesítésével kapcsolatban több kapcsolódó objektum megvalósításának riánsai merültek fel.

A tanulmány előkészítés célzó megbeszélések egy szoba került egy „bányászpark” létesítése. Elkészült szerint a „bányászpark” mintegy szabadtéri kiállítások, talán műzeumként funkcionálhat felsorakoztatva különböző nyászati berendezéseket, peket, visszazelve a múltat a jelenbe járva és a múltat ábrázolva. Egy másik megbeszélésen felmerült egy noráma vendéglő telepítés, mely építészetileg összhangban lenne az emlékművel.

Az ipari múzeum mellett „bányász-park” megvalósítását nem javaslom, mivel jelenlétével zavarólag hatna az emlékmű elvontabb mondanivalójára. Túl egzakt lenne a hétköznapi, sürített mondanivaló az emlékmű absztrahált allegorikus szimbólumára. Véleményem szerint ron létük egészségtelen kórasztú lenne.

A reprezentatív panoráma vendéglő okos mértékű megvalósításával egyértelmű persze megfelelő fogalmazási móddal, mely fogalmazási módoknak tiszteletben kell lennie az emlékmű mondanivalóját.

A vendéglő — vagy inkább nevezdük vendéglő ipari egységnek — mert lehet az étterem, de persze is — megvalósításával csak hogy egyetértek, hanem ményében, hogy talán az emlékmű kötelezően ható reprezentatív egésze alatt Komlón is létesülne egy vendéglő, funkcionálisan és külső formájában korszerű vendéglátóipari egység.

Klausz Gyula

KULTURÁLIS ÉLET + KULTURÁLIS ÉLET + KULTURÁLIS ÉLET + KULTURÁLIS ÉLET +

Színes program a Május 1 Művelődési Házban

Ötven esztendő a történelemben nem nagy idő, de az az 50 esztendő, amely a Nagy Októberi Szocialista Forradalom óta eltelt olyan változást, olyan fejlődést jelentett az emberiség történelmében, melyet évszázadok sem tudnak felmutatni. Új világ keletkezett a régi helyén: az utópiából tudomány, a tudományból valóság lett. A szocializmus világrendszeré vált, a népek egymás után dobták le magukról a rabság láncát, s elindultak, hogy megteremtsek maguknak az emberhez egyedül méltó rendet: a szocializmust.

Ennek a Nagy Októbernek köszönhető népünk is, hogy a szabad élet adta lehetőségeket kihasználva a jelenben, építse jövőjét. A szabadság, melyet a mi részünkre is a Nagy Október hozott el, kötelez bennünket arra, hogy azt az októbert soha ne felejtsük el.

A kötelesség és a hála érzete sugallta azt, hogy az 1967-es esztendő a Nagy Októberi Szocialista Forradalomra való méltó emlékezés, termékeny emlékezés éve legyen. Nagyobb erőfeszítés a termelőmunkában, nagyobb erőfeszítés a kulturális tevékenységben: ez lehet csak igazi ünneplése a Nagy Októbernek.

Ebből a munkából kívánta kivenni részét a komlói Május 1. Művelődési ház igazgatósága és minden dolgozója. Az évi munkatervet már úgy készítették el, hogy rendezvényeink ennek a fontos évfordulónak szellemét sugározzák. Így emlékeztünk meg februárban a Magyar-Szovjet Barátsági Szerződés aláírásának 19. évfordulójáról, amikor is kiállításon mutattuk be azt a nagy segítséget, melyet a háború után a Szovjetunió hazánknak és a többi szocializmust építő országnak nyújtott.

Ugyancsak februárban, a szovjet hadsereg megalakulásának 49. évfordulója alkalmából kiállításon mutattuk be annak a hadseregnek életét, fejlődését, mely hozzánk is elhozta a szabadságot. Ekkor mutattuk be Komló város közönségének a Pátyomkin páncélos című filmet is, hogy ezzel is elmélyítsük az emberekben annak a tudatát, hogy milyen emberfeletti erőfeszítések, hősi helytállások során tudott megszületni a szovjet hatalom.

Márciusban, a Magyar Tanácsköztársaság 48. évfordulóját ünnepeltük. Ekkor veteránok számoltak be az ifjúságnak arról, hogy milyen indítást kapott a magyar nép 1917 után Szovjet Oroszországtól, s hogy fonódott össze — ha rövid időre is — a Tanácsköztársaság és Szovjet Oroszország munkája, céljai, törekvései.

Áprilisban, hazánk felszabadulásának 22. évfordulóján szovjet művészgyűjtes vendégszereplésében gyönyörködhetett a város lakossága. Még ebben a hónapban a költészet napján szovjet költők műveiből rendeztünk szavalo estet. Egy alkalommal szovjet költők műveiből rendeztünk kiállítást a Május 1. Művelődési Házban. Lenin elvtárs születésének 97. évfordulója alkalmából a Május 1. klubban tartott megemlékezés után a megjelenetek levettítettük a Lenin Októberre című filmet.

Májusban ünnepeltük meg a győzelem napját. Ezen a napon a KISZ városi bizottsággal közösen találkozót rendeztünk szovjet katonákkal, majd műsort adtunk részükre. Nem sorolom fel részletesen mindazt, amit a művelődési ház épp az évforduló jegyében rendezett, csak néhány rendezvényt, kiállítást említem ki abból a folyamatos és egybefüggő munkából, amit eddig végeztünk.

Természetes: ezzel nem zártuk le az évfordulóval kapcsolatos tevékenységünk. Bőven van tennivalónk továbbra is, reményeink biztatók, hogy komoly terveinket épp úgy megvalósítjuk, mint ahogy megvalósítottuk a múltban is.

A ismeretterjesztés területén egy előadássorozatot szándékozunk tartani „Magyar-szovjet kapcsolatok” összefoglaló címmel. A sorozat négy előadást foglalna magába. Mivel az a tapasztalatunk, hogy a vetélkedők nagy mértékben foglalkoztatják ifjúságunkat, ezeket is feltétlenül szükségesnek tartjuk megrendezni.

Orosz nyelvű társalgásból kívánunk vetélkedőt tartani, az orosz nyelv mégnagyobb megkedveltetése érdekében. Az ipari-tanuló iskolát és a középiskolásokat óhajtjuk bevonni „Az orosz és szovjet művészet” címmel rendezendő irodalmi és zenei tárgyú vetélkedőre.

Területi, alapszervi és városi szinten kívánjuk megrendezni a „Ki tud legtöbbet a Szovjetunióról” című vetélkedőnkét. Mivel a kiállításokat mindig feltűnően nagyszámban látogatták meg, az évforduló évében ezek számát is emelni kívánjuk úgy, hogy ne csak számbeli emelkedés legyen, hanem tartalmilag is simuljon az évfordulóhoz. Tervbevéttük a Szovjetunió életét, fejlődését bemutató dokumentációs kiállítást, melyet nemcsak a városban, hanem a peremközségekben is bemutatunk.

Fotokiállítást rendezünk azoknak a Szovjetunióra vonatkozó felvételeiből, akik a Szovjetunióban jártak. Az ifjabb korosztály részére kívánunk rendezni egy szovjet képeslap és szovjet jelvény kiállítást, a szovjet fiatalokkal levelező komlói ifjúság anyagából. Nem maradhat el a komlói bélyegyűjtők anyagából rendezendő szovjet bélyegkiállítás sem.

Dokumentációs kiállítást rendezünk központi anyag segítségével „A Nagy Októberi Szocialista Forradalom képekben” címmel. Természetesen nem maradhat ki az évforduló megünnepléséből könyvtárunk sem, hisz a szovjet élet megismerésének mindenkor legjobb elmozdítói voltak a könyvek.

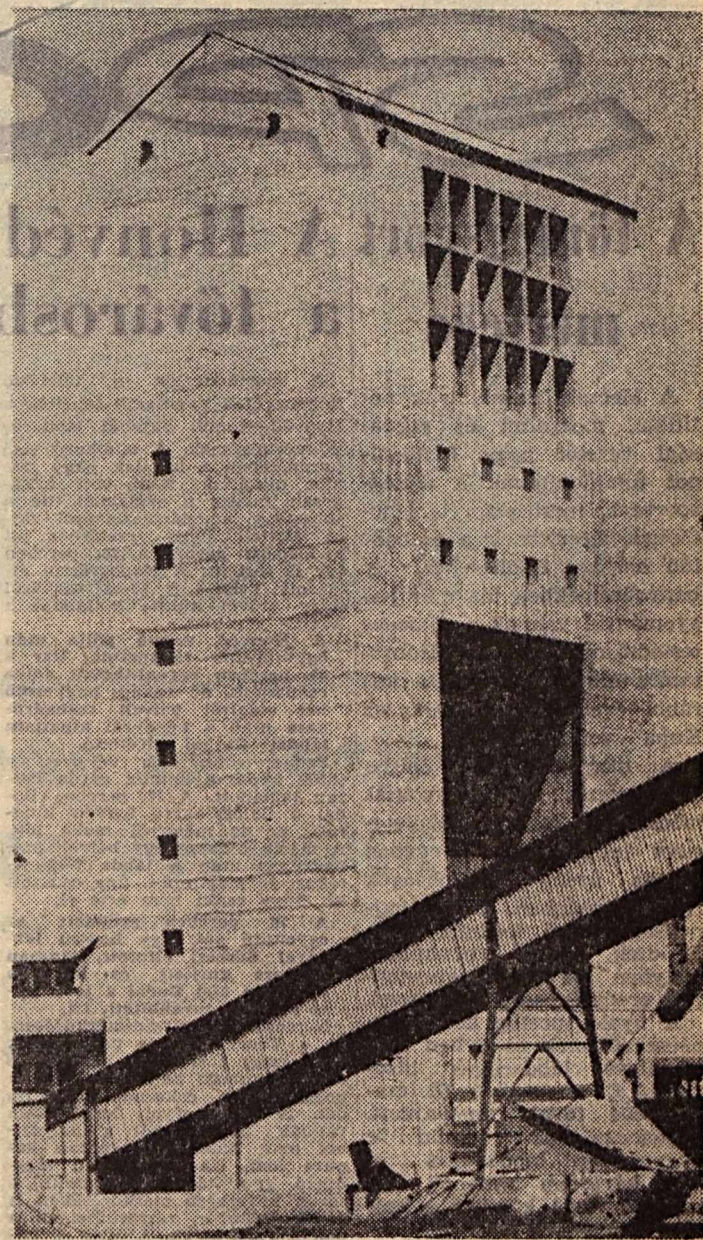
Fokozottabban kívánjuk propagálni a Szovjetunióval és a szovjet-magyar barátsággal foglalkozó könyveket, kiadványokat, folyóiratokat. Kiállítást rendezünk „A Nagy Októberi Szocialista Forradalom és a Magyar Tanácsköztársaság a magyar könyvkiadás tükrében” címen. Az óvodások és alsótagozatos gyermekek részére orosz és szovjet mesékből mesedélutánokat, dia filmvetítéseket tartunk. A nagyobb gyermekek könyvtárainkban előadást tartunk Gorkij és Majakovszkij életéről és munkásságáról. Az irodalmi színpad műsorszervező ügy állította össze, hogy abban megfelelő súlyt kapjon a szovjet irodalom. Így például az irodalmi színpad 2 órás előadásán mutatja be a Szovjetunió és a

szocialista országok mai irodalmát.

A Kossuth-aknai művelődési otthonban szovjet és magyar szerzők műveiből hangverseny tartunk. Tánccsoportunk és népzenekarunk magyar és szovjet táncokkal, népdalszólókkal egy órás műsort ad az évforduló tiszteletére. Kiemelkedő szovjet film megrendezni.

Meg kívánjuk rendezni ifjúsági klubban a szovjet zene napját a városi zeneiskola és a munkáskórus rendezésében. Meghívunk egy ösztöndíjast, aki a Szovjetunióban tanul, hogy számoljon be a gyerekeknek a szovjet nép mindennapi életéről. Megszerveztük a TV ünnepi műsor-számainak közös megtekintését. Amint látható: célunk az, hogy a Május 1. kezelésében levő intézmények csak úgy kegyelgék részüket az évforduló megünnepléséből, mint a művészeti csoportok együttesen, s azok tagjai külön-külön is. Ezzel is dokumentálni akarjuk azt, hogy ez az évforduló egyseseknek és az egész közösségnek nagy ünnepe. Minden rendezvényünkkel, minden műsorszámunkkal bizonyítani akarjuk, hogy „az élet szül, teremt, dalol”, s ennek az „újult fokon” növevő életünknek alapja, megindítója s mindig újjászülője az 50 évvel ezelőtt megszületett s azóta folytonosan élő Nagy Október.

Fekete Géza igazgató

István-akna

Egy kiállítási megnyitó elé

Első pillanatra tán különösnek tűnik, hogy Erdy Győző kiállítása előtt egy fiatal munkás-képzőművész egy évvel ez előtti kiállításának megnyitójáról akarok egyetmást elmondani. Bocz Gyula fiatal szobrász, polgári foglalkozását tekintve, géplakatos. Nagyon szép és nagyon modern szobrokat készít. Nem írnám azt, hogy nonfigurális alkotásokat, talán inkább, hogy olyan körplasztikákat alkot, amelyeket ha körüljárjuk, hát legalább három arcuk, formájuk van, s bizony minden oldalról mást formáznak, de csak úgy elnagyoltan, s ugyanakkor nagyon, finom, tiszta felületeket alkotva.

Bocz kiállítását nyitottuk egy évvel ezelőtt Gyárvárosban, lévén a művész is gyárvárosi. A fiataloknak nagyon tetszett, az idők is megcsodálták, hogy „no csak a Gyuszi, milyen szépen lecsiszolta!” Aki a formát nem is becsülte túlzottan, tisztelte a kemény munkát, ami ilyen furcsa köveket termelt.

A megnyitőbeszéd után fél órával egy hallgató csoportot veszek észre. A helyi pártszervezet és a nőtanács képviselői, megannyi mozgalmi múlttal rendelkező elvtárs. Szinte valamennyien ismerték Bocz Gyulát kölyök kora óta, rosszat nem hittek el róla, de most a sok furcsa szobor láttán, talán az is megfordult a fejükben, hogy hátha megfertőzte ezt a becsületes munkásfiút a nyugati kultúra.

És miközben a népművelő ilyen sejtések között vergődik, bejön a terembe Erdy Győző, Martyn Ferenc Munkácsy-díjas festőművész társaságában. A kötelező kézfogások után Erdy azonnal az említett csoporthoz siet. Régi harcostársak, öreg elvtársak. S a munkásművész máris invitálja barátait: nézzék meg együtt az anyagot. Mi lesz ebből? Erdy életében nem kész-

tett más képet, csak olyant, amelyen biztosan felismerhettem témáját. Lelkiismeretes, pontos vonalai, kontúroiban gazdag formakultúrája sohasem hagyott kétséget az ábrázolás tárgya felől. Mit fog ez az idős munkás mondani e fiatal lakatos-titán merész, művészi berkekből is vitát eredményező munkáiról?

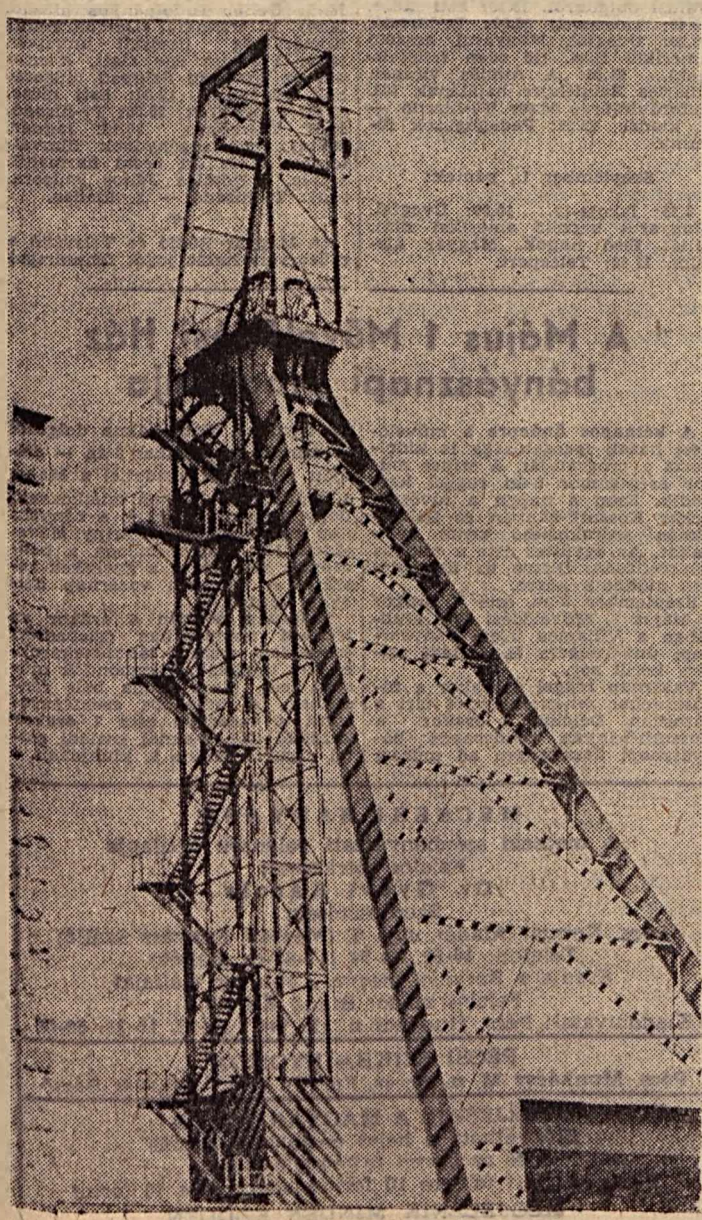
Kíváncsiságom közelebb vitt. Az első néhány mondat meglepetése után igen elszégyelltem magam előző gondolataimért. Erdy lelkesen magyarázott a rá figyelőknek. Erdemes, értően magyarázott. Elmondta mindazt, amit megnyitómiban én szerettem volna elmondani a kiállított művekről és öt megértették, neki őszintén hitték, hogy ez a művészet tartalmában is szocialista. Egy dolognak lehet három arca, ha más-más oldalról nézzük, és egy nagyon szép fekete kő idézheti egyszerre a tenger egyetlen hullámát és a tenger végtelenségét is.

Ekkor tudtam meg, Erdy Győző érti, ismeri a legmodernebb formanyelveket is. Becsüli is őket. Nem szítja, magyarázza a következő nemzedéket, a fiatalokat. Hogy ő maga közelebbi fejezi ki magát? Meg van a nyomós oka rá. Amit közölni akar, mindenkivel szeretné közölni.

Ez jutott eszembe a napokban, amikor megkérdeztem a művészt, min dolgozik mostanában? A válasz:

— Cassián, vagyis Borbála-telepet rajzolom. Hamarosan lebontják, hát szeretném megörökíteni.

Igen. Borbála-telepet csak úgy érdemes képen megörökíteni, hogy tetszen mindazoknak, akik valaha laktak Borbála-telepen. Mert e közérthetőség és e friss aktualitás összekapcsolódásával válik egy művész munkássága társadalmi tényezővé, társadalmi hatóerővé. (bükkösdli)

Béla-akna.

Az „I. soproni fúvószenekari fesztivál” előtt...

Az elmúlt hetekben a lázas készülődéstől volt hangos a szabolcsi Puskin Művelődési Ház. A ház irodája szinte „nagyüzemmé” változott, mindenki a soproni fesztiválról beszélt, cselekedett.

Lapunk munkatársa előzetes tájékoztatásul felkereste Gorrieri Ferenc karmestert és vele az alábbi beszélgetést folytatta:

— **Hogyan értékeli a zenekar eddigi tevékenységét?**
— **Megítélésem szerint a két zenekar — Pécsbánya és Szabolcs — összevonása feltétlen helyes volt. Az egyesüléssel megteremtődött a feltétele a magasabb művészi igény támasztásának. A rendszeres, elmélyült próbák mind-mind ezt a célnak segítette valóra váltani, úgyannyira, hogy a mai zenekarról már elmondható, hogy van egysége, művészi profilja. A minőségbeli változás természetesen a zenekar minden egyes tagjánál is tapasztalható, kottaolvasásban, muzikalitásban egyaránt. Az 1966-os év fúvószenekarunk számára már a siker éve volt, kezdődött a siklósi várfeesztivállal, folytatódott a Várpalotán az országos fúvószenekari találkozón. Ez időtől kezdve már kiléptünk megyénk falai közül és országosan is ismertté váltunk. Elért művészi eredményeinket elsősorban köszönhetjük a Mecseki Szénbánvák és a zenekart patronáló üzemek, de nem utolsósorban a fenntartó Puskin Művelődési Ház vezetőségének. A fenti szervek messzemenő erkölcsi és anyagi segítségnyújtással biztosították a zenekar zavartalan fejlődését!**

— **Miként történt a felkészülés a soproni fesztiválra?**
— **Egész évi programunk a „jubileumi évforduló” jegyében zajlik, már az első félévi program megvalósítása is sok próbát, elmélyült munkát igényelt. Hatványozódnak a feladatok most a második félévben. A munkatervi feladatok mellett szívesen tettünk eleget a soproni meghívásnak. A sikeres szereplés érdekében az eddigi heti 3 próbát, heti 4 próbára emeltük. Mivel csak így tudtunk eleget tenni mindkét vállalásunknak.**

— **Kik kaptak meghívást a fesztiválra?**
— **Pécsről, rajtuk kívül még az Ércbánya fúvószenekara is részt vesz, de ott lesz a Honvédelmi Minisztérium Központi Fúvószenekara, a Magyar Néphadsereg központi zenekara, a Debrecen, Mosonmagyaróvár, Salgótarján, Várpalota és természetesen a 10 éves jubileumát ünneplő soproni fúvószenekar is.**

— **Hogyan alakult a fesztivál programja?**
— **A fesztivál két napos volt, augusztus 28-án, szombaton 16.30-kor kezdődött a „Fúvószenekar Fórum-Szerenád” műsorral. Folytatódott este 20 órakor a Pécseki Színházban, a 10 éves jubileumát ünneplő soproni fúvószenekar műsorával. Vasárnap, 27-én zenés ébresztővel kezdődött a program, majd 9 órakor a fesztivál ünnepélyes megnyitójára került sor, utána 10—12 óráig a város különböző pontjain terzenét adtak a zenekarok. Délután a fertőrákosi köfőjében rendezett „Non-stop” sétahangversennyel ért véget.**

SPORT

A főmege sport A Honvéd elleni 1:1 után ismét mérlege a fővárosban szerepel a Komló

A Mecseki Szénbányák politikai, mozgalmi és gazdasági vezetői nagy fontosságot tulajdonítanak a főmege sportnak, mert ezzel is lehetőség teremtene a szabadidő hasznos eltöltéséhez. A bányászokban ma már hagyományai vannak a főmege testedzésnek. Ennek bizonyítására elég felemlíteni a korábbi évek sikeres „Bányász Kupa” versenyeit.

A hagyományokra építve a szervezés és lebonyolítás módszereit, formáit tökéletesítve indultak be ez évben is az üzemi bajnokságok nyolc sportágban. A kiirt bajnokságok első fordulói befejeződtek július hónapban, melyben 104 csapat versenyzett eredményesen 2426 fővel. A nyolc sportág közül legnépszerűbbnek ez évben is a kispályás labdarúgás bizonyult. E sportágban 62 csapat 694 fővel versenyzett. Népszerűségnek örvend a nagypályás labdarúgás is, nem kevesebb mint 27 csapat 326 fővel küzdött a bajnoki pontokért.

Kedvelté vált a természetbarát mozgalmat is. Túrának, kirándulásoknak 587 fő vett részt. E sportág népszerűsége a bányászok körében figyelemre méltó, hiszen a nehéz fizikai munka után a természet tiszta levegője felüdülést jelent, fokozza a szervezet ellenálló képességét.

A többi öt sportágban — sakk, asztalitenisz, kézilabda, sportlövészet — 319 fő vett részt.

A fenti szám adatokban nem szerepelnek a szocialista brigádok által esetenként, alkalmasszerűen szervezett sportvetélkedők. Ha ezekben részt vevők számát is figyelembe vesszük, akkor megközelítőleg több mint három és félezeren vettek részt az első félévben a főmege sportban. Ez az eredmény elfogadhatóan jó, mivel a 35 éven aluli fizikai férfi dolgozók tekintélyes részét öleli fel.

A főmege sport eredményes kibontakozásához nagyban hozzájárultak a Mecseki Bányász Sportegyesületek. A létesítmények és a felszerelések biztosítása mellett segítettek a szervezést és a lebonyolítást. Mind az 5 sportegyesület hétfőn és szombaton valamennyi létesítményét a főmege sport rendelkezésére bocsátja. A meglévő létesítmények helyes szervezés mellett az igényeket kielégítő, biztositják a főmege sportolás feltételeit.

Az üzemi sport szervezésében és eredményes lebonyolításában a szak szervezeti bizottságok sportfelelősei lelkes, önzetlen munkát végeztek a KISZ vezetőségével karöltve. Csak tervszerű jó együttműködéssel lehetett a jelenlegi eredményeket elérni.

A statisztikai értékelés mellett fontos politikai jelentőség van az elért eredményeknek. Kifejezik a párt sporttéziseinek gyakorlati végrehajtását, valamint az MTS I. Kongresszusa határozatainak megvalósítását reprezentálják.

Hegedűs Sándor

Nye voltatás

A TIT idegennyelv-szakosztálya ismét meghirdette tanfolyamát. Szeptember 1-4, 5 és 15-én fogadják a jelentkezőket Komlóra, a Május 1 Művelődési Házban. Az említett napokon délután fél 5 és fél 7 között lesz a beiratkozás. A hallgatók orosz, angol, francia, német és esperanto nyelvet tanulhatnak.

A sportkedvelők a televízió képernyőjén szemtanúi lehetnek a Honvéd-Komló bajnoki labdarúgó-mérkőzésnek. A találkozó első harmadában a hazaiak nagy iramot diktáltak. Nem volt túlságosan magas a színvonal, de a sorozatos támadás-vezetésből várni lehetett, hogy vezetéshez jut a kispisti gárda. A 20. percben így is történt: A Kaposvárról átszólított Fekete a 10-os sarkáról nagy erővel küldte a labdát a hosszú sarkokba.

A Honvéd vezető gólya után együttesünk rákapcsolt. Már a 30. percben egyenlített volna csapatunk, de Takács nagyeréjű bal oldalról bevitt szabadrúgása után a léváryról káptant labdát Kerkal elvettette. Szünet után sem változott a játék képe: a komlói gárda bátran támadott. A 49. percben Bodai a balösszekötő helyén klugrott, de 12 méterről mellé lőtt. A másik oldalon egy bevitt szabadrúgás után a labda 7-8 méterre a mezőre lőtt, úgy eszűzött ki, hogy senki nem érte el.

A 70. percben született az egyenlítő gól. Egy hosszú labdával Bercesi elfutott, laposan középre gurított, és a kapu torkában álló Bodai a jobb felső sarkokba továbbította, 1:1.

Nemcsak a Honvéd-mérkőzésen, de a Vasas ellen is tapasztaltuk már, hogy a széleken vezetett és ennek nyomán belülről labdákra a belsők nem érkeznek fel. Ha oda is érne, olyan lendülettel vannak, hogy abból a helyzetből nem tudnak nyugodtan kapura löni. Ha ezt sikerül megfélemlítő gyorsítással párosítani, a soron következő mérkőzéseken is újabb örömeink részesülhetünk a bányász-szurkolók. A fővárosi 1:1-es döntelen mindenképpen dicséretes teljesítmény, hiszen egy alaposan átgörgetett, felirított Honvéd ellen, bizonyította csapatunk, hogy a Vasással szemben 1:0-as győzelem reális körülmények között született. A Kiss — Kelemen, Vörös, Lazaridis —

Bánfalvi, Ruppert — Bércesi, Patkai, Kerkal, Takács, Bodai összességében együttes foglalmazott csapatjátékával érdemelte ki a sportrajongók elismerését.

A Honvéd-Komló tartalékmezők már kevésbé sikerült, hiszen a vendéglátók 5:1 arányú győzelmet arattak.

A korábbi hetekben jó sorozatot elért Komló II. a mezőnyben nem nyújtott rossz teljesítményt, de az elemi hibák miatt a hazaiak biztosan győztek.

A héten lesz az NB I. legközelebbi fordulójára. A Bányász Csepelen vendégszerel Zsolt játékezőt közreműködésével. A Pécsi Dózsa a Vasast fogadja, az Eger Újpestre látogat, a Szeged Tatabányán lép pályára, a Dunauj-

város a Népstadionban a Ferencvároson próbál szerencsét, míg a további párosítás így alakul: Salgótarján-Honvéd, Győr-MTK, Diósgyőr-Szombathely.

A csütörtöri bajnoki találkozók után a komlói labdarúgók az NDK-ba utaznak egyhetes portyára. Szombaton a Motor Wema Plauen ellen mutatkoznak a Bányász majd kedden Gerában lép pályára a komlói II. Az NDK-ból csütörtökön érkez hazra Budapestre a két-fehérgárda és itt készül fel a Szege-Komló összecsapásra. A nehézsorozat végén esedékes találkozó több száz bányász-szurkoló is megtekinti, hiszen az IBUSZ különbözőkat szervez a Tiszaparti városba.

Váratlan vereség Budapesten

Nagy bizakodással engedték el fiainkat Budapestre, a táblázat alao régiójában szereplő Budapesti Spartacus csapatához. Bizakodásunk nem volt alaptalan, mivel a jól összehozott csapat vette fel a küzdelmet a kiesés ellen, de nem túl erős játékerőt képviselő helyi együtessel szemben.

Fiaink már sokkal nagyobb feladatokat is sikerrel hajtottak végre. Epp ezért volt meglepő, hogy a tőlük megszokott lelkes játékok csak az utolsó tíz percben láthatóak a budapesti közönség. Csapatunk a következő összehozásban lépett pályára: Lukács — Bárány, Halasi, Györkö II. — Palkovics, Köves — Mérel, Selymes, Opova, Koch, Bencsik.

Bátran kezdett a Bányász és az első negyedórában ok irányították a játékot. A 14. percben Bencsik nagyszerűen futott el, márcsak a kapussal állt szemben, aki nagyszerűen zárta el a szög-

get, és Bencsik labdáját hártotta. Fokozatosan a hazaiak vették át a játék irányítását, és mind többet ostromolták a vendégek kapuját. Ebben a játékészben a védelemnek minden tudásán kívül nagy lelkesedésének köszönhető, hogy megőrizte hálóncát a góltól. Mindössze egyszer ingott meg védelmünk, a 82. percben Tóbiás lövésével szemben már Lukács is tehetetlen volt. A gól felrázta a Bányászt, azonban hibába kohmozott egyenlítőn már nem tudott. A csapatból Lukácson kívül a közvetlen védelem, csatár-nyorbi pedig a nagy területen fardhatatlanul mozgó Meireit említhük meg.

Legközelebb hazai pályán lép középtérre csapatunk, mikor is jelenlegi listavezető Egyetértés csapatát látják vendégül. A mérkőzésről 13 óra 30 perces kezdettel a televízió helyszíni közvetítést ad.

Négy mérkőzésen hat pont a kézilabda NB I-ben

A kézilabda NB I-ben sürített fordulókra került sor legutóbb. Hétközben a Pécsi Bányász férfi együttese a Tatabányát látta vendégül. Az újhegyi találkozó fiaink lendületes játékkal kezdtek, s csakhamar 6:1-es vezetésre tettek szert. A Tatabánya ezután taktikát változtatott: a test, test elleni harcot választották. Az összehozásban ebben az időszakban inkább eselgáncs mérkőzéshez hasonlított. A küzdőmodorú, helyenként durván játszó vendégek az előnyt ledolgozták és a második féldő elején egészen szorossá vált a küzdelem, hiszen 13:12-nél kiegyenlítették.

A hajrában együttesünk fokozatosan elhúzott, és 17:14 arányban győzött. A küzdőszellem és a lelkes játék kapcsán érdemel dicséretet a pécsi csapat. Üszszeállítás: Bujáki — Kiss, Baranyai, Weber, Balogh, Sudár, Kapuvári, Csere; Lehoczki, Árvai, Szabó, Hortobágyi.

A Pécsi Bányász együttese vasárnap Győrben, a Vasas ETO ellen lépett pályára. Ez a mérkőzés már nem sok sikert hozott csapatunk számára, hiszen a jó képességű helyi gárda mellett Pécs legyőzte a bányászokat. Pécs játékezői ellen is meg kellett küzdeni. Fej-fej mellett alakult az eredmény, s amikor sikerült volna az egyenlítés, rendszerint büntetőből jutottak a vendéglátók. Nem kevesebb, mint nyolc hété méterest ítélt a játékező, és ebből csak kettőt védett

ki Lehoczki, az utolsó tíz percben 14:13-ra vezetett az ETO, mikor egy jogtalanul megírt büntető értékesítése után a játékező Lehoczki kiállította. Az ötperces kényszerpihenő azért volt, mert kapuvédőnk a hálóba hullott labdát kirúgta a mezőnybe, közepkedéshez.

Az emberelőnyt a győriek jól kihasználták, 18:14-re alakították a végeredményt.

Góldobók: Sudár (5), Baranyai (4), Balogh (2), Weber, Szakács, Árvai.

A Bp. Honvéd ellen készülő együttesünk a heten nemzetközi barátságos mérkőzést játszik. Az újhegyi közönség a Lokomotiv Vinkovci csapatát látthatja. Ez a csapat látta vendégül fiainkat a tavalyi jugszláv portya alkalmával. A szintén elsőosztályú kézilabda-együttes bemutatkozása kedden délután 5 órakor lesz.

A FÉRFI BAJNOKSÁG 1-7. HELYEZETTJE:

1. Bp. Honvéd	17	13	2	2	336:249	28
2. Gy. Text.	18	11	5	2	259:206	27
3. Bp. Spart.	17	12	2	2	294:233	26
4. Elektromos	18	9	3	6	275:257	21
5. TFSE	16	10	6	2	278:233	20
6. Győri ETO	18	4	6	2	208:278	20
7. Pécsi B.	18	8	2	8	330:311	18

A Pécsi Bányász női együttese már sikeresebben vette a kettős fordulót. A Szombaton a Tatabánya volt az ellenfél Újhegyen. Csapatunk

nagyszerű formát árukt el mar az első 25 percben is. Mig együttesünk öt gólt szerzett, addig a vendégek egyszer sem találtak a pécsi kapuba. Szünet után már jobban játszottak a tatabányaiak, és ez a játékrész 4:4-es eredménnyel zárult. A végeredmény: 9:4. Góldobók: Szamos, Koréné (3-3), Schmidt (2), Czakóné.

Pécsi Bányász-Híradótechnika 10:3 (5:4): A fővárosban lejátszott viadalon lányaink tovább folytatták kitűnő szereplésüket: lelkes küzdőszellemmel megérdemelten győztek. A mérkőzés első részében a hazaiak vezettek és csak a féldő befejezése előtt sikerült elhúzni. Szünet után a jobb erőnlétben lévő Pécsi Bányász minden tekintetben felülmuta ellenfelét, és ilyen arányban is rászolgált a győzelemre. Góldobók: Koréné (3), Czakóné, Szamos, Schmidt (2-2), Hetényi.

Vasárnap 15:10 órakor Újhegyen: Pécsi Bányász-Bp. Vasas. A találkozó utolsó perceiről a televízió is beszámol, majd, utána a férflak összehozásáról végleg közvetítenek.

NOK

1. Bp. Spart.	16	13	3	1	144:107	28
2. FTC	17	13	1	3	133:71	27
3. Vasas	16	9	4	3	159:116	22
4. Pécsi B.	17	9	2	6	156:123	20
5. TFSE	15	9	2	4	124:100	20
6. Győri Text.	17	8	2	7	120:108	18
7. Veszprém	17	8	1	8	134:143	17

Bányásznap tervezet

Most, amikor a mecseki szénmedence üzemében mindenütt a bányásznapra készülnek a dolgozók, otthon a családokban folyik a tervezgetés. Nap, mint nap gyakran hangzik el a szokványos kérdés: mit vegyünk, hová tegyük a hűségjutalmat.

Leiki szemekkel már előre látjuk, hogy lesznek családok, akik adósságaikat fizetik vissza. Lesznek olyanok is, akik kisebb nagyobb beruházásokat eszközölnek. Ezeknek már örömet jelent a hűségjutalom, és tervük megvalósulását látják beteljesedni. Másoknál viszont még nincs kialakult döntés a pénz elküldéséről, és csak a hátralévő napok fogják megérlelni a családi tanács döntését.

A bányászcsaládok igényei ma már igen sokrétűek. Lesznek, akik autóra építenek be, lakást vásárolnak, építenek, anyagot szereznek be, vagy éppen a család tagjait ruházzák fel, bútorral és egyéb tartós háztartási cikkekkel gazdagítják otthonukat. Ahány ház, annyi elképzelés, — ahány család, annyi megoldás. A sokrétű igényeket nem is lehet számbavenni, de kielégítésüknek mégis van egy közös vonása: — miből, mikor és hogyan? — Erre a kérdésre ad egyértelmű felele-

tet az Országos Takarékpénztár: gazdálkodjunk okosan, takarékosan és közben gondoljunk a holnapra.

Miből? — a rendszeres havi keresetünkből, nyereségreszesedésünkből, hűségjutalmunkból és nem a véletlenül bízott szerencsénkől! Mikor? — mindegy, hogy mikor. Minden időben, öszszel és tavasszal ugyanúgy, mint nyáron és télen, csak következetesen és megfontoltan. Hogyan? — csak rendszeres és céltudatos előtakarékosággal.

Erdekes információt kaptunk az OTP vezetőitől, a takarékoság gondolatainak érvényesüléséről, a takarékbetét jelenlegi állásáról, és a rendszeres takarékoskodók számára alakulásáról. Nagyon tanulságos tapasztalatok ezek, hasznos tájékoztatással szolgálnak azoknak, akik eddig takarékosan éltek, de azok számára is, akik akartva, nem akartva még mindig nem kapcsolódtak be a takarékoskodók sorába. Ha végletekintünk a bányászlatka területén, láthatjuk, hogy csinos külsejű házak sora hirdeti élet-színvonalunk emelkedését, az egyéni törekvést, a beosztó, céltudatos takarékoság gyümölcsét. A kulturált lakásokban ma már megtalálhatók legmodernebb be-

rendezési tárgyak. Sokan büszkélkedhetnek gépkocsival, garázzsal, hétvégi üdülővel és ki tudják még mivel. Egyszóval volt és van, aki megkérdézné, hogy ma mire is érdemes takarékoskodni, akkor annak is csak egy rövid mondattal tudnánk válaszolni: mindenre, ami az életet kényelmesebbé, szebbé teszi. Lehet, mindenkinek igénye, hobija és szükséglete szerint.

Pécsen több ezre tehető azoknak a száma, akik forintokkal nyitották meg első takarékbetét-könyvüket. Ezek a betétkönyvek lassan beteltek, kimerültek, miközben egy-egy elképzelhetetlennek vélt álom valóra vált. Az első betéjeljesedést felváltotta a bizakodás, az első tervet így követte a másik. Erre és ezren így jutottak el az új bútorhoz, családi házhoz, televízióhoz, lakáshoz és ki tudja még mihez. Nincs ebben megállás, csak egyszerűen el kell kezdeni. Minden egyszer van és bizony sokszor újabb és újabb előírni kell kezdeni. Ehhez az újrakezdéshez kíván most az OTP minden bányász-nak jó erőt, egészséget, megérdemelt hűségjutalmat, sok-sok takarékbetétet és szerencsés nyereseményt.

BUVARY BELA

Művelődjünk, SZORAKOZZUNK

Moziműsor

Park (Pécs): Augusztus 29-30-ig: A mumia közbeszóll. Magyar film. Aug. 30-szeptember 6-ig: Szület a hercegnek. Olasz film. 16 évtől. Előadások kezdete fél 5, fél 7, fél 9. Matiné szeptember 3-án: Felfelé a lejtőn.

Kossuth (Pécs): Délelőtti előadások: Augusztus 29-én: Botrány. Olasz film. 16 évtől. 30-án: A mumia közbeszóll Magyar film. Aug. 31.—szeptember 1-ig: Gyilkosság a tengerparton. NDK-film. 2-4-ig: Dákok. Román-francia film. 5-6-ig: Szület a hercegnek. Olasz film. 16 évtől. Előadások kezdete délelőtti 10 óra. Délután: 29-30-ig: Sivatagi 13-ak. Szovjet film. Aug. 31.—szeptember 3-ig: Gyilkosság a tengerparton. NDK-film. 4-5-ig: Luxustutajon. Szovjet film. Előadások kezdete: fél 3, fél 5. Esti előadás: 29-30-ig: Botrány. Olasz film. 16 évtől. Aug. 31.—szeptember 6-ig: Dákok. Román-francia film. Előadások kezdete: fél 7, fél 9.

Petőfi (Pécs): Augusztus 29-30-ig: Dákok. Román-francia film. Aug. 31.—szeptember 6-ig: Szület a hercegnek. Olasz film. 16 évtől. Előadások kezdete: 4, 6, 8. Matiné szeptember 3-án: Bolondos história.

Fekete Gyémánt (Gyárváros): Augusztus 29-én: Harlekin és szerelmese. Magyar film. 16 évtől. Szeptember 2-3-ig: A tökéletes büntény. Francia film. 16 évtől. 4-5-ig: Jaguár. Magyar film. Előadások kezd. hétk. 6. vasárnap 4, 6. Matiné szeptember 3-án: Münchenhausen báró.

Meszes: Augusztus 29-30-ig: Katonalányok. Olasz film. 16 évtől. Szeptember 1-3-án: Bűdösvíz. Magyar film. 5-6-ig: Botrány. Olasz film. 16 évtől. Előadások kezdete hétk. 6. vasárnap 4, 6. Matiné szeptember 3-án: Ha ezernyi klarinét.

Augusztus 29., kedd:

9.08: Tanévnyitó az Iskola-televízióban. 17.58: Hírek. 18.05: Berthe és Blanche. A két nyakék. Magyarul beszélő francia kiskisjátékfilm. 18.30: Kajak-kenu Európa-bajnokság. 19.00: Külkereskedelmi és világgazdasági híradó. 19.30: Esti mese. 19.40: Mai vendégünk: Szilágyi Lajos. 20.00: Tv-híradó. 20.20: Shakespeare: Szentivánéji álom. Színmű két részben. A szünetben: 21.15: Új könyvek. 22.25: Tv-híradó. — 2. kiadás.

Augusztus 30., szerda:

17.58: Hírek. 18.05: A Magyar Hírdető műsora. 18.15: Az öregedés orvosi szemmel. Egészségügyi kisfilm. 18.40: Randevű a klubban. 19.05: Esti mese. 19.20: Oszl dívat Moszkvából. 20.00: Tv-híradó. 20.20: Titok éjszakája. Tv-komédia. 21.25: Hazai útkör. Aktuális jegyzet. 21.30: Tizenkét szék. Művészeti vetélkedő. 22.10: Tv-híradó — 2. kiadás.

Augusztus 31., csütörtök:

10.00: Kísértetek. Ibsen drámájának magyarul beszélő tv-film változata. 11.40: Utazás jegy nélkül. A Vizsluta forrásánál. 17.58: Hírek. 18.05: Allig várjuk. Filmművészeti és tanévnyitási alkalmából. 18.55: A világ térképe előtt. 19.05: Fajusi dolgozó. 20.00: Tv-híradó. 20.20: Uvegál. Magyarul beszélő amerikai film. (10 éven felülteknek). 21.35: A romlás virágai. Charles Baudelaire halálának 100. évfordulójára. 20.00: Tv-híradó — 2. kiadás. 22.20: Pedagógusok fóruma.

Szeptember 1., péntek:

8.25: Iskola-tv. 10.00: Uvegál. Magyarul beszélő amerikai film. 11.15: Első napok. Magyar kiskisjátékfilm. 11.30: Telesport.

Május 1. (Kömlő): Augusztus 29-30-ig: Szóltson ügyvednek. Francia film. Aug. 31.—sept. 6-ig: Kalozkapitány. Nyugatnémet film. Előadások kezd. 4, 6, 8. Matiné szeptember 3-án: A 26 hős.

Zrínyi (Kömlő): Augusztus 29-30-ig: A boldog halál angyala. Csehszlovák film. Aug. 31.—szeptember 1-ig: A csábítás trükkje. Angol film. 16 évtől. 5-6-ig: Bűntény a leányiskolában. Csehszlovák film. Előadások kezdete fél 4, fél 6.

Hidas: Augusztus 29-30-ig: Velejég romlott. Angol film. Szeptember 1. 3-án: Cherbourg-i esernyők. Francia film. 5-6-ig: A pártfogolt. Jugoszláv film. Előadások kezdete hétk. fél 6, vasárnap fél 6, fél 8.

Hosszúhetényi: Augusztus 29-30-ig: A nevék azonos. Szovjet film. 2-3-ig: Hogy szaladnak a fák! Magyar film. 5-6-ig: A tökéletes büntény. Francia film. Előadások kezd. hétk. 8. vasárnap 6, 8.

Szászvár: Augusztus 29-30-ig: Edes és keserű. Magyar film. Szeptember 2-3-ig: Folytassa, Kleof Angol film. 5-6-ig: Bűdösvíz. Magyar film. Előadások kezdete hétk. 8. vasárnap fél 6, 8.

Május 1. (Vasas II.): Augusztus 29-én: Folytassa. Kleof Angol film. Aug. 31.—szeptember 1-ig: Szekrély Bécsbe. Csehszlovák film. 2-3-ig: Finom kis háború. Román-francia film. 4-5-ig: Draga John. Svéd film. 18 évtől. Előadások kezd. hétk. 7. vasárnap 5, 7.

Mánfa: Augusztus 30-án: Hamida. NDK-film. Előadások kezd. hétk. 6. vasárnap 3.

Mecsekadás: Augusztus 30-31-ig: A halál később jön. Csehszlovák film. Előadások kezd. hétk. 6. vasárnap 5.

A televízió műsora

Szeptember 2., szombat:

15.53: A 13-as számú őrangyal. A Magyar Hírdető kisfilmje. 16.03: A növénytermesztés gépesítése. Riportfilm a mezőgazdasági kiállításról. 16.20: Hősök, emberek. Szovjet filmek a Nagy Honvédő Háborúról: Elők és holtak. I. rész. 17.55: Felsőfokú matematika. 18.05: Hírek. 18.10: Eretlen ifjúság? 18.45: A Tv jelenti. 19.30: Cícvázis... 19.40: Próza a pódiumon. Mórizz Zsigmond: Hét kirácsr. 20.00: Tv-híradó. 20.20: Strauss: Cigánybáró. Daljáték 3 felvonásban. A szeptemberi szabadtéri játékok előadása, felvételről. — A közvetítés II. szünetében: Tv-híradó — 2. kiadás.

Szeptember 3., vasárnap:

9.25: Iskola-tv. 9.45: A művészet világából. 10.15: Hétférföldes kamera. 10.30: Az Auróra-akció. Utórómusor közvetítése Győrből. 11.15: Csak gyermekeknek. Kiskisfilm-összeállítás. 11.50: Helyszíni közvetítés a mezőgazdasági kiállításról. 13.23: Pécsi Bányász-Egyetértés NB I. B. bajnoki labdarúgó-mérkőzés közvetítése. A szünetben: A Magyar Hírdető műsora. 15.10: Ivanhoe. Magyarul beszélő angol filmsorozat. 3. A német lovag. 4. Rinaldó. 16.00: Pécsi Bányász-Bp. Honvéd bajnoki férfi kézilabda-mérkőzés. 17.30: Hatangózó Gyula. Portréfilm. 18.15: Deita. Tudományos híradó. 18.30: A Vietnami Demokratikus Köztársaság nemzeti ünnepe. 19.00: Vietnam ege alatt. Részletek az Irodalmi Színpad műsorából, felvételről. 19.30: Esti mese. 19.50: Sporthíradó. 20.00: Tv-híradó. 20.20: Tv-szóttes. 20.40: Jaguár. Feltal Jenő regényének filmváltzata. 22.05: Az érem harmadik oldala. Komlós János műsora. 22.15: Tv-híradó — 2. kiadás.

(A Magyar Rádió és Televízió a műsorváltoztatás jogát fenntartja.)

A Május 1 Művelődési Ház bányásznap programja

A kétnapos ünnepre a művelődési ház igazgatósága is kidolgozta a programját. A színes műsor szeptember 2-án reggel kezdődik. Ezen a napon a fúvószenekar Kossuth-bányán és Zobáknán szórakoztató zenét szolgált. Az együttes este a fáklya felvonuláson, illetve az ünnepségen működik közre.

Szeptember 2-án este 7 órakor a Május 1. Művelődési Ház klubjában a Villamos üzem bányásznap ünnepségére és családi estjére kerül sor.

Vasárnap reggel 6 órakor a fúvószenekar zeneszertartást tart a városban. Délelőtti 9 órakor a Kossuth-bányán rendezendő bányásznap ünnepségen ad műsort

az együttes. Zobák-akna dolgozó — szintén szeptember 3-án — délelőtti fél 9 órai kezdettel a Május 1. Művelődési Házban találkoznak, hogy megemlékezzenek a bányász nap jelentőségéről. A Zrínyi Művelődési Ház nagytermében a bányásznap ad műsort a gyerekek részére. A program vasárnap délelőtti kezdődik.

Vasárnap délután 6 órakor az ifjúsági táncparkban (szabadtéri színpadon) amatőr tánczenekarok, énekes szolliást, versmondók műsora lesz, majd utána bált rendeznek. A kétnapos eseményeket a vasárnap este 7 órakor kezdődő Zobák-akna családi esttel zárul a Május 1. klubjában.

MECSEKI Bányász

A mecseki szénbányászati dolgozók betilapja
Felőlős szerkesztő:
Dr. Gyevi Károly
Szerkesztőség:
Pécs. Komját Aladár utca 5. (Meszes Bányász Szálló)
Telefon: 36-61. 18-58 (11-83-8s mellék)
Kiadja a Baranya megyei Lapkiadó Vállalat
Felőlős kiadó: Braun Károly
Kiadóhivatal: Pécs, Hunyadi u. 11. Tel.: 15-32. 15-33. 50-00
PÉCSI SZIKRA NYOMDA
Pécs, Munkácsy M. u. 10. az Felőlős vezető: Molnár Beza
TERJESZTI A MAGYAR POSTA
Előfizethető a helyi postahivataloknál és az üzemi sajtófelölősöknél
Előfizetési díj félévre 10 forint, egész évre 20 forint
MEGJELENIK MINDEN KEDDEN
Indexszám: 25817